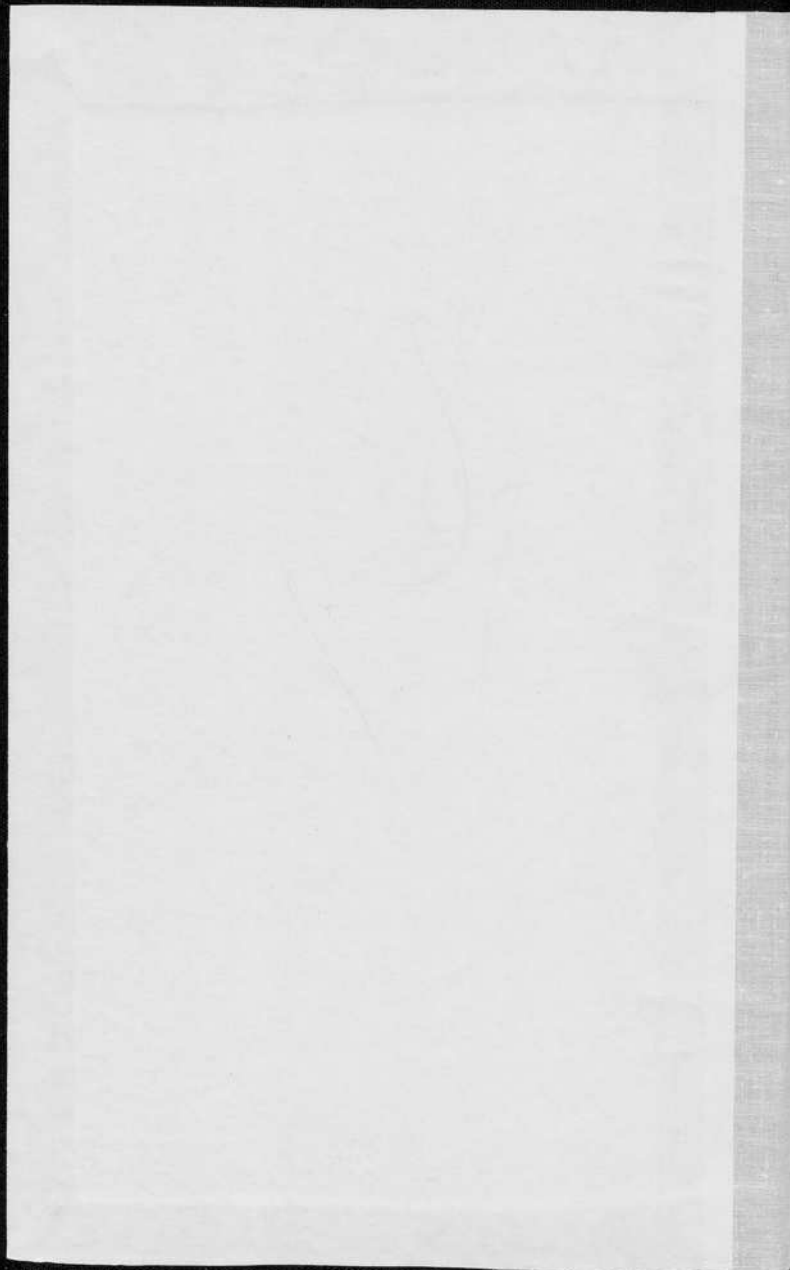
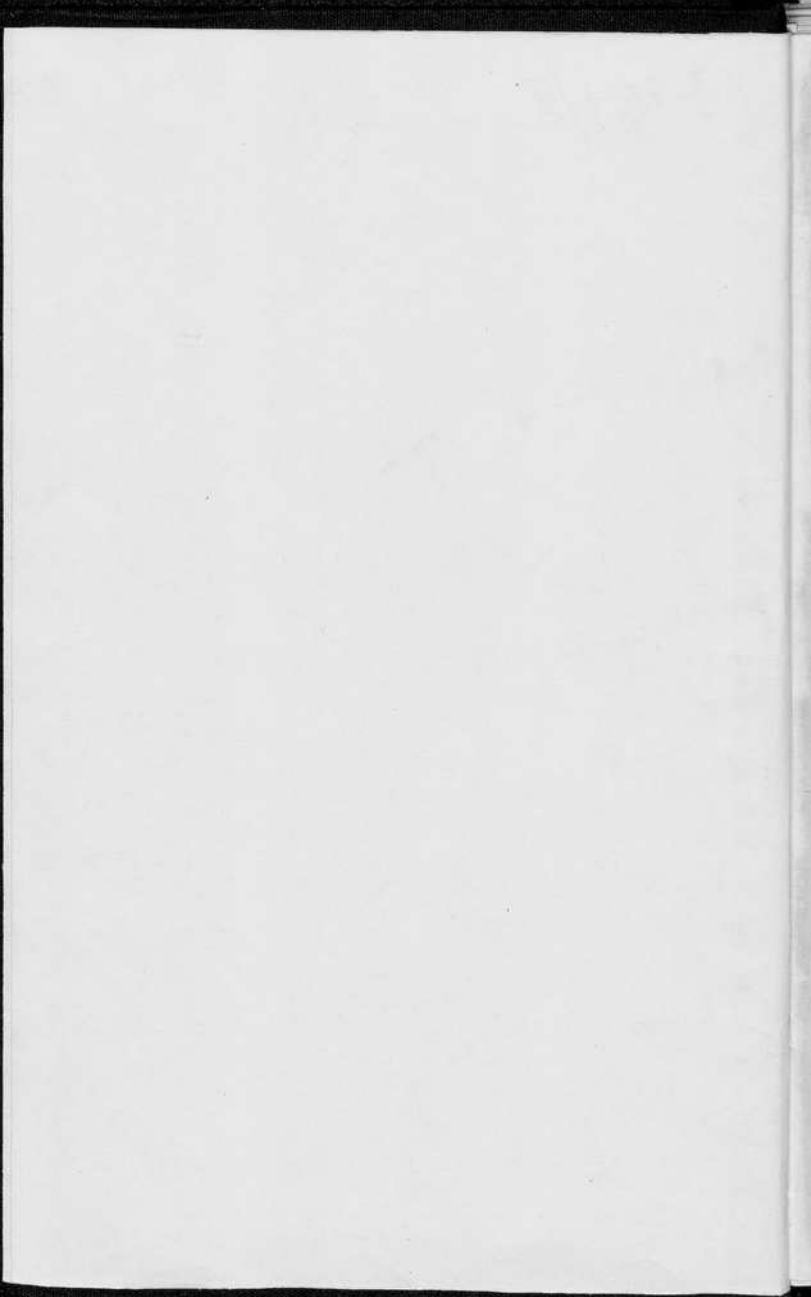

Народна и универзитетска
библиотека — Скопје

R. II-1501/II

R. II-1501/2

ЋЕРЕМЕТ Д-ЉИ, МУЋЕРЕМЕТ Д-ЉИ
ДАДЕРИ ЕЉИФ ШАНЛ-;
СУЛТАН АБДУЛ АЗИС АЗАМЕТ ЕФЕНД-М-З

Саис-нда чинмиш.

РЕЧНИК

ОД ТРИ ЈЕЗИКА

С. МАКЕДОНСКИ

АРВАНСКИ

И

ТУРСКИ

КЊИГА II.

НАПИСАО

Борђе М. Пуљевски.

ФЈАЉТОР

ОСА ТРЕ ЈЗУКА

**ИКНИНИТ МАКЕ-
ДОНСЕ**

И К И И

КЛЕ

ТУРЧИНИ

Љиберти II

КНАПРУГ

Борђи Пуљес.

ЉУГАТ

УЧ. ЈИСАНДАН

МИСНИЈМАНЏЕ

АРНАУДЧЕС

ВЕ

**С. МАКЕДОН-
ЛУЏЕС**

ЌИТАВ II

ЈАУМИШ

Борђе М. Пуљеоглу.

МИЈАК ГАЉИЧКИ.

У БЕОГРАД

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

ТАБ ОЛУВНИШ.

1875

2. II 1501/II

of
Т. Русеминов јун. 2000

РЕЧНИК

ОД ТРИ ЈЕЗИКА

С. МАКЕДОНСКИ

АРБАНСКИ

"

ТУРОСКИ

К Њ И Г А II.

НАПИСАО

Ђорђе М. Пуљевски.

ФЈАЉТОР

ИКА ТРЕ ГРУПА

ШКЕНИНТ МАКЕ-
ДОНСЕ

Ш К И И

ЕДЕ

ТУРЧИИ

Љиберти II

ЕКАШРУУ

Ђорѓи Пуљес.

ЉУТАТ

УЧ ЛЮСАИДЕИ

МИСНИЈМАНЏЕ

АРНАУДЧЕС

ИЕ

С. МАКЕДОН-
ЛУЏЕС

ЋИТАВ II

ЈАЗМИИ

Ђорђе М. Пуљеоглу.

МИЈАК ГАЉИЧКИ.

У БЕОГРАД

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

1875

TABLE

TABLE

TABLE

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

MEMORANDUM

Разговор.

Знања на многу језика, да је потребно, за свакога човека, од највишег до најнижег реда, који странствује у данашња времена, ово сам казао и у првој књизи.

Друго, говорио сам, како треба доста времена, док матерњи језик утврдимо, сазнамо и изобразимо, то треба учинити, јер тако здрави разум изискује, пак потом и други језика по потреби да учино.

Треће, рекао сам, да штогод је у првој књизи криво и погрешно, да ћу у овој другој све недостатке поцунити и поправити, а човек кад обећа нешто треба испунити, по ја нашао сам за добро, да ову другу књигу овако напишем, порад одговора на обећање.

Па зато на с. македонском језику и написах ју. Почем у овом крају неразибира се језик бугарски, по овај језик има своје наречије мијачки, које значи чист разговор, на који су и црквени књига превели, од грчког Кирил и Методије, за наш народ.

Нека Бог поживи његово царско величество султан Абдул азис азамет, дао је царску вољу, свима пода-

Кувенд.

Машум гјуха, тадијм н аште икадухет, пренас вет њерји ика мате наљти, љерге мате унђет, арада, циљи пошкон наана теветуи, иде моти сотис, кијо, камџа, еде иде љиберти парас.

Њетер екам кувандова, синодухет, шум мот, љертафортоим, еде гјуха те нонас тонте, татњофим, еде тат мсоим, ајо подухет, пренас вет, табаронм, нсе ашту пас, менд, шиндоши, крокоје, пор настаи, еде љетер гјуха, пасте духет, ветис, тамсоим.

Третис камџа, почи аште иде љиберти парас шкурт, еде џантун, си дота мбуш иде љиберти удутис, циџа скишмаја, еде дота дрито. Апоџерји, курксуџашт њер, доњисенд, духет, ајо та сесе, пор ун епата пребукур, кји љиберт удутис, љекашту ешкрува, преупреч и ксуџашт тем.

Чепреајо мбас гјухате шкиништ, македенисе ешкрува, прсе иде кји скаи нук поу марет вешт гјуха те бугарисе, а по кји гјуха, киште емин те ветис, мијакисе, циљиџоин, џољмат енастр, мбас циљи јан, еде љиберта кишас, бјемун, ика гречиншт, киштен бије Кирила еде Методије, преџерази тона.

Гинђатијетд, мретис имад, Султан Абдул азис азамет, каене дашнимите, наљт емретис, мцит куш њераз, идем-

Мухабет.

Беељемег даачок љисани, љи мух тачиџола, херџез, ериџе, еи јуксег аил, таа дахи еи алчак, сраја, љи јан дијара љидеи, шиндиџи, земаиа, буну сољеминим, даа иљк љи табимде.

Гаире сољеминим љи љазим џок земаи таа ваљиде љисанимизи, тастик едељим, беиљејелим, ведусдуралим, шу меркуму мухтачиџола едељим, зира ојдеце саглам џиџир истејор, љи одем дахи, башка љисаниљер, ихтизаја џоре уренељим.

Учуну, дејашим љи, ер накадар биринџи љи табла, ексиг, ве јан лшисе, бунџиџиде, битун кусурљери, долдураим, ве меремд дахи, едем, иља бирериџ ачан, ази икрар бириеснеје, верен љи мухтачиџола ону битерен, иља бен мунасиб бузмишум љи, бунџиџи љи табу, боље јазанм љи дуваб ази икрарима суријетд де.

Шу ол себебе с. македонјани љисаниједе јаздиримим, чунки будијара, алашмилмас бугарџисаншис зира љисанимим, љенди ехалиси неми вар, аи лан мијакџе, љи паћ мухабед демек, буљисани суријетде, ве еиџељи љи таблар, дахи, тердуме едмишљер, урумџеден, Кирилос, ве Методијос, бизим, кавма суријетде.

Тари умурверсин Султан абдул азис азамет, падишах љингине, љи вермиш онун намаи праде,

ницима у царству његовог величества царевине сваки да се учимо језици, према свом матерњем разговору, и други.

Даклем послужите се овом другом, књигом зато, и скроијо сам ју овако, и од многу разлога говорио сам по малу, те ученици, читајући по овоји, и други јазичи научићеду, а и свој матерњи, јазик, поправићеду.

претенија темаде, етисе, паскуш, тамсоим гјуха, напарте гјуха теветис, еде ђетер гјуха.

Порташти ругдони мекји ђетер преајо, еде кам кјерч, чашту, еде нкашумсенд екувадова канаге, псе воцат, ме кидомеа мбаскји, еде ђетер гјуха, тамсоин. апо-еде гјуха вети инонас, дот дритонн.

битун кул ара азамет падишахъинден, њи херџес онун сзис нда, љисаниџер уренељим, њибизим ваљиде љисаним изден ве гапрељер дахи.

П ља буџинџивиљен куланџини, шу оа се беџичун: курмишум, боџе ве чок неснељерден, мухаџети, азер азер вар њи шеирџиљер дирседмегиљен, буну суриједте, ве гапре љисаниљер дахи, уренеџекљер, ем њинди ваљиде љисанији дуздурурљер.

Питање.

Шта је основ на сека-
ква мудрос.

Одговор.

Страх од Бога, секо-
иј да имаме, и да ве-
руваме бога.

Пит.

Што је Бог.

Одг.

Бога именуваме навји-
соко суштество, дека со-
здад нас, и сијов, век,
и све што је вовидело-
во, видимимже всјем и
невидимим от ништо.

Бог је вистина, бог,
је свекоде, бог је дух,
бог, немат виначало ни-
то краи, бог све может,
и све знајет, бог, по-
знават, сви што мисли-
ме, и видит све штора-
ботиме.

Пи.

Како сотворио бог ов-
ја свет.

Од.

Наинапред создал бог
небо и земја, а земја ва
беше безлице, и пушта,
и темница, беше како
некоја дунка штоје без
дно, само здих господов
седигаше над водата,
и рече господ нека би-
дет видецо, и биде ви-
дело, а кога виде гос-
спод, виделото аље у-
баво, тога господ ја ра-
здели видељината, от
темницата, и видељина-
та ја нарече господ дан,
а темницата ја нарече
ноћ, и тога се сторји
утро донде, и вечер,
првијот ден.

Пјутмеа.

Чинш ашт рѣа теђит
чинш динѣун.

Упрѣч.

Фрик нказоти, паскуш
та кијем, еде табессоим
њызот.

Пју.

Чинш ашт Перенди.

Упр.

Перенди повојем ајо
манаљти вртетун, псе
ека бона на еде цво ѳре-
ти еде цво чинш дукет еде
чинш нук дукет ка асца.

Перенди ашт вртее,
перенди аште ѣикун-
де, перенди аште фрем
перенди скиште, ас скап,
ас сосун, перенди цво
мунде, еде цводни пер-
енди љофе, цво чинш
на кунтоим, еде шикоје
цвое чинш на пуноим.

Пју.

По си ека барове зот
кни ѳрети.

Упр.

Мате пара екабарова
зот, љелд, еде троти, пор
трод иштен пафаче, еде
шкрет, еде ерт, иштен
сидоњи грона цила аште
пафунд веч фрем зотис,
угриште прииун едеѳа
зот, љета боѳт ѳрет, еде
убоѳт ѳрети, покур ши-
кова зот ѳрети снашт бѣ-
кур, ата ер, зот, екадаје
ѳрети, каертни еде ѳре-
ти, екаѳаа зот, дит, а по
ертни, екаѳаа натн. еде
атаер убои миѳес, еар-
де, еде прам, дитн те
парас.

Сувал.

Темели недир хер цинс
арифлигине.

Џуваб.

Јарабимиздан, исти-
рабе.

Сув.

Јараб неандр.

Џув.

Јараби авилре енјук-
сег меркумлиг, ѣј бизи
јарадтиран ве дахи би-
тун дуѳанни шавѣлигѣи
ђорунап, ве ѳорунмејен
дахи, ич олмамакдан.

Ала буба мевдуатр,
ала буба хер јердедир,
ала буба рухдр, ала бу-
ба онун некурушу не
дахи сонувар, ала буба
еп каддрир, ве дахи би-
туну билеор, ала буба
беилејор, цумљемиз ѣи-
ѳићирледигма, ве назар
едер, хер биренледиг
мзи.

Сув.

Насл насп ед ти алах
будуѳан.

Џув.

Еневељ алах наснед-
тмиш ѳогу, ве топраги,
иља бу топраг чересис
иди, ве чоц, ве караник
дахи, иди биранги чу-
кур динсис ѣиби саде
бир неѳес алахи, ахла-
нирди су узеринде, ве
алах деди ѣи, ишиг оа-
сун, ве дахи, ишиг оаду
ве алах ѳоруб ѣи, ишиг
ђузеадир, оадем алах,
шаљашти ишиги кар-
анљикден, ве ишиги ис-
медти алах ѣун, дахи
каранлиг исмедти ѣеце,
ве оавак сабах оаду,
ве ѣеце дахи ѣелди иљк
ђунде.

Пш.

А што сотвори во дру-
гитот ден, господ.

Одг.

Во другитот ден рече
господ, нека бидет свод
над водата, да се раз-
дељуват, вода совода,
и одеши бог, водата под
сводот, и така се стори
и тога господ, сводот го
нарече небо, и тога се
стори утро и вечер дру-
гитот ден.

Пш.

А после што сотвори
Господ.

Од.

Во трећитот ден рече
господ, нека се соберет
сета вода што је под
небо, на једној инека се
покажат суви места, и
така биде, и сувите ме-
ста, ји нарече господ
земја, а таја собранија-
та водна, ја нарече мо-
риња, и виде господ аљ
је убаво.

Пак рече нека пустит
земјата од себе трева и
биљки, који давајет се-
миња, и дрвја родни што
раѓајет плод, поредот
свои воним ђа бидет се-
мињата ниџни на земи,
и така се учини; и виде
господ аљ је добро.

Пш.

А што сотвори господ
во четвртијот ден.

Од.

Во четвртијот ден ре-
че господ, нека бидет
светица, на сводот не-
бесни да го дељат ден-

Пју.

Апо чин ека барова
зот, иде дитинте њетер.

Упр.

Иде дит удутис евазот,
љете баџт смљомеја пр-
миуни пртадајет уји, ме
уји, еде екадаје зот уји
нан смљомеја, еде прми
смљомеја, еде ашту уба-
џт, еде атаер зот ајо
смљомеја еџа њељи, еде
атаер узбард, минџес
еде прам пдедитин те
удудитис.

Пју.

Пор настаи чин ека-
барове зот.

Упр.

Иде дитинте трети еџа
зот, љете убљид цинџе уји
чин ашт нан њељи, иде
њја љете училонте венд
те сат, еде ашту уба-
руве еде венд те сат уџа
зот трод, апо ата мбљид-
меја ујис, уџа дитин,
еде шикове зот синоаште
букур.

Опет еџа љете џишо
трод каветвете колос,
еде барна, цилји епин
фаре, еде друн мелемна
чин љесен немна, мбас
арада те ветис, иде ата
убаџт фаре ајанат ма-
трод, еде ашту уџетман,
еде шиковазот синоаште
букур.

Пју.

По чин екабарове зот
иде дитин те катрис.

Упр.

Иде дити те катрит
еџа зот, љет убаџт дри-
тин м смљомеја њељис
прта дајен дити еде нати

Сув.

Алах, њни ни џунун-
де дахи њејарадти.

Џув.

Њинџи џунде алах
емредти њи, су узере ње
мер аљсун, њи ољешни
су, суиљен, ве алах, ољ-
ешти сују њемер алтида
ве дахи њемер устунде,
ве дахи оиље оаду, ве
олвакт алах, исмедти
њемери џог, дахи олвакт
сабах оаду, ве акшам,
њинџи џунунде.

Сув.

Олдем дахи алах, не
јардти.

Џув.

Учунџу џунунде алах
дедиџи, битун сују џојун
алтида буаунаи џем ол-
сун, бир јерде, ве дахи
зухур олсун куру јерџер
ве оиље оаду, ве куру
јерлери, исмедти алах
топраг, ве ол сујун џеми
исмедти денизлер, ве а-
лах џорубџи џузељ оаду.

Олдем деди топрага
њи, њенди инден ол сал-
версин, веџурлук, њим-
љер тоум верен, ве ме-
нџа агачлар њи менџе ме
вљуд еден, онларин сра
ардинџе, онларда њи он-
лари тууму олаџак то
пракуресе, ве оиље оаду
дахи алах, назар едти
њи нељах оаду.

Сув.

Дордунџи џунунде а-
лах, не јарадти.

Џув.

Дордунџу џунунде а-
лах дедиџи, шаџклар
олсун, џојун њемерин де
њи, џуну, веџеџен пап-

от, и ноџот, једно от друго, да бидат бељези от времињата, и за дни те, и за годините, и нека светат од сводот небесни, за данџет видељина на земјава.

Пи.

А кољку светила сотвори господ, на сводот небесни.

Од.

Господ сотвори две светила гољеми, и многу светила маљи.

Пи.

А каква сила и дјество содржавајет светилата.

Од.

От двете светила чољомето, рече господ денот даго дељит, и управуват, а помалото и ситните, да го дељат ноџот и да светат, от небо на земјава даја раздељувает једното денја а другогите ноџа.

Пи.

Како се именувајет светилата небесни.

Од.

Теја видело што управуват денот, се именуваат сљне, а теја видело што управуват ноџот се именуваат, месечина и звезди.

Пи.

Што сотвори господ во петјот ден.

њан каџетер, та убавт шкал камотни, еде превјетат, еде љет бајет дритни касљомеја њељис, пртавјен дритни матроли.

Цју.

А по саа дритни ебарове зот, мсљомеја њељис.

Упр.

Зоти, ебарове дуи дритни маде, еде шум дритни вољ.

Цју.

Ано чвар џучија, еде пуномеја ба ен ата тедритни.

Упр.

Кадуите дритни ајо те мамаде, ева зот дити прта даје, еде та рапшоје апо мате вољли еде тепаат, татдајен, еде тат дритони натаи, еде та бајен дритни нва њељи матроли татдајен, њани дити, апо њерат нати.

Пу.

По си уџон те атадритни те њељис.

Упр.

Ајо дритни чни дритон дити, уџон дити, а по ајо дритни чни дритон ме натаи, уџон анза, еде исјујен.

Пу.

Чни ебарова зот, иде дитни те песит.

љашсинлар, бири гаире сиџен, шуол ишиќлардан, ве џун љер, ве сене љеричун, ве шафљасинлар џојун њемериде, њи топрагмиза ишиг њељмег суриједт.

Сув.

Ња некадар шафљикаар алах, насп едти џојун њемериде.

Џув.

Алах, јарадтмиш иџи шафќ бујук ве чок шафќликаар уџак.

Су.

Шу ол шафќликаар насол кудреди, вејурниш тутарлар.

Џув.

Ол иџи шафќликаардан даа бујугуна алах, насп едти њи, џуну одешсин, ве тертиб љедсин, њене, џучугу ве уџаќлар њеџеи пављашинлар, ве дахи шафќласинлар џогдан топраг узере аирсинлар, биринџиси џуну, ве обираар њеџен.

Су.

Насол анидрлар џојун шафќликаар.

Џув.

Ол ишиг џуну тертиб еден, џунеш анир, ве ол ишиг њи њеџен тертиб еден, ан ве јадис љер, а ниар.

Су.

Бешиџи џунуде алах не наседти.

Од.

Во петтијот ден, рече господ, нека бидет водата живи души, риби, и китови морски, и сè какво диханије, што се наодит во вода.

Пи.

А што сотвори, и друго нешто.

Од.

Рече господ, нека љетајет пилци над земјава пот сводот небесни, и сите живи души што се вљечат по земји, и ји благослови господ, вељеји раѓајте се, и плодите се, и напалните земју, и водата, и морињата, и пилците, нека се множат на земји, и сè какво диханије.

Пр.

Што сотвори господ во шестијот ден.

Од.

Рече господ, во шестијот ден, нека пуштит земјава, од себе живи души поредот свои, стока и ситни животини и зверови земски по редот свои, и така биде, како што рече господ.

Пи.

Што сотвори господ, и уште друго нешто кажи ми.

Од.

По теја рече господ, и сотвори човека, поподобјето своје како што

Упр.

Иде дит и те песит. еџаа зот, љет баџт иде уји шпирта жал, пешка еде кипат детис еде цитве цилџи мар фрем чинш подиндет иде уји.

Пу.

Чинш ебарове, еде љетер доњисен.

Упр.

Еџаа зот, љет фјарон зогат, прми проли нав смљомеја љелис, еде цитвет шпиртин е жал цилџи уичен мастроли еде ека бове зот, бекиџи џоште узесени, еде шумони едембушни троли еде уји, еде те дегат, еде зогат, љет шумон матроли, еде љит чвари чинш по фремон.

Пу.

Чинш ебарова зот, иде дитинте цаптитис.

Упр.

Еџа зот, иде дитинте љаититис, трол љет љинос, кавет вете шпирта жал мбас арада тевет, цоја еде вољг жалура, еде еграспра тролис мбас арада тевети, еде ашту убаџт, си екаџаа зот.

Пу.

Починш екабарове зот, еде љетер џисент диттому.

Упр.

Мбас ајо џаа зот, еде барове љерји, мбас џачете ветис, сиџи јџи на,

Џув.

Бешинци љунунде алах деди, љи сујун деруниде дири рухлар олуни, баљиклар ве денизин суратлари ве херцинс пџесџи сујун деруниде булунаи.

Су.

Башка биршен нејарадти.

Џув.

Алах, деди љи јерин устунден кушлар учсинлар, џог љемерин алтинда, ве битун дири рухлар љи јерин узеринде сурукњенен, ве дахи аирдова едти алах, деди љи мевљудин, ве чоглаинз, ве топраги долдурун, ве сују, ве денизџери, векушлар, чоғаласинлар топрак узере, ве херцинс рухли јаратмаг.

Су.

Алах, нејарадти алтинци љунунде.

Џу.

Алах деди љи, алтинци љунде, топраг, љендинден дири рухлар сал версин, онларн сра ардинце, мал, ве уфакљинг јашамаклар, ве џанавирлар јерџи онларн сра ардинце, ве дахи онџе олду, алахин дедиги љиби.

Су.

Не јардти алах ве башка дахи биршен бана та бир сиџе.

Џу.

Олдем алах деди љи, ве адами јарадти, љенди бензинне, дахи насол бис

сме мије, и рече господ, човек Ѓа бидет господар, од рибите морски, и от пиљината небесни и от секаква стока и от сева земја, и от сите животинье, који здинаат по земи.

Ип.

Кажими што сотвори господ и друго нешто, ако знајеш.

Од.

Кога сотвори господ човека, сотвори мушко и женско, и ји благослови и им рече раѓантесе, и множите се и напалните земју, и управуваште со неја, и бидите господари, от рибите морски, и от палците небесни, и от сите зверови што се наодат по земјава, и уште рече господ, еве сум ви дал сите биљки, који носат семина по сева земја, и сите дрвја плодоносни, који што носат семина тије Ѓави бидат задасе раните, и рече господ, за сите верови земски, и за сите пиљинџа небесни, и свјакоје диханије што се наодит на земљава, и које имат жива душа, су ја дал тревата, да ја јадат, и така како рече господ, и биде.

Тога виде господ све што сотворил, и мошне убаво беше.

И така се до прави небото, и земјата и свјакоје диханије земно, и водно, господ, јих сврши до седмијот ден дјејанијата своја, тихна у

еде ѓазот, њерји тат баѓт зотија, ка пенка детис, еде ка зогат чилис, еде ка ѓит чвар доја, еде ка ѓит троли, еде ка цитат жалурите цилји помари фрем мбас троли.

Пу.

Дифтому чин ека барове зот, еде ѓетер њисент не дни.

Упр.

Курека барове зот њерин ебарове машкул, еде фемн, еде ека бон бекин, еде ека ѓаа, уџеени еде шумони, еде мбушини троли еде дритони меаја, еде боѓни, зотни ка пенкат детис, еде ка зогат ѓељис, еде ка цитвет егресира чини поциндет мбас троли, еде маонет ека ѓа зот че кам еи ју цитвет барна, цилји побијен фаре мбас цити троли, еде цитат друн чин побијен пемва цилји побијен фаре, ата тат баѓт прта ушћени, еде сѓа зот, прецита егресира тролис, еде пре цитат зоџа ѓељис, еде насвет чифремон чини поциндет матроли, еде нде чинка шпиртиџал, кам еи колоси, прта ан, еде ашту убаѓт.

Ата ер ешикова зот, цит чин ека баро, еде форт мир нштен.

Еде ашту усос ѓељи, еде троли, еде ѓит чвар фремнионте тролис, еде уис зот, ека сос ѓердитинте штат бару меја ветис, еде уијано иде

бензерис, ве алах дедићи, адам саѓби оладак, денизи балклардан, ве ѓојуи кушлардан, ве хердинс, маадан, ве битун топрадан, ве битун јашаанлардан, ѓи веѓесљенен топраг узеринде.

Сув.

Алах ѓејарадти ве гапре биршен, бана табаренље егер биљрсен.

Цу.

Алах баба ачан јардти адами, јарадт ѓи, ерћек ве диши, ве онлари да хи аирдова едти, дахи дедићи мевљуданинз, ве чоғаланнз, ве топраги долдурун, ве тертиб едни онуџе, ве сахиби олуи, дениз балклардан, ве ѓојуи кушлардан дахи, ве битун ц а н а в и р л а р д а н, топрак узере будунац, ве алах дедићи, битуну сизе вермишјм битун ѓурдуклари, тоум ѓетиренљер битун топрагин узеринде, ве битун меѓве ѓетирен ағачлари, ангиљер ѓи тоум ѓетирен, онлар сизе бесљемек ичун оладак, ве алах дедићи, битун то пра к е с а ѓ и ц а н а в и р ѓ е р и ч у н ве битун ѓојуи кушлари ичун, ве еи топрак узере будунац, ве анги си дери рухувар, оту вермишм, ѓи јесниљер, ве дахи алах дедићи ѓиби оладу.

Од вакд алах ѓордући битун јарадт тигини, ве нек ѓузель оладу.

Ве ондеце јалди ѓог ве топраг, дахи ер кул веѓесљи топраг есални

седмијот ден, от свите
дјела свои који со-
твори.

И тога господ го бла-
гослови седмијот ден и
го посвети дека вотор
ден почива, и тихна от
дјелата своих што у-
чини.

Това је сотворенија
небо и земја.

Пи.

Но богу мије што сме
дужни.

Од.

Дужни сме да го по-
знаваме, да го милува-
ме, да му се поклаѓаме
и неговите свјатји запо-
вједи да твориме.

Пи.

Како да зборуваме за
познавањето бога.

Од.

Свјати боже, свјати
крепки, свјати бесмерт-
ни, помилуј нас.

Пи.

Акога милуваме бога,
како да зборуваме, ка-
кими ако знајеш.

Од.

Слава тебје боже наш,
слава тебје.

Царју небесни, утје-
шителу душе истини,
иже вездјеси, и свја по-
пољивајаја, сокровиште
благих и жизни подате-
љу, прјиди и всељнеја
вни и очистиви от всја-
кја скверни, и спаси
блаже души нашја.

дигните штат, кажитвет
барумеја цили ека побав-
рове.

Еде атаер зот барове
беким дитните штатис,
еде ушентенове прсе
нде атадит унјанове, ка
барумеја ветис, чш ека
барове.

Че ајо ант барумеја
хељи еде тролн.

Пу.

Пор на чш јемифа-
тор, вет те перендију.

Упр.

Јемн фајтор вет тат
нјофим, тат димсем тат
и боим темане, еде ају-
ит шенте урдунумеја та
та сосим.

Пу.

По си тафољим пре-
нјофмеја перендију.

Упр.

Цит је перенди, цит
је форте, цит је павде-
кун, сси тат димсем на.

Пу.

Покур димсем перенди-
ију си духет та фољим,
дифтому не дин.

Упр.

Лаштин јот перенди
тона, лаштин јот.

Мрети чшас, ештор,
шпиртин те вртетун, ју,
ћикундеје, еде цитве,
чш обумонћир тељу
мјет, еде порумеја еп
мунтор, поје еде ине нде
на еде настрона, ика
цитвет те никомин еде
шпотома амље шпир-
тин тона.

ве сујун алах буба би-
тврди јединци љунуне
едек не нди амелъ ле-
рини ве динди јединци
ђунунде, битун һенди
амелъеринден һи јара-
дтвгани.

Ве ол вакдт алах је-
диници љуну ајрдова
едти, дахи мухадес едти
һи ол љунунде диндиги-
ичун, һенди амелъерин-
ден һи едтигани.

Иште шудир љојун ве
тоурагани, курулмаси.

Су.

Ила бис, јарабимиза
не бордунуз вар.

Пу.

Мемнунз бир алах ба-
баји бејљејелим, ве се-
велјим, ве она дашчока-
љим дахи онун азис те-
мбихљерини ицдра еде-
љим.

Су.

Ја ачан сољбериз һи
јараби мизи бељемеје
наса соље јељим.

Пу.

Азис алах, азис ку-
дретљи, азис уљумсиз ја
севин бизи.

Су.

Ја ачан јарабимизи
се вериз наса сољјеје-
љим, бана та биренље
егер бизјрсан.

Пу.

Хамд олсун јарабимиз
хатрина, хамд олсун.

Бокљерин падинпах, а-
ки ват руху суљх еј ле-
јен, ве хермааде одуб
си, ве битун наснеден,
мевчуд немущаљере ве
дирилмаг веренс, јак-
лаш, ве јерљене араимиз-
да, ве паљје бизи битун
кахардан, ве хељас едт
татљице рухларимизи.

Пи.

Која је најголема заповјест божја.

Одг.

Наиближитени даји мидуваме а това је, свите људи, коисе подобни нама потаја заповјад дужнисме да почитуваме и родитељини таткани и мањкани и други људи који се постари од нас.

Пи.

Каква помошт је ако исполнуваме дужноста, кон бога, икон други људи.

Одг.

Тога ља бидеме, честни људи наоја век, пак сотеја љаси зготвине, уште, и вечно блаженство затоа вјек.

Пи.

Штоје таа век.

Одг.

Во овја живот наш штоје наземи, снагиве наши малу помаду ви гинат, пак кога умруваме сега копуваат вземи и тује огнијувајет.

Но човек пнат, несамо снага, токо и душа која немату мирачка, нито пак у мират затова повремина, кога љазановедат бог, снагиве наши, пак љасе здружат содушите своји, и мије тога, ља оживеме. пак више неумираме и љаживувиме вјечно.

И тоа живот севелид живот вјечни.

Пу.

Цла ашт математ, урдунуме те перенди се

Упр.

Ма африте тонт тат димсем,по ајо ашт цво нераз цили јан сина мбас ајо урдрумеја јами фантор вет, табони и врам, м љејдор тетона, м, атит еде пона, еде бетер нераз цилијан мањак каневе,

Пу.

Чвар надво ашт, курмбушим фајат, нга перенди, еде нга бетер нераз.

Упр.

Атаер тајемн. мендер нераз идетан јет помеато дот фитонм, едема љумје јетас прејети ајо чиновјен.

Пур.

Чини ашт јети те ајо.

Упр.

Нде кија порумеа тоите, чини аш матроли, трупат тона, пак ка нагас умбини, покурвдични, пое мбуљон нде троли, еде абе каљба.

Пошерји киште, јовеч штат, пор ка еде ширт цла ска вдекмеа, еде нук вдиче јо, по пре ато мбасмоти, кур таурдуноје перенди трупат тона опет поциндет меширтат тевети, еде на атаер, дот унциалим, еде ас њиер ма нук вдичим, еде атаер тат пороим јетас.

Еде ајо поромеја уоојет, жали јетас.

Сув.

Јара бимзи еи бујунг тембихи анги си др.

Цу.

Еијакларимизи севељим, демекџи битун адемљари љи биељанк буладу нан, ол тембих ардинце, мемнуи пс љи итајет, вемуту, мевљуд цилеримизи педери ве ваљи делеримизи, дахи гавире адемљереџи бизден даа ихтијар њен.

Су.

Јарабимиза муту несг дахи ганре адемљере, насл имдат тр.

Цу.

Олвакдт бу ебдте ихтибарџи олуруз, џене ол нђе азрлариз, ве ебедин немутлагу мизи, љи џељен ебеди ичун.

Су.

Шу меркум ебед неанлар.

Цу.

Бумаљигимзде бизмиџи јерде олуб, тенељеримз азеро зер заји олурлар, џене уљдугумиз земац, љумуљурлар арз деруниде, дахи орда курурљер.

Иља адами дејљ саде тенеши вар ама вар веруху дахи ангиси уљумсуздир неда џене уљур, олличун вақдт лардан сопра јараб бујурдији земац бизим тенељер џене саташирлар џенди рухларљен ве бис олвакдт дирљириз џене бирдаа уљмејоруз ве ебедљерине јашацаиз.

Ве ол маљиг андр ебедин маљѓи.

Пи.

Акаков ѓабидет вјечнијот живот.

Одг.

Тије људи који исполнувајет, на овја век, теја штосу длжни богу, и ако хода по заповједи те божји, вечнијот живот ѓаним бидет блажен, и весел.

А пак тије људи који неслушајет бога, и неживувајет, како заповедал бог ѓиѓ и чекајат муки и невољи натов век.

Пи.

Од каде можеме да се научиме, да исполнуваме што сме должни кон бога.

Одг.

От нашава православна вјера, што се наодит ученије, восвјатоје писаније.

Пи.

Штоје свјатоје писаније.

Одг.

Тија се књиги написани од ѓуди, којисе наиднати духом божјим итјјесе именувајат пророци и апостоли.

Пи.

А како се дељит свјато писаније.

Одг.

Седељит настари и нови завет, стари завет

Упр.

Поси та бофт цали тејетис.

Упр.

Ата ѓераз циљи помбушин, м там јет ато чин јан фајторвет перендију, еде даш шкон мбас урдунумете перендис, цали тејетас, поубафт ѓумје, еде гауар.

А пор а та ѓераз, циљи нук ѓеце перендиу, еде нук пороци, си ека урдунова перенди, по ата е прите лода, еде навон, иде јетинте ајо

Пу.

Нка ку, мундеј поумосиј тамбушим чин јем фаитор вет нге перендиу.

Упр.

Нка беса тонде дрејт, чин поиднет мсуме иде шенте, шкрумун.

Пу.

Чин ашт шенте шкрумун.

Упр.

Ата јан ѓиберт шкрумун нка ѓераз, циљи јан мбушун меширтин те перендис, еде ата ѓераз пооонте, пардиѓ тоуши, еде венгат.

Пу.

Поси дајет шенте шрумун.

Уп.

Дајет мбас ѓидмете вјетер, еде ѓидмете рес,

Су.

Шу ебедтин јашамаги насл олаѓак.

Џу.

Ол адем ѓер ѓи куѓуг еден, бу ебедте, ѓи борчљи оддугуна јарабија, дахи јурур ѓер се онун тембх ѓер ардинѓе ебедин малиги, онлара не муг ѓу оланак, ве шаз.

Бене ол адем ѓер, ѓи јарабимзи ишидејен ве јашамаздар, ѓи насл јараб, емредтмиш, онлари ѓељен ебедте бек ѓер аер а заб ве сик ѓет.

Сув.

Переден урене биљнриз, ѓи едељен јараба борчлу оддугумуз.

Џу.

Бизим садакат иѓетљи иманимиздан, ѓљим булунан азис јази деруниде.

Су.

Азис јази неанр.

Џу.

Ол азис ѓи таплар јазилдр адем ѓерден. ѓи јараби рух ѓе долу одуб, ве онлар анар, некамбер, весу ѓ ѓер.

Су.

Ја насл ољешир азис јазие.

Џу.

Пајѓашир ѓи, ахти ѓ атикун, ве јени ахти ѓ,

го напишаје пророците
а нови завет, го напи-
саје апостолите.

Пи.

Авакосе имену вид
таја наука што нас учит
да познаваме што сме
длажни кон други људи,
икон сами себе.

Одг.

Таја се именувад на-
рофо ученије,

Пи.

Кажими науку со што
кажуват нарофоучени-
ијето.

Одг.

Сета наука, од нара-
ученијето, неможе, со
овије малуречови, дасе
кажед тако неправи дру-
гему това.

Што нешам дати пр-
авит други тебе.

А све што хошеш да-
ти правид тебе други
ити прави това љима,

Пи.

Како можеме да под-
легнеме пот свите тијем
наши должности пак да-
ји исполнуоаме убаво.

Одг.

Содобро воспитаније
иџи сочуванае.

Пи.

Штоје воспитаније,

Одг.

Васпитаније јест да-
горазработаме срцево, и

љидмите вјетр, еканш-
кри пардиџтоуша, апо
џјдме те рее, екан шруу
пенгат.

Пу.

По си поџојет, ато мсу-
ма цла уџон на, таџо
џим чини јџми џајторвет
нга џетер џераз, еде
превет вете.

Уп.

Ајо по џон, мџмсумун
те табијет, хуји.

Пу.

Диџтому иде шкурт.
чини водџтојет мсумун-
те табијети.

Упр.

Џита мсума, нка мсу-
ме хун, смундет тат у
калџос меката пакс џјаљ
по мос баро џетер ајо
чини нук доо тен тат
барос џетер туу.

Апо џиве чини доо тен
тат боини ту џетер, еде
теј баро ајо на атуре.

Пу.

Поси мундем таџерем
наи џита ата теџајат то-
на, пртат мбушим бу-
кур.

Упр.

Мемир мсуме, поеде
мет рунтун.

Пу.

Чини ашт мсуме.

Упр.

Мсуме ашт, тат пуно-
им земри, еде шпиртин,

кадим ахтиљјпејвамбер-
џер јаздилар, дахи јџни
ахтиљји, ресуљџер јаз-
дилар.

Су.

Јанасл анар, ол иљим
бизи уренен, џи бејле-
јељим борџљу олдугуна
банка адемџере, ве да-
хи џендимизе.

Џу.

Од анарџи, та бијет
иљими.

Су.

Бана ксаја та бир си-
ле, табијет иљими не ди-
верир.

Џу.

Битун иљим, та бијет
иљимден, тактим едиљ-
мес, џи буазџик созла-
риџе, иџа едтме баш-
каја ону, џи истемедџи
ни сана бир џимсе јанси.

Дахи битун истедџини
џи сана јансиџлар гаи-
ре бирџимсеџер, ве сен-
дахи јанма ону онлара.

Су.

Муту насла кана
биљирис, џи шу битун
муту олдумугумуда, џи
исљах битирељим.

Џу.

Исљах иљим иљен
јаот сакинаџиљен.

Су.

Шу иљим неанар.

Џу.

Меркум иљим дрџи
каљбимзи, ве рухумзи

и душава, ашто, имајет потреба како некоја вива која сезоруват и посејет, дародит добар плод.

Поверата разработувад, и изобразуваат срцето, а учинијето разработувади, и изобразува душата.

Пн.

Што је вјера.

Од.

Вера је познавање, и милување бога, а бога који милуваат вистински тои го милуваат, задаму угодит, и тои правит харно, и имат страх од бога, пак неправид лошо.

Пн.

Што је изучавање, и какова помоћ имат од неја.

Од.

Мије кога се раѓаме, и допдуваме на видело, незнајеме ништо, ни да зборуваме, нити да читаме, нити да пишеме, нити да одиме, нити пак наноси да се исправиме, да се застоиме.

Аконесе трудеје роднињето наши, да нас научат, тога никога не би познавале, нити пак нешто друго од веков.

Току и ако је сомука изучувањето, за тије што учиније, да нас научат това што несме знајале нам деширавит многу помоћ, овије, и други, мно-

гсе земра, еде шпиртин, киштеи те духет си доњи ара, чинш поумбаројет, еде кур поумбел прејта улеен немна те мејр.

Пор беса поунушошун, еде барон фачете земра, ано мсумеа поунушошун, еде барон фаче те шпирти.

Пу.

Чинш ашт беса.

Упр.

Беса ашт њофмеја, еде тадимсем перендију, ано перенди куш димсет врте тун, аји поонисет, прејта сосе урдуну мете те етисе, еде аји бароје мвр, еде киште фрик капериди, онет нук бароо кеч.

Пу.

Чинш ашт мсумун, еде си идиф ашт нка аја

Уп.

На кур уљидим, еде вјем иде дритин, нук дјим асца, ас та кувендоим, ас та кидоим, ас та шкруим, ас та шкоим, ас онет нвамба тат удритоим, тат даљем, тат рјим.

Не нук чалчита фисат тона, тана мсуми, ата ер ас њјани нук њофшим, ас онет њјасен фетер нка јети.

По еде није ме лода мсумеја, преј ата чинш убон, дот на мсони, ајо чинш на здинем, неве на бон шум идифмеа, ката, еде фетер, шум дјитун,

ишљедтирељим, чунки каљбимз ве рухумз мухачљини вар биринги тарла љди, англис сурерљер, ве ећлар, љи ислах мејве догсун.

Иман дахи, ишљедтјрр, ве чередтјрр каљби, иљим дахи ишљедтирр, ве љенјшљедтирр руху.

Су.

Иман неанар.

Пу.

Иман дрђи, бејљемег, ве семвег јарабимзи иља јарабимзи акпат севен, љи она муту оланчун север, ве ољимсе еи јанајор, ве јарабимздан истирабе вар, љене љотулак јанмајор.

Су.

Иљју битими недр, ве наса имдат вар ондан.

Пу.

Виз ачан, мевљудладгиз, вешигде љељдиг мз земан, ич биршен љиљмејорус, дахи не сојљејељим, дахи не дирседаљим, не дахи јазаљим не дахи љидељим, не дахи љене ајаклар узериње дурудалм, љи дураалм.

Њи чалимаса идиљар хасимљеримз, бизи уренсјилер, ол вакдт љимсеа бејљемејендик, ве дахи будуњјадан ич биршеј.

Иља ве азаљен исе дахи иљим битими, љи едти кљери ичун, љи бизи уренсјилер, ону љи биљмедгм зи, бизе чок имдат едер, бућлар, ве гавре чок бејљемекљер,

гу знања, који се потребни за духов наш.

Но и рана је потребна, за снагава да растет, и да се снажуваат.

II

Питање за чувства, и за тјела.

III.

Све што се наодит околу нас како го познаваме, и сећаваме.

Од.

Зада познајеме, све што се наодит околу нас мије, или слушаеме, или мијисаеме, или обидуваме.

Дека мијисеме подарени од бога, со пет чувства, пак потије познаваме свите тјела.

III.

Који се тије пет чувства.

Од.

Гледање, слушање, вкус, движење, понос, и искушавање.

И за секоје, од овие слухови имаеме орудија, и по тије секоје чувство работат, пак познават тјелата.

А за гледањето орудије се очиве, за слушање ушвие, за вкус јазиков, и небдава, за понос срцево, а за искушавање ропиве, панчелни орудија, се, особено краштава на прстиве.

III.

Што се ведат тјело.

Циљ јан те духет прешпирти тоно.

Пор еде гранме ашт те духет, прештативтаритет еде та уфортотет.

II

Пует еде пре цет метат, еде пре труна.

III.

Цио чини чиноиндет харке неве, си повјофим еде вештроим.

Уп.

Пртапјофим, цио чини по циндет харку наа неве поуноцим, сеј навјен ера сеј вештроим

Прсе неве јемн туфаљшиив ика перенди, менес цемпат, пор мбе ата њофим цит чини трунат.

III.

Циљ јан ата пес цемцеја.

Уп.

Шикомеа, цеммеа, амлет, гритмеа, фодулук, еде тевештромеа.

Еде пренасвет, ика атуре цеммеа кими барумеа еде мбас ата паскуш цеммеа пуноје, опет њофе те трунат.

А по прешкомеа, барумеа јан суат, прецефмеа вешмет, преамље љуе, еде пофуга, префодулук земра ашт, превешшурме јан дора, мабали јан барумеа, скаја те гштис.

III.

Чин уфорт штати.

Би бизим руха мухтахчи биља.

Вејемег дахи мухтах дир, тене миз бујусун, ве дахи куветљенсини.

II

Сувал шишдмаг ичун ве дахи тенељер ичун.

Су.

Битун бизе долајандан булунан, васла бејљерз, ве анларз.

III.

Бизим бејљемег ичун битун такијанимзда булунап, биз ја от шишдириз, јаот бахарлариз, јаот јоклариз.

Чунки јарабимиздан јани ед ије, верамши, бешишидмегиљен, љи онлар ардинце бељериз битун тенељери.

Су.

Ангиси Ар шу беш ишишдмељер.

Уп.

Назар, шишдмег, иштах, саламаг, магурауг, ве иштихан, ве хер бир бунаардан бејљемегу коннумузда вар халатиз ве дахи онлар ардинце хербир бељемегу шиљерјор, љене тенељери бељерјор, даки назар ичун хаљат јозљеримздир, ишишдмега кулаклармз, иштаха диллимз, ве чиљермз магуруруга јурермз, ама јокламаг ељеримз, љи ен анла алат, ве ен иљк пармак уљеримз.

Су.

Те не не анлар.

Од.
Све нешто, што се на-
ваме сосљухов, се ведит
тјело, и дрво, и камен,
и слои земни, и во оп-
ште секаков створ што
можеме мије, сенаречу-
ват предмет.

III
За веков, и за земјава.

III.
Со зборот век, што
разбираме.

Од.
Созбор век, разберу-
ваме небоно, и земјава,
и све што се наодит по
нив, сунчено, и звезди-
не, водава, и ветар, и
други створиво току ве-
ков је, тољку гољем,
дека немат кран, нити
нак може да се измерит.

III.
На које место вовиде-
лово, мије живуваме.

Од.
Мије живуваме на зе-
мјава, која је многу по
мала, спроти сево ви-
дело.

III.
Бакo се ведит таја на-
ука, која учит, и кажу-
ват за земјава.

Од.
Таја се ведит земју
описаније, и во земјо-
писот Ѓасе научиме ка-
ква је земјава, кољкује
гољема, и каде какви
се стравите, и делови-

Уп.
Цио чин, њеим меџе-
меа, поџојен штати,
еде друн, еде гур, еде
ланет тролис, еде пас-
барумеа чин мундем на,
поџоин парланет.

III
Прејети, еде претроли.

Уп.
Меџаљин јет, чин ма-
рим вешт.

Уп.
Меџаљин јет, марим
вешт чилн, еде тролн,
еде цио чин поџиндет
нде ата, диљн, еде исат,
уји, еде ера, еде љетер
барумеа, појети ашт, че-
кач мад, исе нук кинше
скаи, јо еде смундет
онет поу метрон.

Уп.
Моцнљи вендв нде
џрети, пороим на.

Уп.
На поројм м тролн
циља ашт шум мавогљ
напар дит џретин.

Уп.
Сиј поџон, ајо мсумеа,
цла мсоје, еде диџон
претролин.

Уп.
Кија поџон трулин
шкрумеа, еде нде тро-
лин шкрумеа дот мсоим
сиашт тролнн, са ашт
маде, еде ку сијан ашат,
еде почат, еде чин цин-

Цу.
Хер биршеј, Ѓи беп-
љериз ишидмег нљен, те
не анлар, ве агаач, ве таш,
ве топраг цумуру дахи,
ве мевљакчес херџинс
курулмаг Ѓи еде билдн-
гмз, амелъ анјар.

III.
Будуња, ве топрагичун.

Су.
Созуиљен ебед, несни
аидајоруз.

Цу.
Созуиље ебед, анлар
џогу, ве топрагн, Ѓи би-
туну онлар ардинџе бу-
дунап, џунешн, ве јилд-
сљери, сију, ве рузјари,
ве гаире дахи курулма-
клар, зира Ѓи бубебед
окадар бујуг тир, чунки
онун уду јок, ве џене
дахи уљчудилмес.

Су.
Анги мааљде бу ишиг-
де, јашарис бис.

Цу.
Бис јашарис буто-
практа, Ѓи англис чок
даа џучук тјр, бу битун
ишиг каршија.

Су.
Од нљим насол ани-
љр, Ѓи уренен, дахи, ди
верен топраг ичин.

Цу.
Меркум цоду удутак-
вим анјар, ве цодууду
таквимде урененџис Ѓи
топраг насол др, нека-
дар бујуктр, ве нереди
тараџљари насол дир,

те, који се наодат по неја, и какоја раздели- ље, људи помеѓу себе, и ја насељувајет.

Пн.

Каква је земјава.

Од.

Земјава је ваљчеста, како некоја диња церо- вача, а неје плоскава како се гасдат нама.

Пн.

Који се главни страни на виделово.

Од.

Восток, запад, север, и југ.

Пн.

Која страна се вељид восток.

Од.

Онаја страна од куде видуваме да огреват сувце, се вељид восток или исток.

Пн.

Која страна се вељид запад.

Од.

Онаја страна каде се скријуват, и заодит сун- цено, се вељит, запад.

Пн.

А куда је север и југ.

Од.

Кога се завртуваме, сољнцево, право кон во- сток, тога деснава ра- ка, ља кажед југ, а ље- вава север.

ггчник

дет иде кај, еде сји екан даје, пераз намрдете, еде повшатон те, та по- роин.

Цу.

Поснашт тролни.

Уп.

Тролин ашт румбла- кас, сидоџи бостан ча- рис, ано нук ашт цаџни сиушиков неве.

Цу.

Цла ана јан мату мло- нја еретис.

Уп.

Кууљинде дили, еде куперендон, еде мура- њји, еде мес дит.

Цу.

Цла ана уџојет куу- љинде дили.

Уп.

Аџе нка шиконм та- раке дили, поџон ку, у- љинде, сен кудељ, дили.

Цу.

Цла ана уџод купе- рендон дили.

Уп.

Ана аја куути, еде пе- рендон дили, поџојен, куперендон дили.

Цу.

Апоку ашт мурањји еде мес дит.

Уп.

Кур ктеим, мџаче, дрејт нка дељ дили, а- таер дора теајата тана дитџоје мес дит, ано те манч мурањји.

ве пајљари, унун узере булунан, ве адемљер љи насљ љенди мабејљери иде ољешмишљер, дахи јерљешмишљер.

Су.

Топрак миз насљдир.

Цу.

Топрак јуварљак тир, биранги к ш каун љиби, иља денљ дус, љи бизе џорунан љиби.

Су.

Ишиги баш тараџлар ангисидрлар.

Цу.

Бундогусу, љун, батиси, јариџеце, ве кбље.

Су.

Анги тараџ андр љун догусу.

Цу.

Ол тараџу перде џо- руруз, љи љунеш анденси андр љи љундогусу.

Су.

Анги тараџ андр љун батиси.

Цу.

Ол тараџ перде џаз- љенир, ве каушур љунеш љи љун батиси андр.

Су.

Ја пердедр, јариџеце, ве к бље.

Цу.

Черемз иљен, љун до- гусу карни дурусег ол- вајдт саелниз кбљен џо- стерир, џене сол ељи- мис, јариџеце.

Пн.
Љицето, од, земјава,
какво је.

Од.
Љицето, од, земјава,
некаде је, издигнато, и
високо, а некаде је згро-
фнато, тамо, каде је, из-
дигнато, сува, земја је,
или, сувота, а каде је,
згрофнато, плаво је со
вода.

Пн.
Кољкаваје, сувотата,
а кољкаваје, водата.

Од.
Од, прилике, сувотата
имад, једна, четвртина,
од, сева, земја, а вода-
та је на сево, тјело, зе-
мно, до три, пута, по
многу, од, сувотата.

Пн.
Водата, али је, на
једно, место, и секаде,
једнаква, или је, разде-
љена.

Од.
Неје, току, за това је,
клавајет, се какви, ими-
ња, задасе, знајет, које,
на која страна, се нао-
дид, а имињата, се ве-
лит, море, окајан, за-
љво, ставиште, проток,
езере и река.

Пн.
Што је, океан.

Од.
Окајан, се именуват,
сета, вода, која је, со-
љено горчљива, и раз-
лејана, поземјава.

Пу.
По фаче, нка, троли,
си аште.

Уп.
Фаче, те тролис, кр-
кунде аште, гријтун, еде
нашт, апо кркунде, аш-
те, ухоч, аше, ку аште,
угритун, троли, сат, аш-
те, сси, сат сира, апо
куаште, ухоч, пљот, аш-
те, меуји.

Пу.
Сааште, те сати апо-
са аште, те уји.

Уп.
Нка тамин, те сати,
киште, њи катр исе, ка-
цво, троли а по ујичин,
аште, иде цво, труши,
тролис, тре, ер, машум,
нка, сатит

Пу.
Уји, апо на њи, венди
аште, еде њакунде, сеси
сви, дамун аште.

Уп.
Нук, аште, по пре,
ајо, вендоин, њит чвар,
емин, прта, дијен цили,
иде цла ана, поципдет,
апо те емин, фонтс, де-
ти маде, андаруји даљ-
меа, детис прта те ра-
нујв, њоли еде љум.

Пу.
Чинш аште дети маде.

Уп.
Дети маде пофон цво
уји цила, аште, крипјен-
штедт, еде, дертун, м-
бас, троли.

Су.
Топрагин, череси, на-
сладир.

Џу.
Топраги череси бази-
јерде, калдирма ве јук-
сектир, ве базијерде, ба-
тктир, њи, јуксег, олдугу,
јерде, куру топраг,
тир, јаот, курак, дахи,
батк, олдугу, јерде, су-
пљен, долудир.

Су.
Некадардир, курак-
љиги, дахи, некадардир,
сују.

Џу.
Тамина, кураљиги,
бир, уруб кадар, вар,
битун, топрактан, дахи
сују, уч, најикадар, даа
зијаде, вар, будуња, те
несина.

Су.
Сују, галџаба, бир јер-
де, мидер, ве хер, јер-
де, бирцинс, исе ољешиг
дир.

Џу.
Дејљ ила, ону ичун,
којарлар, ерцинс, исми,
бејљемег, ичун, њи анги
нејана, булунур, зира,
исмијердр, њи анилаи,
денис, бујуг денис, су
бохајери, (акити) скеде
џољ, ве чаи.

Су
Неанар бујуг дениз.

Џу.
Бујуг, дениз, анилар,
битун сују њи тузулу аци
будуван ве доњук битун
дуњаја.

Ип.
Што је, море.

Од.
Море је, дел од, ока-
јанот, меѓу, сува земја.

Ип.
Што, се велит, за-
лив, и станиште.

Од.
Залив, се велит, ма-
ли, дел, от морено, које,
влегат, и излегат, от,
големоно, море во сува,
земја.

А многу, мали, залив
да се, заширајет, воне-
го, кора би на завет, се
скривајет, од ветар, теја
се велит, станиште.

Ип.
Што је проток.

Од.
Проток се велит, те-
сно, место, од вода ко-
де, истечуват, меѓу две
сушиње. пак се, со беру-
ват, водве, мориња.

Ип.
Што се именуват, е-
зере.

Од.
Езере, се именуват,
некоје место, пано, со
вода, и околу, него, ко-
је је заградено, со сува
земја.

Ип.
Што се, велит, река.

Од.
Река се велит блага,
вода, која течет, пак се
смешуват, или, в море,
или, во езере, влегат.

Пу.
Чаш аште дети.

Уп.
Дети, аште, поч, нка,
детинте маде на медис
троли сат.

Пу.
Чаш поџин андаруји
еде даљеја детис.

Уп.
Андар уји поџон њи
почи вогљ нка дети ци-
ли ине еде диље, нка
детинте мад нде тролни
тесат.

А по шум вогљ анда-
руји тандаљен нде ајо,
кора ба каера ајо по-
џин даљеја детис.

Пу.
Чаш аште куреџ уји.

Уп.
Куреџ уји поџон вен-
ди нгушт ка уји ку рет,
на темедис дун сат по-
умљидет нде дун дети.

Пу.
Чаш поџон ѓољ.

Уп.
Бољ поџоји доњи вен-
ди пљот меуји еде ѓар-
ке ајо цилји аштте ѓу-
рун метроли сат.

Пу.
Чаш поџон ѓуми.

Уп.
Гуми поџон, уји ам-
ље, цила, колон, опет,
попразјет даш нде дети,
даш нде ѓоли ните.

Су.
Дениз не анар.

Пу.
Дениз наји дир бујуг
денизден, куру, топра-
гин њиса ортасинда.

Су.
Неанар, акити не
скеље.

Пу.
Акити, анар бирџучук
исе дензи, англис, ѓи-
рер, ве чикајор, бујуг
денизден курутопрагда.
Дахи чок ѓучук, акити
њи онда, алконулар,
ѓемилер не сеперде са-
кланирлар, рузјардан,
меркум анар скеље.

Су.
Акити неанар.

Пу.
Акити, анар, њи, су-
јундар јери перде а ка-
јор њи кураклик ара-
да, ѓене, топланр, њи-
деназин деруниде.

Су.
Бољ неанар.

Пу.
Бољ анар њи бир ан-
ги мааљ су њен долу
олуб ве ону, такјандан
читљи ола куру јериљен.

Су.
Чаји, не анар.

Пу.
Чаш анар татљј, суи,
англис акар ѓене кара-
илр, јаот, дениз, деру-
ниде јаот ѓољ деруниде
ѓирер.

Пн.
Од реката, која меѓа
се вељид десна, а која,
лева.

Од.
Кога се, завртуваме,
солјцево, кон. коде те-
чет, реката, тога, меѓе-
та. која нам паѓад од
десно, севељид, десна,
а таја која, нам, паѓат
од лево се вељит лева
меѓата.

Пн.
Сувотата, секаде, и,
сета аљ је еднаква иљ
неје.

Од.
Сувотата неје сета е-
днаква, зашто, различ-
но ја именуваме, остров
полуостров провлак, ја-
зик, планина, и волкан.

Пн.
Што је остроф.

Од.
Мала, сувота, околу,
неја заградена, совода,
таја се, вељид, остроф.

Пн.
Што је, провлак.

Од.
Провлак се вељит те-
сно место, од сува, зе-
мја, по које се, ставу-
вад унодуостроф со дру-
га, сувата земна.

Пн.
Што је јазик.

Од.
Јазик или нос се ве-
љид краи од сува земја,
која вљегат вовода, или
в море.

Пу.
Нка, љуми, цла, мен,
поџон, дјата, апо, цља,
манч.

Уп.
Кур, уктеем, мѳаче,
нге ку колон љуми ата,
ер мен цла навјен нка,
дјата, поџон, дјат, апо,
ајо цла навјен нка ема-
ништр, поџон менте ема-
ништр.

Пу.
Тесати, љикунде, еде
џиџ апоџит се си аште
се нук.

Уп.
Тесати нук аште џи-
џе, сеси, прсе, поџоним,
да мун, фач, адаа зимс
адаи аштрир, љуха бје-
шк еде укан.

Пу.
Чиш аште адаа.

Уп.
Сати вољ, љарке ајо
џурум ме уји че ајо по-
џојет адаа.

Пу.
Чиш аште венди штр-
јир.

Уп.
Венди, штријр, поџон
њи, венди, вгунт, нка,
тролис сат мбас, цљи,
прзијет зимс адаа ме ље-
тер сати тролис.

Пу.
Чиш аште гјуха.

Уп.
Гјуха сен унда поџон
скаи нка тролн сат цла
ине иде уји сен иде,
дети.

Су.
Чаин анги тараџи ан-
лр са ве, анги, тараџи,
сол.

Џу.
Ачан, чевиријз, чере-
миз иљен љј чап акаи,
тараџа овакд, уџуруму,
љи бизе са тараџаи ду-
шен са анлр дахи о љи
сол, тараџамиздан, ду-
шен сол љји анлр.

Су.
Куракљиги, хер јерде
ве битун галџба бирџи-
сми и се денљ.

Џу.
Куракљиги битун џу-
мuru, бир, динс, де-
иљ ичун турљи, турљи
анлрз ада јармада су-
рунџи диљ (љајља бал-
кап) волкан

Су.
Ада не анлр.

Џу.
Ључук куракљик, до-
лајандан урублу. сун-
љен меркум ада анлр.

Су.
Сурук лаане, не анлр.

Џу.
Сурук лаане анлр ен-
сз јер куру топраг дан
љи ону ардинџе, јакла-
шир, јарм, ада, башка,
куракљик јљен топрагин

Су.
Диљ не анлр.

Џу.
Диљ јаот бурун анлр
уџ, куру, топрагдан, љи
сујун, деруниде, љирен,
јаот денџ деруниде.

Пи.

Што се велит планина.

Од.

Планина се велит од сува земја свакоје издигнато, место, које је, многу високо.

Пи.

Што се велит волкан.

Од.

Имајед некоји планиње, пак исврљајед, по некогаш, чад, пламен, пепел, горешта, вода и възбувајет треска (стопени, камења), такви, планиње се велит волкани, илј огнедишушти.

Пи.

Сета, сувота, како се дељат.

Од.

Сета сувота од земјана, раздељена је на пет делови јевропа, азија, африка, америка и окајанија, (или морска).

Пи.

Сите страни на сувотата, ази се, еднакви, илј не.

Од.

Несе току, једин страни се плодови а други не плодови, једин се насељени а други не насељени и пусти.

Пи.

Који страни се велит плодови, а који, не плодови.

Пу.

Чинш пооон бјешк.

Уп.

Бјешк пооон ика троли сат пас, вет, унгриштун венди, циљј, аште шум налт.

Пу.

Чинш пооон укан.

Уп.

Кинште илј цла, бјешка, онет, штији, жбас, диса, ер теем, фјак ији уји игрофет, еде по валет фира (гурте шкрен) асинш бјешк пооон укан сен, зјар, фремомунд, бјешк.

Пу.

Цинџа, сати, си по дајен.

Уп.

Цинџа сатин, ика троли дан аште м пес пјеч јевропа, анадол, африк, јети рее еде дегисе сен ајо чинш пооон, мренда.

Пу.

Цинџа ана, сатис, апојан, љат, сесн, сен, нвк.

Уп.

Пук, јан, по илј анат, јан мепемна апо ћетер, пашена, диса, ана јан, вшатумун апо ћетер нук вшатумун, еде, шврет.

Пу.

Цла анат пооон, мепемна, апо, цла на мена.

Су.

Љајља не анлар.

Цу.

Љајља, анлар, илј куру, топрагдан, ер, бир кадыг, јер илј чок јуксег олуб.

Су.

Волкан не анлар.

Цу.

Вар, биранги, љајља лар, љене, бази, ћеред, атив ерер љер, думан, аљеви, љуљ, сицак, су, ве дахи фира, оксурур љер (ерилмиш, ташлар) отерс љајљадар, волкан анлар, јаот атеш рухлајандар.

Су.

Битун, куракљик, насол, пајлашир.

Цу.

Битун куракљик, топрагин пајлашиктр беш пан узере европа, анадол, арабистан, јени дунђа, ве дениз деруниде јаот ичери авилап.

Су.

Битун, тарафлар, куракљини, бирдинс, мидир исе денљ.

Цу.

Денљ, ила, бази, тарафлар бернећетљјар, ве дахи гаире, бернећетсиз бази, тарафлар махаљлидир, дахи гаире махаљсиз, ве чол.

Су.

Анги тарафлар бернећетли, анлар, дахи анги бернећетсиз.

Од.

Плодовити, страни ји вељиме тије во који се раџад многу жито и други растенија, за прерадување људите и за животинство, а не плодови се вељат тије страни, који, малу, жито, давајет и малу плодови други.

Пи.

Који страни се вељат насељени и који не насељени, и који, пусти, кажими.

Од.

Насељени, се, вељат, тије страни, во који живувајет, многу, људи, и стока, а, не насељени, страни, тије се во који живувајет мошне, малу, људи, или, никако, не живувајет, а пустиње се тије, страни, во који, несераџат, ништо, пак, затова неможет, да живуват ништо живо.

Пи.

Зашто бидуват поме-тата, да неје, еднаков плодот, секаде.

Од.

От теја бидуват едно од земјата, зашто, неје секаде еднаква, а друго, од појасот, ветрени.

Пи.

Што се, вељид, појас ветрени.

Од.

Кљима се вељит времето, зашто, во секоје, место, какво, даје, пак

Уп.

Ана лентор пуџојм, ата иде цилџи уљиндет шум дриџ еде џетер ри тетун, пре и таушџеен, џераз еде пренадурат, апо анат, нук, џентор, поџонте ата ана цилџ, пак дриџ еш, еде пак, пемна џетер.

Пу.

Цла ана уџон вшату-мун еде цла па вшату-мун еде цла шкрет диф-тому.

Уп.

У вшату-мун поџон ата ана иде, цилџи, поронн, шум џераз, еде џаја, а по нук увшату-мун ана ата јан, иде цилат, поронн, форт пак џерз сеј ас јо нук поронн а по шкрет јан ата анат иде цла нук уљен асца по пре-ајо смунде та поронн аскуш жал.

Пу.

Прсе бојет, иде, ве иден еде по нук, аште, пемна сеси џикунде.

Уп.

Нка ато бојет џа нка троли прсе нук, аште, џикунде се си апо џетер нка брезн ерас.

Пу.

Чнш поџон брезн ерас.

Пу.

Мотин поџон мот прсе џикунде венди си по та аште опет ашту поџон

Џу.

Бериџетли тараџлар, дејориз, онлари, џи ангиџерде, чок, тереџе, мевљуд, ола, ве, гаире, меввеџер, дахи џи их-санни, бесџемегниџе, ве јаша илара, дахи, џене, бериџедтсиз, онлар, ан-дрџи, ангиџер, азиџик, тереџе, веревџер, ве, дахи азбучук башкамеј веџер.

Су.

Анги тараџлар, анлар, махаџели ве анги махаџелисис ве ангиџер да-хи чол табиреџе.

Џу.

Махаџи анлар, ол, та-раџлар, џи, ангиларда, чок, ихсан, јашајор ве мал дахи, ве махаџелис, тараџлар меркумдр ангиџерде нек азџик их-сан јашајор ја от ештен јашамазлар.

Дахи, чол, тараџлар, меркумдр лар џи ангиџерде ич биршеј догмај ан џене уну ичун, јаша едемес ич биршеј дери.

Су.

Неден олур џи мааџ џерде меввеџер ер јер-де бирџинис олмасн.

Џу.

Ондан олур, бир топ-рагдан нејџин ер јерде, бирџинис дилџе џене, гаире авадан демек рузјар кушагиден.

Су.

Рузјар кушаги не анлар.

Џу.

Ава анлар, вакдт, ни-џин ер бир, јерде, нас-лисе, џене, ојџе, анлар,

се вељит, студен појас, каде, што је, времето, помногу студено, и студеното се, вељид студен појас.

А топло појас, се вељид, времето, каде што је помногу, топло, теја, се вељит, топло, појас.

Пн.

Поклимата, како се, дељит земјава.

Од.

Земјава се дељит, на пет појаси, среднијот, појас од земјава се вељид, горешит, дека слично тује во сета година грејет, вогорештијот, појас, да, за това, ту је бидуваат многу топлина, и нагорештијот, појас, небидуваат, никогаш, зима, а од двете, страни, спроти, горештијот, појас, имат, по еден појас, који се вељит, умерен, или стредно ладен и во стредно ладните, појаси, небидуваат нито гољем студ, нито гољема, топлина, а зад двата средноладните појаси имајет уште по еден појас, и тие се вељит студени појаси, и во студените појаси бидуваат, гољема, и долга, зима, а лето кусо.

IV.

За три царства јестествени.

Пн.

Што је јестество.

Од.

Јестествено се вељит све што је направено од бога, а уште, неприготовено од људи.

брези фтохт ку аште мотин машум, фтохт еде, те фтохи повои брезе, фтохт.

А по брезе нгроф повои мотин куаште машум нгрофс ајо повои. брезе нгрофт.

Цу.

Мбас мотин си удајет троли.

Уп.

Тролиц, удејен, иде, нес брезе те медиси брез нка троли повојет нгрофет, прсе, двли, аће иде енд вјети бије иде брезите нгрофт по преајо аће бојет шум нгрофет, еде нде брезите, нгроф ас ннер нук бојет димн а по нка ане-те, дун, напр, брезите, нгрофт, киште, еде, кањи, брез, цињи, повои, мас сеи, фтохте, медис, еде нде фтохте медисе вапа темаде ас опет фтохите маде нук бојет а по капрап дун флат, темедис брезе, кишнен еде ма кањи, брез, еде ата повои бреза фтохт еде нде бреза те фтохт бојет маде еде ѓат димн, апо вера шкурт.

IV.

Пре тре мпретенија, те вертетунис.

Цу.

Члш аште вртетун.

Уп.

Вртетунис повои цичш аште барумун, нка перенди апо нук, аште гатумун, ма нка, нераз.

саук кушак нерде земани се даачок саук, ве суугу андр саук кушак.

Дахи сиџак кушак андр земани нерде се даачок сиџак меркум, андр, сиџак кушак.

Су.

А ваја, ѓоре, насол, ољешир топрак.

Цу.

Топрак из паљашир, беш, кушак, суриједте орта кушаги топрагдан сиџак, андр, ничин, ѓунеш битун сенеде орда анденир, ѓи, сиџак, кушакда, иља, ону, ничин, срда чок, исиџак, олу-ре, ве сиџак кушакта одмас ебеди кш, иља ињи тарафтап, сиџак, кушага, карши даа бирер кушак вар ангиси андр карар-ѓи, јаот, орта, соук, ве орта соук, кушакларда, алмаз не бујук, арарет, не дахи бујук саук ѓене шунѓи кушак ардиндан ѓи, орта, саук оланлар, вар даа бирер кушаг ве онлар андр саук, кушаклар, ве саук, кушакларда олу бујук ве узун кш ѓене јаз кса.

IV.

Уч надшахлик мевџуглуун.

Су.

Мевџуглук не андр.

Цу.

Таџанин андр битун јарабдан, јарадџиѓи, ѓене, даа, азрланмајан, ихсандан.

Пи.
Како се делајд јесте-
ственото.

Од.
Зада се познатат, је-
стество го делајд на три
корење, нѝи царства.

Пи.
Који се тије царства
трите.

Од.
Једѝо је царство жи-
вотиње, друго, је, цар-
ство растенија, а треѝо
царство је копање.

Пи.
Што је животинче.

Одг.
Животиње се, тједа,
дарувани со сила жива,
нак по своја воља, мо-
жад да се местад од же-
дно место во друго, ко-
ји, сеѝавајед, и прават,
секакви, рабоѝе, зашто,
животињето треба да се
ранид, до тољку време,
до кога, да им се, раз-
работајед тјелата нак и
умрувајед.

А животињето се чо-
век, овца, коњ, крава,
и многу други.

Пи.
Што се вељид расте-
није.

Од.
Растенија се тјела на
тије једнијот крај им је
запретан вземн, зада се
ранат, од неја, које, и-
мајед, жива, сила, а ве
можад да се преместу-
вајед на друго место.

Пју.
Си удајет те вртету-
нит.

Упр.
Прејта, ѝоѝет вртун,
подајен матре рња сеј
миретенија.

Пју.
Циљн јан ата мире-
тенија, те тре.

Упр.
Њи миретенија, аш-
те жалурат а по ѝетер,
претенија аште терите-
тун ано трети мирете-
нија аште ермомеа.

Пју.
Чин, аште, ѝикааур.

Упр.
Жалур јан трупа ту-
ѝаљшин, меѝучи, жала,
опет мбас мали тевет му-
ндет таљун, нка ѝи ве-
нди иде ѝетер циљн нје
вин еде баронн потуѝин
чин пуна прсе жалурат
дота ушѝен ѝер кур та-
та пувојет трунат опет
еде вдесин.

А по те жалурат јан
ѝерји деље каљн ѝопа
еде ѝетер шум.

Пу.
Чин, поѝон, ритетун.

Упр.
Ритетун јан трупа на-
анта (ѝискаји теѝи), а-
ште иде троли мбаљжоум
по, прета, ушѝен, нка
аја циљн еде ата кишин,
форме жали ано смунде
та ѝунн м ѝетер венди.

Су.
Насд паљашир ала-
нин курулмаси.

Пу.
Алах бејѝемер, ичин,
паљаширлар учу ѝокте
јаот падишахљигте.

Су.
Шу уч, падишахљик-
лар ангисидир.

Пу.
Евељн падишахљиктр
јашајанлар ертеси па-
дишахљиктр бујујањлар
дахн, учунѝу, падишах-
љик казлан дир.

Су.
Јашаан неандр.

Пу.
Јашанлар, те не, др-
лар башлама јараби зи-
јанљен ѝене ѝенди еха-
љн прадељен оина еде
бјѝерљер, бир, јерден,
гаире ичинде, ѝн анги-
љер, ѝендинден, тан-
арлар, ве, херѝинс, иш,
јанарлар нечин, јаша-
анлара, ѝазим, бесљен,
синљер таа окадар зе-
мана, едек, нерејеедек,
ѝн, тенелер, башлар, и
шѝемеја, ве, уѝурљер,
дахн иља јашаанлар бу-
илардир адам којун бе-
нѝир инек ве чоѝ дахи.

Су.
Бују јан неандр.

Пу.
Бујујан тене, дирлар,
онлардан бири уѝу је-
рин деруниде, ѝомуктр,
ѝи ондан бесљен синљер
ве, онлари, дахи, вар,
дирн зијаси иља динше
еде, кадр, диљдерлар,
гаире махалде.

А растенија се, дрво
цвеће, трава, бљски, и
многу другу.

Пи.

Што се вељид одко-
пување.

Одг.

Одкопување се вељид
(минерали, руди) свите
се тјела који се наодат
законани в земи, камен
руда, жељездо, сољ. и
многу други, а одкопу-
вањето немаат живот, да
за това неим требет за-
дасе ранат нито пак ра-
стат нито умирајет.

Пи.

Која наука, раскажу-
вад, едно, поједно, за
свите три, царства, јес-
тествени.

Одг.

Јестествена историја.

V.

За рудите, који вље-
гајет, навмногу, во ра-
бота.

Пи.

Од копуваните, тјела
који влѣгајет навмногу
во работа.

Одг.

Рудите.

Пи.

Што је руда.

Од.

Руда се вељит од зе-
ми ископано тјело и ти-
је се гљѣдајет светљиви
некоји, малу, а некоји,
многу, цврсти се руди-

Ано ритетун јан друн
љуље колоо барна, еде
ћетер шум.

Пу.

Чини, по фон, ермо-
меа.

Упр.

Ермомеа пофон рудат
дрвоа јан трупа циљј по-
цидет, ембулон, иде,
троли, гур мадем, екур,
крип еде ћетер шум а-
но те ермомеа, скиште,
далумеа попре ајо, нук
кркоп прта, ушћен ас,
опет нук ритет, ас нук,
вдесун.

Пу.

Цла, меумеа, зандик,
тојет ија, бас ија, пре,
цлао, треј мретенџа,
вртетунис.

Упр.

Љјберти вртетунис.

V.

Пре мадемаат циљј и-
нен машум иде пу.

Пу.

Нка трупат те емљо-
ни цаљи инен машум,
иде пуна.

Упр.

Мадемаат.

Пу.

Чини аште мадем.

Упр.

Мадем, поџојет, нка
троли ермомун труп еде
ата, шиконте, фрет, њи
циљи пагс ано њи циљи
шум форт јан мадемаат,

Иља бујујанлар олуб
агач, чичек, от ђурлук,
ве дахи чок, гаврељер.

Сув.

Казлан не анлар.

Џув.

Казлан, анлар, мадем-
љер њи битун тене дир-
љер, англиљер. Ки јерни,
деруниде, будунап, ѓо-
мук таш, мадем, демвр,
туз, ве чок, башкалар,
дахи иља, казланни, ја-
шамаги јоктур дахи ону
ичун онлара љазим де-
иљ бсљемер ичун педа
ћене бујарлар, не дахи
уљерљер.

Су.

Анги иљјм ваз едејор
бирер, бирер њи, битун,
уч падишахљјклар мев-
џутлугун ола.

Џув.

Мевџут, такимји, њи-
таби.

V.

Мадемљер ичун њи ан-
глиљер даа чок ише ѓи-
рен.

Су.

Казлан те нељер ан-
глиљер, ен чок ише, ѓе-
рерљер.

Џув.

Мадемљер.

Су.

Мадем не анлар.

Џув.

Мадем анлар јерни де-
руниден казлаб, тене ве
онлар, ѓозуђур, парлак,
базиљер аз дахи, бази-
љер чок пектралар мадем-

те, можат, дасе, коват, или во оган, да се топат пак одиш си правне содови и сечива.

Пи.

Који руди, се поразбрани и најпотребни за нас.

Од.

Желездо (близна) олово, коситер, слав, сребро, злато, платина и живо сребро.

Пи.

Какво је железде.

Од.

Желездо је најпросто а најпотребна руда је токоречи, секаде се, наодит вземн, смешано, со песок а и теја руда се вељид и рудата, наслиен оган се згрејуват и се стопуват и от теја стопеното, се сиуват, желездоно и желездо то после се, пречистуват и изработувејет на секакви сечива, желездо мочно се топат а које је чисто се ковет.

Пи.

Што се вељид близна.

Од.

Стомина је тесто, од желездо и јогљен, стомина можед мошне убаво да се измазнит близна, кога, да се каљид, во огон пак секлавад во студена вода и бидувад покурава и поврвва а кога, је, стољено, пак, да се оставид сама, да

мунд еде, меја, мбасун, еде иде зјарм меје шкрееп опет нка, ата барои м енден еде препунома алат.

Цу.

Цаљ мадем, јан, машум марувешт еде машум те духет пре неве.

Упр.

Екур, чељк, пјумб, туч, калаи, срма, фјори срмадуцу еде жив.

Пу.

Си ашт екур.

Упр.

Екур аште па пасмун апо ма тејљитун мадем аште, кутаош, циндет, џикунде иде трод прзимум мешур еде ајо, поош мадем апо мадеми, иде формаја зјари агрофет еде по шкријен еде нка ајо шремуни ме ештијет екур и еде, те екур пастај пастроин еде бароин, џитчвар, алат, екур мелода шкрееп апо цилн аште пастр, маоет.

Цју.

Чиш поуош чељк.

Пу.

Чељк аште блум нка екур еде сонгиљ чељк, мундет форт букур, талимон, чељки, кур, по епини уји, мапара поушпрофет, иде, зјар, опет, пастај повонет иде уји фтохт еде убојет макорав еде ма јашпер апо кур аште агрофун опет

љер дуге, едљир, јаот, атеше ерпљ испљер џене овлардан џенди миае јарнрјз каблар ве халатлар.

Сув.

Анги мадемљер, даачок анлашиктір ве дахи ен мухтач бизим ехаљн пчуи.

Цу.

Демир, чељк, куршум, алти, сертђумиш, пиринч, калаи, џумини, ве жави.

Су.

Демир насолдир.

Цу.

Демир ен бахуа дахи ен чок, мухтач, мадемдир џи гаљиб а ерјерде булукур јерин деруниде кумиљен, карашик, ве меркум дахи мадем анлар. мадеми шедит атеш, узере исир ве дахи ериљир, ве од, ериљјден, демир докуаур ве демир олдем паљенир ве дахи ишљенирљер херџинс алат ољешигине џере демир азабље ерилар нља анги паљ исе дујуаур.

Су.

Чељк не анлар.

Су.

Чиљк амурдир де мирден ве џумур, дахи, чељк чок, исљак, пердахлаана еде олур чељига, су веридги вакдта ен евељ атеш деруниде иснирљер џене сауќ сујун деруниде, којуаур ве даа нек олур ве дахи даа џеврек нља ачан

остинет, покроце, тога, бидувад мека и пргава.

Пи.

Што је олово

Од.

Олово је мека и тешка руда, таја можед љесно, да, се, стопид, во, огон од неја, спцувајед зрна за пушки палење, и штици, за покривање, кући, цркви, дадији и други рабоџе.

Пи.

Какав је коситер.

Од.

Коситер је, потребна, руда, таја је жутоцрвена, руда и можед да се измазид а вчас арџосувад, и потемнувад, од коситер си правиме коситерни котљи и други содови по јастије, кога да се зготвид и ако се држид, во тије, котљ, тога ударад вглаве човека, и по некои, ред, донесувад, и отруф, да затова коситерни содови се калајсубајед.

Пи.

Шта је елаф.

Од.

Елаф или калаи је бела и мека руда која се наодит смешана со земја, и носџе се изработувад и се спцувад пак се прават, прачки, калаи в час не арџосувад, но затова сонего калаисубајед коситерните содови пак и

поулаи, вети, тафтохет, кадаџе атаер убојет бут еде форцум.

Пју.

Чинш аште пљумб.

Упр.

Пљумб аште бут, еде ран мадеми квија, мунд, љесен, ташкрен, иде, зјар нка аја дердун кок прејта, мбушин, армат, еде драса преј мбаљомеа штици кша, цамите, еде џетер пуна.

Пу.

Апо си аште бакр.

Упр.

Бакр аште нка духет мадеми аја аште вердикуч џије еде, мунд поуљимот апо шпејт, зан, дршкуч еде, ертои, нка бакр, баронм кусвја нка бакр, еде, џетер, еnten, апо гранме куртата гатон, еде и узџен, иде ата кусвја атаер џерји убјер иде кока еде м бас џлер бијен еде зејир апо пре, ајо, еnten, бакрис, екалансмет.

Пу.

Чинш аште калаи.

Уп.

Калаји, аште, бард, еде мадеми, бут, пиљи, по, цвдет, врзиум, ме трол еде настаи поупунојен, еде, по уштијет, опет, побарон, шуфрат, калаи нук бојет, шпејт, медјушкуч апо прејо мектји, калансмет, еnten,

иснијтир, џене, браб, јанајс, саукласи јаваш, јаваш, ол, вакдт, јумушак ве ерчек олур.

Су.

Куршум неанар.

Џу.

Куршум, јумушак, ве агр мадем, дир меркуч, јениг, ереедиљир, атеш деруниде ондан, туџек, та нељер доџерљер, џи ту џекљери долдура ве тахта, дахи, евљер, етнељер, цамиљер јурдтмег ичун ве башка шљер дахи јаниљир.

Су.

Ја бакр насолдир.

Џу.

Бакр ев есаљи мадемдир, сарикрми, череси, вар, ве пердашла, оду, едиљер иља чабук, џуфурљер ве дахи кунлар бакрдан, јанариз џенди, хесаљи, бакрачлар, ве, башка каблар дахи ила јемек ачан азрланир ве дахи, онлар, деруниде, дурур исе ол вакдт адахи баша, вурур, ве биранигер деџа џетирирљер ве зехир дахи ила ол ичун бакр, кабларирљер калаиланир.

Су.

Калаи неанар.

Џу.

Калаи бејаздер ве јумушак мадем, дахи, топрављен, карашик, јериндеруниде булунур ве олдем ишљенир ве дахи докулур џине чибук јаниљир калаи тезељи, џуфурљемез иља ол ичун, ониљен, бакр, каблари

од капан се правад се-
какви рабоће.

Пи.

Какво је сребро.

Од.

Сребро је бело и мно-
гу, светљива, руда, од
сребро се правад сека-
кви украшенији и пари,
сребро се, наодид, по
малу секоде во сите де-
лови од земјава а нап-
многу во америка.

Пи.

Какво је злато.

Од.

Злато је жато и све-
тљиво и тешка руда је,
од злато се правад жул-
тици пари, и украсе-
нији злато се наодид в
земи измешано со песок
нак и чисто току чисто,
злато редко се наодид,
секаде нак затова је од
многу гољема цена.

Пи.

Што је платина.

Од.

Платина је руда беда
као што је, сребро, а
потешка, од злато, од
платина се правид нап-
здрави и најјаки содови.

Пи.

Какво је живо стрebro.

Пи.

Живо, стрebro, кога,
стоид, при обична топ-
љина и.и.и, стредна, на
ветор, стоит, тешко, ка

тебакрит, по, опет, еде
нка, капан, по убарон,
џит чин пуна.

Пу.

Си аште срма.

Уп.

Срма аште барде еде
шум ѿрет мадем ика ср-
ма барон џит чин буку-
риј едете ас, срма цин-
дет капак љикунде иде
цин џечат тролис а по
машум иде јетин рее.

Пу.

Си аште фјори.

Упр.

Фјори аште верде, еде
ѿрет еде, мадеми, ран,
аште ика фјори барони
ола, еверде, едете, ми-
румеа фјори по циндет
иде троа еде прзиум ме
шур опет еде настр пор
фјорији те настр, рал,
циндет, љикунде, опет
пре ајо аште, ика, шум
маде пантомен.

Пу.

Чинш аште срма удуну.

Уп.

Срма удуну аште ма-
деми барде, поси, аште
еде срма ало маранд ика
фјори ика, срма, удуну,
баронин, машиндош, еде
мафорт ентев.

Пу.

По си аште жив.

Уп.

Жив кур идаље кенг-
рофите медуру наера и-
даље преер олаа си уји
апо мотун кур аште шум

калајланир љене ве ка-
ландан, дахи, херцинс,
иш.лер јап.љјр.

Су.

Љумин наследир.

Цу.

Љумин бејас дахи чок
парлак мадемдир љуми-
шден херцинс дузме.лер
јап.љјр ве ачче дахи љу-
мин будунур, азер хер,
јерде битун дувјанин и
се.лерде, ила епзијаде,
јени дувјада.

Су.

Алти наследир.

Уп.

Алти саридр ве пар-
лак ве аар мадем дахи
алтидан, јап.љјр, алти,
ахчеси, ве, дузме.лер,
дахи алти, јерин, деру-
ниде будунур, куми.лен
карашик, љене па.ћ дахи
ила па.ћ алти серек бу-
дунур хер јерде ве ону-
ичин чок, бу.јук, кимед-
тендир.

Су.

Серт љумин педир.

Цу.

Серт љуминши, маде-
ми, бејаз.јр љумин љиби
и.ља даа, агр, алти, ма-
демден серт љуминштен,
јашарлар ен салам ве ен
кави каблар.

Су.

Жива наследир.

Цу.

Жива ачан, дурур, а-
дет сива.љјкта јаот ор-
таја јаот рузјара, инце,
су.ђи дурур, и.ља ава,

ко вода акогаје студено време то многу тога се стегнуват или здруват живо стрebro је потребно, за, позлатување, ствари по нуравите негови, многу му распувајет, здравјето, човеку. живо, стрebro, вчас, и лесно может да се стечит, од топлнина, а од студ се здруват за то ва го употребувајет и во топлнина мерките (во тигје, содови, што, мерал, топлнина и студ) а и за вано и ракија, мерење, се употребувад.

Пи.

Што је нешто које се вељид спојување.

Од.

Кога, да се, каадат, две или помногу руди, пак се, стопувајет, заједно, и од тигје, излезувад друго тесто, које неприличид, ни ва једно од тигје, топените, и теја такво, ново, тесто, које је смешано точено се вељит спојување или спојено тесто.

Како што правид од коситер, и славо од такво тесто спојено звонци, пак и друго, нешто бидуваат а пак од коситер, и од олово, обете, когасе спојени, се правид цинк, пак така мешајешти, жлт коситер, или туч и други многу ствари се правид.

VI.

За растенија земни.

Фтохт ата ер штринго-те сен, унтриноет, жив, аште те духет пртаљен барумеа мезјори повулат ектисе шум по пришји шидети њерис жив мундет швент еде љен појол нка, вапа, по нка втофт, поуфортует, по пре ајо поувендоин нде масмеја, мечши, масен, нгрофат (нде ата ентен мецла маси нгрофат еде флаги) апо еде пре раки еде вер масмеа поу вељонте.

Пу.

Чин аште, доњисент, циљн поуфон пектун.

Уп.

Кур та ве идвин, дуји сен машум, фаре мадеми пор, атаер, поушкрееи, башке, еде нка, ата, диље, бетер, блаум, циљн нук дукет нде аснја нка ата те шкрееи еде ајо асин блауми терее, циљн аште, прзинум шкрееи уојен пје ктун, сен блаумин бомун башка.

Поси чин баронин нка бакр еде калап, нка ашту блаум прзинум кузана опет еде, бетер, сен бојет апо опет нка бакр еде нка пљумб, ата, те дуји кур јан, прзинум по убаројет цин пљек опет ашту, еде, бетер, шум, барумеа баронте.

VI.

Пре ритетун, тролис.

чок саукисе, скпир јаот катланир жива шељер јалдзламаја бирер пља онун, судуклар, ерфе, чок бозарлар салги жива тес ве, јеник, индљенир сапик љиндан иља сауктен, катиланир, ол пчин шуну јер љештириљер сапик ве саук ољчуљерде (ве дахи ол, кабарда љи, англиерљен, ољчуљур, сипакљик, ве саук), дахи, параб ве рани ољчмеге куланирлар.

Су.

Педјр биршен ангиси анилар љи удурма.

Цу.

Ачан којарлар нљи јаот даа, зијаде, мадемљер љене еринирљер бераберинде ве онлардан гавре, амур, чикар, љи анги бенземес ич бирине ол ериљекљерден ве дахи, оиље, јени, амур, ангиси карашик, ериљмис олуб, анар, јанма, јаот карашик амур.

Насоа љи јанарлар бакрдан ве калапдан, ол, амурдан карашик, чанлар олар љене ве башка дахи олар иља љене бакрдан, ве, курушуден, нљи си каршик олуб цинк, табла, јанар, љене оиље карашмагљен сари пиринч ве дахи башка чок шепаер јанлар.

VI.

Јерин, бујујанларичун.

Пн.

Растенијите, зашто нам требавајед нама.

Од.

Једни од растенијите нама ни требавајед за да се раниме, а други, нама се, потребни, за лекови, а трећи, нама се, потребни, за да се, веселиме или за да проводиме време, кога сме навесељи.

Пн.

Со који растенија се раниме, да ми ји искажеш и избориш со ред едно по едно.

Од.

Једно је (шеница), друго је (арш), треће је (пченка), четврто је, (јачмен), пето је (ељда) шесто је (овес) седмо је (просо) осмо је (вариво) девето је (граф).

Тије, сите се, вељад, од еднош жито.

Пн.

Житото аџи само расте, пак, мије, само, готово јадеме, или некако инаку да ми кажеш.

Од.

Ето овака растет жито, наинапред, земјата, се орад по два три реда, сорало, и волови, или со коњи, пак, посје посејувајед, на земјата орана, жито од које са кашти, и со гребен, који је, направен,

Пу.

Теритетун прсе пона духет неве.

Уп.

Диса ика ритетун неве по надухет прта ушеми апо, њетер, неве, надухет, прељач, апо, третисе неве по духет, прта газом сеи прејта сашком матин кур јеми машум газуар.

Пу.

Мецилин, ритетун ушеми таму, дифтош, еде, нуморонш, мерен, па свет каџн.

Уп.

Њаџи аште (грун) њетер аште (еки), трити аште (коломбош) катрит аште (ељп) песит аште (ељда), цаштит, аште, (тршан), штатни аште, (мјел) тетни аште (онис) нандин аште (греш).

Ата те, њио, по уоон нде њнер дрџо.

Пу.

Дрџон апо ритет ветпор настап, неве веч ајем азар сеи нуше ме њетер колан, таму дифтош.

Уп.

Те кашту ритет дрџон њнер, мапара тролни љарони дуи треер, ме панџе еде меџет сеи ме каљ опет настап, ештоет, бјел, нде, тролни, љароумун, дрџо, ика цџни доо тј, еде мекран цџни аште барумун пре

Су.

Бујујанлар, неичун, мухтаци ола бизе.

Цу.

Базилер бују јанлардан бизе мухтациола, њи, бесљенељим, дахи, гаире бизе мухтаци ола њљачлара, дахи, учунџулер, бизе, мухтаци ола шаз едмег сурџеде, земап, њи, егљенељим ачан епшаз олдуғумиза.

Су.

Анги бујујанлар, њљен, бесљенириз, бана, такт м ејље ве сајасин с рајљен бири бир арди سرا.

Цу.

Бири (богда) њинци (чавдар) учунџу (мисир) дордунџу (арна), бешиџи (ељда) алтинџи (јулаф) јединџи (дари) секиџи (пиринџи) докузунџи (буруџе).

Шу ол битуну тереџе анлар.

Су.

Тереџе, јанлзми, бујар, џене, бис, салд, азјр, јејоруз, исе бир, башка турџи бана дивересни.

Цу.

Иште бојље бујар тереџе, еневел, топрак, сурудур, њи, џч, дефа, чџфт њљен ве ођузларљен јоат беиџулер њљен џене сонра еџнер сурѓ топрак, узере, тереџе, ангиден, џетерсин, сеи, ве тарак њљен, њи ол, и-

за таја работа и сонего орачите преку сејаното вљечејшти, соволови, земјата се, извлачувад, да се покријед житото, како неможад даго кљвад пилвиња и така го оставајед посејано вземн зада изникнед.

И теја једно, госејад есени а друго прољети.

Пн.

Како се работад, после, кажими.

Одг.

Потом, кога му, допдувад времето понапред израстувад, трава, после од тревата, пуштад, дастари и на дастарите класови, и воквасовите, се рајад жито.

Пн.

Кажими какво је напред, а какво је, после жито.

Одг.

Најнапред је, сурово, и зељено после уздредувад и се сјачувад житото воквасовите и сламата, се, ожлтувад, и така гожијед сосри, пљи, совртељка, сосеслама.

А од, кога, ђаго, пожејат говрзувајед снопје и тије, снопјето, ји саберувајед, на гумно, пак потеја и вршад, со коњи, вљи, со волови, пљи, сочекрик, задасе, изронид, житото, и од, сламата да однаднед.

пунн ајо еде ме ајо ља-ронтор прми ембјели, у-воли меџет, прми, троли прта умбаљојет дри-џни сисмундин, тат ка-цет зогат еде ашту љан амбјед иде, трол прта, биј.

Еде ајо њјан ембје-лни тевешта ано џетер прндевера.

Пу.

Си упунонте, настап, диттому.

Уп.

Пастап кур, вји, мо-тин, мапара, побил, ко-лос, настап, нка, коло-си, љинојет филиса ано м филизат, брума, еде, нде брумат уљесен дри-џ.

Пу.

Диттому си аште дри-џи нара, ано си аште, пастап дриџни.

Упр.

Мапара, аште, пјом, еде верд, (јешил), пастап поуџет еде уфорту-јет, дриџни иде брумат, ано кашти меубојет вер-де (увердонте) еде аш-ту, мекакоји, медрана, сен-мекруџес, мекашти, башке.

Ано нка, кур тата ка-којин љидун, дуји, еде, ата, дуји, помљден на-љам, опет, пастап, јам-тује, шини мекаљ, сен, меџет, сен, мекруџес, прен прта, дајет, дри-џ, еде нкашти та арзујет.

ши ичви јанјли одуб, ве онпљен, чифтпљер, е-ћик узеринде сурукље-рек, оџузлариљен, топ-прак тарашланпр њи те-реџе, јуртулсуи њи, ку-шлар чопукламасинлар, ве овље ећилмиш бра-карлар јерин деруниде, њи бидмег узере.

Ве шуну, дахи, бири, еџерљер џужун ве гаире дахи пљазада.

Су.

Насл ипљенир оддем бана табиреиле.

Џу.

Оддем вакдти џељиб еневел, от, бујар, сора одтан каљем саљар џе-не каљемљер, узере, ба-шаклар ве банакарлини, деруниде тереџе мевље-нир.

Су.

Бана, табиреиле, шу тереџе, наслдер, евел-ден дахи наслдер сонра.

Џу.

Еневел јаш ве јешил дир, џене, сонра, пише-нир ве пекљенир, тере-џе башаклар, деруниде, пља саман сариланр, ве ојље, дахи, бичерљер, дирланиљен, јоат, чар-киљен, бераберниџе, са-манјљен.

Бене бичтикљери ва-кдтан деметљер багда-јорлар ве шу демитље-ри арманда, дем, едер-љер, оддем дахи дујер-љер, анван, иљен, јоат, оџузларљен јоат чекр-ниљен њи тереџе ољеше себелјичун, ве, саман-дан тозу душсун.

И така, после, гонз-
вејувајед теја истроше-
ното спроти ветор иџи
совертељка, која је на-
правена, од маистори,
задасе, дељид, житото,
од плевата.

Пи.

Како се правио бра-
шно, кажими, ако, зна-
јеш.

Одг.

Теја житото гомеље-
ме воводеници и се пра-
вид брашно и брашно-
то гозамесуваме совода
и квас и се направувад
тесто а тестото кога да
скинед горазмесуваме,
љебови иџа пешници и
тије пешниците и пече-
ме вопећ заа јадеме.

Аји зељината и дру-
го нешто, многу треба,
нам за јадење.

Пи.

Који, растенији, нам,
требад за забави наши.

Одг.

Кафа, шећер, чаји и
други многу.

Пи.

Како се раџад кафа.

Одг.

Кафа се раџад на др-
во високо кољку што је
сљзвово дрво и родба-
та, на кафеното, дрво,
је такво, како, што се,
черешњи во месото не-
им је благо и внотра
вородод, имад, по две
семенки излупени а ро-
дбата кога, уздрејувад,

Еде ашту настан поши-
ши» наприера ајо те ма-
румун даш мекрућес ца-
аште барумун нка мје-
штер преи прта удајет
дрвоџи нка бунк.

Пу.

Сипо баронте мил ди-
фтому недиј.

Упр.

Ајо дрвоџи, побљу-
ае иде муџија, еде по-
бојет, мил, ано, милин,
потоугатоџи меуји е-
де фор буке еде убојет
бљум ано бљумин, кур,
поувиџа, итунгатоџи,
букин, еде, ата, букат,
печим иде, фур, прејта,
хајем.

Ано еде љакнат еде,
ћетер шумсен, надухет,
прејграмеа.

Пу.

Цила, ритетун пона-
духет пр чезј.

Упр.

Кафа, шећер, чаји, е-
де, ћетер, шум, сен,

Пу.

Сипо уљен кафа.

Упр.

Кафа, уљенте надрун
наџт каса аште друни-
те кумбулас еде пемни
мадруни те кафеас аште
асни, сијан, гршес, по-
мишин нук, јште, амље
еде мбрнда, иде, пем-
нат киште кадуи фара,
љагун ано пемнат, кур,
уњеге поуоани еде ата,

Ве оддем совра сач-
тирирлар штозлугу ру-
зјара карши, јаот, чар-
кљен, џи устадан, ја-
иџј олуб џи тереће тоз
самандан пашашен.

Сув.

Уи насд јанјар бана,
табпрејље, егер биљир-
сен.

Цу.

Од, терећен, ељерис,
дирменљерде ве уи ја-
иџјр уну дахи јууруриз
сувљен, ве маја, дахи,
амур јашљјр ве ол аму-
ри, мајада, љељдинсе,
јуура, екмекљер, ондан,
ћесерис, јаот, сомун, ве
ол сомунлари, фурун и-
чинде, ниширириз, џи-
бизе, јемер, ачун.

Ве зарзаватлар дахи,
ве, гапре, биршен, чок,
мухтаци ода, бизе, бес-
љемеје.

Су.

Анги бују јанлар би-
зе љазимодуб џи егље-
нимег суриједте.

Цу.

Каафе, шећер, чаји,
ве чок, башка, несне-
љер, дахи.

Сув.

Кафе насд догулар (бу-
јар.)

Цу.

Кахае, јуксег агач у-
зере мевљенир џи ери-
гин одуну кадар ве ме-
ивеси кафе, агачдан ол
такмјр џи, џирес, ага-
чларикадар, иџа. етнин
онлардан, татсиздер, ве
мевљенинде, вар, иџи-
шер, тоум, танеси, чип-
лак, иџа мевсе си ачар

ја оберувајед и ја осушувајед и тије виотрашните семенки се кафе што ја, печеме, и тријеме пак ја вариме.

Пит.

Како се раѓад шефер.

Од.

Шеферод се раѓад на трска која је приљична и како, пченканица је, трската.

Трската, се посејувад, пак, посеје, 9—10 месеци уздрејувед прво ја исечувајед пак ја иседувајед меѓу стеги и од неја излезувад (сок или вода) и водата посеје ја преварувајед од това бидувад шефер који го употребуваме заблажиње.

Пи.

Како растет чај.

Одг.

Чаји је биљка од ниски растенији, цутод и љисјето љичад како да се, од черешна, а родбата му је на три строкови који сакад пошироко да разберад нека види у јестествена историја.

А љисјето од чајовите дрва, иберад, понеколку, пута, вољетото, пак ја, сушад, се како, који можед и знајед, пак затова имајед, секакви, чајови.

А кој, сакад, имено, да знајед, еден говељад черешнов, чаји, а други зељен чаји.

Речник

кока, тембрендас, јан кафе чии по ничем еде штиним опет изијем.

Пу.

Си по уљесен, шефер.

Упр.

Шефер, поуљесен, макаљем, цили повјен, нафаче, си каштв, коломбоис аште каљеми.

Каљеми помбјелун опет настап, 9—10 муи, ућеге пара, попресн опет поумјелун иде менгесе еде нка, аја диле, (љанк, сен, уји) а поујин настап поузијен еде пастроин опет, нка ајо баронн шефер, цили повендонм пре доњи амље.

Пу.

Си норитет чаји.

Упр.

Чаји аште барна нка њиритетун те уићет, љуљат, еде, мугулат, јан, си погршес апо немнат јан иде треј, фии, куш, доо маџан, тамар вешт љетешикон иде љиберти вртетун чаштус

Апо мугулат нка друните чајис поумбљидни, мпас дисаер, иде вера, настап, посевајет, посикуш, чии, ди (пофе), (мунд) ашту, попрзајо кинтен џит чвар, чаји.

Апо куш доо емин таји њани евоини чаји гршејас апо њетери, вера (јешина), чаји.

пишенар топладтирирлар ве дахи, курудтирирлер, ве ол ичериолуб тавељер кафедир англии пишеририз, ве, езериз, ве дахи, каннадтирирз.

Сув.

Шефер наса мевљенир.

Цув.

Од шефер, мевљенир, каљем, устунде, њи англии, мисир, саманина, бенсејен.

Шукаљем еџинир џене, сонра 9—10 андан, пишенир еи евељ њестирирлер, џене, менгене арасинда, созерлер, ве ондан чикар (мем јаот, су) ве сују оддем каннадтирлар ве дахи пањенирлер џене ондан шефери јашарлар англии, татљибер, пчун, сарф едериз.

Сув.

Чаји насол бујар.

Цув.

Чаји отдир, (ђурлак), алчак, бујумақлардан, чичегн вејапрақлари бензер њи, њирез, агачиндан њиби ве мевљудмеги уч, тељдендир, ве њим истедиги њи џеншчес аиласин назар едсин мевљут тактиминде.

Чајин, агачлариндан, јапрақлари топлајорлар бир кач дефа јазн џене, куридтирлар њи наса, њим еде билыр џене ол себентен херцинс, чаји вар.

Иља њим истејен даа, инде, билсин, бири, анјарлар њирес чаји дахи гаире јешил чаји,

Пп.

Сите растенија, а посебно на секоје место по земјава, или не кажи ми.

Одг.

Токуречи жито на сите страни растед а најубаво во умерените појаси растед во тие који се околу земјава а кафе и шећер, чаја, и многу други створени растад. само по топление појаси који се, околу, земјава.

VII.

За животиње.

Пп.

Животињето сите аљ се, еднакви, или, не и како се дељад кажи ми ако знајеш.

Одг.

Животињето, се многу и секакви а не прилично едно, на друго, току задаји познавајед људи, се раздељувајед, на осум родови и оваке.

1. Тие који дојад чедодод, со млеко, живи, депа рајајед ији дојад децата дурисе маљи овија род је, човек, лав, крава, кобила, овца, коза и многи други.

б.

Пилиња, који, жетад по ветор, и који се

Пу.

Циџи ритетун апо циџидет џикуиде мбас тропи, сен, нук, диџотому, џиер.

Упр.

Прдриџи, таџојеш, иде циџи анат ритет апо мамир иде брезате меџис флатун, ритет, иде ата циџи јан џарке тропин апо кафе, еде, шећер, чаја, еде, шум џетер барумеа ритет веч, иде брезат тенгроџ циџи јан џарке тропин.

VII.

Пре жалура.

Цју.

Жалура циџа јан џит, сиџја сен нук, еде си уџајен диџотому неџи.

Упр.

Цалура јан, шум, еде џитџи, апо, нук, вјен, наџаче џја ме џетер пор прента џјоџи џераз уџајен матет џис еде џекашту.

1. Ата циџи, унезин, џомен, меџумшт, воџат, пољеен, жал, еде, поунезин воџат џер јан вогљ џе кји џис јан џерји арслан џона џеља деље јии по еде шум, џетер.

б.

Зога циџи, џџарони, иде ера еде циџи пос-

Су.

Битун буџујанлар гаљџиба ер јерде буџунурми, топраг, узере, исе, деџџ бана та биренџе.

Цу.

Гаљџиба тереџе ер таџа бујар, ила, си неџах карарџи кушаклар, деруниде бујар.

Оиларда џи топрагин таџијана олуб дахи, кафе, ве шећер, ве чаја, ве чок, гауре, јаратмаглар, бујарлар саде сиџак кушаклар, маџџерде џи англиер топрагин таџијана олублар.

VII.

Јашамаглари ичун.

Су.

Јашамаглари битун, бирџис мидир, исе деџџ ве насл паџаширлар, дивер, бана, егер, биљерсен.

Цу.

Јашамаглар, чоктирлар, ве херџис, дахи, иџа бенземеџер, бири, бирџи џекат, џи ихсан беџмегине, паџаширлар, секис, задеје, ве иште боџе.

Биринџи, онлар, џи, еџџади емеџер сутџиљен дири еџџади мевџејорлар ве дахи чоукларџи емерџер таа узак иџен, иште, бузадеџир, адам, арслан, инек, кетрак, којун, џечи, ве гапреџер дахи.

б.

Кушлар, џи руџјара, учан ве јумуртадан, џо-

квачад од јанца тиге се оред, копошка, гуска и многу други.

В.

Суводни, који, можад, да живувајед, и на суво и во вода.

А тиге, се, крокодил, гуштер, змија, и жаби.

Г.

Риби, оживувајед, од икри, покраи, камење, пџи, корење, који, се, острани, од, поголеми, риби и заљепени воведа, и воведа, живувајед, и растад, а на суво, умнрајед.

Д.

Мекокожасти ахто под и многу други.

Е.

А сољушни се, миди, и ракови, и други, ми.

Ж.

Несекоми се, буби, и муви, и ми. Други.

З.

Живо растенји се, морска, чепурка, сунџер, мерџан, и многу, други.

VIII.

За човека.

IX.

Меѓу сите животиње, папирви и најблагодни, који се.

Ѓуке ика вечка ата јан шиенон пула паша еде ђетер шум сен.

В.

Сатнуис, циља мунде, тапорои еде масат еде иде уји.

Апо, ата јан, аждер, шани, џарнун, еде бре-шкоса.

Г.

Пешкат уиџалон, ика икри, нан, гура, сен, риџа, циља, јан, еидитун, ика мамаде пешка еде шитун, иде уји еде иде, уји, пороин, еде, ритет апо насат вдесни.

Д.

Мељкура бут, ахтапот, еде ђетер шум.

Е.

Мељвошка јан, мидат еде каурат, еде ђетер шу.

Ж.

Сепрехмет јан брумит еде мизат, еде шум ђетер.

З.

Апо жала, ритетун, јан кпурд, детис, сунџер, мерџан, еде, шум, ђетер.

VIII.

Преџерји.

IX.

Ика, цџа, жалурат, мапарас еде џистор ци-џи јан.

луван, онлардр, џи картал, таук, каз, ве чок, гапреџер дахи.

В.

Кургу суџилџер, ангиџер јашаадеџер, ве куриџа ве суни деруни-де, дахи.

меркум, ола, аждер, акрец, јилан, ве курба-лар.

Г.

Балклар дирилџерџер, авјардан, ташлар, јаот, џокџер, јанинда, ангиџер џи, сџк, олуб, даа буџуг, балџклардан, ве јаншик, суџун деруниде, ве суџун деруниде јашарлар, ве буџарлар, дахи ама куруџа, уџурџер.

Д.

Јумушак дерилџен, ахтапот дахи гапре чоклар.

Е.

Капџилџер, пиналар, ве јанпороз ве чок гапре.

Ж.

Теспџмеџенџер, дир, бугеч, весиџекџер, дахи чок, гапреџер.

З.

Дирџ буџујанлар, олуб, дениз, џуџуру, сунџер, мерџан, ве чок гапре-џер.

VIII.

Адам ичун.

IX.

Битун јашајанлар, арада, ен евеџи, ве ен, сонду, англис дир.

Од.

Човек је, који је, да-
руван од бога, содуша,
безсмртна и со разум,
који може да мисли,
и мислењето, даго, ка-
жувад, другему, збору-
ваједи со јазикод.

Пи.

Људите аџи се сите,
токмо разумни пџи не,
кажими.

Од.

Сите људи, и ако и-
мајед, разум, но сите,
несе токмо разумни, е-
дни се научиџе, и зна-
јед, се штоје, које, би-
дувад, векоков, тије, у-
мејад да читајед, и да
рисувајед, и можад, да
правад секакви рабоџе,
и да пронаидад нешто,
ново, такви људи, севе-
љад просветени, и и-
образени, а пак други
људи, који, неумејад,
ништо друго, но само,
гљедад, кољку зада се,
ранад, да уловад нешто
и да отнад од другога,
такви људи, се вељад,
диви и самоједи.

Пи.

По ошто се познава-
јед просветени, људи,
и како се дељад од ди-
вите кажими.

Од.

Дивите људи, непо-
знавајед, еден, господ,
тије, живувајед, како,
зверови, и еден, друге-
му, неси, помагајед, и

Упр.

Њери аште цџи, по
аште, туџаџини, пка,
перенди, мешпирт, пав-
декме, еде ме менд, цџ-
џи, помунд, такуитоје.
еде, кунтин, тата, диф-
тојет, м џетер, џикуши,
мекувендумеја, меџухе.

Пу.

Њерази апојан цџа,
раши меншин сен, нук,
дифтому.

Уп.

Цџа џераз, еде не-
киџен меншин по па-
скуш, нуку, јан, раши,
меншин диса јан месокан
еде дин џиџиш, цџџ,
убојет иде јети ата ма-
ривешт, такадоин, еде
ташкруни, еде, муџјон,
табарови џитчвар пуна,
еде та џетин, доџисен,
рее асиш џераз поуџон
мсумин еде фачумин ано
опет џетер џераз цџи
нук, дини, асџа, џетер,
повеч шикоји, са прџау-
шџеен, таџуит, џисен,
еде, табштал, пка, џи-
куш џетер асиш, џераз,
уџонте егер, еде ветин,
аишин.

Пу.

Мбас чџиш, уџџоџет,
џераз, меншин, еде си,
удајет пка, егера, диф-
тому.

Упр.

Њераз егри нук џџо-
џин џизотин ата пороин
си егресира, еде, џи ма-
џетер, нук, поидџин,
еде џи меџетер, нук по-

Џув.

Адемдир џи алах тап
уџретџи олуб уџумсиз,
рухџен, ве аџа џџен,
дахи џи џиџир еде би-
џир ве џиџири башка-
сина диверсин, лакрди,
еде рек, диџџен.

Сув.

Ихсан битуну џумџе-
си, тамам, аџламиш-
мидр исе деџџ бана та-
биреџе.

Џув.

Битун ихсани ве ан-
ламаги варисе дахи иџа
битуну тамам анламиш,
деџџ. базиџер, шеирд,
олунмиш ве хербир шеи
беџџејорлар, џи дуџја-
да олдугуну, намџи ме-
меснеџери, анлар, дирс,
едмеге ве јазџи ве ер-
џинс, иш, јапаедерџер,
ве, дахи, јени, биршеи,
терџуме еде кардирлар
намџи, месие, ериџџер,
андр окумуш пџа џене,
башка ихсан џи иџ би-
ршеи башка, биџмејен-
џер бакарлар, џи нека-
дар, бесџепсинџер, ав-
ласи, биршеи ве гаире-
ден каврасилар, оџџе,
ериџџер, јабани, анл-
лар ве језит дахи.

Су.

Неје ардиџе беџџе-
пирлар анламиш адам-
лар ве насол, оџешир-
џер јабаниџерден ди-
вер бана.

Џу.

Јабани ихсан, бир а-
дах, беџџемезџер, ве-
џанавар џиџа јашарлар,
дахи бири обирине ја-
рдим етмејорлар ве се-

еден другог, несе, милувајед, тије се, тенајед, и се убивајед, еден другеого.

А пак, који се, просвештени, еднего господ, верувајед и го почитувајед, како што рекоа, господ, меѓу, себе, се милувајед, еден другеому, се честрувајед, тијесе кротки, милосљиви, и благоустни.

Пн.

Погледањето однадвор људите аџи наљичад еден како другијод, иџи ненаљичад.

Од.

И ако љичад људите сите покровод, од спогата који је еднакоа, а пошарод, који је, на кожата, љицето, надворно, потеја се, делид на пет љица, едно, кавкаско, друго монголско, трећо, црно, четврто малаиско, и новосветско.

Пн.

Пошто се познавајед тије љица, који се, на кожата, човечки, неједнакви.

Од.

Људите од кавкасконо љеме, имајед, длго образно, и бело, љице, широко, и рамно, чело, и коса руса, и црна, а од монголсконо љеме, људите, имајед, љице, тунучасто, и испукани бузи, (мерди), а кожа, црномурна, а од црното

димсет, ата, поушајен, еде уврави њи тећетер.

Апо опет, циџи, јан, меншин, њизот, бесони, еде побони темане поси сваш зотин њимећетер, порони, њимећетер, барони вкрам ата јан кадаљшун, димсетар, еде гојас амље.

Пу.

Бас шивмете њерази, нка прејашта, апо вјен, наџи, фаче, њи, си ћетер, сеи нук, вјен наџи фаче.

Уи.

Еде не, повјен, наџи фаче њераз цнџ баскјерч, нка штати циџи, аште џит сеси апо басфатури, циџи, аште на љикур фаче јаштис, бас ајо поудајет, нанес фаче њи кавказас, ћетер монгољис, трети, зезе, катри, малакас, еде јетире ес.

Пју.

Бас чпш уџофет ата фаче, циџи јан наљикура њеразес јо сиси.

Упр.

Њерази нка, фиси те кавказис, повншвен фачећат, еде фаче, барде, цан, еде равш, бал, еде фјок, брдан, еде зезе, апо нка, фисите, монголс, њераз, кишвен, фаче крзакуд, еде бузете, цњас, апо, љикура, мург, апо нка, фисите,

винмезљер онлар, тенељенирљер, веуљдурурљер бири обирини.

Фекат, џи, англиљер, окумни олуб бир алахда, емани, тутарлар, ве онун, хузурна, ибает, едерљер џи алах, наси, едтиги џиби мабениљеринде, се венирљер, бири, обирина, пхтибар, едерљер наџимесељер миљам, олуб, ве дахи, татљи мухабетчи.

Су.

Дшардан назарак, пхсани гаљиба, бензерми бири, обирине, исе бенземез ми.

Цу.

Битун ихсан, ве бензерсе, дахи, тене курушуна, англис, џи, бирдинс, олуб, иџа алацаардинде џи дерије олуб, џи дшаринини чересине, џоре, од, ардинде, суриседе, иапљаширлар, беш череје, бири, кафказин, иџинци, инибадтин учунцу, сиџах, дордунцу малаканин ве јени дуџјанин дахи.

Су.

Несине бејвенирљер, меркум, черељер, англиљер, џи ихсанин, дери узере, бирдинс, олмаиб.

Цу.

Заде кавказ, ихсанин онлар узун, черељидир, ве, бејаз, череси, вар, џениш, ве дуз, ан, вар, ве сачлар кџа дахи сиџах, иџа, монголозун, задесинден ихсанин чересин, вар, топарлак, ве дудаклар, чатлак ве дериси, ачк, сиџах, ве

пљеме, људите, имајед, чело испушено нос пљескав, мерди дебели, коса, црна, и руда, а по тјелото црна кожа.

А од малапското пљеме људите тије се прилични, како што је монголското приљаво.

А на људите од носветското пљеме косата им је жолтопрвена, вољницето ковчави се, и суви, и бојата црвена, асногата им је гољема.

Пн.

Мије од које, пљеме, сме кажими.

Од.

Мије који сме во јевропа, сите жителѝ попровод тјелава, наши и пољнцава наши, се наодид дасме од монголско пљеме.

Пн.

Сите, људи, аѝ, го, зборувајед еднакво зборувањето и сотова, аѝ се разбирајед, међу себе пѝ не, кажими.

Од.

Јазници имајед, многу и без броји и со инакви зборови, зборувајед, људите затова и неможад, да се разбирајед, међу, себе, дури, несе, научени, други, јазници.

Пн.

Што је јазик и каква сила имад кажими.

зезе, њераз, кишњен, бал, антул, унда, пафш, бузе, траш, еде, зезе, сен, фјок, брдан, еде, наштати, љикура, зезе

Апо пѝа фисните малакас њерази повјен нафаче сите монгоѝис сивезечелур.

Апо њерази, пѝа фисни јетив те рее, фјокни, екишњен, сивердгуча, иде, фаче, јан саткоцк, еде сат, еде, куће, апо трупни аште маде.

Пу.

Апо на пѝа цѝѝи фис јѝми дѝфтому.

Уп.

На цѝѝи, јѝми, иде јевропа цѝѝи венѝѝи бас кјерч трупат тона, еде бас, фача, тона, уднидет, таими, пѝа фисни, те монгоѝис.

Пу.

Цѝѝи њерази, апо кувендоин, ѝит, сесѝ, кувендумеа, еде, ме ајо, поуѝари вешт, ѝи меѝетер, сен, нук, дѝфтому.

Уп.

Фолѝмат кинште, на пѝмор, еде ме дѝше фолѝмат, куѝандоин, њераз, по пре ајо еде смундет тамарни вешт ѝи меѝетер, ѝер нук, јан, мјсумун, ѝетер гјуха.

Пу.

Чѝш, аште, гјуха, еде, си фортме, кинште, дѝфтому.

сѝјах, задеде, пѝхсанини ани шишиктр, бурун батад ве дудаклар калѝ сѝјах, ем, кѝрѝик, сачлари, вар, теѝесине, сѝјах дерѝси.

Шумалаканин, заде, синден пѝхсани бензејор, ѝи монголудар ѝиби ачѝк сѝјах.

Дахи, јѝвидуѝанин, пѝхсани сарѝикѝи сачлари вар, чере ѝе мѝѝѝи ве куру, ве крѝзи бојѝѝи, дахи те неси бујуг.

Су.

Аѝѝа биз анги заде ден не дѝвербана.

Пу.

Бис ѝи јевропада о-дуб из, битун, кавѝ ѝи, теѝекурушѝиѝа, ѝоре, ве черељерѝиѝе, ѝоре, булуѝур, ѝи монгоѝѝаѝини, заде, синден, оларѝаг ис.

Су.

Битун, пѝхан, аѝѝа, сојѝејорларѝи бирѝенс, сојѝеѝиѝиѝи, дахи, ѝи, онуѝѝен, ѝенди мабѝиѝериѝиде, аѝлаѝиѝларѝи, несе дејѝ бана табир, еѝѝе.

Цу.

Љисаниљер, ѝи сајѝаѝаѝан, чоѝлуктан, вар, пѝѝа, башка, цѝис ѝѝеѝи, соѝѝеѝијорлар, пѝхан, ону пѝѝи дахи аѝлаѝа, еде меѝѝер, ѝенди, мабѝељериѝиде таа ури олаѝанѝ, башка ѝисаниљер.

Су.

Љисани пѝандр ве на-сѝа ѝѝѝасѝ, вар бана табир еѝѝе.

Од.

Јазикот имад, две и-
миња, прво је јазик, и
овја, који го имаме, во
устиве и со него мрда-
јешти, мислата, наша,
другему јакажуваме.

Друго, јазик се вељид
зборувањево, со које,
зборувад, еден, народ,
као, турски, славјански,
арбански, пак кога, да
те увитад некои човек,
каков јазик знајеш, ето,
и това, зборувањето, се
вељид јазик.

Пи.

Како се дељад људи-
не, позборувањево, ка-
жими ако знајеш.

Од.

По зборувањево, љу-
дине се дељад на мно-
гу, и секакви народи.

Пи.

Ко, и јазичи се напно-
требни, за овде, а који
за на други страни, ка-
жими.

Од.

За овде се најпотреб-
ни, јазичи, вогурско,
турски, славјански, ар-
бански и грчки.

Пи.

Турскијов, јазик, аан
је секоде еднаков, иџи
не кажими.

Одг.

Турскијов јазик имад
три наречија, османџи-
ски, мисни имански, и
караманџиски.

Уп.

Гјуха кшште дуи емни,
манарас аште гјуха, еде
кји циџи, покими, иде,
гоја, еде ме ајо, туџу-
итун, текунти, тона, на
џиџетер подифтоим на.

Бетер гјуха уоон ку-
вендумеја, меџиџи, ко-
вендојет, џи џераз, си
турџиш, славјанисе,
шкип, онет, кур, дог,
џјуте доџи џерји си гју-
ха подји че еде ајо ку-
вендумеа, пооон, гјуха.

Пу.

Поси удајен, џерази,
баскувендумеа, дифтому
недји.

Уп.

Бас зоџмат, џерази,
удајет иде шум еде џит-
џиш поуџеитунџи.

Пу.

Циџи гјуха аште ма-
шум, ика, духет, прека-
ту, ано циџи јан прец,
иде џетер, ана дифтому.

Уп.

Прејкату јан, машум,
икадухет гјуха, иде тур-
кунџи, турџиш, славја-
нисе шкип еде гречишт.

Уп.

Гјуха те турџишт ано
џит, сеси аште, сен нук
дифтому.

Упр.

Гјуха те турџиш, ки-
ште тре смни, османисе,
мисниманисе, еде кара-
манисе.

Џу.

Диџин џиџи неми, вар
биринџи, диџ, аилр, ве
буџи англисини, агзими-
зда, одуб, ве, онвиџен,
расх, едерџ, бизим, фи-
џири, гаирџ, бирџиме,
је диверџиз.

Пџинџи џисани анилар
соџџеаџини џи англиси-
џен бир кавм, мухабет,
едејор, турџе, џиџи сла-
вјанџес, ве арнаутџес,
зира ачан, сорар бир, а-
дам, насл, џисани, би-
џирсин, шште ол муха-
бет дахи џисани аилр.

Су.

Кавм насл, панџашир,
мухабетџи, андинџе, ба-
на, табир, еџџе, егер-
биџерсен.

Џу.

Мухабет, ердџиџе, их-
сани, чок, ве херџинс,
кавма паџџаширлар.

Су.

Анџи џисаниџер, ен-
мухџачиџола, бурдаја, да-
хи, анџиџер, џи башка,
тарафлар иџиџи, бана та-
бир ејеџе.

Џу.

Бурдаја ен мухџачиџо-
луд, џисаниџер, мисни-
иманџиџе, турџе, сла-
вјанџес, арнаутџес, ве
урумџес.

Су.

Турџес џисани аџиба,
херџерде бирџинс ми исе
деиџ, бана, табирџеџе.

Џу.

Турџе, џисанисџи, уч,
аниџаџаџи, вар, осман-
лиџе, мисниманџе, ве
карамџаџес.

Пи.
А славјанскијод јазик
аџи је секаде, еднаков,
пџи не кажими, соред.

Од.
Славјанскијод, језик,
имад пет разџике.

Пи.
Који се тије разџики
кажими соред.

Од.
Тије се руски, хрват-
ски, бошњачки, бугар-
ски и македонски.

Пи.
Који јазџи се наџик
еден со другијод, од на-
пред речените.

Од.
Рускијод и бугарски-
јод најбџиу се.
А хрватскијод, и бо-
шњачкијод, и македон-
скијод најбџиу се.

Пи.
А македонскијод ја-
зик, кога је, бџиу, со
бошњачкијод зашто се
именувад с. македонски
дека, с македонскијод,
јазик је, најсродан, со
превено, славјанските,
кџиџи, и тоџи је старо-
славјански.

Пи.
Који јазици се најпо-
требни за на друга стра-
на, кажими ако знајеш.

Пу.
Апо гџуха, те славја-
нисе, џикуиде аште
спџа сев, нук диџтому,
меарада.

Уп.
Гџуха, те славјанисе,
киште пес поч.

Пу.
По цџџи јан, ата поч
диџтому, меарда.

Уп.
Ата јан брданисе, хор-
ватисе, бошњакисе, бу-
гарисе еде македонисе.

Пу.
Цџџи, гџуха, повјен,
наџаче, џилмететер, ика
паре те џошџи.

Уп.
Брданисе, еде буга-
рисе ма аџр, јан.
Апо хорватисе, еде,
бошњакисе, еде маке-
донисе ма аџр јан.

Пу.
Апо гџуха те македо-
нисе, кур аште, аџр, ме
бошњакисе, прсе, уџон-
те с. македонисе преаџо
с. македонисе, гџуха, а-
ште, чимашум, повјен,
на прџиберта, кишас,
еде аџо аште славјани-
се вјетер.

Пу.
Цџџи гџуха јан, ика,
машумте духет преџи на
ана џетер, диџтому, не-
диџи

Су.
Аџиба славјанчес, џи-
саниси, херџерде, бир-
џис ми все деџџ, бана,
табиреџе, сра џџен.

Џу.
Славјанчес, џисани-
ниџ, беш, уџмамаклари,
вар.

Су.
Анџи си дирлар од у-
џмамаклари, бана, таби-
р еџџе сраџџен.

Џу.
Меркумудирлар, кџд-
чес, арватчес, бошњак-
чес, бугарчес, ве маке-
донлудес.

Су.
Анџи џисаниџер бен-
зеџорлар бири, обирниџ,
џи евеџ анџаџниџерден.

Џу.
Кџлчеси ве бугарчеси,
ен јаки, дирлар.
Даџи арватчес ве бо-
шњакчес, ве македон-
лудес, ен јаки дирлар.

Су.
Чунки македонлудес,
џисаниси, ен јаки, бо-
шњакчеси џџен неџџи
анџр, с. македонлудес,
чунки с. македонлудес,
џисаниси енџок, бензе-
џи одуб, џи слаџџанџи-
сениџ, џи табларџен,
ве од каџимславјанчес-
дир.

Су.
Анџиџисаниџер ен-
пек мухџачиџа, џи ба-
шка тараџа иџџи бана-
табир еџџе еџер биџир-
сен.

Од.

За Африка, арауски, јазик, је, потребан, за Азија, турски и јерменски и ђурдски.

За јевропа, француски, јенглески, таљјански, немачки, маџарски, влашки и славијански.

Пи.

Мије каков јазик зборуваме и како го веџад, нашево, зборување, од македонија.

Одг.

Мије славијани који се наодиме од македонија, на јужноисточни, крај, јевропа од шар до доспад старославијанисме, и нашијов јазик, се веџид мијачки, које звачи чист разговор.

Уп.

Пре арабијстан, араписе, нка духет, аште, пре, анадол, турчишт, еде ерменисе, еде ђурдисе.

Пре европини, френгисе, таљјанисе, немцисе, маџарисе, влахисе, еде славијанисе.

Уп.

На чвар гјука кувендом еде сиуџони те кувендумеа, тоно иде шкипинија.

Уп.

На славијан, циљи уцивидем иде македонија иде скаји месдит јевропит нка шар ђер доспат, јеми, славијан, тевијетер, еде гјуке, те тоно поуџон, мијакисе ајо помарет, вешт кувенди пастр.

Џу.

Арабијстан ичун араписе, џисани, џјазим, анадол ичун турчесе ве ерменчесе, ве ђурдчесе.

Јевропа ичун, прекчесе, пингџисчесе, таљјанчесе, немџаџесе, маџарчесе, влахчесе, ве славијанчесе.

Су.

Вис насл џисани мухабет едериз, ве насл, анџирлар, бизимини, мухабети, мисни иманџикте.

Џу.

Биз миснинман македонџијада, џи буџунурис, кбџе дијаринда, јевропинин, шардагдан, таа доспадаедег бис османлис, ве безим џисанмиз, миснинминде, авр, џи дејерек мисни иманџи.

Пв.

А мије од старо време овдесе нџи од каде сме, дошџе и каде сме се изродиџе кажи ми.

Пп.

Мије славијани сме се народиџе во азија и од азија сме дошџе во јевропа на север и тамо сме се умножиџе, а од север сме се насеџиџе овде.

Пп.

Посџе како сџедувад кажи ми, зашто, од славијаните, имаџед, многу, наречџа.

Од.

За това имаџед, многу, наречџа, зашто секијод народ, по земјата се зовад нџи наречувад и којв народ од каде дошол, кога се плнида земјава потопод, посџе така и се именувад, који каде живуваџед, и во која страна, као Руси, Хрвати, Чеси, Срби, Бугари и славијани.

Пп.

Зашто сме мије, старославијани, и така се, именуваме, во македонија, кажи ми ако знаџеш.

Од,

Мије затова се именуваме старославјани, дека књигине, прковни, Кирил и Методије кога и преведеље од јазикод грчки на славјански, нашље за добро да напишад букви славјански и даи преведад књигине богомољни по старославјански јазик и тује во Македонија старославјаните живувајед.

Пи

А како могло само по нашијов, јазик да се преведад, књигите, кажи ми ако знајеш.

Од.

Мије северјанци који сме дошље у римски Иљирик сме биље навмнозина и од многу седишта доидени да затова, по нашијов јазик се преведени књигине црквени дека Македонија је близу до Грчко, а Кирил и Методије биље Солунци.

Пи.

Аљ имад некои човек илѝ некоја књига која кажувад, за пришествијето северјанско у Иљирји кажи ми ако знајеш ?

Од.

Љетопис (ц' л' д' 934) год. по Христа писано овака кажувад, секарани исполниша оулирикѝ римстѝмз и разлочишася съ волгаромз же здрѝ омеждиша секарани кз истокз же странѝ нарекутз разлокз *) а волгармиже кснадз сзлечниѝ ѝ нукже горѝ нарекутз доспадз.

Пи.

Кога се славјани и племена бугарској зашто се именувајед волгари.

Од.

Волгари се именувајед по освоатељи од река, Волга која је и денеска, во русија.

Пи.

Што је Србин и какво је това име кажими да знам ?

Од.

Србин је име, христијанско и мушко, а срби се мнозина, илѝ пшња, илѝ људи а србиновци је кућа која се зовед така.

Пи.

Што је Србија илѝ Србадија.

Од.

Србија је многу делови земја, каде живувајед тије људи, који су досељени од север у Иљирик римски.

Пи.

Који се тије делови кажи ми ако знајеш.

*) И денеска се велид разлок.

Од.

У Јевропа у Илѝрику римском заченни.
а, Бачка, Банат, Стрем, Хорватска, Далмација, овај се у аустринском царству.

б, Равија, Шумадија, Мачва, тије се у књажевини Србији.
в, Босна, Ерцеговина, Горња мисија Захолмија, Рагуза, Албанија и Македонија тије се у царству турском, и под владенијем његовог величества Едип шахи Султан Абдул Азис Азамет.

г, Књажество Црна Гора на Цетинје.
Овије се именувајед од северја пришедши славјани илѝ северјански станишта.

Пи.

А мије како сме дошље во Македонија кажими ако знајеш?

Од.

У напред реченом летопису кажувад овака:

Здје пришедши северославјанов, когдаже, умножишасја в севернија, странјех, и неимајущиже, мјестје да стадахже своих припитајут, тогдаже упутшасја к јужнија стране, в Илѝриције римстјем, унидоша потомже, когдаже умножишасја в Илѝриције, и Римјаниже нарекоша их народи северјаном, именујетсја, вес живујущте в Илѝрицијеже.

Пи.

Кажими нашински, што зборувад славјанското да разберам.

Од.

Славјанското истолкувано на нашински и овако велид.

Овије северјанци, који дошље, овде кога се, умножиље, во северните страни и немаље, тамо, место и соошто стадата, своји, даји ранад, и даји насад и тога се управије, кон јужните страни, у Илѝрик римски, влѝгоа, и останаје тује да живувајед.

А по това кога се умножије у Илѝрик римски, и тога ји нарекоха да се именуваме северјанци, сите који се находиме унапред речени места Илѝрички.

Пи.

Кажими како следувадо после сонашите северјанци.

Од.

Заод тога после читан историју таја хати кажед све соред.

Пи.

Докаде се велид Македонија кажими ако знајеш соред.

Од.

Македонија се велид илѝ именувад кон исток, до доспад и до разлок и егеско море, кон северистоку до самоков и до црква, а кон север до каменичко поље и до куданово, а кон запад, Македонија се именувад, до рекана, катлапово, која је, помеђу, Скопје и Вељес, до Мокрино, и до

барбарас, помеђу девич и ропотово до слп помеђу Вранешница, и дољенс до Бевата помеђу Битоља и Ресен, и посред Цељистер, а кон југ помеђу, Костур и Рељин, до северјаниже, и бистрица река, која је помеђу Македонија и Тесаљија, и утокувад у Јејејско море.

Пи.

Кажи ми и за други страни докаде која се одељувад ако знајеш.

Од.

За други страни, треба да читаш, општи, земјопис, који кажувад, за сева земја, пак така можеш да се научиш.

Пи.

А кољку вароши и пазари имајед во Македонија кажими ако знајеш.

Од.

Во Македонија је гољем, град Солун, пристаниште, на егијско море, Воден, Негуш, Бер, Серез, Драма, Кавала, Здрумица, Радовин, Петрич, Мелник, Дупница, Бања, Куманово, Крива паланка, Кратово, Кочани, Винница, Језово, свети Никоље у Маљешово, је парево село и Пешово Утиквеш је Неготино, и Кавадарци, а у горњу Македонију, Прилеп, Крушово, и Битоља, Рељин, Костур, северјаниже, и у долну Македонију имајед уште Пазар, солунски, Гуменце, Борђељија, Мајада и Пољанино, Кукуш, Лагатино, Валто у Касандрију, Ђаригово, у Каламарија, Сува, Зељиново, Правинта и Чаталце овије све се вароши и пазари, а имајед уште и други, Ескиџумаја, и Баракџумаја, Радомир Фуштани, Умељен и Демирвисар.

Пи.

А каде се бере у Македонија панађури и њи пазарски сабори кажими ако знајеш редом.

Од.

Во Серез, је Ђервац, во Прилеп, во Вељес, во солунски пазар, Лука панађур и други.

Пи.

Кољку наречја славјански има в Македонија, кажими, ако знајеш.

Од.

Стари наречја има в Македонија, Буџинци, и Крановци и Бонковци, и Гаљичани и моравци.

Пи.

Во која страна во Македонија се наодад Буџинци, кажими ако знајеш.

Од.

Буџинци се, Прилепско и Битољско и Бабуна, вељеска.

Пи.

А како знајеш, али се Буџинци, во тије места, кажими.

Од.

Тије се познавајед, аљи се Бућинци покућните презимиња, њихни и по зборувањето њихно, и по местата, који а викајед, соиме, као Бучин, и многу други знакови.

Пи.

Во која страна во Македонија се наодад Крановци кажими.

Од.

Крановци се наодад у окружје, рељинско, костурско, и жуто езерско.

Пи.

Аљи имад и на друга страна некаде Крановци кажими.

Од.

Има и во Албанија, у пол окружје, охридско, и сето, ресенско, и тије се Крановци.

Пи.

А како се познавајед даљисе Крановци и пошто кажими ако знајеш.

Од.

Се познавајед по посењето, обљеклото које је на њих, и по зборувањето.

Пи.

По који зборови се познавајед кажими ако знајеш.

Од.

Зборовите се многу, и несе докажувајед свите, само некољку дати кажа.

Мије како го речуваме.

А тије како го речувајед.

Збород

Збород

Оди, д

Греди, д

Работа, д

Роби, д

Иде, д

Гренди, д

и така, многу, други, зборови, имаду и по зборовите се, познавајед, да су Крановци.

Пи.

А во која страна се наодад Боиковци и Гаљичани, у Македонија кажими ако знајеш и истолкувани.

Од.

Боиковци и Гаљичани се наодад, во долна Македонија, зафајешчи, од острово и од бистрица, пак кон исток до досиад, и до разлок, во тије места се, наодад, Боиковци и Гаљичани.

Пи.

А каде живувајед гаљичани, а каде живувајед боиковци.

Од.

Гаљичани завзеље од Солун, кон североистоку, до доспад, и до разлок а боиковци од бистрица до горничево, које дељид горну и долну Македонију и до нича, и кожув, планиње, и покрај, вардар, кув, север, до црна која је у тиквеш река.

Пи.

Али има и на други страна гаљичани и боиковци кажи ми.

Од.

Гаљичани имад во Албанија, окруже деборско, кическо, и под охридско, и скопско, и тетовско, а боиковци не се различувају, на друга страна а јазиков, све је еднаков.

Пи.

А како се познавајед Гаљичаните, кажим и ако знајеш.

Од.

Гаљичани се познавајед, по местата, нивни и по зборувањето, које је одељено а, од север, кога дошље, у Македонија и во напред, речени, места, кога се насељиле, и реката, која је у средината, нивна, и денеска је Гаљик, се именује по теја едно, а по името нивно друго, који во долну Македонију, овие посљедниве све Гаљичани ји познавајед.

Пи.

Који се Моравци, и до каде кажим и ако знајеш.

Од.

Моравци се од катланово кон југоистоку до Вардар, и до белеш, а кон истоку сличаном до црва свите се Моравци.

Пи.

Али имајед и на друга страна некаде, Моравци кажим и ако знајеш.

Од.

Имајед од Куманово, завајајешчи кон север, пак дури до Дунав сите се Моравци, покрај, Мораву, на обете страни, до, од каде се, беред и стечувајед војето во Морава, сите се муравци, које и реката, која извирад, од над Качаник, се именувад Морава, и со това сведочит.

Пи.

А кољку наречија имајед, сега во Македонија, кажим и ако знајеш.

Од.

Ето кољку наречија имад, сегашни с. Македонски у Македонија.

- а, Кардаљинија
- б, Брсјаци,
- в, Мвјаци,

г. Уљуфи,
д. Помаци,
е. Јуруци,
ж. Кржаљџи

Пн.

Кажџ ми кои се Кардаљџија и каде живувајед.

Од.

Кардаљџија се у долна Македонија кон северистоку до Сува.

Пн.

Кажџ ми кои се Брсјаци и каде живувајед.

Од.

Брсјаци се, горна Македонија и у Албанији, охридско и кичевско.

Пн.

Кои се Мијаци, каде живувајед кажимџ, ако знајеш.

Од.

Мијаци се во горна Македонија и у Албанија половина окружје деборско.

Пн.

Кажџ ми кои се Уљуфи и каде живувајед, ако знајеш.

Од.

Уљуфи живувајед у Албанију во струшко окружје и у деборско голо-
брдо, драмско грло, жуна, и пољено, тије се Уљуфи.

Пн.

Кажџ ми кои су Помаци и каде живувајед, ако знајеш.

Од.

Помаци се, од Серес, кон, северистоку и од, Драма, кон, север, до
свадско, дури до рила, тамо Помаци живувајед а това се вељид неврокоп.

Пн.

А Јуруци кои се и каде живувајед, кажџ ми ако знајеш.

Од.

Јуруци, турска је реч (и значи) одачи, и Јуруци, кои имајед стока,
овци и љи кози, тије зиме, ја пренасувајед, стоката в долна Македонија, а
во љетно време ја терајед, стоката, у доспад, и тије со стоката тамо ље-
тувајед.

А пак кои несе занимајед со стока, имајед насељени, у долну Маке-
донију дуридо штин, пак и у тиквеш.

Пи.

А Кржаљји који се кажими ако знајеш и каде живувајед.

Од.

Кржаљји, таја је турска, и арнаудска реч, смешана, која значи нашински брдско живување и љи живод наричка.

Пи.

А какви други паречија, од љјуди који живувајед, у Македонију а љи има и љи нема, кажими ако знајеш.

Од.

У Македонију има још Куцовласи и Каракачани, Арнаути а и Гогеша и Музићари, и Игрибозљји, И малу Грци, који се вељад по наречијата, њихни и се познавајед, еден со други, меју себе, сите, живувајед, како браћа, при, живодта царска.

С. македонски	Арбански	Турски
<p>Пи.</p> <p>А само мије јељисме Славјани, и љи, имајед, некоји. други наречија, кажи ми ако знајеш со ред.</p>	<p>Пи.</p> <p>Апо веч на јеми сла-вјан сепо киште, доњи, љетер џумеа славјан ди-фтому, неди, џиџе, меа-рада.</p>	<p>Су.</p> <p>Аџиба саде бис сла-вјанмијис исе вар дахи ве гапре, љимсељер љи, Славјан, анидан, бана, табир еиље егер беиље-рсен.</p>
<p>Од.</p> <p>Несме само мије току славјани се, и руси, и Пољаци и Чеси и Срби и Словаци и Бугари и Хрвати и од сите овде речени, народи јазикод, им је славјански и сите се, од једна, фамилија, и љи наречије.</p>	<p>Уп.</p> <p>Нук јеми веч, на по. славјан јан еде те бр-дан еде Пољјак еде Чехат, еде Србат, еде Словакад, еде Бугарат, еде, ика, џиџет кату екувендумун, љерази. гјуха икишњен, славја-нисе еде џитвет јан ика љиџис сен џошњун.</p>	<p>Џув.</p> <p>Саде бис диљис, и ља Славјан дир ве Кзљи-лар дахи ве пољаклар, ве Чехљер, ве Бошњя-клар, ве Словаклар, ве Бугарлар, ве Арватлар, ве битун бурда андиги-мис задељер, јаот иси-млар славјанчес љисани дирлар анилаџаги.</p>
<p>Пи.</p> <p>Бољку брои има сите славјани.</p>	<p>Пу.</p> <p>Са нумерумеа киштен џиџе Славјан.</p>	<p>Су.</p> <p>Некадар, санси, вар, битун славјанлар.</p>
<p>Од.</p> <p>У Јевропа имаи бљи-зу деведесед миљауни, славјани.</p>	<p>Упр.</p> <p>Пде, Јевропа, киште, љер, наџадијет миљји, Славјан љер чекач.</p>	<p>Џув.</p> <p>Европада, вар, јаки, доксап миљаун славјан-лар кадар.</p>
<p>Пи.</p> <p>Што се вељид народ.</p>	<p>Су.</p> <p>Чинш поџојет љераз.</p>	<p>Су.</p> <p>Кавм неанидр.</p>

Одг.

Народ се вељид, људи који се од еден род и који зборувајед еднаков збор, и који, живувајед и се другарад еден, со, други, и који, имајед, еднакви, обичаји и песни и весела, тије људите ји викајед народ а место, во које живувад, народ, се вељид отечество, од тои, народ.

Така и Македонциве се народ и местово њивно је Македонија.

Пв.

Што требувад задасе управувад и да се крепид еден народ.

Од.

Треба да имајед цар, и управљеније, царско.

Пв.

Кој се вељид цар.

Одг.

Секои народ имајед по једен човек избран тоји даји, управувад, да ји, бранид од непријатељи себе и да ји наказувад лошите који чинад лошо таков возвишени чошак се вељид цар, краљ, квјаз, владјетељ. и господар а пак страната

Уп.

Њераз, поџон, њеријат ика њифис циљи јан еде циљи покувендоин, цит, сесп, кувенд, еде, циљи, пороин, еде шокунисмет, њи, меџетер, еде циљи, кишњен цит сеси адет еде канга еде газуарте, ата, њерази, поџојет њераз, ано ве идин иде циљи пороин, њерази поџојет атија ика ата њераз.

Ашту еде шквинитарат јан њераз, еде вендин, етијсе поџоји Македонија циљи, пороин аџе.

Пу.

Чини духет прта дре-тонин, еде тазеџен, њи њераз.

Упр.

Подухет така јен мрети еде урдурумеа, мрети.

Пу.

Циљи упоџон мрети.

Упр.

Њерази кишњен бас, њи, њерји, згидун, аји, тидритов типорује, ика асен, тиурдинон, кур, шајен њјан меџетер еде префан побојед, тербијет цди бон кеч, асиш, њерји поџон мрет, краљ, кнез, ордунон, еде, зо-

Џув.

Кавм анир, ихсан њи, бир задеден олуб ве ангиљер, дахи, бир цинс, мухабети, вар, ве ангиљер јашар ве џечвир-љер бири обирпиљен ве ангиљерин бирцинс синириши ве турки ве шаз-љиклари, вар, ол ериџ-љери, кавм, чаарирлар, њја јери њи кавм, јашадиги, јерде, анир, педерљик ол кавмин.

Дахи, македондулар, кавмдир ве јерини дахи онларин анир Македонија, хер, њим, македонијада, јашарса, македонлу анир.

Су.

Нејлазим, олур, њи, бир кавм догрутмаја ве дуздурмаја, бир, кавма, ве тертиб, едмеје

Џу.

Мухтачинода падишах, ве дахи падишахљигин, тертиби.

Сув.

Довљет анги ји анирлар.

Џув.

Кавмларин, бир, сечдикљи, адами, вар, њи, меркум тертиб едсин ве онлар мен едсин душманлардан онлара муз-џеме едсин канга едтигина мабениљеринде ве газебе џотуљери душурсун, њи ангиљер, џоту-дук јанајанлар меркум, елиџ шанли адам, падишах анир јаод краљ, (вучук беји кнез) ве шах

до каде држид и господувад, еден цар, се вељид царство иџи држава.

Пи.

Које се вељид, правитељство.

Одг.

Зашто, цар, сам, не можед да бидед во секоје место, меѓу народ, а сам, даго, управувад, затова, тои, од, своја, страна, си клава, помошници, даму помагајед и да му вршид секојод по једна работа.

И сите тије, царски, људи иџи, судији који, вршад, по једна работа царска, това је, правитељство.

Пи.

Цар какоји именувад, људите који ја повељад во царствово, своје.

Од.

Тоји и вељид, своји, поданици, зашто, му плаћајед даваина, цару, секоја година задаји чувад.

Пи.

Царските, поданици цару, штому се длжни, и како да го слушајед, пак да се учинад цару харии, и мџи, кажими ако знајеш.

тунија, а пор, ајо, ана, кузине еде урдоноји иџи мрети, уџон мретенија, сеј виљајет.

Пу.

Циљи, поуџон, дритомеа.

Уп.

Псе мрети вет смунд та убаџт, нде пас, венди, памедиси, њерази, тат, дритоје, вет повре ајо, зотирот, ика анете, ветис, повењоје, њерји, бесушии, тат, ндиџи, еде тат, соспи, пас циљи ваџи пун циџе, ата њериџте емретис сеи чло џикон, циљи, по сесе, каџи пун мретис че ајо аште, дрептетуеа.

Пу.

Мрет сино, тире, њерази, циљи, поја, урдуроје нде мретенија ветис.

Уп.

Аји поџојет ениптар, прсе поинагои, епмеа, мрету пас вјед кадиса, грош попретаурует.

Пу.

Мретисе ениптар мрети че појан фанторвет еде си тата деџин та убојет иге мрети мир еде тедимс дитому неподји.

дахи џене од тарав иџи, максузу, удуџтерние, падишах азамет иџи бујурур јерде падишах иџи анилар, јаот максузи.

Су.

Шертиб англисини аниларар.

Џу.

Чунки бадшах јанлс ерјерде, ола едемејор, каџин, арада, иџи џендиси, тертиб, едсин ону ичун иџи меркум џенди, тараттан, иждадџиџер, јерџештирир, иџи, онун, хатрина, јардм, едсинџер, ве херџес, бирер, амел, битирсини.

Ве битун меркум падишах, адамлари, јат, уџумдарлар, иџи, бирер, амел битире иџер меркум анилар тертиб.

Сув.

Падишах насол анар, ихсани, иџи, англиџери, меркумув џендј падишахџигте олуб.

Џу.

Меркум, чаарир, вергиџиџер, иџи она ерсене биркач, круша, верги, удерџер иџи онлари саки едсин.

Су.

Падишахин вергиџиџер иџи падишаха онун хатрина, неје, борџи, ољубдир ве дахи насил, хвизмед, етсинџер, иџи, падишаха еи, ве севкиљи оасунлар, бана, табир ејље егер биџирсен.

Од.

Дужни се даго почи-
тувајед и да го слуша-
јед како што слушајед,
деца таткаси и да жи-
вувајед по неговине у-
редби или наредби.

Пи.

Правителствана како
ји управјајед народиве
кажипи.

Од.

Тије се вељид утро-
јено, или само држав-
но, или, определено,
или народно те затова
имајед утројени управ-
љенија 1 самодржител-
ство, управљеније, 2 из-
брано управљеније и 3
народно управљеније.

Пи.

Које се вељид, само-
државно управљеније.

Од.

Самодржавно, управ-
љеније, се вељид, тује,
каде што повељад, на-
род сам, тоји давад за-
рочи, и уредби, и уре-
дувад и повељад, како
је напубаво, за народ,
како за деца своји.

Пи.

Које се вељид избра-
но управљеније.

Одг.

Избрано или уставно
управљеније, се вељид,
во теја, царство, каде,
имад, одредено, зашто,
и до кољку, имад, кра-

Уп.

Факторвет, јан тати-
боин, икрам, еде тат,
еиџоин сино, еиџени во-
цат, атин, те вет, еде,
та упорон, мбас етвит,
дритумеа, сеи урдуну-
меа.

Пу.

Тедретајанат, сино,
дритон иерази дито-
му ииер.

Упр.

Ата уоонте, иде тре,
сеи вети зентун сеи у-
даитун, сеи, иеразисе,
по преајо кишњен, иде
треј дретајанат, 1, вет-
зентун дритумеја удути
згидун, дритумеа, еде,
третис, иеразисе, дри-
тумеа.

Пу.

Циљи уоојет вети зе-
нјан дритумеа.

Пу.

Вети ембан дритумеа
поуоојет, аће, ку, чип,
урдунује мпрети, вет аји
ене шарт, еде арадумеа
еде арадоје, еде, урду-
нује си аште, матемпр,
преџерази, синревоцат,
ветис.

Пу.

Циљи уоон дритумеа
згидун.

Упр.

Згидун, сеи, притун,
дритумеа, уоојет, иде,
мпретенија ајо кукните
арадумун прсе, еде џер
са киште, краљи, фур-

Пу.

Борчду олуб џи ишти-
бар едснилер ве дахи,
икрам ве муту унуи ха-
трина, наслаџи, евљад,
недерине муту, олуб ве
дахи јашасилар, онун,
хатринин, тертиб, сури-
једте јаот, низамијеље-
рине.

Су.

Од, тертибљер, насд,
дорудтирлар кавмла-
ри бана табир евље.

Пу.

Меркум анидрлар уч-
уламши јаот јандс, ту-
танан јаот тахин едељи
јаот кавмин џи оничи,
учуламши тертибљери,
вар бири максус тутан,
тертеб ињичи, анкљи,
тертиб, ве учуну, кав-
ми тертиби.

Су.

Јандс тутугунан тер-
тиби ангиса дељјер.

Пу.

Јанд с тутугунан тер-
тиби орда анилар џи пер-
де бујурур надишах, ја-
ндс меркум канон наме
верир, ве низамијељер,
дахи ве тертиб едер ве
бујурур џи еи џузел ол-
дугу џиби кавма џи џен-
ди, евљадларина, џиби.

Су.

Ангиса аннар, сечди-
кљи тертиб.

Цув.

Сечдикљи, јаот упет-
љи тертиб анилар, џи од
надишахљикде, нереди,
тахин олуван вар ивичи
ве, таа, некадараедек,

љод, власт, а од тује, помногу, ако му је нешто потребно, треба да се правад нови уредби, и да се ушита, и да се договори со народод, ји позовува при него зада се договорад, заједно.

Пи.

Што се вељид народно управљење кажими.

Одг.

Народно управљење и.љи, республика, севељид тамо, каде, немад цар, току народод, сам си избирад, еден, и.љи, некољку, старци, даго управувајед народод до некоје, време, које је, одредено.

Нак, после, кога, ђа дојед теја, време, тије, старци ји променувајед и други, наместувајед, зада, управувајед, народод.

Пи.

Од каде можеме дасе научиме за народине и за царствана, како се, основаље, и.љи пропадање и како поминаље до, сега, кажими, ако, знајеш.

Одг.

Од све мирска, историја таја је, многу рукопомошна, наука, за свакога човека.

Пи.

Што је, најпотребно, за човека, кажими, ако знајеш.

сат апо нка аће машум не киште доњисен, нка те духет, атаер, духет, та бароин, шарта, рее, еде та у пуете, еде та бои кувенд, ме њерази, еде, поја, тире, кевете, попрента кувендови башке.

Пу.

Чинш уоон, њеразисе, дрејтумеа днџотому.

Уп.

Њеразисе дрептумеа, сен памрет пооон, аће, ку ска мрети по њерази, вет згедни њи сен днса кријет прета дритонин, њерази, ђер, њимотин ци.љи аште арадушнн.

Опет настаи, кур тавје ајо мотин ата кријет поундароин еде ђетер вендови по прента дретонн њерази.

Пу.

Нка ку муњонм тапо мсоим, преџерази, еде, преј мпретенијте, си екан, вендушин, сен по екан умб, еде, си екан, сашкуа ђер ташти днџотому неподји.

Упр.

Нка љиберти днџеразисе апо, кија, аште, шум нка идвомеа, перепас вет њерји.

Пу.

Чинш аште машум нка духет преџерји, днџотому не подји.

краљин, фурсати, вар, ђи, ондан, даа злјаде, егер бир несне, ихтиза, асе она љазим ђи јанлсин јени низамјељер ве дахи, сувал, одуна, ве мешверет камв и.љен ве дахи ђенди хатрина камви давед едејор ђи тежнаде, ве берабернице, мешверед едсинљер.

Су.

Не анилар камвин тертиби бана табир, еиље.

Пу.

Камвин тиртиби јаот, реизљик мемљетет анилар, орада ђи падишах олмдији јерде и.ља меркум камв јанлс ајвклар, ђендине бир јаот, бирнекадар ихтијарлар, ђи кам ми биранги, земана, едек тертиб едсинљер, таа, тахин, оаудугана, едег.

Дахи оддем ђи олзема ђељиб, меркум ихтијарлари, дијштирирљер ве башка, јерљештирирљер ђи кам ми тертиб еде суриједте.

Су.

Переден уреде биљириз ђи кам млар ве падишахљиклар, насл курумши јаот фет олмшлар ве насл ђечинмишљер шмдије едек бана табир еиље егер биљирсен.

Пу.

Битун ихсан тактиминден евет меркум, чок фандељи и.љим дир хербир ерива.

Су.

Недир енчок мухталљик ерифџе бана табир, ејље, егер, баљирсен.

Одг.

За човека је потребно наинапред рана и љи јастје а после обљекло и сосовиште, зашто, без тије неби могље да живувајед.

Пи.

Што им, служид, за ранење на људине, кажими еношка.

Од.

Плодови, од сскакви, дрвја и растенији и мљеко од домашњи добидци и месо, од животињено.

Пи.

Који плодови се напозезин човеку за равенење кажими редовно.

Од.

Љито и пченка и љебно (дрво сатрокарнус) које је многу, познато и пољезно у островине, које на јужно море расте и неговијод, плод на житељите им служид у место рана.

Пи.

Со што се, обљекад, човек кажими, ако знајеш.

Од.

Старите људи напред убиваље животиње и од месото, животињско се раниље а сокожите, од животињето собљекале.

А по некоје време посље зафатиље, да пра-

Уп.

Преферји, аште, нка, духет машара дриџ сен шее апор настап тдешмеа еде штеп прсе на ата нук мунде тапорои.

Пу.

Чин по еругдон преушћемеја, њерази, диџтому њер.

Упр.

Пемна нка, џитчвар, друна еде ритетун, еде џумшт нка џаја ште пнсур еде миши нка жадурат.

Пу.

Цла пемна јан машум нка духет, њерји, пре, поушћемеа диџтому мерара.

Уп.

Дриџ еде, коломбоџ, еде друни букис циљи, аште шум њјофтуи еде нка ндиџ, нде, адаате циљи нде, дегн, ебљес' ритет, еде, уљидмеја, втисе навентљинт. поругдоје нде, ве ндине, ушћемеа.

Цју.

Ме чин вешни, њерји диџтому по и дији.

Упр.

Њерази те вјетер нка пара еувраван, жалура, еде нка, мишин жалурисе еушћешни.

Ано мбас диса мотив настап, екан, мар, нка, љешни табарони паџини

Цу.

Адама мухтаттир, љи еи евељ бесљемеџ, јат јемек дахи оадем есваб ве сепер пичин меркум-сиз иљен јашаеде кадир денљ.

Су.

Бесљемеџи пчун ихсана нељер куланир бана табир еиле.

Цу.

Мевељер херџинс агачлардан, ве бујујанлардан ве сут ев хесаљи аванлардан, ве, јашајанлардан дахи.

Су.

Анги мевељердир љи адама бесљемеџи. пчун, жарар бана табир, еиле сраилен.

Цу.

Тереџе ве мисвр, богда ве екмеџ (агачи љи атрокарнус анидан) епчок, биљиниџ, ве дахи, мераметљи, ангиси љи, ебље адаалара бујан ве онун мевесв ол јерљи-љере тереџе, јерине измет едејор.

Су.

Адам нељен џинџир бана табир еиле, егер, биљирсен.

Цу.

Кадим ихсанлар евели тепељерљермиш јањајанлар ве дахи дерљерљен јашајанлардан џинџирљермиш.

Дахи бирземандан сопра, башламинлар, љи,

вад, од влната, гутн, кровуваџе, аљншта.

Пак најпосџе човек, извашод и некакви растенији као што је љен, коноп, и бобаџ, и коприва и од тије испредени и искајени се правид платно које и теја служи, човеку, за облека.

Ш.

Како му паднало човеку наум даси направид со совинште за себе љуџи.

Од.

Задасе чувад од дош од студ, од гољема горештина, и од други, лукавитиџе.

Човек најнапред, си правил кољнби од дрва, и од ветки а посље зафатил да правид, јаки, куџи, од дрво и од камен и од други рабоџе.

Ш.

Сите људи аљи имајед така здрави и јаки куџи кажими.

Од.

Немајед, току има некоји људи који живувајед, под перга, аљи си правид, кољнби, каде, стојад и живувајед пак се преносад, на други, места и тује растегнувајед, пергите, њихни, тије људи се вељад пергари, еђуџи, аљи, номади.

сидраса, еде, нка, ата, павша екјерчан петка.

Онет мапастај њерји еудета еде диса, ригетун, сичиш, аште, љји, кри еде памбук еде мидавш еде нка ата т холм еде евеџни убаројет плаура циљн еде ајо, ругдоје, тењерји, прејдешмет.

Уп.

Поси ека арде, њерјне наменд прета бароје преа поруџеа првети штнџа.

Уп.

Прентарујет нка шји, нка етохт нкаваша маде еде нка, џетер, кечмеа.

Њерји, матенара, по екан барове кцоље нка друи еде нка дега апо настан ека заа табароје шт нји те форт, нка друи еде нка гур еде нка џетер пунен.

Ш.

Џиџ њерази апо кишњен ашту шиндош еде форт штнџи, днџтому.

Уп.

Скишт, нор, киште, њи днџи, њерази циљн порови нан, перга, сен, барови кцола кудуроџи еде порови, онет, тујечоите нде џетер венди, еде, аџе, ичин, пергат, асиш њерази поуџон пергатисе сен џун.

јападан џече јасинлар ве џечеден, џендине есваб бичтирџермиш.

Њене ен сонра ериџ, дикат, едтмиш, ве бир, некадар бујујанлар насл исе џетен, ве џеневир ве памбук, ве шпек ве онлардан, буџук, ве дахи фантџи без јанилр анџиси од дахи, кулланир адама, џинимџине, јаот (есбаба).

Су.

Адами, аклна, насл, душмиш џи џендине е џџер јасни бана табир еџе.

Џу.

Џи јамурдан саукдан чок буџук, сиџагдан, ве дахи гаире, јарамазџиклардан сакина.

Адам, ен евељ, јанармиш џендине сулдурма, агачдан ве дахи далардан џџа сонра башламиш џи кави еџер, јасни, одунден, ве таштан ве дахи башка ишџерден.

Су.

Битун ихсанни, онље салам, ве кави, еџер, варми бана табир еџе.

Џу.

Јок џџа вар бирџине ихсан џи анџиџер џадр алтнџа јашарлар, јаот џендине сулдурма јанарлар овлар дурдугу јерде ве јашадигине, џене, калкџ башка јерде, махаљенирџер, ве, орда, џенди џадирларн чекдтирџер шу ихсан анлр серџиџиџер чингенеџер јаот џираулар.

А пак помногуве људи несе преносад како цеггарине од једно место у друго.

Овије си правад здрави и јаки кући на једно место, такви, људи, се вељад, засељени, и од њихни, кући, се учинувајед села и градови.

Пп.

Како се, научувајед, људиве пак, да можад, даси прибавид, за себе рана, и обљекло, да имајед.

Од.

Се учад, пак, једни, бидувајед, земјодељци, ја орајед, земјава, и ја копајед, и сејад семиња да имсе, родид, жито, пак и друго нешто.

Други бидувајед ловци и ловад животиње и риби, пак ји, продавајед, и за парите, си, купувајед жито и други потреби задасе, ранад, и обљекајед.

Трећи бидувајед скохранители и таје плодад стада, овци, кози, коњи и говеда.

И така од њих, продавајешчи, за пари, и така од това живувајед.

А пак четврти, сеучад и трговци бидувајед, и рукодељци, и свирачи,

Апо, опет, машумин, те њерази, нук шкоин, сицуват, ика њи венди, иде њетер.

Кји бароин, шиндош, еде форт ште пји на њи, венди асип њерази поуоон увшатукан еде ика штенат, те етисе, поубојет катуинди еде шехерат.

Пу.

Сино, мсонн, њерази, опет тапо мунд табијен превете, ушџеаеа, еде, дешур прета кишини.

Уп.

Поумсонн, опет, пја-нет убојет љаронтор по-љаронн троли еде поуермонн еде мбјелен фаре тајун, уљест, дриџ, опет еде њатер ца.

Њетер, убојет, џотар, еде џонте, жалура еде, пешка, опет, поешесин, еде пре олат бјен дриџ еде њетер чин, поедухет, по прета, ушџеаеа, еде тавешини.

Третисе убојет џоја чипоруин штони туфа ден јин каље шум еде љона.

Еде, ашту, ика, ата, јамтује шет пре ола еде ашту ика ајо пороини.

Апо опет катрисе поумсонн еде решпер бојет еде мјештер еде вишидонтор, сен, мефтер,

Пља џене, енчок, ихсани, теирнемејорлар, шу сергициљерџиби њи бир јерден гаиреје џиде.

Бунлар, јапајорлар, џендине саглам ве кави еџлер бир махаљде олџинс ихсан, анлар, јерљешни, ве дахи, онларин еџлерден, џољер, олур ве шехерљер дахи

Су.

Ихсанн насл уренирљер њи еде биљсин џендине јеседје ве џимеги идаресдени.

Цу.

Уренирљер, џене, базиљер чџџчи олулар, њи топраги, сурерљер, ве дахи, казарлар, ве тоумљер еџерљер, дахи њи онлара тереџе, мевљенсин џене, ве башка неснељер дахи.

Гаирељер дахи авџи, олулар, ве јашајанлар ем балк ав едерљер џене онлари сатарлар, ве ол ахчелер пчун њи џендине тереџе сати, алрлар, ве башка, истеди-кљери њи џенди бесљемегине ве џијимегине, дахи.

Учуџи олулар дахи маддар њи дамазљик џарлар, њи меркумљер, мевљедтиривљер, буљукљер џен, којун, џечи, ергсље, авванат, ве срлар дахи.

Ве дахи, онлардан, сатарак, ахче, пчин ве оње, ондан, јашарлар.

Њене, дордунџиљер, уренирљер, њи, тужар, олулар ве усталар, ве чалгиџиљер њи херџинс

за секакви потреби наши и увеселеније.

Пи.

Које се вељид, рукодјелије кажиме ако знајеш.

Од.

Сите рабоће, који се правад со рука, се вељид рукодјелије.

А тије људи, који ји правад, тије рабоће, се вељад рукодјелици.

А рукодјелија је делелано, зидано, плетено, шијено и ткајено и други многу ствари.

Пи.

Што се всљид, умејење.

Од.

Се вељад, тије рабоће, при који, најмногу, умод човечки, работад, а не роките, и сиогата, и това је.

Како чгови, работад, живописатељи и свирачи и писачи, и многу, други рабоће умени.

Пи.

Што је трговина, в који се вељад трговци.

Од.

Који људи преносад, земни родби, од една, страна, во друга, или рукодјелији пак тамо и продавајед, каде, што несе раџад, или това, несеработид, ето тије, људи се вељад трговци а работата имсе вељид трговина.

пренас те духед, тонте еде газуарте.

Пу.

Циљи, уоон, дораде-мун диџотому недји.

Уп.

Џите пунат, циљи убаронте медора поуоо-јет дорадемун.

Апо ата њераз циљи поебарони ата пуна поуоон дорадемунтор.

Апо дорадемун, аште дешун муронтун, мурум, чени еде ве њет еде њетер шум сен.

Пу.

Чиш, поуоонте, динсора.

Уп.

Уоојет ата, пуна нге, циљин, машом, менди њерјисе пуноје апо дорат еде трупи, нук еде ајо аште.

Св попунони жалши-крујтар, еде, вишилонтар, еде шкрујтар, еде шум њетер пуна.

Пу.

Чиш аште речперљик еде циљи уоон речпер.

Уп.

Циљи, њерази, чоин, уљиндмеа, тролис, ика, њи ана нде њетер, еде, сен, аште, дорадемун, онет аће поешитин, кунук, уљиндет, сен, ајо, спунонте че ата њерази уоонте речпер. апо пушит њи пуоонте речперљик.

ихтизаја ве шазљиклара њедимизе идаре едерљер.

Су.

Анги анилар ељин јондиги бана табир енље егербиљирсен.

Џу.

Битун ишљер њи ангиљер, ељден, јанљир, аниљирлар њи ељин јанјиси.

Дахијанан адамлар, ол ишљери уста аниларлар. Иља устаљиктир јонук дуварјаниси урублу, диџме, ве фантк, дахи, чок гауре неснељер.

Су.

Андамаг не анилар.

Џу.

Девљирљер ол ишљер њи ангијанинда, енчок, адами, ак ли, ишљејор, иља, ељљер, ве тенеси, дељ шумеркумдир.

Ћи насл, ишљерљер, накашчидар ве чалгициљер, ве јазнициљер, ве, чок башка, лар, дахи.

Су.

Тиџарет недир ве ангиљер туџар аниларлар.

Џу.

Анги ериџљер ташидтирилар, топрагин мевљед тигиљер, бир, та-равдан гаиреде јоат ељи јандирмељер њене орда сагајорлар, переде, њи, мевљенмејор, јоат, меркум ишљенмес.

Иште ол ериџљер аниларлар туџар, ве онларин иши тижарет анилар.

Пи.

А трговци, какоја, земејед и давајед, стоката кажими.

Од.

Трговци, од, кадеја, кревајед, за на друга, страна даја носад стока, јакупувајед, за пари поевтино, и тамо ја посад, даја, продајад, поскапо и од вишакод, које, им преидувад, со това живувајед.

Едни пак ја мењјавајед стокава која ја донесле тује и која врвид на това место, пак земајед друга, стока за неја и ја посад, тамо, каде је поскупна ја продавајед, за пари, пљ, ја мењјавајед за стока, друга земајед.

Пи.

Што се вељад, пари.

Од.

Пари, монета, јединици, тије се одсечени од стрebro или злато, на комади и секоји комад уште когаје одсечен у царството своје, и тога и тује мује кладена, пресечена, вреднос, или цена, кољку гроша ђаодид надавање и земање у трговини.

Ето за тије се заминувад секаква стока зато, на стрebro, и на злато, ценава, нигде, несе мењавад, затоваје готово секаде еднаква.

Пу.

Апо речперат, си мерин еде ешин ђаја дфтому ньер.

Уп.

Речперат нка купоенгрени по претачоин надоњи ђетер ана, те ђаја пообјен, прехас маљир, еде аће почоин прейта шесин, маштринт, еде нка прцемеа, цљњи, попрце, е ме ајо пороин.

Ѕициљи опет пондароин те ђаја цла екан, бије аће еде цла шконте наато венди опет мерин ђетер ђаја пре аја еде почоин, аће куаште, маштринт поштити прехас сеи пондароин пре ђаја ђетер марин.

Пу.

Чинш поџон хас.

Уп.

Хас (ола) ветветин ата јан преум нка срма сеи нка фјорји цонацон еде пас цоп ма еде кураште преум иде, миретенџа, еветис, еде, ата ер, аће аште вомун спрефмеа бомун сеи ајо пайтомеа сагрош, ташкон, иде ешмеа, еде мермеа, иде речперљик.

Че преата уандароин ђитчиш ђаја прсе насрми еде нафјорите, пайтумеа кркунде нук андаронте, пре ајо аште, ђикунде ђит сеси.

Су.

Ја туџарлаар насл алрлар ве верирљер. мали бана табир епље.

Џу.

Тужарлар, переден, калдирирлар, мали, ђи башка тарафа ђотурсунлар ону ахче ични, сати алрлар ушусчес ве орада ђотурљер ђи пааљидес садтсинлар, ве артивдан ђи анги, артар, онлара ол иљен јашарлар.

Базилер, ђене, мали динштирирљер. ђи ангији орда ђетириди гини ве дахи ђи орда ђечен јерде ђене алрлар, башка мал они ичун ве ону ђотурурљер ђи даа пахаљи оддугу јерде сатарлар, ахчечин, јаот, динштирирљер мал ичун башка алрлар.

Су.

Ахче недељир.

Џу.

Ахче, танаљер, пара бирљикљер, онлар хесиктирлар, ђумишден, јаот алтивдан парче даа ачан ђенди падишахљите хесик олуб ве овакд дахи, орда, она кујук тир хесилминш, кимет јаот џијат кач бруш алш верише ђидецек тидарет ехаљиде.

Иште онлар ични дјиншенир херџинс мал ични ђи ђумише ве алтин џијати ич бир јерде диншнимес, оничиндир емен херјерде, бирџинс џијат.

IX.

За пет делови од земјава.

III.

На кољку делови рековме, какоје, одгњена, земјава кажими ако знајеш како се дељид сувотана.

Од.

На пет, делови, илџи комади.

Јевропа, азија, африка, нови свет, и окајанија.

III.

Кажими нешто за Јевропа ако знајеш.

Од.

Јевропаје најмаљи комад од сева земја, а најпросветени, дел, од, другине четри који сме ји рекле.

У јевропа, земјава је плодовита а појасод ветрени је умерен.

За у јевропа над сувово место по земјописно, казивање, до 280, миљауни, људи, живувајед.

И људи, који, се, у јевропа појазниците њихи се наодид дасе од многу пљемена, а вјероисповједанаји имајед у јевропа, христијански, турски, еврејски, јевропци, се најпросветени, људи на земјава и умејад секакви рукодјељји и хуметности и гољема трговина вртад.

IX.

Пренес поча ика трол.

III.

Нде са пјеч кимџоаш носи аште удавтуи трол диџотому, недји сиудајет сатин.

Упр.

Нанес исе сен, попа. Јевропни, анадол, африк, ерети, ререе еде медисур детис.

III.

Диџотому доњисен пре јевропа недји.

Уп.

Јевропа аште мавогљ дои нде дџо тролџи апо машум маруи вешт исе, ика ђетер текатр циљи покџи џаш.

Нде јевропа, тролџи, аште пљељме уљидет, апо брџи, ерас, аште, нде масе.

Преи нде јевропа навенди сат мбас тролџи, шкрумедџотумеа ђер 280 миљни њераз пороин.

Еде њерази циљи јан нде јевропа мбас гјуха, те етисе уиџидет тајан ика шум џиса апо ика, беса, кишњен, нде јевропа, крштен, турчи, ибрамисе, јеврописе јан машум мсуур, њерази, натрол еде жаривешт џитчиш дорадемуи. еде вишодомеа еде речперљик мад џаркоин.

IX.

Топрагин беш, ољешиклара.

Су.

Некадар, паји, сурџедте демишик њи наса бутуопаг, ољешиктир, бана табир, еиле егер, биљирсен куракљик насл, пављашир.

III.

Беш паија јаот, парчеје дахи.

Европа, анадол, арабистан, јенидубја, ве ортадензиин адаларина.

Су.

Егер биљирсен јевропа ичин, бана, табир, еиле.

III.

Јевропа еи уџак парчедир битуи дубјада.

Дахи енчок, шаџкџи, паји гаире, дордундеџ, њи ангџелери, анмишик.

Јевропада, топраги, менџељидир евет кушаги карарљидир.

Џи јевропада, ичин, курумааљ, узере, доду, уду, таквиин ардинџе таа 280 миљауни ихсан јашар.

Ихсан, јевропада, њи будуиан онларин џиса џиљери ардинџе, булуиур њи чок задеден ола.

Дахи иман удтираџи нар, јевропада хрисџанчес мисманџес, ве ибрамичес јевропаљитардр, њи енчок арџо ихсандр, дубјада, ве алашиктирлар, херџинс, џесерин ве муџатлар ве бууџк, тџџарет, чевирџилер.

Пи.

Како се дељид јевропа кажими ако знајеш.

Од.

Се дељид, на седамнајесет страни или држави и овије се, Вељикобританска, Данска, Норвешко-Шведија, Русија, Француска, Вељгија, Холандеска, Германска, Пруска, Аустриска, Швајцарска, Португалска, Шпанска, Таљјанска, Турска и Грчка.

Пи.

И за Азија, кажими, нешто ако знајеш.

Од.

Азија је, најголеми, дел од земјава а појасод ветрени који је по многу топол, и земјата многу плодовита је.

У Азија се рајад многу растенији, кафа, чаји, и други богаство носни дрвја.

Које у Азија, имад и рудини, за стрebro, и злато, и бесценати камење.

И во Азија се наплодн род човечки, пак, од таде се, растуриле, по местима у земјава у Азија имад до 782 миљауни људи жители, и тије који се тамо оста наље прости, и дивни, помногуге и многу, божици и незнајед многу рукодељији и художес-

Пу.

Си подајет, јевропа, дфотому ведји.

Уп.

Удајет наштамадијет ана сен урдунума, еде ката, јан, Инглизисе, Данисе, Шветисе, Брданисе, Френгисе, Вељгисе, Холандисе, Германисе, Прусисе, Немцисе, Швајцарисе, Португалисе, Шпанисе, Таљјонисе, Туркунисе, еде Гречништисе.

Пу.

Еде пре Анадол дфотому њисент по и дји.

Упр.

Анадоли, аште мате маде пјечи нка цвотроли апо, брезни теерас, аште машум игрофт еде тролни шум пћем аште.

Нде Анадол уљиндет шум ритетун кафе, чаји еде њетер насунјите чобијен друн.

По иде Анадол кшште еде мадем пре срма еде фјорји еде гурапанантума.

Еде иде Анадол, поштоини уљиндмеа њерази опет нка аће удерд кан мбас апат те тролис.

Нде Анадол, кшште, њер 782 миљин венџи, еде ата, цвџи, јан аће, ембеч памарунвешт еде шум, перендисес, еде, нук дји шум дора де-

Сув.

Јевропаи насол, паширлар бана табирепље.

Цу.

Аирлир њи, он једи, тараф узере, јаот максуз ве дахи булардир, Инглизлик, Данлик, Шветлик, Кззлик, Вељгилк, Холандизлик, Германлик, Пруслик, Немцалик, Кашерлик, Портокаллик, Шпанлик, Таљјонлик, Мисни ванлик, ве Урумлик.

Су.

Ве Анадоличин, дахи, егер баљрсен биршен бана табирепље.

Цу.

Анадол евбујук, паји дир топраг, деруниде, дахи ружјарин, кушаги, њи булунаи ензијадесини сиадкјар ве топраги чок мевељидир.

Анадолда, мевљенир, чок ве херџис бујумаклар ве кафе ве чаји ве башка дахи мамуна њетирен агачлар.

Анги њи, анадолдавар ве мадемликлер њумишден, ве алтидан, ве, цевар ташлар дахи.

Ве анадолда мевљениш ихсани задеси њене ордан добуљмишлер будунјанин, тарафларина.

Анадолда вар таа 782 миљауи ихсани јерљи ве онлар дахи њи англиер орда олуб, калмишлар, бахуа ве јабини даачогуну, ве чок, имандан, дахи ве чок занаетер биљмејорлар ве мучзат-

тва, како што знајед јевропејци.

Пн.

Каква је Африка кажиме ако знајеш.

Одг.

Африка је, најтоплија, дел у земјава, а помала од Азија и поголема од Јевропа а у други, рабоће је пушта и без људи и неје насељена со многу људи.

Житељиконсе у Африка при се, и дивни и просвештени.

У Африка имајед многу места који се пусти, и во тије, места живувајед лафови, маимуни, слонови, носорози и други зверови, и у реките, имајед големи змији и (крокодиљи, ламји).

Во Африка, секакви, плодови, се рајајед, и тамо у Африка, имајед мошне, добри, коњи, и многу, руди, златни, а житељи који живуваед тамо имад до 60 милиауни људи.

Пн.

Что знајеш, (за нови свет Америка) кажиме.

Одг.

Америка је заградена околу наоколу, од сите страни со вода.

Америка затова се велид, новји свет дека од старо време неја познаваље, људиве, таја,

итунји еде вишиломеја. си чини, дин, јеврописе,

Пу.

По си аште Африкини дитому неди.

Уп.

Африк аште ика ма шум игрофт, ијечи иде. тропи апо, мавогљ, ика Анадол еде мамаде ика јевропини апо иде ђетер пунен шкрет, аште еде на њераз еде нук аште, вшатумуи мешум њераз.

Њерази, иде Африк, јан зеде еде, егер, еде, памарвештин.

Иде Африк киште шум венди циљи јан шкрет, еде иде ата венден порони, аслан, маимуна, фиља бриџиундас, еде, ђетер егресира еде иде љумат, киште, царпун, маде еде куљчедра.

Иде Африк уљест ђитчвар ијед еде аше иде африк киште, форт мир каљ еде шум мадем ејорисе апо вендљи, циљи порони аше киште, ђер 60 милини њераз.

Пу.

Чини дји префрети реед дитому.

Уп.

фрети реед аште, еурин ђарке префрече ика, цита ана меун.

фрети реед, пре ајо уфон фрети реед прсе ика мотив вјетер сун кањофун, њераз, ајо, ана си

лар ђи насд јевропаљинлар биљејорлар.

Су.

Арабистан, насдир, бана табир, сиље, егер биљерсен.

Цу.

Арабистан, енсиџак, ољешини дунџадандир, дахи даа ђучук анадолдан ве даа бујуг јевропадан иља гаире ишљерде чоадир ве ихсанис ве махаланик денљ чок ихсан иљен дахи.

Арабистанни јерљиси ихсан олубџи чересиде сиџадир, ве јабани, ве дахи бахул.

Арабистанда, вар ђи чок јерљер чол булунап ве ол јерљерде дахи јашарлар арслан маимун фиљ бурун боинузљи ве башка данаварлар дахи ве чаиларин, дерунде, вар бујуг, јиланлар, ве хаждерљер дахи.

Арабистанда хердинс мевељер мевљенир, ве орда арабистанда, вар, нек, ислах, беиџир, ве, чок злати мадемљер дахи иља, јерљивљер, ђи орда, јашајан, таа, 60, миљаун, ихсани, кадар вар.

Су.

Небиљирсен, јенидунџадан бана табир сиље.

Цу.

Јени, дунџа, такијандан, кушаниџир, хербир тарафдан сунље.

Јенидунџа, ол, ичун анилар јени шаџљик неичин, кадим, земандан, ихсан ону беиљемез џермин, ол тараф, ђи

страна аџи имад и пети
дел сувота, од земјава.

А у лето, 1492, год.
по Христа посље ја про-
нашоа славни ђеновев-
ски морепловец Христи-
фор Колумб.

А прво описување за
оџа де., го написад, и
го издал на видело аме-
рико веспучи пак пове-
гово, име ново, навде-
нвијод дел од земјава се
велид америка.

Америка је плодовита
земја које, од америка,
взлегад, шеџер, духан,
синило, бобаџ и многу,
Други плодови.

И во Америка се нао-
дад многу рудни, дини
од злато и од стребро.

А људи у америка се
бројад до 6—70 миљау-
ни који едни од људине
освестенисе а помногу-
то људи уште дивни јесу.

Пи.

А каква је Окајанија
кажими ако знајеш.

Од.

Окајанија се велид у
еден реч сите острови,
који се расштркани по
Окајанији и тамо се бро-
јад до 4 миљауни без-
божници и дивјаџи
људи.

И јевропци имајед та-
мо неколку рисјани кои
се наместени, и живу-
вајед.

покиште еде пјечи, пе-
сисе сати, нка, тролис.
Апо нде, вера, 1492,
вјет мбас кришти, пас-
таји ека чет мендер ђе-
новис дитин ерандотун
Христифор Колумб.

Апо, пара, шкрумеа,
преи пјечи, ајо по ека,
шкруу еде, ека еп, ма-
џретин оцет мбас емин
етнит рее четшин пјечи
нка трол, уоонте, аме-
рика.

Америка аште (штон
пјељшин) трол апо нка
америка диџе, шеџер,
дуван мавев памбук еде
шум хетер пјељмеа.

Еде нде Америка у-
диндет шум мадем нка
џјори еде нка срма.

Апо њерази нде аме-
рики унуморон ђер 6-70
миљин циљи, диса, нка
њераз јан унгришун апо
те машума, њерази, ма,
егер јан.

Пу.

Апо си, аште, дитин,
медисур дитому недји.

Пу.

Дитин медисур уоон-
те меџи џјал дитве а-
даат циљи јан дердун,
мбас, окајани, еде аџе,
унуморон ђер 4 миљин
паперендин еде егер ње-
раз.

Еде јеврописе киште
аџе диса гштера циљи,
јан вендошин, еде, по-
роин.

даа бир бешниџи нсе ку-
раќлик топрадан вар.
Иља 1492 урумије се-
недине разбулмиш нам-
џимеспехи денвизиузен,
Христифор Колумб.

Дахи евел каљем бе-
јани меркум, нсеја, јаз-
дрмиш ве чикардтмиш,
пшикте америко веспу-
чи ђене намџимесненни
исмине јенибудуан па-
ји (топрадан дувјадан)
америка анлар.

Јени дувја, меивељи
топрак тир, џи јениду-
вјадан чикајор, ве ше-
џер ве тутун ве (мави-
љик чивит), ве памбук,
ве чок башка меивељер
дахи.

Ве, јенидувјада, бу-
лунур чок мадемљикљер
алтидан, ве џумишден,
дахи.

Иља ихсан јенидувја-
да санлар џи таа 6—70
миљауникадар, ангиљер
џи, базиљер, ихсандан,
анламиш, терлаар, иља,
ихсанин чоклугу даа ја-
бани дилаар.

Су.

Орта денвизин адала-
рви семтљери, насладир,
бана дивер егер биљер-
сен.

Џу.

Орта денвиз, адалар,
дељбир окејан, бирџе-
ља миљен џи битун ада-
лар кбље семтине орта-
денвизинде ве орда сан-
лар дахи таа дорт ми-
љауни кадар, еичеби ве
јабани ихсан.

Дахи, ве јевропаџи-
лар бирнекадар христи-
јан орда, вар џи анги-
љер јерљешки ве јашар-
лар.

<p>Пн. Мије, у који дел. на- зимјава, Живувиме, ка- жи ми, ако, знајеш.</p>	<p>Пу. На иде цили пјеч, пр- ми троли, пориом, диф- то му њиер.</p>	<p>Су. Биз, анги паји, узере, топракта, јашарис, ба- на, табир, еиље, егер, биљирсен.</p>
<p>Од. Мије, живуваме, во- јевропа, у царство, Тур- ско.</p>	<p>Упр. На пороим, иде јевро- па, иде мпретенија, те Турчишт.</p>	<p>Џу. Биз, јашариз, јевро- пада, мисниман, пади- шахликде.</p>
<p>Пн. А како се вељид, на- шево, отечество.</p>	<p>Пу. А по си, уоонте, ати- ниси, те, тоно.</p>	<p>Су. Ја насл, анилар, би- зимћи, педерљигимис.</p>
<p>Од. Наше, отачаство, се вељид, Македонија, и мије, се именуваме с. Македонци.</p>	<p>Уп. Тоно, атинисур, уоо- јет, Македони, еде пе- ве, наџони, Македонисе сеи Македоњјан.</p>	<p>Џу. Бизим, педерљигимиз анилар, Македонија, ве биз, дахи, македонлу а- ниларс.</p>
<p>Пн. А каква је Македо- нија, пљв је родна, пљи не, кажими, ако знајеш.</p>	<p>Пу. А по сваште, венди, те Македониксе, а по уљесен, берићед, сеи јо, дифто му, не дји.</p>	<p>Су. Шу, Македонијанин, уљеси, насл. адиба, ме- нвелми, псе, деиљ, ба- патабир еиље, егер, би- љирсен.</p>
<p>Од. Македонија, кон, исто- чни, и, кон, јужни, краи, мошне је, родна. А кон, западни, краи, Македонски, и кон, исто- точни, краи, албански, имајед, високи, планиње које у њих, рана, не може, да уздреје, сека- де, нити, пак сејад, у висоњено.</p>	<p>Уп. Македоџи, ика, ку- дељ, дили, еде, ика, месдит, скаји, уљивдет, фортшум, берићед. А по ика, скајите, Ма- кедонја, ку перендон, дили, еде ика, кудељ, дили, скајите, шкипнија- се, кисте, налт, бјешка по, иде, аја, дриџ, нук, пјеке, њикунде, ас онет, нук, мбјелн, иде наљти.</p>	<p>Џу. Македонијада, њун, до- гуси, ве к бле, удуна, пек, менвели дир. Иља, њун батиси, уду- на, македоншјанин, ве њун, догуси, удуна ар- науудлугун, југсек, љан- љалар, вар, њи, онлар- да, тереће, пиншејетши- мес, хедјерде, не дахи, ич, џене, екмесљер, шу југсек, ехаљње де.</p>
<p>Пн. А који се, тије, пла- ниње, кажимп, именов.</p>	<p>Пу. А по, цили, јан, ата- бјешка, дифтому, месемп</p>	<p>Су. Ја од, љајљалар, ан- гисидирлар, бана, табир еиље, ади аденџе.</p>
<p>Од. Мокрино, над бабуна, и над порече, у Маке- донија. А во Албанија, стогово и кара орман, од струга,</p>	<p>Упр. Мокрино, прми, бабу- на, еде прми, порече, иде Македоџи. А по иде, шкипнија, стоџово, еде забелд, зе-</p>	<p>Џу. Мокрина, бабуна узе- ринде, ве порече дахи, Македонија, уаљесниде. Иља арнауудлугда, сто- гово, ве караорман, стру-</p>

Г.Г. ПРЕДУПИСНИЦИ КОЈИ ПОРАЧАЈЕ КЊИГИ.

СОЛУН.

Г. Борђе Тиквешки аџија у вардар маале 1 књ. г. Тенопоне Панатјов кукушки а учитељ дудуларски 1 књ. г. Јован богослужитељ свјаштеник дудулар. 1 књ. г. Трико нсо. Миџоски манс. мљекар 1 књ. Огнен јев. Краноски кад. мљек. 1 књига.

КУКОШ, окруж. солунско.

Г. Димитар Џијев, пловдивец, управи. училишки, 2 књ. г. Никола г. Дједјокриловић учитељ, г. Иван Хр. Измирлијев, учитељ, (а ученици) Петруш Т. Грков уч. 3. р. Борђе Хрп. Тишин уч. 2. р. Нано Танов уч. 3. р. Борђи Тенов, Костов, уч. 3. р. Борђи Хр. Пандов уч. 3. р. Никола Тодоров уч. 3. р. Борђи Ха. Делов, уч. 3. р. Иван Атанас, Хади Николов, уч. 3. р. Иван Нако Дунков уч. 3. р. Борђе Поне, бојација уч. 3. р. Дино Хр. Пргов, уч. 2. р. Борђи А. Грбучов уч. 2. р. Христо Т. Овчаров уч. 2. р. Борђе Д. Саклов уч. 2. р. Борђе Андонов уч. 2. р. Димитре Траиков.

СТОЈАКОВО, окру. кукушки.

Г. Божил, г. Белов, учитељ шкољски, Борђе Д. Стамков тер. (а ученици) од 3. р. Дино Ст. Маџдалов, Христо Костадинов, Христо Иванов, Христо Арабулов, Борђе Заџиров, Гос. Поп. Стојан, за сина Христа уч. 2. р. (ученици) од 2. р. Гоне Х. Воданов, Пено Аг. Маџдалов, Атанас Хр. Маџаров, уч. 1. р. Васиљ Анчанов уч. 1. р. Миџо Н. Ковачов, јаковачки.

ВОДЕН.

Г. Јованче Танов тр. Г. Танас Тоља саадџија, г. Миџо Дончинов, од лаворопеље и самарџ.

ВРАЊЕ.

Г. Манасија П. Стошифов учитељ врањски, (а ученици) Цветко Христов уч. 1. кња, Тома Петров уч. 1. кња, Иван Аљексијев уч. 4. кња, Аванас Томов уч. 3. кња, Моисе Нешов уч. 4. кња, Иван Несторов од Јовац уч. 3. кња.

Г. Милошко Веселиновић учитељ врањски 5. кња, Стојан Стефановић уч. 3. р. Димитрије Х. Васиљевић уч. 3. р. Милутин Марковић уч. 2. р. Димитрије Миџановић уч. 2. р. Тома Аритоновић уч. 2. р. димитрије Стојановић уч. 4. р. Јован Х. Васиљевић, уч. 2. р. Аксентаје П. Борић уч. 3. р. Сава Стојанчић уч. 2. разреда.

ВЛАСОТНИЦА, округ. Јесковечко.

Гос. Петар учитељ, благоговје, протопоп Г. Анађија Становић, г. Михаљ Протић свештеник, г. Алекса Цекин мајстор, књиџар, г. Тајко Јовић, терзија.

МАЉИНО, округ. куманоско.

Г. Анастас Марковић учитељ благоговјени, г. Арсејје свештеник, содо. Јанков Петруш Соколовић, Пано Вељков, Тасо Марков, Мане Сефарим 2 књ., Давко Наумовић 2 књ.

СОПОД, кумановск, округ.

Г. Анастас Поп. Трајков, 1 књ. Димитрија Арсовић 1 књ.

ПРИШТИНА.

Г. Милаан Д. Ковачевић учитељ за синове Николу уч. 3 р. осно. шко. Србислава и Радивоја 3 књ. (а ученици) Зафар Костић уч. 4 р. Спиро Аксентијевић уч. 4 р. Пана Михаљовић уч. 3 р. Грачаница црква округ. при. Александер Поповић уч. 4 р.

Г И Л А Н Е.

Г. Коста Трајић учитељ осно. шко. 1 књ. (а ученици) Трајко Антић, б. Борђе Поп Марковић уч. 3 р. Петар Јовановић уч. 3 р. Петар Никољић уч. 2 р. Панајод Васиљевић анђија.

ЧУЧЕР село, окружје скопско.

Г. Апо Јовановић учитељ 1 књ. г. Ристо Анџов земјед. 1 књ. Митар Миљенков мајстор тесач. за сина Стојана.

МИРКОВЦИ, село.

Г. Михаљ И Пендароски учитељ 1 књ. Триче Стојанов уч. 2 р. 1 књ. Вељко Апов Ковачески земјед. 1 књ. Ивко Стевков Дабовић земјед. 1 књ. Поп Никола Пејоски од бразда за сина Лазара 1 књ.

БАЃАНИ, село.

Г. Ђорђија Кајовски свешт. за сина си Димитрија 1 књ. Преподобни јеромонах г. Х. Тарасија 1 књ. Никола Поп. Урошов 1 књ. г. Марко Урошевић учитељ 1 књ. Вељко Јовановић уч. 3 р. 1 књ. Перо Аповић уч. 3 р. 1 књ. Анђелко Петровић 1. књ.

ЉУБАНЦИ, село.

Г. Анђелко Рајков свештеник за сина си Ђорђија 1 књ. г. Стојан Трајанов учитељ 1 књ. Павле Гркоски уче. 1 к. Ристо Милошов уче. 1 књ. Гавриљ Хаџи Вељковић уче. 1 књ. Димитрија Станковић уче. 1 књ. Ивко Стојковић уче. 1 књ. Крсто Миљчев уче. 1 књ. Петко Миљев уче. 1 књ. Антонија Петров уче. 1 књ. Недељко Вељков уче. 1 књ. Апо Недељков уч. 1 књ.

ПОВУЖЈЕ, село.

Г. Стојко Ивковић учитељ. 1 књ. Јордан Николовић ученик 1 књигу, Дамјан Петровић ученик 1 књигу.

ОБРЕНОВАЦ, Шумадија.

Скупио г. Теофил Десићковић предузимач зидарски.

Г. Тавасије Михаљковић трг. 1 кв. г. Петко Мпрчећић тр. за синове Живка и Раја 2 кв. Манољко Јовановић за сина Ђоку 1 кв. Стеван Никољић млекарија 1 кв. г. Павле Илијић писар општин. 1 кв. Јован Милосављевић каса. Црногорац 1 кв. Јован Ристић кенд. мејан. из Црне Горе 1 кв. Петар Томашевић кал. берберски 1 кв. Араџед кељер 1 кв. Пајо Јанковић тутунџија 1 кв. Коста Мушкатиновић кал. трг. 1 кв. Милош Брњош за сина Миљивоја 1 кв. Нинко Бјелајац бошњак 1 кв. Петар Вељановић мејанџија за сина Ђоку 1 кв.

БЕОГРАД.

Његово високопреосвештенство, Митрополит Српски г. Михаљ 2 кв.

Г. Панта Срећковић професор велике школе, за децу своју, Зора и Даница, 2 кв. г. Љубомир Каљјевић 2 кв. Никола Радосављевић трг. за сина Тихомира уч. 1 р. основне школе 1 кв. Милош Томашевић мајстор ћурчиски 1 кв. Лазар Лазаревић мајстор браварски 1 кв.

ВЕЉЕС.

Андрија Радичоски од Оморани мајстор тесачки 1 кв.

КРУШОВО.

Илија Трајковић Љинаковски, м. зид. 1 кв. Наће Ристић м. зидарски 1 кв. Милош Никољић м. зид. 1 кв.

ОХРИД.

Г. Коста Шуменкоски кафеџија 10 књига.

ОРАШАЦ, варош (Добра).

Г. Станко Лазаревић учит. дибрански 3 кв. Борђе Симоновић учев. 4 раз. Тасе Стрезовски уче. 4 р. Тоде Трајчев уч. 4 р. г. Трајче Ђурев ошничар 1 кв. г. Јаков Мијов масл. за сина си Ђљгора 1 кв. г. Тасе Мијов, ханџија за сина Илија 1 кв.

КУМАНОВО.

Г. Михаљ Хр. Поповић вранџанец учитељ куманоски 1 књига.

Из училиште ресенско.

Г. Димитрије Ц. Михаљов учит. 1 кв. Андрија Наумов, Милош Димитре, Хр. Милвоик, Михаљ, Никола, Татарче, Сотир Т. Чуваљев, Димитрија Па. Христов, Евтимија С. Танов.

КИЧАВА, порече манастир, рож. прес. богородица учитељ шкољ. Д. Р. Обрадовић.

Село РАШТАНИ, Ђорђија Наумов ученик 4 разреда.

Село З-РКЉЕ, Слава Радић ученик 2 разреда.

ЦРЕШЊЕВО, село.

Цветан Поп. Димитријев уче. 3 р. Ристо Деспотов уче. 3 р. Брете Јовев уче. 2 разреда. Стефан Бељев уче. 3 р. Анађије Тодоров уче. 2 р.

Село, БЕЉИЦА, Раде Мијанов ученик 2 разреда.

Село, БЕНЧЕ, Ставре Трајанов уче. 3 р. Поп. Тривев уче. 2 р.

Село, СЛАТИНА, Костадин Вожић уче. 4 р.

ВОШТАРАНИ, окружје рељинско.

Васвљ Стојатов авџија 1 књига, Ване Поп. Трачов од острово 1 књ. Вељан Стојков симидџија 1 књ. Наце Дуцов Чеганец 1 књ.

ГАЉИЧНИК, окружје деборско.

Поп Арсеније Ђор. Попоски, свештеник, замнукови, Ђорђа и Авросија 2 књ. г. Гангорија Ју Попоски прота. г. Мељхиссекек п. к. Попоски свештеник 1 књ. Браћа Фрчкоски живописци, а синови Макријови, г. Христе за синовиму Евдџанија и Дамјана, г. Пеак за сина Овентија, г. Кузмаи за синовиму, Маркија и Антима, г. Трашко Негријов дрворезец, замнукови Негрија и Таишета, госпо. Михаљ Ђурчинов за браћаму Пашета и Теофиља, Томо М. Пуљевски за синовиси Митрета и Крстета, г. Никола Јанк. Медароски, манс. живописец, г. Стамад Оги. Аљаутоски чедник манс. за синови, Мијанџа и Серавиља 2, књ. Секо Д. Кутрески, за сина Анатољија, 1, књ. Симон Ђекаја, И. Торлески 10 књ. Димо Ђекаја Сма. Торлески за синови Николу и Марка 2 књ. Авросија, Иљ. К. Торлески 1 књ. Дамјан Жикоски, за синаси Панајота, г. Јанко Постољов учит. гаљички 1 књ. Паће То. Кољски ученик 4 раз. Арсенија Јако. Каргоски уче. 1 раз. Рафанљ Сте. Ђароски уче. 2 раз. Томо Арс. Томоски уче. 4 разреда. Монео Ни. Музески уче. 4 раз. Аврам Тод. Томоски уче. 4 раз. Митре Ју. Каражески уче. 4 раз. Хади Гљнгор Ку. Бужароски за синови Кузмана и Нестрора 2 књ. Костадин Гавр. Бошкоски ученик 2 разреда, Иљија Серав. В-дчески, ученик 4, Аврам Сек. Гравдески ученик 2 раз. Јордан Ми. Годчески ученик 2 раз. Девесиљ Пос. Пакоски ученик 2 раз. Софронија Ђеш. Музески ученик 2 раз. Смиље Ст. Јурукоски ученик 2 раз. Крсто М. Чапароски уче. 2 раз. Ристе Ми. Попоски ученик 4 раз.

ЛАЗАРОПОЉЕ, г. Јаков Радев. мајстор живописец 1 књига.

СЕЉЦЕ, Доичин С. Степаноски 1 књ.

БИТУШЕ, Стојан Март. Стоически, мајстор љебарски 1 књига.

МОНАСТИР, Свјати Јован Бигор.

Г. Михаил Ри. Попоски архимандрит, Данил Јов. Попоски 6 књига, г. Костантија С. Граоркоски јеромо. и учт. Поп Неофит 1 књ. Арсенија Требишки јеромонах 1 књига, Хаџ. Поп. Симон архимандрит 4 књиги. г. Кирил јеромонах, г. Самонљ јеромонах.

Г О С Т И В А Р.

Г. Христо учитељ од Гаљичник, 1 књига, Бла. Пана Григорија, Поп. Трифунов 1 књига, Мито Сиљановић уче. 2 раз. 1 књ. Пандиљ Трајановић уче. 1 раз. 1 књ. Нове Јовановић од Баљца ученик 2 разреда.

Т Е Т О В О.

Гавро Митрев бакал. и за братами 2 књиге, Симо Аврамовић црквенјак 1 књига, Серафим И. Маркоски од Милетино 1 књига.

Битољско окруже, СОПОТНИЦА, село.

Г. Петре Рис. Туфегџијоски пејач црковни 1 књ.

ДОЉЕНСИ, село.

Г. Влаже Поп. Јов. Вељаноски учитељ 1 књига.

П О З Д Р А В.

Зашто уписници малу се собраје, у оваја деугава књига, да како би се могло по позиву као што је речено, наштампати, зато буквар који је од четари јазика турски, словенски, латински и грчки, и обичаји и пјесни ги задржавам, за, трећу, књигу, да се, штампају, и још, у пространијем, смислу, биће.

Зато ако хоћете да имате све стародревни обичаји и пјесни југославенски кад будем јавио уписунте се на да вам се наштампашу.

Јер иначе за југославенски народи има многу други прече, и напшотребније књига кои требају да се напишу и наштампашу.

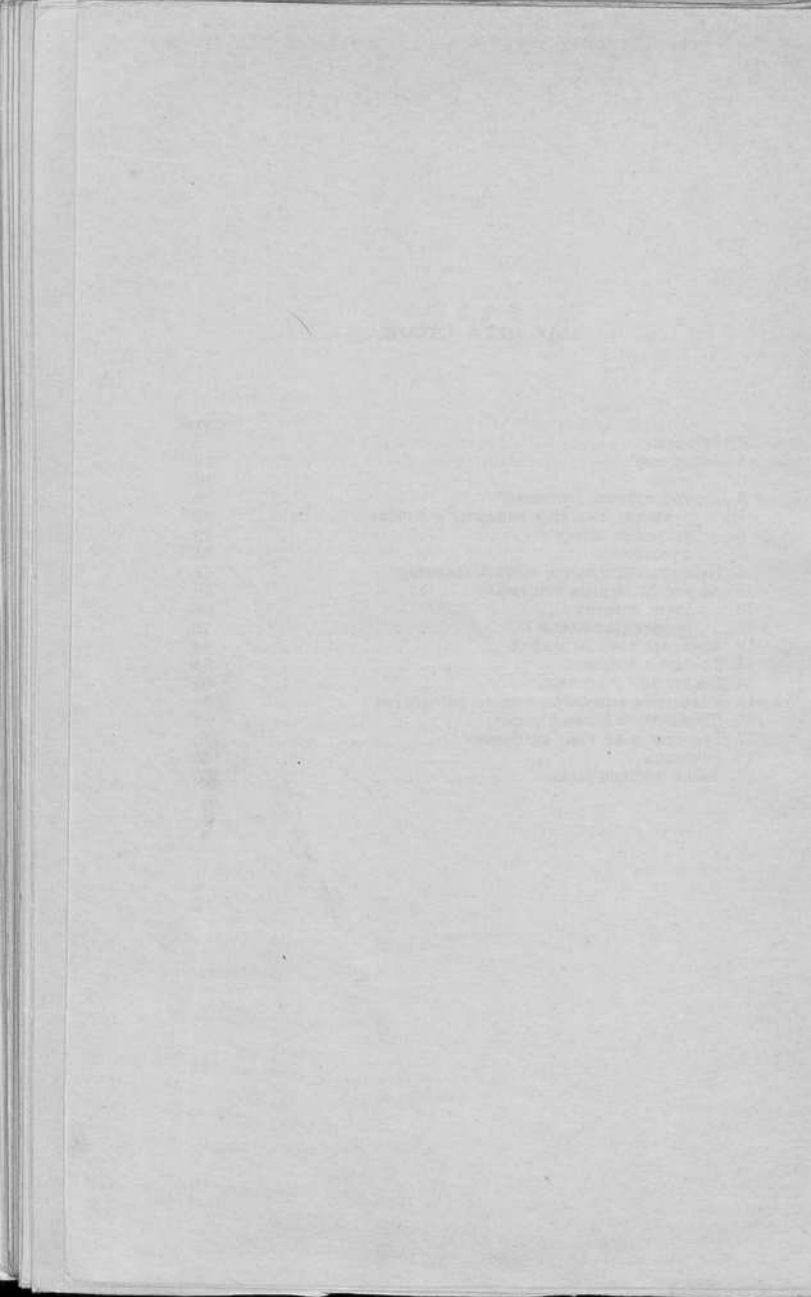
Позивам свакога брата родољубитеља и спомошћествоватеља да може и за трећу књигу, даја наштампаше, и кољку кои ће поможед сваки у трећу књигу штампаћесе прилози.

Конец од ову другу књигу и по овја трећа идед.

Ђорђе М. Пуљевски с. р.

ГДЕ ШТА СТОЈИ.

	СТРАНА
1. Почетак	5.
2. За чувства.	15.
3. " веков	16.
4. " три царства јестествени	23.
5. " руди кои в-легајед најмногу в-работа	25.
6. " растенији земни	29.
7. " животиње.	34.
8. Народна свазанија и опис Македонију	41.
9. За пет делови од земјава.	58.
10. " тјела небесни	68.
11. " тјела од звездине.	73.
12. времиња како се дељад	80.
13. Годишњи содржан	83.
14. Воздушни јављенији.	86.
15. Толковање разговори који се неједнакви	91.
16. Писменица иљи за писма	93.
17. Букварка иљи глас од букви.	110.
18. Реченица	123.
19. Танин мијачки јазик.	160.

ШТАМПАРСКИ ПОГРЕШКИ.

Страна	7. ред	25. речено	д љат	треба	делаџд.
"	26.	" 15.	" жељезде	"	жељезде.
"	36.	" 2.	" ресувајед	"	писувајед.
"	41.	" 37.	" потопоџ	"	по потопоџ.
"	53.	" 40.	" соблекајед	"	се облекајед.
"	63.	" 26.	" доруга	"	Друга.
"	74.	" 24.	" меркум	"	меркур.
"	79.	" 30.	" кега	"	кога.
"	87.	" 3.	" па	"	па.
"	"	" 5.	" ва	"	ва.
"	93.	" 12.	" чожица.	"	ложица.
"	96.	" 30.	" вигола	"	бигоља.

Фан тешкељанисе.

Нде ана	5. ред	3. фом	днџун	духет	днџун.
"	6.	" 23.	" учнџонте	"	учнџонте.
"	7.	" 37.	" исјујен	"	ис (јујен).
"	8.	" 13.	" проли	"	троли.
"	"	" 20.	" дегат	"	детни.
"	9.	" 17.	" уљесни	"	уљени.
"	10.	" 38.	" чнобумонџпр	"	чно бомун џпр.
"	13.	" 2.	" кри	"	кру.
"	"	" 13.	" хуџи	"	(хуџи)
"	14.	" 18.	" поонмсет	"	подимсет
"	15.	" 43.	" уфорен	"	уфојен.
"	17.	" 32.	" купорондон	"	куперендон.
"	18.	" 19.	" ијични	"	ујин.
"	20.	" 21.	" аштрив	"	штрив.
"	22.	" 1.	" пуфом	"	пофом.
"	23.	" 13.	" удејен	"	удајен.
"	"	" 17.	" џид	"	џиф.
"	"	" 38.	" претепџја	"	миретепџја.
"	24.	" 5.	" вртун	"	вртетун.
"	"	" 25.	" потуџни	"	потуџит.
"	26.	" 18.	" тељџитун	"	тељџитун.
"	30.	" 20.	" еште	"	аште.
"	74.	" 24.	" меркум	"	меркур
"	75.	" 6.	" пре аро	"	пре ајо.
"	78.	" 32.	" паумбуш	"	поумбуш.
"	83.	" 29.	" дунзете	"	дуизете.
"	94.	" 3.	" ате	"	аште.

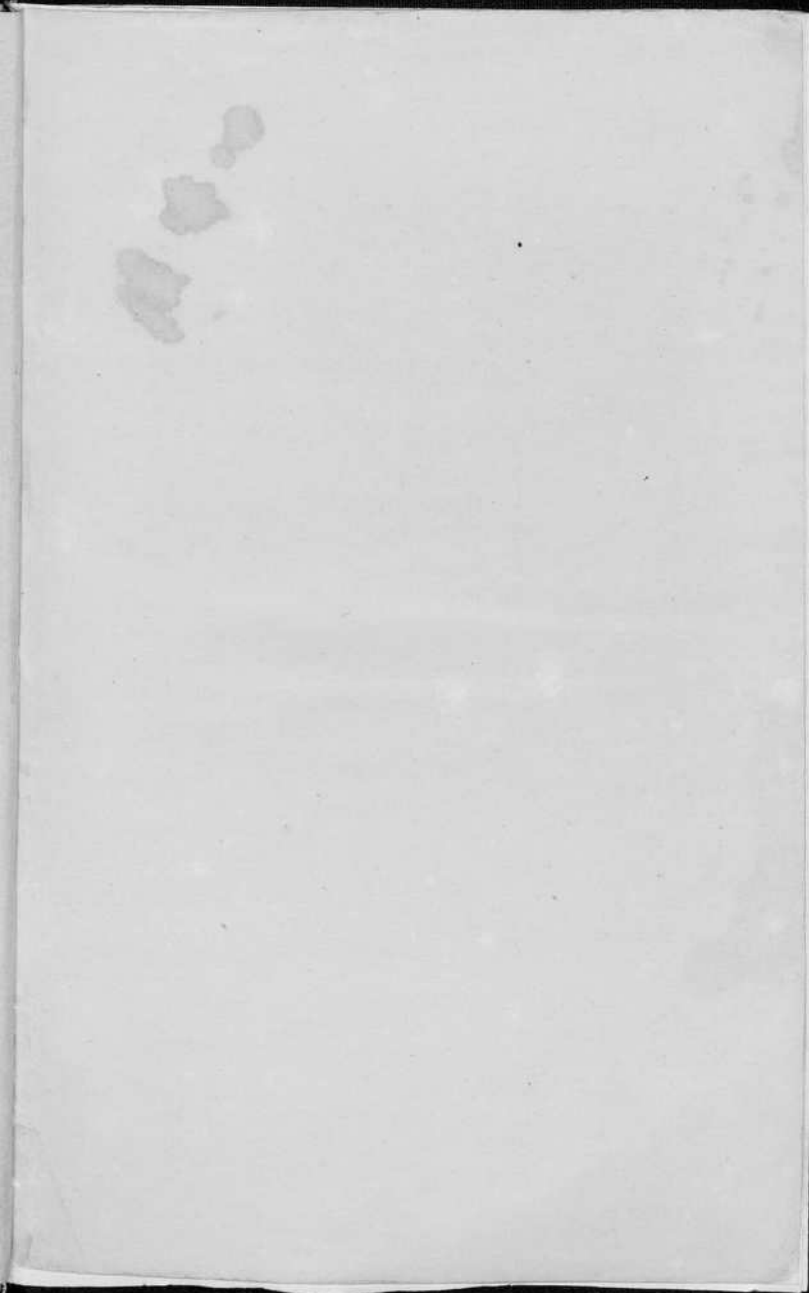
Нде ана	96.	рен	26.	•оум	шкрут	духет	шкрут.
"	"	"	36.	"	патбук	"	памбук.
"	103.	"	10.	"	ђант	"	ђани.
"	104.	"	34.	"	датурисора	"	дашурисора.
"	134.	"	21.	"	екатуенгашин	"	ека туенгаташин.

Васмааненин јанл-шљиклар.

1.	тарафа	8.	с-раја	денк	сољемимши	љјазим	сољемимши
11.	"	30.	"	"	зер	"	азар
"	"	33.	"	"	курурљер	"	чукурљер
12.	"	34.	"	"	ве суљ-љер,	"	ве, ресуљ-љер
14.	"	24.	"	"	пљју	"	пљим.
15.	"	36.	"	"	даки	"	дахп.
"	"	40.	"	"	љер-м-з	"	нељер-м-з.
17.	"	1.	"	"	унун	"	онун.
26.	"	39.	"	"	нељак	"	нељах.
27.	"	1.	"	"	ђене	"	ђене.
29.	"	7.	"	"	сацк	"	сицак.
"	"	10.	"	"	сацк	"	сицак.
35.	"	39.	"	"	од	"	сувал.
37.	"	6.	"	"	емани	"	имани.
39.	"	20.	"	"	ардинџе	"	ардинџе.
40.	"	36.	"	"	слаин	"	славјан.
50.	"	7.	"	"	шертџб	"	тертџб.
52.	"	33.	"	"	уреље	"	урене.
54.	"	42.	"	"	јашидигине	"	јашадигине.
85.	"	34.	"	"	татарлар	"	тутарлар.
89.	"	38.	"	"	гапре	"	гапре.
95.	"	34.	"	"	кажун	"	канун.
99.	"	46.	"	"	ришљер	"	речљер.
129.	"	1.	"	"	данаба	"	џанаба.

Мило. ђ. 2879 / 59 к

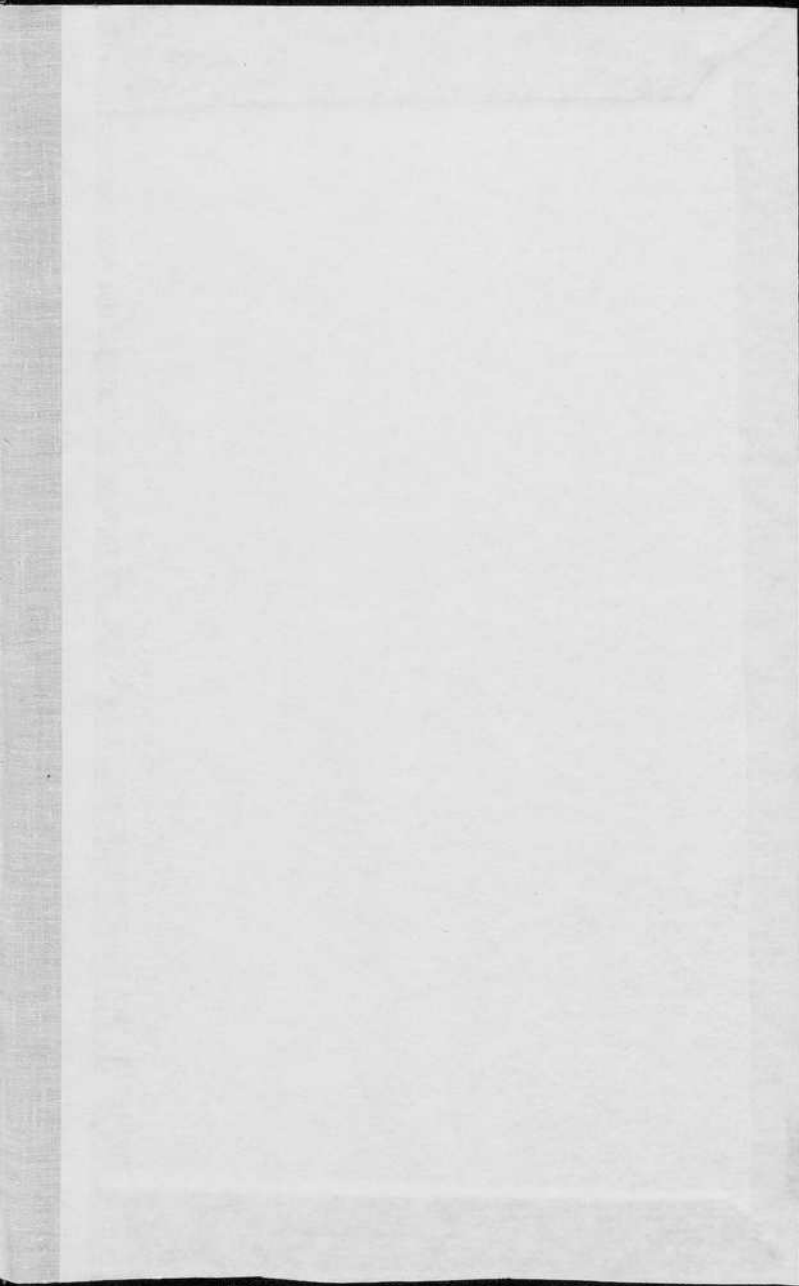

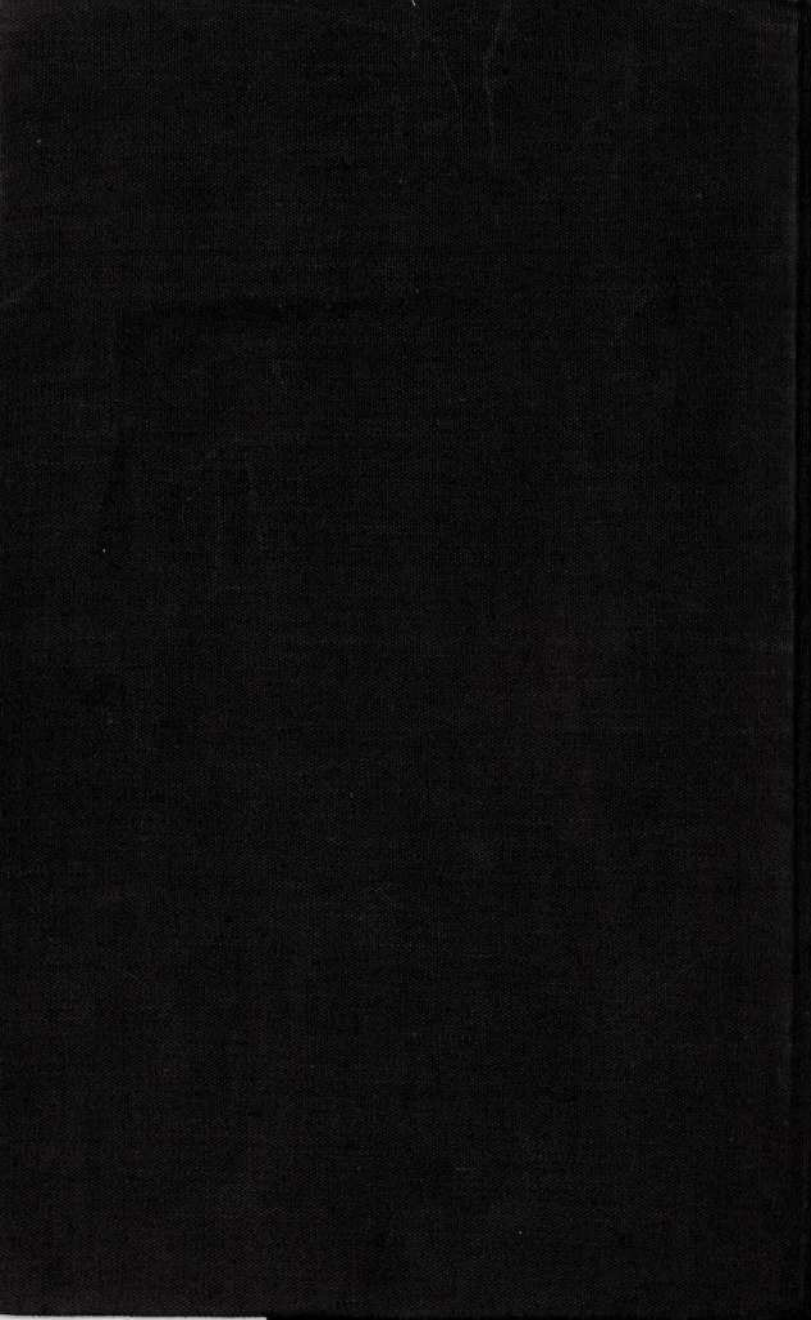
ОВАКВИ КЊИГИ ИМА :

- У Солун.**
 - У Скопје.**
 - У Прилеп.**
 - У Битоља.**
 - У Вељес.**
 - И у Гаљичник.**
-

Речинште, речиншчево,
речиншчава.

Речиншено, речиншче-
то, речиншча, на, та.
(Речиншча).

Разговарал, разгова-
рала, разговараље.

Разговор, разговарад,
разговарајед.

(Разговори).

Работа, работаш, ра-
ботаме.

Работал, работала, ра-
ботаље.

Работај работад, ра-
ботајед.

(Работање).

Радо, радово, радава.

Радоно, ралото, ра-
лана.

с.

Сиромав, сиромашка,
сиромашки.

Сиромав, су, сиромав
си, сиромаси сме.

Сиромав је, спротп-
паје, сиромаси се.

(Сиромаштија).

Сиродче, сиродчево,
сиродчинјава.

Сиродчено, сиродчето
сиродчинја, на, ва.

(Сиродчинја).

Стривште, стрившче-
во, стрившчава.

Стрившено, стривши-
чето, стрившчата.

(Стрившча).

Стог, стогов, стого-
виве.

Стогон, стогод, сто-
говите.

(Стогови).

Сања, санава, са-
њиве.

Сањана, сањата, са-
њате.

(Сањи).

Пруа, кји пруа, ката
пруа.

Те пруа, ајо тепруа,
ата, ката, прuat.

(Пруат).

Какувендове, какувен-
дове, кан кувендова.

Кувенд, покувендоје,
покувендоин.

(Кувиса).

Пунуоун, пунуеје-
теи, пунуоин.

Ека пуно, ека пуно,
екан пуно.

Пуноје, пуноје, пуно-
јин.

(Пуномеа).

Паљ, кји паљ, ката
паља.

Ајо паљ, те паљ, ата
паља.

с.

Мјер, мјера, мјерјан.

Мјер, јам, мјер је,
мјер јани.

Мјер је, мјера аште,
мјер јан.

(Мјермеа).

Ифарфур, кји фарфур,
ката фарфур.

Ајо ифарфур, тефар-
фур, те фарфур.

(Ифарфур).

Рија, дриџит, кјир-
џја, дриџит, ата рија,
дриџит.

Ајо унгари, теунгари,
теунгари.

(Ријадрџит).

Каниц, кји каниц, ка-
та каница.

Ајо кониц, те кониц,
те коницат.

(Коница).

Саниц, кји саниц, ка-
та саница.

Ајо саниц, те саниц,
ата саница.

(Саница).

Дере, будере, будере-
љер.

Дерен, шудерен, де-
рељери, о, шу.

(Дерељер).

Мухабет, едермиш, му-
хabet, едермиш, муха-
бет, едејорлармиш.

Мухабет, едејор, еде-
рљер.

(Мухабетљер).

Ишљер-м, ишљерс-н,
ишљериз.

Ишљермиш, ишљер-
миш, ишљер љермиш.

Ишљејор, ишљејор, и-
шљејорлар.

(Ишљемег).

Чифт, бучифт, бучиф-
тљери.

Очифти, шучифти, о-
чифтљери.

с.

Фукара, фукарадир,
фукарадираар.

Фукаранм, фукарис-н,
фукаранз.

Фукарад-р, фукарадир
фукарадираар.

(Фукараљик).

Еџсуз, бучџсузу, бу-
еџсузљери.

Шуеџсузу, оеџсузу,
о еџсузљери, бу.

(Јетимљер).

Аназ, буаназ, бу а-
назлари.

О анази, шу анази, о
аназлари.

(Аназлар).

Иг-н, бу иг-ни, бу иг-
ниљери.

О иг-ни, шу иг-ни, о
иг-ниљери.

(Иг-ниљер).

Казак, бу казак, бу
казаклари.

О казак, шу казак, о
казаклари.

(Казаклар).

Стежер, стежерод, стежериве.

Стежерон, стежерод, стежерине.

(Стежери).

Синника, синникава, синникиве.

Синникана, синниката, синникине.

(Синники).

Семенка, семенкава, семенкиве.

Семенкана, семенката, семенки, не, те.

(Семенки).

Слез, слезов, слезовиве.

Слезов, слезод, слезовине.

(Слезови).

Стокмив, стокми, стокмиње.

Стокмил, стокмила, стокмиље.

(Токмо).

Свадба, свадбана, свадбиве.

Свадбана, свадбата, свадбине.

(Свадби).

Су, си, сме.

Су бил, су била, сме биле.

Сира, с и р и ш, сирме.

Сирид, сирила, сириле.

Сирење.

Сеја, сејеш, сејеме.

Сејал, сејала, сејаље.

Сејано, сејана, сејани.

Сејање.

Су ораа, си ораа, сте ораље.

Сам ораа, сама ораа, сами ораље.

Стир, те стирн, кји стира.

Ајо стир, те стирн, тестират

(Стира).

Кулумри, кји кулумри, ката кулумриа.

Ајо кулумри, кји кулумри, ата кулумрија.

(Кулумрија).

Фаре, кји фаре, ката фара.

Ајо фаре, те фаре, ата те фара.

(Фара).

Молаг, кји молаг, ката молага.

Молаги, те молаг, ата молага.

(Молага).

Ераншоје, раншоје, кимраншоје.

Карапшо, карапшо, канрапшоје.

(Рапш).

Дасме, кји дасме, ката дасмет.

Аји дасме, те дасме, те дасмет.

(Дасмет).

Јем, је јемн.

Камвонта, кевонта, кимвонта.

Непозене, испозене теџ, испозенем.

Понспозене, канспозене, екан непозене.

(Бахта).

Мбјелеун, јамтој бјел јамтојем, мбјел.

Ека помбјеле, ека помбјеле, екан помбјелшин.

Аште мбјел, јембјел, јан е мбјел.

(Мбелмеа).

Камљаро, каљаротен, кимљаро.

Вет каљаро, вета каљаро, вете љаро кан.

Текдумен, текдумени, бутекдуменљери.

Отекдумени, шутекдумени, текдуменљери.

(Текдуменљер).

Бућертљен, бућертљени, бућертљенљери.

Обућертљени, шубућертљени, обућертљени, обућертљенљери.

(Бућертљенљер).

Чек-рдек, бучек-рдечи, бучек-рдекљери.

Очек-рдечи, шучек-рдечи, шучек-рдекљери.

(Чек-рдекљер).

Ебећумечи, бебећумечи, бебећумецљери.

Оебећумечи, шубећумечи, оебећумецљери.

(Ебећумецљер).

Тамамлаад-м, тамамла тамамладик.

Тамамламинш, тамамламинш, тамамламиншлар.

(Тамам).

Дујун, будујун, будујунљери.

Одујуну, шудујуну, одујунљери.

(Дујунљер).

Им, с-и, из.

Имишум, имишин, имишини.

Пенир, јапар-м, пенир, јапарс-и, пенир, јапариз.

Пенир јапајор, пенир јапајорлар.

(Пенир).

Ећер-м, ећер, ећериз.

Ећермиш, ећермиш, јећерлармиш.

Ећиљи, ећиљи, ећиљлар.

(Ећмер).

Сурурмишум, сурмишум, сурурмишумиз.

Јанас, сурермиш, јанас, сурермиш, јанас, сурерлармиш.

(Сево орање).
Спроти мене, спроти
него, спроти нас.
Спроти овога, спроти
оваја, спроти оваје.

(Спроти нас).
Спроти сега, спроти
пређе, спроти после.
(Спроти тога).
Се здрав, се здри,
се здравме.
Се здвил, се здвил-
ла, се здвиље.
Се здвен, се здве-
на, се здвени.
Сака, сакаш, сакате.

Сакал, сакала, са-
каље.

(Сакање).
Секои, секоја, секоји.
Секоје, секојено, се-
којиве.
(Секогаш).
Секаков, секаква, се-
какви.
Секаквово, секаквава,
секаквије.

Секаквоно, секаквана,
секаквиње.

(Секакво).
Сам, сама, сами.
Сам су, сама је, сами
сме.
Сам си, сама си, са-
ми сте.
Самово, самава, са-
миве.
Самоно, самана, са-
минне.
Самото, самата, са-
мите.
Сољ, сољва, сољевие.
Сољон, сољна, соље-
вине.

(Цителаромеа).
Напарму, напар, ан,
напар, неве.
Напар к-ти, напар кија,
напар к-тисе.

(Напар неве).
Напарган, напарпа-
рес, напар настаи.
(Напар атаер).
Поунге нка, унге нка,
унген кими.
Унге нка, унгенка,
унге н кан.
Унгеншун, џит унген-
шин џит, унгешини.
Доо, даш, дашини.

Какркоје, какркоје, кр-
кошин.

(Кркомеа).
Пас ц-л, пас ц-ла, пас
циљат.
Пас циљи, те пас ци-
љи, ката паскуш.
(Прер).
Ѓит сеси, ѓит сеси-
ја, ѓитчвар.
Кји те ѓит сеси, кија
ѓит сеси, ката те ѓит
сеси.

Ајо те ѓит сеси, аја
те ѓит сеси, ата те ѓит
сесите.

(Ѓит сеси).
Вет, вет, вете.
Вет јам, вет аште, вет
јами.
Вет је, вета је, вет
јани.
Кји те вет, кија те
вета, ката те ветин.
Ајо тевети, аја тевет-
ти, ата теветисе.
Ајо тевети, кија тевет-
ти, ата теветат.
Крип, кји, крип, ката
крипа.
Крипи, те крипи, те
крипа.

(Битун сурјељи).
Бана карши, она кар-
ша, бизе карши.
Буна карши, будана-
баја карши, буданаби-
љере карши.

(Бизе карши).
Шимдије ѓоре, теми-
не ѓоре, сонраја ѓоре.
(Олземана ѓоре).
Катиланд-м, катилан-
ди, катиландие.
Катиланмиш, катилан-
миш, катиланмишљер.
Еп катиланин, еп ка-
тиланик, катиланкир-
лар.

Истерим, истерсин, ис-
терсиниз.
Истемим, истемимш, ис-
стемимшљер.

(Истемер).
Ерѓес, хербир анга, хе-
бир ангиљер.
Хербир, охербир, бу-
хер ѓезљер.
(Херземан).
Херѓис, херѓинсла,
херѓинслиљер.
Бухерѓинси, бухерѓи-
нси, бухерѓинслиљери.

Охерѓинси, охерѓинс-
љиги, охерѓинслиљери.

(Херѓис).
Јанл-с, јанл-с, јанл-
сљер.
Јанл-с им, јанл-стип,
јанл-з ис.
Јанл-с с-н, јанл-с
с-н, јанл-с синиз.
Бујанл-зи, бујанл-сан,
бујанл-сљери.
Ојанл-зи, ојанл-заја,
ојанл-зљери.
Јанл-зи, јанл-зан, ја-
нл-зљери.
Туз, бутузу, бутуз-
љери.
Тузу, отузу, отузлари.

Сољов, сољта, соље-
вите.

Седа, седиш, седиме.

Седел, седела, се-
деље.

Седил, седало, седал.

Седев, седеше, седеје.

(Седење).

Сено, сеново, сенава.

Сеноно, сеното, се-
ната.

Стомна, стомнава, сто-
мниве.

Стомнана, стомничено
стомнине.

Стомната, стомниче-
то, стомните.

(Стомни).

Страна, странава,
страниве.

Странаа, страната,
страњето.

(Страни).

Сера, сереш, сереме.

Серел, серело, сереље.

(Серење).

Посран, посрана, по-
срани.

Пострал, пострала,
постраље.

Се разумева, се разу-
меваш, се разумеваме.

Се разумевад, се разу-
меваде, се разуме-
ваље.

(Се разумевајед).

Сијов, сева, сивс.

Сијод, сета, сите.

(Сешчоје).

Се веља, се вељш,
се вељиме.

Севељид, севељела,
севељсље.

Кји криши, ајо криши.
ата крипа.

Пориун, поритеп, по-
рим на.

Карји, карји, екан
рји.

Порије, карије, пор-
јин.

Кам рји, поринте, по-
ришњен.

(Поришмеа).

Сап, кји сап, ката
сан.

Ајо сап. те сани, ата
сан.

Штамба, кји штамба,
ката штамба.

Ајо штамба, тештам-
ба вог-љ, те штамбат.

Те штамба, те шам-
ба, те штамбат.

(Штамбат).

Ана, кји ана, ката,
анат.

Ајо ана, те ана, те
анат.

(Анат).

Подјата, подите теи,
подитем.

Кадите, кадите, кан-
дите.

(Претадитет).

Дитет аште дитет,
аште, дитет јан.

Кадите, кадите, кан-
дите.

Упомарвешт, упомар-
веш теи, упомарим ве-
шт. на.

Упомаршинвешт, кан-
упомаршинвешт.

(Упомаринвешт).

Кји цити, кија ците,
ката цитет.

Те цити, те цити, те
цитат.

(Потуђино).

Упооојем уи, упооојеш-
теи, упоооиме.

Упооонте, каупооон-
те, каупооонте.

Бутузу, отузу, отуз-
лари.

Отурурум, отурурс-и,
отуруруз.

Отурурмиш, отурур-
миш, отурурлармиш.

Отурур, отурурмиш,
отурурјорлар.

Отурурдум, отурурди,
отурурјорларди.

(Отурмаг).

Отдуг, буотдуг, буот-
дугљери.

О отдугу, шу отдугу,
о отдугљери.

Тести, бу тестији, бу
тестиљери.

О тестији, тестицази,
отестиљери.

Тестиги, тестицази шу
тестиљери.

(Тестиљер).

Тараф, бу тараф, бу
тарафлар.

О тарафи, шу тарафи,
шу тарафлари.

(Тарафлар).

С-чар-м, с-чарс-и, с-
чариз.

С-чармиш, с-чармиш,
с-чајорлармиш.

(С-чмаг).

С-ч-ктив, с-ч-ктив, с-
ч-ктивлар.

С-чмиш, с-чмиш, с-
чмишљер.

Анлашир-м, анлашир-
син, анлашијорларуз.

Анлаширмиш, анла-
ширмиш, анлашијорлар-
миш.

(Анлашијорлар).

Буениси, бу еписини,
бу еписиљер.

Еписини, еписини, е-
писинљери.

(Хершен).

Ан-а-р-м, ал-а-рс-и,
ан-а-рлариз.

Дељир, дељирмиш,
дељирмишљер.

Се деља, се дељни,
се дељиме.

Т.

Твои, твојава, тво-
јиве.

Твојод, твојата, тво-
ште.

Твојон, твојана, тво-
ние.

(Твоји, твоја милос).
Трпенза, трпензава,
трпензиве.

Трпензана, трпенза-
та, трпензите.

(Трпензи).

Теље, тељево, тељи-
њава.

Тељено, тељето, те-
љињата.

(Тељиња).

Темно, темново, тем-
ниве.

Темното, темната, тем-
ните.

Темнијов, темнава, тем-
ниине.

(Темни).

Таст, тастон, тасте-
вине.

Тастов, тастод, тас-
тевите.

Тил, тилов, тиловине.

Тилод, тилоп, тило-
вине.

(Тилје).

Ти рече, таја рече,
тије рекоје.

Тоји рекол, таја ре-
кла, тије рекље.

Ти вељев, ти вељеше,
ти вељеје.

(Тамо ти вељад).

У.

У мене, у тебе, у нас.

У него, у неја, у нях.

Уподајеун, уподаје-
теи, уподајеми.

Т.

Јоти, киа јоти, ката
тејоте.

Те јотис, те ојотеа,
ата те ојтисе.

Те јоти, те јоти, те
јотат.

(Јотисе, зотирот).

Софра, кји софра, ка-
та софра.

Ајо софра, те софра,
те софрат.

(Софрат).

Вич, кји вич, ката ви-
ча.

Ајо вичи, те вичи, те
вичат.

(Вичат).

Ерсим, кји ерсим, ка-
та ерсима.

Ајо ерсими, те ерси-
ми, те ерсимат.

Кји ерсими, киа ер-
сими, ата те ерсимат.

(Ерсима).

Вјер, ајо вјер, ата
вјерат.

Кји вјер, те вјер, ата
те вјерат.

Чаф, кји чаф, ката
чафа.

Те чаф, ајо чаф, ата
чафа.

(Чафа).

Теп сџа, аја сџа, ата
екаџан.

Аји екаџа, аја екаџа,
ата екан џан.

Т-кам фоља, т-каф-
љасе теи, кан џошњини.

(Аџе по теи џошн).

У.

Нде му, нде туу, нде
неве.

Нде аи, нде аја, нде
ата.

Паљаширим, паљаш-
ирсин, паљаширља-
јоруз.

Т.

Сенин, бу сенинга,
сенинџиљери.

Сенинџиги, сенинџа.
сенинџиљери.

Сен-ни, осен-ни, осен-
нџиљери.

(Сенин, затин-з).

Софра, бу софраји, бу
софралари.

Ософраји, шу софраји,
о софралари.

(Софралар).

Бузаг, бу бузаги, бу
бузаклари.

Обузаги, шу бузаги,
о бузаклари.

(Бузаклар).

Куји, бу куји, буку-
нџиљери.

Кујуги, кујуга, куји-
љери.

Бу кујугу, бу кујуга,
о кујуљери.

(Куиљер, караниклар).

Кани ата, окани ата,
окани аталар.

Букани ата, шукани,
ата, окани аталар.

Енсе, енсем, бу енсе-
љер.

Енсен, енсени, о енсе-
љери.

(Енсељер).

Сендедин, панабаде-
ди, онлар дедиљер.

Одемин, панабадемин,
онлар деминљер.

Сана соиљерд-м, сана-
соиљерди, сана соиље-
јорлардиљер.

(Орда санадејорлар).

У.

Венде, сенде, бизде.

Онда, онда, онларда.

У това, у таја, у тије.

У ово, оваја, у овије.

Ужина, ужинава, у-
жиње.

Ужината, ужинана у-
жињено.

Ужинав, ужинад, ужи-
наме.

Ужинал, ужинала, у-
жинаље.

(Ужинање).

Урда урдава, урдиве.

Урдана, урдата, ур-
дите.

(Урдари).

Угар, угаров, угарите.

Угарон, угарод, уга-
рите.

(Угарење).

Учен, учена, учени.

Ученијон, ученана, у-
ченине.

Ученијод, учената, у-
чените.

(Учење).

Умрел, умреда, ум-
реље.

Умрен, умрена, ум-
рени.

Умренијов, умренава,
умрениве.

Умреново, умреното,
умрените.

(Умирање).

Умен, умна, умни.

Умнијон умнијод ум-
нине.

Умнијов, умното, ум-
ниве.

Умново, умнава, ум-
ните.

(Умејење).

Иде ајо, иде аја, иде
ата.

Иде кијо, иде кија,
иде ката.

З-м-р, кја з-м-р, ката
з-м-ра.

Те з-м-р, ајо з-м-р, те
з-м-рат.

Кам з-м-рова, по з-м-
роје, по з-м-ројими.

Ка з-м-рове, ка з-м-
рове, по з-м-рокан.

(З-м-ромеа).

Ѓиз, кја ѓиз, ката
ѓиза.

Ајо ѓиз, те ѓиз, те
ѓизат.

(Ѓизар).

Љароум, кја щароум,
ката щароум.

Ајо щароум, те щаро-
ум, те щароумат.

(Љаромеа).

Мсоум, мсоум, мсоум
јан.

Ајо те мсоуми, кја,
темсоуми, ата те мсоу-
мад.

Ајо мсоуми, кја мсо-
уми, те мсоумад.

(Мсомеа).

Поевдес, покаевдес,
поканвдес.

Вдес, вдес, вдес јан.
Кја тевдес, кја тев-
дес, ката тевдеса.

Кјо тевдекуи, кја те-
вдекуи, ата тевдича.

(Вдесмеа).

Меншин, меншин, ме-
ншин јан.

Те меншин, те мен-
шинат.

Кја теменшини, кја
теменшини, ката темен-
шинат.

Кјо теменшини, кја
теменшини, ата темен-
шинат.

(Динин сора).

Опу ичвиде, шуна и-
чвиде, шунлар ичвиде.

Буну ичвиде, буну и-
чвиде, бунлар ичвиде.

Оиљаник, бу оиљаник
бу оиљаникљер.

Оиљаниги, о оиљаник,
о оиљаникљер.

Оиљаниккландим, оиља-
никлар, оиљаникклајоруз.

Оиљаниккламиш, ои-
љаниккламишлар.

(Оиљаник кламат).

Екшиме, бу екшиме,
бу екшимељер.

Оекшиме, шу екшиме,
оекшимељер.

(Екшимеџиљер).

Надас, бу надас, бу
надаслари.

О надаси, шу надаси,
онадаслари.

(Надазламаг).

Алашик, алашик, ала-
шиктирлар.

Оуриги, урагаи, оури-
љери.

Окумиши, окумишаја,
окумишљери.

(Уренмег).

Уљмиш, уљмиш, уљ-
мишљер.

Уљи, уљи, уљидирлар.

Бу уљби, гу уљгаи,
бу уљмишљери.

Бу уљуги, шу уљуги,
меркум уљљери.

(Уљум).

Ак-а-љи, ак-а-љи, ак-
а-љидирлар.

Оак-а-љиги, оак-а-љиги,
оак-а-љилери.

Бу ак-а-љиги, бу ак-
а-љигаји, бу ак-а-љилери.

Бу ак-а-љигази, бу
ак-а-љигаза, о ак-а-љилери.

(Арифљик).

Ујаден, ујадена, ујадени.

Ујаденијод, ујаденана, ујаденине.

Ујаденово, ујаденоно, ујадениште.

(Ујадување).

Уверен, уверена, уверени.

Уверен је, уверена је, уверени се.

Уверенсу, уверенси, уверенисте.

Увери се, уверила се, увериље се.

(Уверавање).

Ф.

Фаља фаљин фаљиме.

Фаљна, фаљна, фаљње.

Фаљид, фаљеше, фаљеје.

Фаљено, фаљена, фаљени.

Фаљеноно, фаљенана, фаљенине.

(Фаљење)

Фала, фалати, фалавам.

Фаламу, фалаје, фалаим.

Фала нему, фала непе, фала њима.

Фала тебе, фала мене, фала нам.

Х.

Харно, харна, харни.

Харново, харноно, харнине.

Харното, харната, харните.

Поникон, поникон, поникоин.

Теникошвини, теникошини, теникошпнат.

Којо, чипоникон, ајо чипоникон, ата чипоникоин.

(Никомеа).

Кабесошини, кабесошини, јан бесошини.

Бесошини аште, бесошини аште, бесошини јан.

Бесошин јам, бесошини је, бесошини јами.

Убесо, ка убесо, канубесова.

(Убесомеа).

Ф.

Пољавдиро, пољавдиротен, љавдиринон на.

Каљавдиро, каљавдиро, канљавдиrove.

Љавдироје, покаљавдироје, пољавдирокаш.

Љавдирошини, љавдирошини, љавдирошини јан.

Тељавдирошини, тељавдирошини, тељавдирошинад.

(Љавдиromeа).

Тепач, тепач, тепача.

Побон тепач, побон тепач, побон тепачат.

Побонтепача еан, побонтепача, саја, побонтепача ајанат.

Тепача ту, тепачаму, тепача непе.

Х.

Меир, меира, меирајан.

Кји темири, ајо темири, ата темират.

Кијо темири, киа темири, ата темират.

Кахарљи, кахарљи, кахарљидирлар.

Кахарљиги, кахарљигаји, кахарљилери.

Букахарљигази, окахарљигази, окахарљилери.

(Кахарламаг).

Инан олмиш, инан олмишлар.

Инан-дир, инан-дир инан-дирлар.

Инан-им, инан-син, инан-из.

Инанла, инанламиш, инанламишлар.

(Инанлаимат).

Ф.

Мет едер-м, мет едерс-и, мет едериз.

Мет едермиш, мет едермиш, мет едерљермиш.

Мет, едејор, мет едрдв, мет едерљерди.

Метљи, метљи, метљидирлар.

Метљиги, метљигаји, метљигљери.

(Мет едејеги).

Метих едер-м, метих едер-м сана, метих едер-м сизе.

Метих едер-м она, метих едер-м џанабаја, метих, едерм џанабљере.

Метих, она, метих џанабаја, метих џанабљере.

Метих сана, метих бана, метих бизе.

Х.

Ислах, ислах, ислахлар.

Бу ислахи, о ислахи, онслахлари.

Онслахи, онслахи, онслахлари.

Ц.
 Цар, царство, цар-
 ства.
 Царов, царицава, па-
 ревиве
 Царово, царовоно,
 царевине.

Царско, царска, цар-
 ски.
 Царското, царската,
 царските.

Цел, цела, цељи.

Цељиод, целата, це-
 лите.
 Целоно, целоно, це-
 льяне.

(Цело).

Црв, црна, црни.

Црново, црнава, цр-
 ниве.
 Црното, црната, цр-
 ните.
 Црнијов, црнијон, цр-
 ниве.

Црнко, црика, црики.

Цена, ценава, цениве.

Ценад, ценато, це-
 нати.
 Ценил, ценила, це-
 ньље.

Цени, ценив, ценив,
 ме, те.

Цеди, цедив, цедивме.

Цедил, цедила, це-
 диле.

(Цедење).

Ч.

Чешел, чешелов, че-
 шљиве.

Чешелов, чешелод,
 чешљите.

(Чешљи).

Ц.

Мрет, мретенија, м-
 претениите.

Кји мрети, кји еше-
 чејамретис, ката мрета.

Кји мретисе, ајо мре-
 тисе, ата мретисисе.

Мретис, мретис, мре-
 тис јан.

Темретисе, темретисе,
 темретисисе, т.

Циџ, циџ, циџ јан.

Те циџ, те циџ, те
 циџат.

Кји циџ, ајо циџ, ата
 циџа.

(Циџ).

Зез, зезе, зезе јан.

Кји зезе, кија тезезе,
 ката тезазат.

Ајо те зезе, аја тезе-
 зе, ата тезезе.

Кји тезезе, ајо тезезе,
 ата тезезат.

Зији, зеза, тезијат.

Паитуме, кји паитуме,
 ката паитума.

Паитоум, паитоум, па-
 итоум јан.

Капаитове, капаитове,
 паитокан.

Папто, кампаптова,
 кпни паптова.

Кулоје, камкулова, ки-
 ми кулове.

Какулоје, какудока,
 какулокан.

(Куломса).

Ч.

Кран, кји кран, ката
 кранат.

Крани, те крани, кра-
 нат.

(Кран шум).

Ц.

Падишах, падишах-
 љик, падишахљикалар.

Бу падишах, бу мел-
 љиџе, бу падишахлар.

Бу падишах-њи, шу
 падишах-њи, онлар па-
 дишах-њилери.

Довљетин, довљетин,
 довљетин дирлар.

Довљетинњиги, довље-
 тив, њига, довљетинњи-
 љери.

Битеви, битеви, бите-
 виљер.

Битевиси, битевиған,
 битевиљери.

Бу битевиғи, обитеви-
 ги, шу битевиљери.

(Битеви).

Кара, кара, сијах-
 лар.

Букаран, бусијаған, бу
 сијахлари.

Букаран, окараји, осп-
 јахлари.

Караман, карамаика,
 карамаңлар.

Паха, бунаха, бупа-
 халар.

Пазарљи, џутуре, па-
 зарл-дирлар.

Пазар, едмиш, назар,
 едмиш, назар, едмиш-
 љер.

Пазар ед, назаредтим,
 назр едти, к, низ.

Соз, созерд-м, созер-
 дик.

Созермиш, созермиш,
 созерљермиш.

(Созмер).

Ч.

Тарак, бутарағи, бу-
 тараклари.

Тарағи, шу тарағи, та-
 рақлари.

(Тараклар).

Чека, чекаш, чекаме.
 Чекал, чекала, чекаље.
 Чекаш, чекаш, чекаш.
 Чекало, чекаше, чекајед.
 (Чекање).
 Чина, чиниш, чиниме.
 Чинил, чинила, чиниље.
 Чинид, чинид, чинад.
 (Чиниње).
 Чегел, чегелов, чегљиве.
 Чегелон, чегелод, чегљине.
 (Чегљи, чевје).
 Чита, читаш, читаме.
 Читал, читала, читале.
 Читало, читад, читајед.
 (Читање).
 Чкуљав, чкуљава, чкуљави.
 Чкуљавијов, чкуљавива, чкуљавиве.
 Чкуљавијон, чкуљавивана, чкуљавивне.
 Чедо, чедово, чедава.
 Чедото, чедоно, чедана.
 (Чеда).
 Човек, човеков, човеци, ве, не, те.
 Човеку, човече, људи.
 (Часок).

Ш.

Шарен, шарена, шарени.
 Шаренијов, шаренава, шарениве.

Чеприта, чеприте т-п, попритеми.
 Каприте, каприте, каприт кан.
 Прите, прите, притни.
 Капоприте, поеприте, попритни.
 (Притмеа).
 Побоуи, побонтеп, побоимна.
 Кабон, кабон, канбон.
 Бон, бон, боин.

(Боимеа).

Њи купуц, кји копуц, ката купуца.
 Ајо њјан, копуц, те њјан купуци, текопуцат.
 (Копуца).
 Пок-идо уи, пок-идотен, пок-идоим на.
 Как-идо, как-идо как-идокан.
 Покак-идо, пок-идоје, пок-идоим.
 (К-идомеа).
 Дорац, дораца, дорац јан.
 Кји дорац, кји дорац, ката те дорац.
 Те дорац, те дораца, те дорацат.
 Фомен, кји фомен, ката фоменат.
 Те фомен, ајо фомен, ата фомеја.
 (Фомејат).
 Њерји, кји њерји, ката њерјите.
 Ор њери, морњерји, њериите.
 (Фрика фрик).

Ш.

Иљарме, иљарме, иљармејан.
 Кји иљарме, кна иљарме, ката иљармет.

Бекљер-м, бекљерс-п, бекљер-з.
 Бекљемши, бекљемши, бекљемшиљер.
 Бекље, бекље, бекљемшиз
 Бекљемши, бекљерди, бекљерјорлар.
 (Бекљемег).
 Едер-м, едерс-п, едериз
 Едермиш, едермиш, едерљермиш.
 Едер, едер, едерљер.

(Едмег).

Текјемени, бујемениги, бујемениљери.
 Отек, јемениги, шутек, јемениги, ојемениљери.
 Дирс едер-м, дирс едерс-п, дирс едериз.
 Дирс, едермиш, дирс едрмиш, дирс, едејорлармиш.
 Дирс, едермиш, дирс едер, дирс, едејорлар.
 (Окумаг).
 Чолак, чолак, чолактирлар.
 Бо чолаги, бу чолакаш, бу чолаклари.
 Очолоаги, очолакаји, очолаклари.
 Евљад, свљад, свљадлари.
 Оевљад, шу евлјад, оевљадлари.
 (Евлјадлар).
 Адам, бу адам, адамлар.
 Ериф, ерифас, адамлар.
 (Чабудак).

Ш.

Алаца, алаца, алацадирлар.
 Бу алацајаи, бу алацајаи, бу алацаљери.

Шаренијод, шарена-
та, шарените.
(Шарепо).

ја.

Јавнав, јавна, јавна-
вме.

Јавнал, јавнала, јав-
наље.

Јава, јаваш, јаваме.

Јавало, јавад, јава-
јед.

(Јавање).

Јарем, јаремов, јаре-
миве.

Јаремон, јаремод, јар-
реми не, те.

(Зајареми).

Јагодка, јагодкава,
јагодкиве.

Јагодкана, јагодката,
јагодкине.

(Јагодки).

Јада, јадеш, јадеме.

Јаа, јаала, јаље.

Јадел, јадела, јадеље.

(Јадење).

ђ.

Ђино, џинов, џиноски.

Ђуро, џуров, џурески.

Ђорђија, џорђијов,
ђорђијоски.

Ђурчин, џурчинов,
ђурчиноски.

Ђеро, џеров, џероски.

џ.

Џа бида, џа бидеш,
џа бидеме.

Џа бид, џа бида, џа
биле.

Аитењарме, аја теи-
љарме, ата теиљармет.
(Иљарме аште).

ја.

Ииа, сина, кими пие.

Кани, кани, екан пие.

Чени ув, ни теи, по-
ниш, на.

Каше, поше, пошпи.

(Ишмеа).

Препал, кји препал,
ката препал.

Ајо палн, те палн,
ата те палат.

(Препалат џетис).

Штруд, кји штруд,
ката штрудат.

Ајо штруд, те штру-
ди, те штрудат.

(Штруда).

Поа, поажеш, поажем.

Капоа, капоа, покан,
ајен.

Ка аје, ка аје, кан
ајен.

(Гранмеа).

ђ.

Ђино, џинос, џинисе.

Ђуро, џурес, џурисе.

Ђорђи, џорђијат, џор-
ђијисе.

Ђурчин, џурчинит, џу-
рчинисе.

Ђеро, џерит, џерисе.

џ.

Џотјам, џотје, џотјемп.

Покаишен, покаишин,
покаишџен.

Оаџаџи, аџаџаџи,
оаџаџери.
(Аџаџадир).

ја.

Бинд-м, бинд-п, бин-
двк.

Бинмиш, бинмиш, би-
нмишљер.

Бинер-м, бинерс-п,
бинериш.

Бинермиш, бинер, би-
нејорлар.

(Бинмер).

Јаран, бујаран, буја-
ранлар.

Ојарани, шу јарани,
о јаранлари.

(Јаранларичун).

Чичек, бучичеги, бучи-
чекљери.

Очичеки, шу чичеки,
о чичекљери.

(Чичекљер).

Јејорум, јејорсун, је-
јориз.

Јермиш, јермиш, јеје-
рљермиш.

Јејермиш, јејермиш,
јејерорлармиш.

(Јемер).

ђ.

Ђино, џинони, џино-
ол-ларин.

Ђуро, џуронни, џуро-
огларин.

Ђорђе, џорђенин, џор-
ђеогларин.

Ђурџин, џурџанин,
ђорџин огуларин.

Ђеро, џеронун, џеро-
ларин.

џ.

Оџаџам, оџаџаксин,
оџаџанз.

Оџаџаммиш, оџаџаги-
миш, оџаџаммишљер.

Таси била, фаси била,
фасме биле.

(Та бидед).

Тасе здра, фасе здр-
вни, фасе здрвие.

Тасе, здрвила, фасе,
здрвила, фасе здрвила.

Таје здрвени, таје зд-
вена, фасе здрвени.

Та реча, та речеш, та
рече.

Та рекол, та рекла,
та рекле.

Та речеш, та речеше,
та речеја.

Тати реча, таје реч-
ча, таим реча.

(Таје речено).

(Таорад).

Пи.

Па страни 46, 47, 48,
у книгава, спомнатоје,
аџи, имајед, у македо-
нија људи који живува-
јед приживодта, царска.

- а, Брсјак.
- б, Кардаџиња.
- в, Уљуџи.
- г, Јуруџи.
- д, Помаџи.
- е, Кржаџиџи.
- ж, Куцовлаџи.
- з, Каракаџани.
- и, Арнауџи.
- ј, Гогешџи.
- к, Муџиџари.
- л, Игрибозџиџи.
- м, Грџи.
- н, И Миџаџи.

Да неје, нешто, про-
тивно њихови личности
џи царстну.

Такевонт, такевонта,
такинивонта.

(Дотбојет).

Дот унген, дот унгеш,
дот унгеним.

Дот каунген, дот ка-
унген, дот каунгенџа.

Та аште унген, та а-
ште унгеш, та јан унгеш.

Дот џем, дот џаш, дот
џеми.

Дот каџаш, дотџаџаш,
дот кан џаш.

Дот поџашаун, дота по-
џаша, дота поџашџи.

Дотџо, дотџа, дотџи
џа ајанат.

(М-бојет џоум аште).

(Дот џароје).

Пу.

Прми аџат 46, 47, 48,
иде кџи џиберт, џашта,
аџте, сеи, кџште, иде,
македонџи, џераз, џиџи,
пороџи џер порумеа мре-
тис.

- а, Брсјак.
- б, Кардаџе.
- в, Уљуџ.
- г, Јурук.
- д, Помаџ.
- е, Кр-џалиџте.
- ж, Куцовлахат.
- з, Каракаџанат.
- и, Шкиџитар.
- ј, Гогешџи.
- к, Муџиџар.
- л, Игрибозџиџите.
- м, Грекат.
- н, Еде Миџак.

Тамос, аште, џисен,
кеч пре ата џаџе, ек-
тисе, сеи наџар мре-
џиџа.

Имиџи, имиџи, и-
миџисџи.

(Олаџак).

Катиланаџаним, кати-
ланаџакс-и, катилана-
џанџ.

Катиланаџанимиџи, кати-
ланаџанимиџиџерџи.

Катиланик олаџи, кати-
ланик оларактирлар.

Дејеџен, дејеџексин,
дејеџеџи.

Дејеџенимиџи, дејеџен-
миџи, дејеџекџермиџи.

Дејеџенд-м, дејеџен-
ди, дејеџендиџер.

Сана дејеџен, џан-
баја соџејеџен, џана-
биџере соџејеџеџи.

(Соџеник олаџак, га-
џиба).

(Сурџек).

Су.

46, 47, 48, тараџлара
бу џитаб, деруџиде џи-
кру, дир, џи македонџи-
јада, задеџер вар аџи-
џер, еџџашани, пади-
шах санс-нда јашарлар.

- а, Брсјак.
- б, Карџаџерер.
- в, Уљуџер.
- г, Јурукџер.
- д, Помаџлар.
- е, Кржаџиџер.
- ж, Куцовлахлар.
- з, Каракаџанлар.
- и, Арнауџлар.
- ј, Гогешџер.
- к, Муџеџиџаџилар.
- л, Игрибозџу џер.
- м, Урумлар.
- н, Ве миџаџлар.

Вирџен, џоту олмас-и
онларџи иџтибарџина, ја
от падишахџиџите.

Кажими, како произ-
легајед овие наречија,
ако знајеш.

Од.

Пеје, противно, ни,
царству а ни њима, току
треба секои да се фајид
сосвоје наречије, и поно-
сид зашто мије знајеме
аџи у севоје село имад
од родовине имџија да
и овде од родовине и-
мајед имџија меѓу њих
само за једно познава-
ње меѓу себе току ево
како произлегајед овие
наречија, а свако на-
речије је, меѓусобно, у
љубов.

Ив.

Кажими со ред и ис-
толкувани ако знајеш.

Од.

а, Брс-јаци, њасе ре-
чед нешто снажно, бо-
шњачка је реч.

б, Кардаџиџа, је реч
арнаудска.

Зашто долномакедон-
ци се мешајед со арна-
ути, у зимно, време, и-
дад арнаутице, со овци
на зимовиште.

А љете одад долно-
македонци у Албанија,
на љетување, со овци.

Да затова некои Ма-
кедонец у место да ре-
чед арнаутски, кадаџе,
а тои, рекол, кардаџе.

Ето од това речува-
ње на долномакедонци,
им останао, име, кар-
даџиџа, а тије и гор-

Дифтому, сино диџин,
ката емни те њеразисе,
по-и-диш.

Уи.

Нук аште, кеч ас м-
претени, апо ас напар
атуре, подухет, пасвет,
таџавдиroje, ме емни,
теветис прсе неве дини
си токиште иде пас, вет
катунд, ика пас, фисат,
емни киште поеде кату
ика фисат, киште емни
намрдете, веч, пре, њи,
џоџмеа, поџуре си по-
диџин, ката, емни, апо
пас емни аште ика фи-
сине, мад намрдетес.

Пу.

Дифтому, мерен, еде,
барому, марвешт, по-и-
дји.

Уи.

а, Брс-јак, дот, уџот,
џисен форт џјаџ бош-
њакисе аште.

б, Кардаџе, аште џја-
џи шки.

Прсе македонисе, по-
шгис упрзијен мешкип-
итар иде мотинте дим-и
повјен шкипитар меде-
љет и-димин порови.

Апо иде мошните ве-
ра по шкони поште ма-
кедонисе иде шевчини-
ја преи таколосин, де-
љет.

Аџе, иде, шкипџија,
попреајо џикуш, маке-
донисе иде венди таџот
шкип, кадаџе, апо аји,
кеваш, кардаџе.

Че ика ајо џјаџи, ма-
кедонисе тепоште ека-
мбет емни кардаџе еде

Бана табир епје пе-
ден чикајорлар, бу ан-
лаџаклар, егер, биџир-
сен.

Џу.

Ѓоту девџ не пади-
шахџикте, не дахи он-
дара, иџа ерџезе, џја-
зим џи џенди исмиџен,
мет едси џендини џи-
ки биџирис џи хербир,
џоје задеџерин исмиџе-
ри вар ве бурда, дахи,
задеџерин, исмиџери,
вар арада саде бир бе-
иџемер иџи, иџа ниште
нас-а, бу исмиџер, чи-
кајораар, зира, хербир,
ан-лаџаги, миџам, ве
мабениџерин, конушма-
гидир.

Су.

Бана табиреџе с-ра-
иџен ве дахи бана тер-
џуме ед.

Џу.

Брс-јаклар денџецек,
биршен текекуветџи бо-
шњакче соз дяр.

б, Кардаџеџер демек
арнаудчес созудир.

Ничини ашаа македон-
дулар кариниџраар, ар-
науддариџен, ки зема-
нинда арнаудлар џеџи-
јорлар киџаја којуна-
риџен.

Дахи, јаз, земанинда,
џидејорлар, ашаа маке-
дондулар, арнаутџукта,
којунариџен јазлаја.

Галџба, бирани ма-
кедону арнаудчес, де-
јеџек седирине кадаџе
иџа меркум демин кар-
даџе.

Иште ол себеби иден
ашаја, македондулара,
калмиштер кардаџеџер

ни и долни македонци, и албанези сиве браќасе.

в. Уљуџи, реч је, арнаудска која значи мнљивод или мнљните арнаути вељад ор уљуџ, а мије мнљечек.

г. Јуруџа, реч је турска, која кажувад одачи.

д. Помаџи бошњачка реч је, која значи, тргнати се.

е. Кржаљиџи, турска, реч је, а това је живод на суво.

ж. Куцовласи, ђасе, речед, зашто, неје, еднаков збород со каравласки, а това се, вељид грчки, неједнаково, зборување а које је од еден јазик, купо да затова ђасе речед, куцовласи, зашто, нем је, збород еднаков, со каравласи.

з. К-ракачани, турска реч је, која вељад, бегајед порички или ридови.

А тије се грци и грчки зборувајед, и со се, фамилиџи, со овци одад, зиме, у долна, македонија и у тесалија, у планинско живувајед, со се фамилиџи и по краи стоканам си правад кољиби, у љетно време в горна македонија.

И арнаути име носад по јазикод њихни.

тепр-ис, еде, поштис, македонисат, шкипис, цит в-лазер јан.

в. Уљуџи, ђјаљ, аште шкип, ц-ла, дифтоје ор уљуџ, сен уљуџин уљуџат предоњи димсетар.

г. Јурук њи ђјаљ, аште турчинт ц-ла дифтоје шкипи.

д. Помакат, ђјаљ бошњакисе, аште, ц-ла, дифтоје удан.

е. Кржаљи турчинте ђјаљ аште ано ајо аште поромеа прми, сати.

ж. Куцовлах дот фот прсе нук аште сеси ђјаљи мекаравлахинт ано ајо уџојет грчинт цјаљи нук аште, сеси куведумеа, ано нка, њи, гјуха шкенче по преајо дот уџојет куцовлах прсе нук носкишњен ђјаљи џит, сеси ме, каравлахисе.

з. К-ракачан, турчинт ђјаљ, аште, ц-ла, фот икии мбас мантелес сен кодра.

Ано ата јан греч еде грчинте кувендови еде ме цит, фисин, еде, ме, дент шкон, дим-н, нде, македоните, пошт, еде, нде, јенишер, ано, нде, македоните, тепр, нде, бјешкат, порони, медит фисин нге ђјат, етисе, побарони, к-цола, нде мотинте бејарис.

и. Шкипитарат, емни пошон, мбас гјуха, те ветис.

зира, онлар, ве јукариљер ве ашаја македонлар, битуну, бирадердирлар.

в. Уљуџер, арнауд, созудир њи дејерек селкиџи, јоат, јанрум достум аретљик, ве емшерилер.

г. Јурукљер, демек, турче созидир анги диверен џиденљер.

д. Помак бошњакче, созудир, њи анги диверен чек-ли биршен.

е. Кржали, турче, ве арнаудче њељамдир иља меркум дејерек. к-рда, јашамаги.

ж. Куцовлах, денљецек чунки бирпинс одмаиб, мухабети каравлахчес иљен зира меркум дејлир урумџес бирџис сонљемемег сонљешини ангиси, њи бир џи-саниден, одуб, аксаан, биршен иља онупчин денљецек куцовлахлар чунки онларин, мухабети, бир цинс деиљ каравлахлариљен.

з. К-ракачанлар, турче созудир, анги дејор њи к-ра, јат баира, качанлар.

Иља онлар урум дирлар ве урумџес мухабети едејорлар, ве задеси иљен, којунлар ардинда, џидејорлар к-ш-н ашаја македонијада, ве, јенишерде. дахи јаз-н јукари македонијада, џаиља лар ехаљједе јашарлар, задеси, иљен, ве, онларин, мад-јанинда, џендине, појата, јанарлар јаз-н земанинда.

и. Арнаудлар-н, исми чикајор џенди, џисани, сурједте.

ј, Гогеш се, пљеме, арнаудско.

к, Музиџари се од западна албанија, у музиџија.

л, Игрибозљи, јепирнице само у солун имад.

м, Јевреји имајед најмногу, се, у солун, а и у серез, битоља, и скопје, у албанија.

и, Грци имајед у каламарја, и преку, караазмак, кон југозападу, од солун.

о, А мијаци, од каде произлегло, това, име, важими све со ред ако знајеш.

Од.

Мијаци, ђа се, речед, едно име од сиве македонци, зашто мијаци се доидени, најнапред, у македонија кога се насељуваље у вљирџија да загова едно.

А друго, това име је произлезено овака, све помеђу себе најмног си вељаад.

Кон је од босна бошњак или мнозина бошњаци се вељад кон је од, шумадија, шумадињец, или мнозина, шумадињци ако и је од македонија македонец, или, мнозина, македонци, мијаци.

А Мијаци се вељад, и за това, зашто имајед уште еден јазик, од о-

ј, Гогеш, јан, њифис, шкипи се.

к, Музиџар, јан, нка, шкипиџија те пошт иде музеџи.

л, Игрибозљите, јан, топка веч иде сељаник кнште.

м, Ибрами, кнште машум иде сељаник, апо, еде иде серез манастир еде иде шкуп иде шкипиџија.

и, Гречи, кнште, иде, каламарин еде пратенкара азмаки нге к-бље. утмеа дљџин нка сељаник.

о, Апо, мијакат, нка, куу, водиље, ајо, емни, двојтому цит мерен по-ндји.

Уп.

Мијакат, дот, уојет, њи, емни, нка, џиткуш, македонисе мбас гјуха, те шкипиџит прсе мијакат, јан, арде, мапара, иде македонија кур поувшатукан иде вљирџија по пре ајо њја.

Апо џетер, ајо емни, аште дљ џекашту цит намрдете ветисе, медашними пофољин.

Апо, ајо, аште, фјаљ, дољџи, аште, нка босна, бошњак уојен цџџа аште нка, шумадији, шумадисе уојен апо куш, аште нка македонија македонисе уојен сен мијакат.

Апо, мијакат, уојет, пре ајо, прсе, екиштен, маа едсџи гјуха нка кји

ј, Гогешљер, арнад, задедирлар.

к, Музиџарлар, арнауд задедендирлар музеџијаден.

л, Игрибозљилер, јан, џјал-дирлар саде сељаникте вар.

м, Јаудиљер, енчок, сељаникте вар дахи ве серезде манастирда у-скуите, арнауд, аукта, буаунур.

и, Урумљер, џељеме-ријед, вар, ве караазмактан отеде к-бље јун батисп тарафа сељаниктен.

о, Ја мијаклар переден меркум исми чикајор, бана, табир, енље, битуну, с-рављек, егер, биљарсен.

Цу.

Мијаклар, ан-лаџак, бир исми, битуну, македондулардан ничин мијаклар џељељи дирлар, ен евел, македонијада, ачан јерљешмеги земања, ромаљларин, уљ-џес-иде, зира, онучун, бир.

Дахи, гаире, меркум, исми, бољџе, чик-ктир, ен џенди ма белљеринде шакаја сонљејорлар.

Зира боснал-олуб бошњак, јаот чокулугу, бошњаклар, дељљерљер, шумадијанин олуб, шумадинљи јаот, чокулугу, шумадињџилар дахи џим исе македонијадан, македонлу, анлаџак јаот чокулугу, македондулар, исе мијаклар.

Зира мијаклар ан-л-р ве буничун дахи пичин онлар-н, вар, даа, бир

вја које одељен а тои
им је дастовечки и та-
нини међу себе кога им
треба си зборувајед.

Пи.

Кажами каков смисао
имад ако знајеш.

Од.

Това је многу неможа
со овије маду, зборови,
да искажа току некол-
ку само ђа кажа.

Гљагољид, зборувад.

Гљагољ, реч, (збор),
Гљагољи зборови,
Гљагољште зборуваше,
Гљагољеје, зборвеје,
Котоман, богат домаћин
и заповедник.
Манук муж,
Манука жена,
Мануче дете,
Нокотка девојка,
Нокотче девојче,
Кордаљен вдовец,
Бордаљенца, вдовица.

кја, цила, аште, удан,
апо ајо поекшињен т-и-
нес мециља, кувендонн,
вет првете.

Пу.

Двџтому си кунту ки-
ште ајо гјуха по-и-дјши.

Уи.

Ајо, аште, шум, еде,
смуид, уи, меката, пак,
џјаљ тат дџто по ка-
ту дџса џјаљ, вџ дот,
дџто.
Кувендоје бојеџјаљ,

џјаљ кувенд,
џјаља џољмат,
Кувендонте екаџоље,
Покувендошњин,
Пасун штенисор еде ур-
дуоритор.
Бур,
Гура,
Воц,
Цуц,
Цуде,
Вен,
Веја,

љисани бундан, ђа ан-
гисп апри одуб иља мер-
кум онлара ђизљимабе-
пљерни, дир, ђи, анла-
шрлар.

Су.

Бапа табир еиле на-
с-а, тактими, вар егер,
биљирсен.

Цу.

Меркуму, чоктир ди-
вере едемем, бу аз сон-
љешиниљен, иља, бир,
некадар, саде, дивере-
жем.
Мухабет едејор лаф а-
тајор,
Телам макр-ди,
Теламлар, лафлар,
Сонљејорди дејерди,
Телам едејорларди,
Зенгин евсаби не оју-
мдар.

Коџа,
Кари,
Чоџук,
К-а,
К-џас,
Дул,
Дулкари.

С. Македонски

(Горчула, ва, на, та, аџија, ва, на, та,) (рашље, во, но, то, пои, ов, он,
д,) (начешка, ва, на, та, брада, ва, на, та,) (Гура, и, те, ше, је, од, а, и,
еме, ела, је,) (Гура, о, а, е, одел, о, а, е,) (одгура, в, л, е, оти, де, ов, доје,
шље,) (догура, в, ло, ла, ље, до, ид, е, ов, шло, шла,) (иљи донеси) (збо-
шкаји, иљи направи,) (разбошкаји, раснип, иљи, поквари) (стопорјего, на-
правјион, чест иљи учинијон) (стопоримуго, учиним, чест, иљи, некоја, ра-
бота, направиму) (напевал, речи, иљи, кажи) (непапевансе, незборуван,
неговорите, иљи, м-лчи, те, иљи, ћути, те,) (кљинчи, те, стон, те, иљи, седи,
те, иљи чекан, те,) (мрка, та, ноћа, иљи ноћум) (семануча, сежена), (сема-
нучил, се оженил) (окљинчи, остави, иљи остави) (окљинчал, о, а, е, оста-
нал, о, а, е) (миж, а, и, име, ите, сви, ја, и, јеме, јете,) (шоре, шантре,
вино) (беда, ва, на, та, ракија, ва, на, та,) (кљона, ш, ме, јад, а, еш, еме,)
(кљона, д, ла, ље, јаде, д, ела, ље,) (такечин, а, и, ме, учинува, аш, ме,)

(калосник, ов, он, од, љеб, ов, он, од.) (калосници, ве, не, те, љебови, ве, не, те,) и многу други.

Пи.

Какви, се, уметности, иџи, рукодјелџи, у Македонија, кажими ако, знајеш.

Од.

У Македонија рукодјелџиве, некаде се развијени, и напредни, а некаде неизобразени, току, дека требед, многу да се зборувад, останувад у трећои књиги, ља зборуваме, и, у кољкује, кусо, и неразвијено, умејењено, љаго унишеме све каде што је кусо

Оваја свазалка азбучна казује това, опије букви славјански иџи наши и под њих грчки и латински, да затова секои и сам може спроти нашеве букви ља познајед и грчки, пак и латински, пак после мује, готов пут за друго јазични књиги читање и познавање.

Бурда дорд, љисаниједе, еџиџ, сунара, љеџепенди, турче, славјанчес, латинцес ве урумцес дахи иџа чунки турчејазибер бу басмаанеде олма-иб себинден меркум еџиџ сунара учуну љитабда иџе седирде љеџе-џек љи љисаниџери шевр еде суријед те.

Славенски	а	б	в	г	д	е	је	ж	з
Грчки	α	β, μ, ϖ	β	Γ, γ	Δ, δ, ε	ε, Ε	ϗε	ιζ	ζ
Латински	A	B, b	V	G	D, d	e, E	je	Ž	Z
Словенски	и	Ј	к	л	м	н	о	п	р
Грчки	η, Η	ι	Κ	λ	μ	ν, Ν	ο, ω, Ω	π	ρ
Латински	I	j	K	L, l	M, m	Nn	o, O	P	R
Словенски	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	ји
Грчки	σ	Τ, τ	ου, υ	Φ	Χ	ζ, ζ	τζ	ς	ηγ
Латински	S	T, t	U, u	F, f	H, h	z,	tš	š	ji
Словенски	ја	џ	ђ	ћ	џ	ју			
Грчки	γα	ΘϞ	γ	ζ	Z	γου			
Латински	ja	θ	gje	ć	dzi	ju			

Гољијов, гољијоп, гољине.

(Гологлав)

Глув, главо, глумине.

Глувово, глумово, глумиве.

(Глумовтина).

Горешчо, горешча, горешчи.

Горешчово, горешчово, горешчиве.

Горешчо, је, горешча, је, горешчи, се.

Горешчото, горешчата, горешните.

(Горешчина).

Д.

Дава, давад, давате.

Дал, дал, а, о, даље.

Дава, даваш, давајед,

Давал, давала, даваље.

Дал су, дал си, даљесте.

Дадада, дадајеш, дадаје, те, ме.

(Давање).

Движеније, движенији, ја.

Длан, дланов, дланови, ве, не, те.

Дареча, даречеш, даречете.

Даречев, дасурекла, дасме рекље.

Дасурекол, дасирекла, дастерекље.

Дасирекол, дасирекло, дарекље.

Дасиреча, дасиречеш, дасиречете.

Кји, љакури, ајо, љакури, ата тељакур.

(Мекријељакур).

Шурда, шурда аште, шурда јав.

Кји шурда, ајо шурда, ката тешурда.

(Шурдисора).

Нгроф, нгроф, јав, нгрофа.

Кји нгрофи, ајо нгрофи, катаенгрофа.

Нгроф, аште, нгроф, аште, нгроф, јав.

Тенгрофи, тенгрофи, тенгрофат.

(Вана).

Д.

Еп, епе, по епнију.

Касп, касп, кан, еп.

Поеп ун, поепетен, поепни.

Касе, касе, кан епе.

Кам ап, касп, теи, кини ап.

Таап, таепни, таепни, ми.

(Епмеа).

Мундмеа, мундмејат, (мундет).

Плб, плмб, плмба, кји, те, ата.

Таџо, таџоџеш, таџоџи.

Н-камџа н-камџа, такимџа.

Таџоџаш, таџоџаша, таџоџи, џашта.

Потакџаш, потакџаш, по-н-камџан.

Таџоџетџи, таџоџеш, прветџи, таџоџи, прветџи.

Бучилаги, очиплаги, очиплаклари.

(Чиплабабљи).

Сар, сар, сардирлар.

Бусар кулакџији, осаркулакџији, бусар, кулакџиџери.

(Сар, олублуг).

Сиџак, сиџак, сиџактирлар.

Бусиџаги, осиџаги, бу сиџаклари.

Сиџактир, сиџактир, Сиџактирлар.

Сиџаги, сиџаги, сиџаклари.

(Исиџак, харарет).

Д.

Верирм, верер, верерсиниз.

Вермиш, вермеш, вермишџер.

Верерм, верерси, верерлер.

Верермиш, верермиш, верерџермиш.

Вермишум, вермишин, вермишсиниз.

Вересим, вересин, вересиниз, џим.

(Вермег).

Гаиретџик, гаиретџикџер, (рух).

Аја, ајам, ајалар, бу, о, и.

Дејем, дејесин, дејесиниз.

Дејендим, дејенди, десандик.

Ћидесаидим, џидесаидим, џи, десандинис.

Дејендин, дејендин, десандиџер.

Дејем, џендима, дејесин, џендине, дејесиниз, џендинизе.

Другему, другава, другово, други, ве, не.
Добор, доброво, добристе.

Добро, добра, добри.
Доборсу, доборси, добрине.

Добор ја, добор ти, добрисме.

(Добрини).

Дом, дома, домови.
Домов, домон, домови, ве, не.

(Домашно).

Доб, добово, добје.

Добов, добон, добјево, добјено.

е.

Еден, една, едни.
Еден ја, еден ти, едни, мије.

Едново, едноно, еднипе.

Едното, едната, сите.

Едному, едноизе, еднима.

(Јединици).

ж.

Живува, живуваш, живуваме.

Живувал, живувала, живувале.

Живував, живуваше, живувајед.

Живувад, живувад, живувајед.

Женско, женска, женски.

Женсконо, женскана, женскиње

Женсково, женскава, женскиње.

Женското, женската, женските.

Жена, жена, жени.

Н-доњикун ђетер, п-ђетер шумвет.

Мир, кјитемир, ката-темир.

Мир, мир, мирјан.
Мирјам, мирје, мирјани.

Темири, темири, темири.

Мирун, миртен, мирјами.

(Букурија).

Штеп, шт-ни, шт-ниште.

Кјиштеп, ајоштеп, ката, штепа.

(Штписис).

Душк, душкис, душкат.
Кјидушки, ајо, душки, ката, душка, атадушка.

е.

Њи, њја, њјана.
Њуи, њитен, њана, њеве.

Кји, њјани, ајо, тењани, ата њјанат.

Те њјани, те њја, те цџо.

Н-њи, в-њја, н-њјанет.

(Њјанисора).

ж.

Попоронун, попоронин, т-н, попоронин, екапорон, ека порон, капорон.

Кампорон, поронини, попоронин.

Попороје, попороје, попоронин.

Фемн, фемн, фемн, јан.

Фемни, фемни, фем-на.

Кјо, фемни, кјја, фемни, катафемни.

Телефемн, телефемн, телефем-на.

Ор, грува, грува, груват.

Башкаџиме, буобирн, бу, обирљери, о.

Ислах, буислаха, буислахлари.

Еи, еи, еидирлар.
Еи јим, ејис-н, ејис-низ.

Ислахбен, ислахс-н, ислахвз.

Еинбен, еисен, ејиз, цумљемиз.

(Еиљик).

Еџ, еџде, вљер.
Буџ, оџ, буџљери, о.

(Еџхесаљиси).

Пелит, мешеден, мешелер.

Бумешен, омешен, бумешелер, омешелер.

е.

Бир, бир, бирљер.
Бир бен, бирсен, саде, биз.

Бубври, шубври, бирљери.

Шу бир, бири, епљери.

Бире, бира, бирљере.
(Бирљикљер).

ж.

Јашар-м, јашарсин, јашариз.

Јашаминш, јашамин, јашаминлар.

Јашард-м, јашарди, јашајорларди.

Јашајор, јашар, јашарлар.

Диши, диши, диших-чес.

Дишији, дишији, дишиљери.

Будишији, будишији, будишиљери.

Дишији, дишији, дишиљери.

Кари, кари, кариљер.

Женава, женана, жешине.

(Женино).

Ждребе, ждребево, ждребина.

Ждребено, ждребето, ждребинјата.

(Ергеље).

Жар, жаров, жаревн. Желудец, желудецон, желудци, ве, не, те.

з.

Земја, земјава, земји.

Земјана, земјата, земји, ве, те.

Земјен, земјено, земјени.

Земјеново, земјено, но, земјени, ве, не, те.

Зељен, зељено, зељени.

Зељеново, зељеново, зељениве, не, те.

(Зељена тдева).

Зел, зела, зеље.

Зедов, зеде, зедоје.

Земено, земена, земени.

Земн, земн, земните.

(Зедовме).

Зет, зете, зетевн.

Зетов, зетон, зете, вн, не, те.

(Зетево).

Золва, золво, золвн.

Золвава, золвана, золвини.

(Золвино).

Зорлив, зорљива, зорљиви, (разрок).

Засебе, замене, заменас.

Кјигрува, ајогрува, а-тагрува.

(Грувас).

Муз, музи, муза.

Темузи, темузи, темузат.

(Хергеље).

Ф-нџа, кји, онџа, онџија.

К-онз, тек-онзи, к-онзи, к-онза, кји, ата, те.

з.

Троа, кјитроа, троа. Тетроа, ајо, тетроа.

ли, кјитроа, ата, троа. Нка троа, тролис, тролис, јан

Кјитетролис, ајо, тетролис, ката, тетролис ата.

Верд, верд, верд, јан, (јешил).

Кјиверд, ајоверд, ката, теверд, ата.

(Коловерд).

Камар, кјаемар екамар.

Кам, мар, кемар, каммар.

Маршин, маршин, јанмаршин.

Мере, мере, марни.

(Киммар).

Дандр, орданд-р, да-нд-ра

Кидандр, теданд-р, катадандра, ата.

(Данд-рисе).

Куната, оркуната, кунатат.

Кји куната, ајо, куната, текунатат.

(Кунатисе).

Ив-нг-р, нв-нг-р, п-в-нг-рјан.

Превет, премју, превеве.

Букарији, карији, окариџери.

(Кари-и).

Тан, бутан, танлар.

Оган, шутан, танлари.

г (Ерђеље).

Атеш, зија, бузијаји.

атеш, зијалар, (корзија). Мјиде, мјидев, мјидеџер, бу, о, џери.

з.

Товраг, бутовраг, то-праклар.

Отопраги, шупраги, бу, о, топраклари, (арз).

Товрагдан, топрак-л, топрагдантпрлар.

Бупрагиња, ото-прагиња, бутопраг-ниџер.

и, о, топраг-ниџери.

Јешил, чимен, чимен-дирлар.

Бујешил, ојешил, бујешил-џери, ојешил-џери.

(Чимен, оту).

Алмин, алмин, алмин-џер.

Алд-м, алди, алди-џер.

Ал-г, ал-г, алтпрлар.

Ал, ал, а-л-нз.

(Алдик).

Јениште, јениште, јениште-џер, (јуве).

Бујениште, ојениште, бујениште-џер и, о.

(Јеништени).

Елти, џорумџе, елти-џорумџе, елтиџорумџе-џер.

Боелтиџорумџе, оелтиџорумџе, елти, џорумџе-џер.

(Елтиџорумџени).

Чакар, чакар, чакар-дирлар, (тепџос).

Кендименчун, беничун.

Ималсу, ималси, има-
љесте.

Имад, имад, имајед.

(Имање).

Им реков, бирече, им
рекоје.

Им рече, им рече, им
рековме.

К.

Кућа, кућава, кућиве.

Бућана, кућарчено,
кућаркине.

Кум, кумов, кумови,
не, ве.

Кумон, кумана, ку-
мини.

Копиље, копиљево ко-
пиљина.

Коп, која, коп.

Копје, која је, који се.

Коп су, коп си, коп
сте.

Коп бил, која била,
коп биље.

Каков, какова, какви.

Каков су, каква си,
какви сте.

Каков, каква, какви.

Каквијов, каквана, ка-
кви не, те.

Кога су, кога си, ко-
га сме.

Кога бев, кога беше,
кога бевме.

Кога бил, кога била,
кога биље.

Кова, ковеш, ковеме.

Кован, кована, ковани.

Ковет, ковет, ковеје.

Екишауи, екиша, теи
екиникиштеју.

Ка, ка, кишњен.

(Кишмеа).

Екама, по екама, по
екана.

По екама, по екама,
по екимааш.

К.

Штеп, кји штеп, ката
штеп.

Тештепи, тештепи, те-
шт-пијат.

Кунд-р, кунд-ри, кун-
д-ра, те, ката, (кумабар).

Текунд-р, аја, кунд-
ра, ата кунд-ра.

Копиљ, кји копиљи,
копиљ, шум.

Куш, куша, циљат.

Кушаште, куша, аште,
циљи јан.

Циљи јам, циљи је,
циљи јани.

Циљи ћешен, ц-ла ће-
шен, циљи ишњен.

Си, си, си.

Сијам, сије, си јани.

Чвар, чвара, си-
јени.

Чвар, си, си.

Ки сији, кија сији, ка-
та, ата, тесји.

Курјам, курје, кур,
јани.

Курћешем, кур ће-
ше, куришем, на.

Курћеше, курћеше, ку,
ишњен.

Емаџ, емате, теи пое-
маџим.

Емаџ аште, емаџ аште,
емаџ јан.

Маџет, маџет, поема-
џет.

Варимишум, варими-
ш-н, вар, имишсинис.

Онда вар, онда вар,
онларда вар.

(Вариједи).

Сољедим, онљара, со-
љеди онлара, соље-
диљер, онлара.

Сољеди онлара, сољ-
једи, онлара, биз, сољ-
језик, онлара.

Б.

Еф, бует, буетџери.

Оеви, оевчизи, оевџа-
злари, (дар).

Саг-ч, бу саг-ч, саг-
чљери, м, н.

Саг-чи, саг-чјаји, саг-
чкалари.

Нич, бунич, ничљер.

Ћим, анга, њимљер.

Ћимдир, њимдир, њи-
мдирлар.

Ћим им, њимс-н, њим-
синиз.

Ћим имиш, анга им-
иш, ангиљер, имиш.

Нас-л, нас-л, нице-
лер.

Нас-л, им, нас-л, с-н
нас-лсиниз.

Нице нас-лдир, на це-
љер.

Нетак-м, неџис, не-
џис.

Нас-лџи, нас-лџи,
нас-лџери.

Ачан им, ачанс-н, а-
чан, из.

Ачан, идим, ачан, и-
дин, ачан, идиниз.

Невак-т, имиш, не-
вак-т, имиш, невак-т,
имишљер.

Мухлар-м, мухларсин,
мухлариз.

Дуг-ме, дуг-ме, дуг-
медирлар.

Нал-дар, нал-дајор,
нал-дајорларди.

Ковал, ковала, коваље. (Подковка). Каљеник, каљеников, каљеници. Куна, кунава, куни. Кова, ковеш, ковеме. Ковал, ковала, коваље. Кобила, кобилава, ко- биљи, не, те. Ковь, ковјов, ковјиве. (кови).	Екамаџ, ека маџ, аја, екан маџ. (Маџмеа). Ђасе, кји ѓасе, ѓаса. Чаш, кји чаш, чаша. Чегождо, гождо, теи, погождоим. Кагождо, кагождо по- кагождошин. Пеља, кји, пеља, пе- ља, шум, т. Калъ, кји, калъ, ката- калъ. (каљешум).	Нал-лармиш, нал-ла- рмиш, нал-лајорламиш- љер. (Налче). Чанак, чанаги, чана- клар. Чапчак, бучапчак, ча- пчаклар. Мухларм, мухларсин, мухлариз. Мухлармиш, мухлар- миш, мухларјорлармиш. К-страк, бугстрак, к- страклар, п. Беџир, бу беџир, бу беџирљери, (бе иџир- љер). Инек, бушег, инек- љер. Опнеги, шумнеги, оп- некљери. Ќопек, буџопек, ѓо- пекљер. Ошонег, шумшонег, шонекљери. Бакрач, бу бакрачи, бакрачлар. Казани, бакрачи, ба- крачлари. Таук, бутаугу, таук- љар. Шу тауки, тауки, та- укљери. Нерде џидерим, нер- де џидерсин, нерде џи- дејор синиз. Нерде џидер, нерде џидер, нерде џидерљер. Нерде џидерди, нер- де џидермиш, нерде џи- дејорлармиш. Нерде џидермиш, нер- де џидерсин, нерде џи- дерсиниз. Нерде идин, нерде идин, нерде идиниз. Нерде имиши, нерде имиш, нерде џидецек- синиз. (Дивермег).
Крава, кравава, крави. Кравана, кравата, кра- вите. (Нес), куче, кучево, кучица, (Пци). Кучено, кучето, кучи- вата. Котел, котелов, ко- тљи. Котелон, котљето, ко- тљите. Кокоска, кокоскава, какошки. Кокоската, кокошод, кокошките. Каде ода, каде одело, каде одите. Каде одид, каде одел, каде одад. Каде одеше, каде о- дела, каде оделе. Каде одад. Каде одел, каде одел- ла, каде одите. Каде одид. Каде си бил, каде си била, каде сте биле. Каде су бил, каде би- ло, каде ѓа одите. (Кажување).	Љон, кји, щон, щона. Ајо щон, ато щон, а- та щона. Чен, кји чен, чена. Чени, течени, теченат. Кусји, кји, кусја, ку- сијат. Те кусји, ајо кусји, те кусијат. Пуљ, кји пуљ, пуља. Тенуљ, нуљи, тену- љат. Купошкоун, купошко, теп купошкони. Купошкоје, купошко- је, купошкоин. Анкушкон, купошко- шин, куевашкошвин. Кукешко, куекашкоо, купошкоини. Кукешен, кукешен, кукени, воита. Кукешовта, куиштен, кудот, шгови. (Дифтомеа).	Над-лармиш, нал-ла- рмиш, нал-лајорламиш- љер. (Налче). Чанак, чанаги, чана- клар. Чапчак, бучапчак, ча- пчаклар. Мухларм, мухларсин, мухлариз. Мухлармиш, мухлар- миш, мухларјорлармиш. К-страк, бугстрак, к- страклар, п. Беџир, бу беџир, бу беџирљери, (бе иџир- љер). Инек, бушег, инек- љер. Опнеги, шумнеги, оп- некљери. Ќопек, буџопек, ѓо- пекљер. Ошонег, шумшонег, шонекљери. Бакрач, бу бакрачи, бакрачлар. Казани, бакрачи, ба- крачлари. Таук, бутаугу, таук- љар. Шу тауки, тауки, та- укљери. Нерде џидерим, нер- де џидерсин, нерде џи- дејор синиз. Нерде џидер, нерде џидер, нерде џидерљер. Нерде џидерди, нер- де џидермиш, нерде џи- дејорлармиш. Нерде џидермиш, нер- де џидерсин, нерде џи- дерсиниз. Нерде идин, нерде идин, нерде идиниз. Нерде имиши, нерде имиш, нерде џидецек- синиз. (Дивермег).

Л.

Љеб, љебов, љебови.

Љебон, љебод, љебови, не, те, ве.

Лоза, лозава, лози.

Лозана, лозата, лозите.

Љижа, љиже, љижете.

Љижал, љижала, љижале.

(Љижење).

Љиво, лива, љиви.

Љивово, љивоно, љивине.

(Штрбо).

Љеп, љепо, љепи.

Љеп су, љеп си, љеписте.

Љепа је, љепо је, љепи се.

(Љепотија).

Ложица, ложицава, ложици.

Ложицана, ложицата, ложициве, не.

Љета, љетад, љетаме.

Љетало, љетала, љетале.

(Љетање).

Љице, љицево, љицава, (љично).

М.

Млеко, млеково, млека.

Млеконо, млекото, млека, на, та, ва.

Мириса, мирисаш, мирисате.

Мирисал, мирисала, мириса, ље, ме.

Ми идед, му идед, им идед.

Миодид, јеодид, им одид.

Л.

Бук, кји бук, бука.

Тебуки, букин, бука, т.

Арди, кјарди, арда.

Ајо арди, теарди теарда.

Пољиниун, пољинец, пољинин.

Каљинин, каљиниц, каљинини.

(Љинисора).

Њивете, њивета, вете јан.

Кји вети, ајовети, ата вети.

(Усумин).

Букур, мир, мирјаан.

Букур јам, букур је букур јани.

Букур аште, букур аште, букур јан.

(Букурји).

Љуг, кји љуг, љуга.

Љуги, ајо љуг, кји дуга.

Фљиро, фљироје, фљироини.

Кафљиро, кафљиро, кафљироини.

(Фљирома).

Фаче, кји фаче, ката фаче, (букур).

М.

Љумшт, кји љумшт, љумшта.

Љумшти, љумшти, те љумшта.

Нерџер, теј нерџер, нерџерини.

Каерџер, каерџер, екан ерџер.

Мувјен, њвјен, њвјен.

Ишкон, ишкон, ишкон.

Л.

Егмег, бугегмег, екмељер.

Екмеги, екмеги, о, екмељера, бу.

Код, буколу, кол-лар.

О, колу, коду, кол-лари.

Јадарм, јалар, јаларсиниц.

Јадармиш, јалармиш, јалајорлармиш.

(Јаламаг).

Тек, тек, тектирлар.

Бутеки, отеки, оtekљери.

(Парељик).

Љузељ, пслах, пслахтирлар.

Љузељин, љузељини, љузељиниц.

Љузељдир, љузељдир, љузељдирлар.

(Љузељ-љик).

Кашик, букашик, кашиклар.

Кашиги, окашиги, букашикљери.

Учар-м, учар, учарниц.

Учармиш, учармиш, учарјорлармиш.

(Учмаг).

Љузу, бујузи, бујузљери, (черељи).

М.

Сут, бу суту, сутљер.

Сути, осуту, сутљери.

Баарлар-м, баарларси, баарлар-с-н-з.

Баарлармиш, баарлармиш-љер.

Бана љелијор, она љелијор, бунара љелијор.

Она љидејор, она љидејор, ондара, љидејор.

Мажа, мажи, мажите.	Љуаје, љуаје, љуајени.	Сувардтиририм, сува- ла, суваланниз.
Мажед, мажел, ма- жаље.	Љуаје, каљуаје, кан љуаје.	Сувалар, сувајормиш, суварлармиш.
(Мажачка)	(Енцитмеа).	(Суваламаг).
Мисља, мисљин, ми- слиме.	Покунто, покунтош, покунтојеми.	Фиһирљерим, фиһир- љерсин, фиһирљерсиниз.
Мисљел мисљела, ми- слиље.	Какунто, каконто, ка- кунтошни.	Фиһирљермиш, фиһир- рљермиш, фиһирљејор- лармиш.
Мисљев, мисљеше, ми- слије.	Кам кунто, кекунто, покунтошин.	Фиһирљердим, фиһир- љерди, фиһирљејорлар- ди.
(Мисљење).	(Кунтомеа).	(Фиһирљемерг).
Мој, моја, моји.	Им, ими, имијан.	Беним, беним, беним.
Мојцов, мојава, мо- нве.	Кијим, кија им, ката, ими.	Бубенимђи, бубеним- ђи, бубенимђиљери.
Мојјод, мојјана, мо- нне.	Ајо теим, аја теим, ата теими.	Бенимђиги бенимђиги, бенимђигиљери.
(Моје).	(Им).	(Бен-м).
Милува, милуваш, ми- луваме.	Подимсо, уи, подисо, теп, подимсоим на.	Север-м, северс-н, се- вериз.
Милувад, милувала, милувајед.	Димсоје, кадимсоје, подимсоин.	Север, севермиш, се- верљер.
Милував, милуваше, милуваје.	Едимсока, едимсоше, подимсошин.	Севердим, северди, се- верљердиљер.
Милото, милата, ми- лите.	Димсорче, димсорка, ордимсетар.	Севкиљи, Севкида, се- вклиљер.
Милотје, милотије, миловам је.	Камдашними, кедаш- ними, киши дашними.	Северим, северсин, се- версиниз.
(Милување).	(Димсомеа).	(Севинч).
Многу, многуво, мно- гуге	Шум, вји шуми, ката тешума.	Чок, Бучогу, бучог- лари.
Множно, множна, мно- жни.	Шумисе, шумис, шу- мис јан.	Чоглуг, чогауг, чо- глуклар.
(Множна, број).	(Нуморумеа шумас).	(Чоглуг санлан).
Му реков, је реков, им реков.	Иџаш, џаш, џашта.	Она сољерим, дана- бајадедим, данабиљере, сољедим.
Ми рече, ти рече, ми рекоје.	М-џа, т-џа, м-џан.	Банадеди, санадеди, бана дедиљер.
Му рекол, му рекла, му рекље.	Иџаш, џаш, џашкан.	Демиш, демиш деми- шлер.
Му рече, је рече, му рекоје.	И-џа, џаџа, џаџ-н.	Сољеди она, дана баја, сољеди, сољеди- љер, она.
М-џа, м-џеш, м-џе- ме.	Чемилун, помиљтеп, помиљим.	Саар-м, саарс-н, саар- риз.
М-џи, м-џеше, м-џе- је.	Миље, помиље, по- миљив.	Саа, саарди, саарла- рди.
М-џед, м-џла, м-џе- ље.	Помиље, помиље, по- миљив.	Саар, саармиш, саар- лармиш.
	Помиље, помиље, по- миљшин.	

Мота, мотиви, мотиве.	Чеун, потунт, потунде-теп, потундем.	Дуер-м, дујерс в, ду-гериз.
Мотид, мотива, мо-тиље.	Потунде, покатунде, покан тунде.	Дујер, дујермиш, ду-јејорлармиш.
Мотеше, мотело, мо-тад.	Поестунде, катунде, потундин.	Дујерди, дујермиш, дугерљер.
(Мотење).	(Тундмеа).	(Сути дуилац).
Млака, млакава, мла-ки.	Љагур, кји љагур, ља-гура.	Азмак, азмаги, азма-клар
Млакана, млаката, млаките.	Љагури, тељагури, те-љагура.	Оазмаги, шуазмаги, оазмаглари.
(Прозајаљинште).	(Утмеа).	(Батакјери).
Мјеније, мјенијево, мје-нија.	Момеа, кји мома, мо-мат.	Фарз, буфарзи, фар-злар.
Мјенијено, мјенијето, мјенијата	Ајо, момеа, кјјомо-меа, ата, момеа.	Офарзи, шуфарзи, о-фарзлар.
Мозуљка, мозуљкава, мозуљки.	Нишан, кјинишан, ни-шана.	Боџек, бубоџек, бо-џекљер.
Мозуљкана, мозуљка-та, мозуљкиве.	Ајо нишани, ато ни-шани, кји нишана.	Обоџеги, шу боџеги, бубоџекљери.
Мозок, мозоков, мо-зоци.	Мант, кји мант, ма-нта.	Бени, бубени, бени-љер.
Мозокон, мозокод, мо-зоциве.	Ајо мант, кји мант, ката манта.	Бенип, обенип, бубе-нипљери.
Меур, меуров, меура.	Иџурји, кји фрури, и фрура.	Кас-к, букас-к, кас-кљер.
(Мочни).	(Т-мбљ).	Набз, бунабс, наблар.
Моћ, моћов, моћови.	Муномеа, кји мунд-меа, мундмејат.	(Кувед).
(Можење).	(Мундмеа).	Сидик, бусидик, си-дикљер.
Мокач, мокачов, мо-качи.	Шуре, кји шуре, шура.	Сидиги, осидиги, бу сидикљери.
Мокачон, мокачод, мо-качиве.	Ајо шуре, те шуре, кји шура.	(Ишмаг, чиш-едмег).
(Мочање).	(Шура).	Ође, ана, бу ођеана, ођеаналар.
Маштеја, маштејава, маштен.	Им-, кји им-, им-а.	О ођеана, шу ођеана, бу ођеаналар.
Маштејана, маштеја-та, маштеиве.	Ајо им-, те им-, ката, им-а.	Јал, бујал, јалљер.
Мрсно, мрсново, мр-сни.	Бурбуљетур, кји бур-буљетур, бурбуљетура.	Јал-ји, јал-дир, јал-дирлар.
Мрсноно, мрсно је, мрснисе.	Те бурбуљетур, бур-буљетур аште, бурбуље-тур, јан.	Ђучук, буђучугу, ћу-чукљер.
Мало, малово, маљи.	Вог-љ, кји вог-љ, во-г-ља.	Ђучук, ћучук, бућу-чукљери.
Малово, малова, маљиве.	Вог-љ, вог-љ, кји во-г-ља.	О ћучугу, оћучугаи, о ћучукљери.
Мадоно, млана, ма-љине.	Вог-љи, тевог-љи, ата вог-ља.	

Мал су, мал си, ма-
ли сте.

Малаје, молоје, ма-
ли се.

(Маљечко).

Н.

Наше, нашево, на-
шве.

Наш, наша, наши.

Нашвијон, нашана, на-
шине.

Наш је, нашаје, на-
шисе.

(Нашеје).

Негов, негова, не-
гови.

Неговоно, негована,
неговине.

Неговоно, неговава,
неговиве.

(Неговоно).

Нихно, нихна, нихни.

Нихново, нихнава, ни-
хиве.

Нихноно, нихнана, ни-
хине.

Некоји, некоја, не-
који.

Некому, некоизе, не-
коима.

На човекод, на же-
нава, на женине.

На домаќинод, на до-
маќинката, на сите.

На детето, на деиче-
то, на љујето.

Натура, натурана, на-
тури.

Намирење, намирење,
намиренја.

Непознава, непозна-
ваш, непознаваме

Непознав, непозна,
непознаје.

Непознад, непознала,
непознаље.

Несу познад, неје по-
знала, непознавајед.

Вог-љ јам, вог-љје,
вог-љ јеми.

Вог-љ аште, вог-љ
аште, вог-љ јан.

(Вог-љ).

Н.

Тонде, кји тонте, ка-
та тетонте.

Тоно, тона, тона јан.

Тетовон, тетонни, те-
тонте.

Тоно аште, тоно аш-
те, тоно јан.

(Тоно аште).

Б-тис, к-тис, к-тис
јан.

Ек-тиси, ек-тисе, ек-
тисисе.

Кји к-тисе, кји к-тисе,
катаектисе.

(Етисе).

Етисис, етисис, ети-
си, с.

Кји етисис, кјијаети-
сис, ката етисис.

Ајо етисисе, аја ети-
сисе, ата етисисе.

Њициљи, њицела, њи-
циљи шум.

Њ-њикун, н-њикунша,
н-њипљит.

М-њерин, м-груа, м-
груат.

Њ-зоти штенисур, н-
зовјаштенисис н-жиџини.

М-воци, м-цуца, н-ње-
риите.

Фаре, кји фаре, фара.

Барумеапач, кји бар-
умеапач, равшумеа.

Сун њјоф, нук њјофе,
нук њјофим.

Скам њјоф, скањјоф,
скан њјоф.

Скановјоф, скањјоф,
скан њјоф.

Унскан њјоф аја ска-
њјоф, нук њјофин.

Ћучук им, ћучуктир,
ћучуктирлар.

Ћучуктир, ћучуктир,
ћучуктирлар.

(Кучук).

Н.

Бизим, бубизамњи, бу-
бизимњиљери.

Бизим, бизим, бизим-
тирлар.

Бизимњији, бизимњиин,
бизимњиљери.

Бизимдир, бизимдир,
бизимдирлар.

(Бизимдир).

Онун, онун, онундир-
лар.

Онунњиги, онунњигин,
онунњиљери.

Буонунњи, буонунњи,
буонунњиљери.

(Онуну).

Онларин, онларин, он-
ларин.

Бунларинњи, бунлар-
инњи, бунларинњиљери.

Онларинњиги, онларин-
њига, онларинњигинљери.

Биранги, биранга, би-
рангиљер.

Бирџеме, бирџима, бир-
џимљере.

О адама, букарија, ка-
риљере.

Ефсанбије, адунаја,
џумљере.

Џоџуга, к-счаза, ада-
млара.

Ерљиг сују, буерљиг
сују, ерљиг суљер.

Сух, бусухи, сухљер.
(Суљхнаме).

Танамам, белџемес-н,
белџемез.

Белџемед-м, белџе-
мед, белџемедљер.

Белџемеш, белџе-
меш, белџемешљер.

Белџемешим, бел-
џемешим, белџемејолар.

(Непознавање).

Несу ја, неје оваја,
несе овие.Неје тој, неје таја,
несе тије.Неси ти, неје това,
несте вије.

о.

Ора, ораш, ораме.

Орад, орад, орајед.

Изорал, изорала, взо-
раље.Та ора, ђа ораш, ђа
орате.

Овја, оваја, овиеје.

Онја, онаја, оније.

Овде, онде, онамо.

Овамо, овде, остави.
Од небитије, од неби-
тјево, од небитијава.
(Небитије).

Очув, очувов, очиви.

Очувов, очувов, очу-
вине.Отишол, отишла, оти-
шле.

Ода, одиш, одиме.

Одид, одид, одад.

Одела, одела, оделе.
Огъдало, огъдало-
во, огъдалава.Огъдалоно, огъда-
лото, огъдалата.
(Огъдување).Одељење, одељењево,
одељењи.Одељил, одељила, о-
дељиле.Одељив, одељи, оде-
лје.Одељен, одељена, о-
дељени.

(Нук нјоџмеа).

Нук јамун, нук аште,
кија, нук, јан ата.Нук аште, ан, нук а-
ште, кија, нук, јан ата.Нук је теи, нук аште
ајо, нук јан, ката.

о.

Пољароун, пољаротен
пољароиме.Пољароје, пољароје,
пољароини.Каљаро, каљаро, кан-
љаро.Дот љаро. ун, дот-
љаројеш, таљароин, ју.

Кји, кија, ката.

Аји, аја, ата.

Кату, абе, андеи.

Каа, кату, ље.
Бе ич, ђекји ич, ђека-
та ич.

(Бе ич).

Парим ат, кји парим ат
паримата.Кји паримат, ајо пар-
рим ат, ата парим ат.Ека, воит, ека, воит,
екан воита.Пошкоун, пошко, теи
пошкоим.

Шкоје, шкоје, шкоин.

Екашконт, екашкон-
те, екашкоини.Пашур, кји, пашур,
ката пашура.Ајо пашури, те паш-
ћури, тепашура.

(Шкомеа).

Кадаа, кји кадаа, ка-
дан.Кадаје, кадаје, екан-
даје.Камдаје, подаје, екан
даје.

Удан, удан, удан јан.

(Белъемемер).

Бен, дилъим, буџанаба
деилъ, буилар деилъ.Одеилъ, џанабадеилъ,
онлар деилъ.Дилъ-и, сен, деилъде-
р о, дилъдераарбуилар.

о.

Сурер-м, сурерси, су-
рериз.Сурер, сурер, сурер-
љер.Сурмиш, сурмиш, сур-
мишљер.Суредим, сурецексини,
сурецексиниз.Бу, џанаби, бу џанаба
буџанабиљер.О, џанаби, оџанаба-
оџанабиљер.Бурда, орда, ојана.
Берије, бурда, брак.Халъда, бухалъда, бу
халълардан.

(Халъ).

Оџеата, бу оџеата о-
оџеаталар.Бу оџеата, шу оџеата,
о-оџеаталар.Ѓитмиш, ѓитмиш, ѓи-
тмишљер.Ѓидерм, ѓидерсин, ѓи-
дериз.Ѓидер, ѓидејор, ѓи-
дерљер.Ѓидермиш, ѓидермиш,
ѓидерљермиш.Аива, буаиван, буаи-
налари.Оавнаи, шуавнаи, о-
авналари.

(Назарламаг).

Седир, буседир, седи-
рљер.Ољешмиш, ољешмиш,
аирмишљер.Аирдим, аир, павла-
штирлар.Ољешик, ољешик, па-
влаштирлар.

Облеково, обљече, обљекоје.

Обљечен, обљечена, обљечени.

Обљекол, обљекла, обљекље.

Обљечнго, обљечнја, обљечнји.

(Обљечнсе).

Од пед, одпедов, кпсељнше.

Од педод, од педнве, кпсељншево.

(Од педон).

Од каде су, од каде си, од каде сте.

Од, каде бил, од каде била, од каде биле.

Од овде су, од овде, је, од овде сме.

Од онде су, од онде је, од онде се.

Од тује су, од тује је, од тује се.

Од кадеје тон, од кадеје таја, од кадесе тнје.

Од утрнна, одеше, одеше.

Оно, онаја, оннје.

Одејећи ја, одејећи оваја, одејећи овнје.

Обндов, обнде, обндоје.

Обндува, обндуваш, обндувате.

Обншод, обншла, обншље.

(Обндување, пробаше).

Од кои човек, од која жена, од који људи.

Од овца, од овцава, од овцнве.

Од крава, од кравава, од кравнве.

Евеша, еवेशе, ешанвеше.

Вешур, вешур, вешурјан.

Ка веше, кавеше, канвеше.

По веше, аја, по веше, кнја, по веше ата.

(Веше њнер).

Оштул, кн оштул, офштул.

Те офтул, кн, офштул.

(Оштулн).

Нка јем ун, нкаје, теу, нка јени.

Нка кууштен, нкакуу, нштен, нкакуу, ншнвен.

Пренкату јем, пренкату, аште, пренкату, јемн.

Нка аше јем, нка аше аште, нка аше, јан.

Прен, аше, јем, прен аше аште, прен аше јан.

Нка је ан, нкаје кнја, нка јан ата.

Нка м - нцес, шкоша, шкошнн.

Че аја, че аја, че ата.

Туешкоун, туешко кнја, туешкоката.

Камчнлова, ечнлова, ечнлакан.

Чепочндо, почнлоннш, почнлонн.

Ека чнлока, ека чнлока, ешан чнлокан.

(Вештронеја).

Нка цнљи њернја, нка ц-ла, грува, нка, цнљи, њернјат.

Нка, деље, нка, кнја, деље, нка катадеље.

Нка лоп, нка кнја љоп, нка ката љопа.

Ѓннд-м, ѓнндн, ѓннднлешер.

Ѓннкљн, ѓннкљн, ѓннкљнлешер.

Ѓннмнш, ѓннмнш ѓннмншлешер.

Ѓннднр, шуну, ѓннднр, цанабан, ѓннднр, онларн.

(Ѓннн).

Снрше, буснршен, снршелешер.

О снршен, бу снршен, бу снршелешер.

(Снршен).

Нере љнжм, пере љнжс-н, пере љнжнннн.

Нерден, нмнш, нерден нмнш, нерден нмншлешер.

Буралн јам, буралн днр, буралн нз.

Ордан нм, орданднр, орданднлар.

Ордан нм, ордан днр, орданднрлар.

Нерденнр о, нерденнр, оданаба, нерденнр, онлар.

Бу сабахдан, ѓндердн, ѓндеорлардн.

Шу цанаба, оданабнлешер.

Ѓндер ншем, бен, ѓндер ншен булар.

Јоклад-м, јоклади, јокладлар.

Јокларм, јокларснн, јокларсннннн.

Јокламнш, јокламнш, јокламншлар.

(Јокламан).

Ангн адамдан, ангн карнден, ангн адаманлардан.

Којундан, букојундан, букојунлардан.

Ннегден, буннегден, буннеглерден.

Од бијољца, од бијољцава, од бијољцице.

Од коза, од козова, од козиве.

(Од добидци).

Од мене, од тебе од нас.

Од него, од неја, од нх.

Од това, од таја, од тије.

(Од сех).

II.

Пљитко, пљитково, пљиткиве.

Пљитко је, пљитка је, пљитки се.

Пљитко било, пљитка била, пљитки бије.

Посно, посна, посни.

Посново, поснава, посниве.

Посноно, поснана, поснине.

Печаља, печали, печалиме.

Печаљил, печалила, печалије.

Печаљид, печалило, печалад.

Ѓа печала, уа печалиш, уа печалиме.

Пљесница, пљесницава, пљеснициве.

Пљесниго, пљеснија, пљеснији.

(Пљесници).

Паштерок, паштерокков, паштерциве.

Пена, пенава, пенниве.

Пенана, пената, пенните.

(Пени).

Прелог, прелогов, прелози.

Нка бивљиц, нка кји бивљиц, нка ката бивљица.

Нка дји, нка кји, дји нка ката дјија.

(Нка цонја).

Нка му, нка теи, нка неве.

Нка аји, нка аја, нка ата.

Нка ајо, нка кија, нка атуре.

(Нка цит).

II.

Тр-р, кји, тр-р, ката, тр-ра.

Тр-р, аште, тр-р, аште, тр-р јан.

Тр-р, иштец, тр-р, иштец, тр-р, ишџен.

Крешме, крешме, крешма, јан.

Кји крешме, кија текрешме, ката текрешма.

Текрешме, текрешме, текрешмат.

Позито уи, зито, позитонме.

Казито, казито, екан зитоје.

Казитоје, казитоје, зитови.

Тазитоун, тазито, теи тазитонм, на.

Шуљак, кји шуљак, ката шуљака.

Бјеримешуљак, бјеримешуљак, бјери ката мешуљак.

(Шуљака).

Ѓемтегруас, кји уемтегруас, ката уемтегруас.

Шкумб, кји, шкумб, ката шкумба.

Те шкумб, ајо шкумб, ата жкумба.

(Шкумба).

Пангар, кјипангар, катапангара.

Мандадан, бумандадан, бумандалардан.

Ѓе чиден, бу уечиден, бу уечиљерден.

(Малдан).

Бенден, сенден, бизден.

Ондан, ондан, онлардан.

Шундан, олдаи, шунлардан.

(Ѓумурдан).

II.

Всах, бувсахи, бувсахљери.

Всахтир, всахтир, всахтирлар.

Всах, имиш, всах, имишљер.

Перизљи, перизљи, перизљилер.

Буперизљији, буперизљији, буперизљилери.

Оперизљији, оперизљији, оперизљигаји, оперизљилери.

Чал-ш-р-м, чал-ш, чал-шириз.

Чал-ш-рмиш, чал-ш-рмиш, чал-ширлармиш.

Чал-ш-р, чал-ш-рмиш, чал-ш-рлар.

Чал-шацаим, чал шацаксин, чал-шацаив.

Токат, бутокат, бутокатлари.

Вурбиртокат, токатла, шуни, токатла, шунари.

(Токатлар).

Егеис-јуз, бугеис-јуз, бугеис-јузљери.

Чонук, бучонуги, бучонукљер.

Очунуги, шучунуги, очунукљери.

(Чонукљер).

Аљик, буаљиги, буаљикљери.

Прелогов, прелогон, прелозине. (Прелози).	Кји, пангар, ајо пангар, ата пангар. (Пангара).	Аљиги, аљиги, оаљигьери. (Аљикьер).
Приближив, приближи, приближије.	Еаф-рока, аф-роје, аф-рокан.	Јаклаштим, јаклаш, јаклаштиљер.
Приближил, приближила, приближиље.	Кааф-ро, кааф-ро, кааф-рокан.	Јаклашмиш, јаклашмишљер.
Приближува, приближило, приближувајед. (Приближи, приближите).	Поаф-ро, поаф-роке, поаф-роини. (Аф-роје, аф-роини).	Јаклаш-р-м, јак-ида-миш, јаклашијорлар. (Јаклаш, ивер, јаклаш-ивери).
Плауг, плаугов, плауговине.	Плауг, кји плауг, ката, плуга.	Сабан, бусабан, бусабанлар.
Плаугод, плаугон, плауговине. (Плаугови).	Плауги, те плауги, те плауга. (Плауга).	Сабани, осибани, осабанлар. (Сабанлар).
Пунуец, пунуецов, пунуциве.	Пуп-за, кји пупза, ката пупза.	Конча, буконча, букончалари.
Пунуецон, пунуецод, пунуцине. (Пунуци).	Ајо пупза, те пупза, ата пуп-зат. (Коица).	Окончаји, шукончаји, окончалари. (Кончалар).
Поминав, помина, поминавме.	Сашкова, сашкове, клим сашко.	Љечтим, љечти, љечтик.
Поминал, поминала, поминаље.	Касашко, касашко, кан сашкове.	Љечмиш, љечмиш, љечмишљер.
Поминува, поминуваш, поминуваме. (Поминување).	Чесашкоун, сашко теи сашкоми на. (Сашкумеа).	Љечериш, љечерши, љечериз. (Бечингег).
Погъдав, погъеда, погъедавме.	Ечилова, ека шикове, кимишкова.	Назаредтим назар едти, назар едтик.
Погъедал, погъедала, погъедаље.	Кашикове, ка љуре, кашиковал.	Назар едтмиш, назаредтмишљер.
Партал, парталов, партаљиве.	Ресок-р, кји, ресок-р, ката ресок-ра.	Љиртик, бујиртиги, бујирт-гљер.
Парталод, парталон, партаљиве. (Кри, а, и).	Ајо ресок р, тересок-р, тересок-рат. (Ресок-р, а).	Ојарт-ги, шујарт-ги, јирт-гљери.
Пут, путов, путиштава.	Уа, кјиуа, катаула.	(Јама, лар).
Путод, путон, путиштана. (Поташча).	Ули, те ули, те улат. (Улашуз).	Јол, бујолу, бујолар.
Прво, првоно, првиве.	Пара, кји пара, ката те пара.	Ојолу, јолу, ојолари.
Првоно, првана, првиве.	Те парас, те парас, те парисе.	(Таригљер).
Првото, првата, првиве. (Првина).	Ајо те парас, аја, те парас, ата те парисе. (Парисе).	Иљк, буиљни, буиљниљери. Иљниги, иљнига, иљниљери. Шуиљниги, шуиљнига шуиљниљери. (Иљниљик).

Прашува, прашуваш,
прашуваје.

Прашувад прашувала,
прашуваље.

Прашувад, прашувад,
прашувајед.

(Прашање).

Пак ја, пак овја, пак
овије.

Пак тои, пак таја, пак
твије.

Пак овеја, пак оваја,
пак мије.

(Пак је).

Посејав, посеја, по-
сејаме.

Посеи, посеи, посенте.

Посејало, посејала,
посејаље.

Посејува, посејуваш,
посејувате.

Подсирувад, подсируваш,
подсируваме.

Подсирувад, подсиру-
вала, водсируваље.

(Подсирување).

Познав, познала, по-
знаље.

Познава, познаваш,
познаваме.

Познад, познадо, по-
знаваље.

(Познавање).

Поздравив, поздравив,
поздравите, и.

Поздравиво, поздра-
вија, поздравивиј.

Поздравил, поздравил-
ла, поздравиле.

(Поздравување).

Порачав, порача, по-
рачавме.

Порачал, порачала,
порачаље.

Порачува, порачуваш,
порачуваме.

РЕЧНИК

Џута, појуте теи,
појутетин.

Ека пуете, поека пу-
ете, поекан пуете.

Пуете, пуете, понује-
тен.

(Џутмеа).

Опет уи, опет кји, о-
пет ката.

Опет аи, опет аја, о-
пет ата.

Опет кијо, опет кија,
опет неве.

(Опет аште).

Ембјела, каембјела,
кмиембјела.

Мбјеле, мбјеле, мбје-
лни.

Камбјеље, камбједе,
екан мбјеле.

Помбјелауи, помбје-
ле теи, помбјелни ју.

Чепозене, чепозене-
теи, чепозенем на.

Позене, капозене, е-
кан позешнин.

(Позенемеа, ѓахт).

Њефа, каџева, каи-
њева.

Повјоф уи, повјоф, теи
повјофим на.

Поевјофе, екавјофе,
повјофим.

(Њјофмеа).

Ебонанум т-фаља, кал-
зоје т-фаља, калзонину-
м т-фаља.

Калзоје т-фаља, калзоје
т-фаља калзоје т-фаља

атуре.

Кабоне т-фаља, кабо-
не т-фаља, екан боне т-
фаљашум.

(Калзомеа т-фаља).

Ека поредита, капо-
редите, кими, поредите.

Капоредит, капоредит,
канпоредит канпоредит.

Попоредите, попор-
едитиш, попоредитим.

Сорар-м, сорарс-н, со-
рарларди.

Сорарминш, сорарминш,
сорајорларминш.

Сувал, едер, сувал е-
дер, сувал едејорлар.

(Сувал).

Ѓене бен, ѓене бу, ѓе-
не бунлар.

Ѓене, о, ѓене, ѓана-
ба, ѓене данабиљер.

Ѓене бу, ѓене бу, ѓе-
не, биз

(Бенедин).

Еџтим, еџти, еџтик.

Еџ, еџ, еџниниз.

Еџминш, еџминш, еџ-
мишљер.

Еџтиррим, еџтиррир-
син, еџтирриниз.

Пеџирљерим, пеџир-
љерсин, пеџирљериз.

Пенирјанајор, пени-
р, јанарминш, пенир-
јанарларминш.

(Пенир јаниси).

Беџедим, беџеминш,
беџеминшљер.

Беџер-м, боџерс-н,
беџериз.

Сечмин, сечминш, се-
черљер.

(Беџемер).

Сељам, соџедим, се-
љам соџе, онлара, се-
љам соџениш.

Сељамсоџе, она, се-
љамсоџејанабаја, се-
љамсоџејанабиљере.

Сељамсоџеминш, сељам
едтминш, сељам едтши-
љер.

(Сељамсоџемер).

Смарлад-м, смарлади,
смарладик.

Смарламинш, смарла-
минш, смарламинлар.

Смарлар-м, смарлар-
с-н, смарлариз.

Порачувад, порачува-
ло, порачувајед.

(Поровување).

Помогов, поможе, по-
могоје.

Помага, помагаш, по-
магаме.

Помогод, помогла, по-
могле.

Поможиму, поможије,
поможијим.

Поможими, поможиси,
поможитеси.

(Помагање).

Пишем, пишши, пи-
шиме.

Пишел, пишела, пи-
шеље.

Писал, писала, пи-
саље.

Писан, писана, пи-
сани.

(Писано).

Р.

Реков, рече, рековме.
Рекол, рекла, рекље.

(Рековме, рековте).
Речен, речена, речени.

Реченово, реченово,
реченине.

(Речите).

Разбрав, разбра, ра-
збираје.

Разбрал, разбирла,
разбраље.

Разбира, разбираш,
разбираме.

(Разбирајед).

Разговара, разгова-
раш, разговараме.

Река, рекава, рекиве.

Рекана, реката, реки,
не, те.

Попоредите, ека, по-
реците, порецитини.

(Порецитмеа).

Ндифа, ендифе, екан-
ндиф.

Пондиф ун, пондифе,
теи, пондифи, па.

Кандиф, кандиф, екан-
ндифе.

Ндихе етји, ндихе е-
вија, ндихе ек-тјит.

Ндихе, му, ндихе, ве-
те, ндихни превет.

(Ндих меа).

Пожкруу, пошкрујеш,
пошкрујими.

Кашкрунте, кашкрун-
те, кешкруншини.

Кашкруу, кашкруу, е-
кан икруу.

Шкрур, шкруура, шру-
ур јан.

(Шкруур аште).

Р.

Еџа, кеџа, кими, џа.
Еџаш, еџаш, еџашта.

(Еџашма, џашта).
Фољшин, фољшин,
фољшин јан.

Кји тоши, ајо тошин,
ата тошшин.

(џоши).

Еморавешт, еморевеш-
шт, екан марвешт.

Камарвеш, камарвеш,
канмарвеш.

Марвеш ун, марвештеи
мар-мвеш, па.

(Мар-нвешт).

Покувендо ун, поку-
вендојеш, покувендон-
мна.

Љум, кји љум, ката,
љума.

Љуми, те љуми, љу-
мат.

Смарлајор, смарлар-
миш, смарлајорлар.

(Смарламаг).

Јард-м едт-м, јард-м,
едти, јардм едтиџер.

Јард-м едер-м, јард-м
едерси, јард-м едериз.

Јард-м, едтмиш, јар-
д-м, едтмиш, јард-м ед-
тмишџер.

Она јард-м ед, дана-
баја јард-м ед, јард-м,
едшунлара.

Банаярд-м ед, џен-
динеи јард-м ед, џен-
диније, јард-м един.

(Јард-млар).

Јазар-м, јазарс-н, ја-
зариз.

Јазармиш, јазармиш,
јазарлармиш.

Јазмиш, јазмиш, јаз-
мишџер.

Јаз-џи, јаз-џи, јаз-
џидирлар.

(Јаз џидир).

Р.

Дед-м, деди, дедик.
Демши, димши, дем-
шиџер.

(Соџедик, соџедиди-
низ).

Денк, денк, денкџери.
Дед-ги, одеа-ги, оде-
дикџериџер.

(Соџедениз).

Анлад-м, анлади, ан-
ладиџер.

Анламиш, анламиш,
анламинлар.

Анлар-м, анларс-н, а-
нлариз.

(Анлајорлар).

Мухабет, едер-м, му-
хабет, едерси, мухабет
едејоруз.

Чаји, бучаји, бучан-
лар.

Очан, шучан, очанлар,
очанлар.

го допираме у предни-
ве заби а со гушава да-
ваме сила да го рече-
тенко.

И, и.

Ово слово је, душно,
и гушно зашто грлово,
го општегнуваме а со гу-
шава даваме сила даго
рече-ме самогласно.

Ј, ј.

Ово слово је, прила-
гатељно зашто го здру-
жуваме со (а) и со (е),
и со (и) и со (у), и со
(о) пак кажувад, овије,
слова (ја, а) (је, в, ђ,)
(ји, и), (ју, ю), (јо, џ).

Б, к.

Ово слово је гушно и
душно зашто со гушава
удираме, а, со душава,
даваме сила кога го речу-
чуваме самогласно.

Л, л.

Ово слово је јазично
и гушно, зашто стредно
од јазиков го подигну-
ваме, а со, гушава,
даваме глас пак го речу-
чуваме дебело.

Љ, љ.

Ово слово је јазично
и гушно, зашто на пре-
дних крај јазиков се
одзива, глас, кога, го,
речуваме тенко.

И то ако је само, со
једно слово, пред него,
ето оваке (ља) (ље) (љи)
(ло) (љу).

помбштеним, нде, дамба,
те препара ано ме гуша
еним ренимеа, тано ео-
име еол.

И, и.

Кји штиљс аште ши-
ртис еде гушас прсе те
гурмазе поенчем ано ме
гуша еним форме тано,
ефом вете заншун.

Ј, ј.

Кји штиљс аште пре-
ништмеа прсе поенцитем
ме (а) еде ме (е) еде ме
(и) еде ме, (у) еде, ме,
(о) опет дивтове кија,
штиљса.
(ја, а) (је в, ђ), (ји ш),
(ју, ю), (јо, џ).

Б, к.

Кји штиљс аште, гу-
шес еде шпиртис, прсе
ме гуша бјерим ано ме
шпирт еним форме, кур
поефом вет занис.

Л, л.

Кји штиљс аште љу-
хас еде гушес прсе ме-
дисија нка љуу пое игре-
ем ано, ме гуша, еним,
зан, опет, по ефољим,
траш.

Љ, љ.

Кји штиљс аште љу-
хас еде гушес, прсе на
препарес скап љуу упр-
дече зан кур поефољим
еол.

Че ајо н-ке аште веч,
ме љи штиљс, препара,
ајо не кашту, (ља) (ље)
(љи) (љо) (љу).

љимзи, с-кајоруз, онде,
љи дшљеримиза, дахи,
богазимз иљен зија вер-
рирз, љи, сољејељим,
инце.

И, и

Бу јази рухун ве бо-
газин дир ничин, бога-
зим-зи, ачтиррирз, дахи,
богазимз иљен зија вер-
рирз љи сољејељим ље-
нди сесљи.

Ј, ј.

Бу јази едије дир љи
ничин јакаштиррирз (а)
иљен ве (е) иљен ве (и)
иљен ве (у) иљен ве (о) и-
љен љене диверир бу ја-
зиљери љен (ја, а) (је в ђ)
(ји, ш) (ју, ю) (јо, џ).

Б, к.

Бу јази богазин ве ру-
хун дир, ничин, богаз-
миз иљен вуруриз дахи
рухумзиљен зија веррирз
ачан буну сољериз љен-
ди сесљи.

Л, л.

Бу јази дљи љин,
ве, богазин дир, ни-
чин, дљим-зин, бељни
кабардиррирз дахи бо-
газимиз иљен, авас ве-
ррирз љене сољејориз,
кади сесљи.

Љ, љ.

Бу јази дљин, ве бо-
газин дир ничин дљи-
мизден онљу сесљенир
аваз, ачан, сољејоруз,
инце.

Ве дахи, егер, јанлз,
нсе бир јази иљен ону-
ндан ште боње, (ља)
(ље) (љи) (љо) (љу).

А пак ако је, со две слова пред, него, тога, треба да се заваљад краи од јазикод и да го стегнеш, крајод, а грлово, да пуштад, глас, (џја), (џје) (џји) (џјо) (џју).

М м.

Ово слово је бузно и гушно, зашто, мердиве, и стегнуваме и со грлово даваме глас даго речење самогласно.

Н н.

Ово, слово је, зубно, зашто забиве и стегнуваме а со гушава даваме глас, и го, вељиме, самогласно и тешко.

Њ њ.

Ово слово је јазично и гушно, зашто јазиков го ојачуваме а гушава, давад глас даго речење пљескаво, као (ња) (ње) (њи) (њју) (њјо).

О о.

Ово слово је, гушно, зашто со гушава даваме, глас, и горечуваме.

П п.

Ово, слово, је, бузно, зашто бузиве ји стегнуваме а со грлово даваме глас, и, горечуваме, самогласно.

Р р.

Ово слово је јазично зашто јазиков горастресуваме а со гушава даваме глас тего речуваме.

Ано опет, н-ка, аште, медуи штиљса, препаре ајо атаер духет та уру-колоје скаи вка љуу еде тапоштрингоиш, скаии, ано гурмазе, таљишоје, зан, (џја), (џје), (џји), (џјо) (џју).

М м.

Кји штиљс аште, бузисе, еде, гушес, прсе, ештрингоим, бузат, ано ме, гурмазе, еним, зан, тано нџоим ветезанис.

Н н.

Кји штиљс аште да-мбисе, прсе, те дамба, ештрингоиме, ано, ме, гурмазе, еним, зан еде, појџоим вете занис еде еол.

Њ њ.

Кји штиљс аште, љу-хас еде гушас прсе љуу поефорцион ано гурмазе ении зан, татаџоим, матраш си (ња), (ње), (њи) (њју) (њјо).

О о.

Кји штиљс аште, гушес прсе ме гуша еним зан еде поџоим.

П п.

Кји штиљс аште, бузисе прсе бузат, поештрингоим ано ме гурмазе еним, зан, еде поџе, џоим вете занис.

Р р.

Кји штиљс аште, љу-хас прсе љуу, но шку-пони ме ано ме гуша еним зан еде поџоим.

Дахи љене егер, пњи, јази нљен, исе онундан ол земан љјазим јувар-ланс-и, диљив, уџу ве, дахи, с-кас-и, уџи љи, богаз, салверси, аваз, (џја) (џје) (џји), (џјо) (џју).

М м.

Бу јази, дудакарин, ве богазин, дир, ничин дудакарин-зи с-кидтирирз дахи богазимиз, н-љен аваз верир-з љи љенди, авазџи, сонљејџим.

Н н.

Бу јази, дишљерин, дир зира, дишљеримизи с-киштирирз, дахи, богазимиз аваз веријор љи сонљејџим батадес зира болње љјиб, (ња), (ње) (њи) (њју) (њјо).

Њ њ.

Бу јази диљив ве богазин дир ничин диљимизи пектирирз, дахи, богазимиз аваз веријор љи сонљејџим батадес зира болње љјиб, (ња), (ње) (њи) (њју) (њјо).

О о.

Бу јази, богазиндир, ничин богазим-з, нљен, аваз верир-з дахи сонљејџоруз.

П п.

Бу јази, дудакарин, дир ничин, дудакарин-мизи с-кајоруз дахи богазимиз нљен аваз, верир-з, ве љенди, сесџи, сонљериз.

Р р.

Бу јази диљиндир ничин, диљим-зи, титредтирирз дахи богазимиз нљен аваз верирз евенди сонљериз.

С с.

Ово, слово је, гушно, зашто јазиков и мердиве немрдаме, само, со гушава даваме глас за даго речење самогласно.

Т т.

Ово, слово је, гушно, зашто забиве и стегнуваме а јазиков, го сјачуваме а душаву давад јако ударање.

У у.

Ово слово је, од носов зашто ако би го затворише носов неможеме да го речење.

Току носов го растегнуваме а гушава давад глас и као туркајешти, глас имад.

Ф ф.

Ово, слово је, бузно, зашто зубиве ји стегнуваме а мердиве ји мрдаме, даго, речење, самогласно.

Х х.

Ово слово је, грљеново зашто душаву давад сила, а грлово, давад глас.

Ц ц.

Ово слово је јазично зашто со преднијов крај од јазиков го речуваме танко.

Ч ч.

Ово слово је јазично зашто јазиков, го стегнуваме, и го речуваме, шушљиво (трефљиво).

С с.

Кји штиље аште, гурмазисе прсе те буу еде бузен, ну, пољум, по веч, мегуша, еним, зан, претапо фом вет занис.

Т т.

Кји штиље аште гурмазисе прсе дамбин пое шtringојем ано буу посефорцујем ано, гурмазе, еним форт, траколомеа.

У у.

Кји штиље, аште ундас прсе, даш, помшиљим унда смундеми тано фојем.

Пор те унда поенчм ано гурмазе ени зан еде си, ме, штуимеа, зан, кште.

Ф ф.

Кји штиље аште, бузисе прсе те дамба пое шtringојем ано те буза посељум тано фоме вет занисе.

Х х.

Кји штиље аште фјутисе прсе, шпирти, ене, формае ано гурмаза еним зан.

Ц ц.

Кји штиље аште, бухас прсе мескаји препарес нка буу посефом еод.

Ч ч.

Кји штиље аште, бухас прсе буу поешtringојем еде пое фом форт пељтек.

С с.

Бу јазн, боганидир, ничин диљимизи ве дудакларимизи оннадтирмајоруз иља саде боганимиз иљен аваз, веририз ии меркуму дејељим јанлз сесљи.

Т т.

Бу, јазн, боганидир, ничин дишљеримизи, с-к-штиририз, дахи, диљимизи некљедтиририз ве боганимиз кави, бурмаг веријор.

У у.

Бу јазн, бурнидир, ничин егер, бурнумизи, тикарсаг деје, едмејоруз.

Зира бурнумизи чекиб ачтиририз дахи богазимиз аваз верејор ве насл ии тивермег иљен ибли авазн вар.

Ф ф.

Бу јазн дудаклариндир ничин дишљеримизи с-к-штиририз, дахи, дудаклари, расх, едејоруз ии, дејељим, јанлз, сесљи.

Х х.

Бу јазн г-даннидир, ничин рухумиз, шедитљик веријор дахи боганимиз аваз веријор.

Ц ц.

Бу јазн диљиндир ничин онден ии уду, диљимизден, солљејоруз, вице.

Ч ч.

Бу јазн, диљин, дир, ничин диљимизи с-кариз ве дахи тепек, дејоруз, аваз-ни.

Ш ш.

Ово слово је јазично зашто зубиве ји стегнуваме а со јазиков даваме глас повљечено даго речење.

Ји ји.

Ово слово је, гушно, зашто виљичиве стегнуваме а јазиков го соберуваме, повљечено, напред со гушава.

Ја ја.

Ово слово је, гркљаново, зашто, со гркљанов даваме, глас, а по гљитов го мрднуваме и го речуваме од грло.

Өө.

Ово слово је, душно, зашто со душава даваме сила, грлово давад, глас а мердиве и оптегнуваме и го размекнуваме гласод затова се, вељид душно и меко.

Ъ, ъ.

Ово слово је јазично зашто јазиков и пенцава ји ставуваме, агрлово давад, глас, и сила, и горечуваме помско од ово (г).

Ъ, ъ.

Ово слово је јазично зашто јазиков гостегнуваме а гркљанов давад глас и душава снага и горечуваме, подебело, иљи, по, околчесто, од, ово (к).

Шш.

Кји штиљс аште, љу-хас прсе те дамба поештрингојиме ало ме љуу еним зан ичшин та пое өоиме өук.

Ји ји.

Кји штиљс аште гурмазис, прсе те нофула, поштрингоим, ало, љуу, поембљадем ичшин препара гурмаза.

Ја ја.

Кји штиљс аште өјутисе прсе меөјут еним, зан ало пуписи поељуним еде пое өоим нка грка.

Өө.

Кји штиљс аште шпиртис ме шпиртин еним өорма по грка, ене, зан, ало, те буза пое, ичим, еде, пое бутоими занни пре ајо уөөјед шпиртисе еде бут өукис.

Ъ, ъ.

Кји штиљс аште љу-хас прсе љуу еде, мбалвет пое штрингоим ало гурмазе ене зан еде пое өоим, ма бут нка кји (г).

Ъ, ъ.

Кји штиљс аште љу-хас прсе љуу поштрингоим, ало, өјутин, ене, зан еде шпиртин, өордумеа еде поеөоиме ма траш, сен ма, румбулак, нка кји (к).

Ш ш.

Бу јазн, дилџин, дир, ничин дилџеримизи скариз, дахи, дилџимиз, иљен аваз веририз јапшк љи сољбејелим (шешмата).

Ји ји.

Бу јазн, богазиндир, ничин чинелеримизи скариз, дахи, дилџимизи, топладтиририз, суруљениг, богас, онунден.

Ја ја.

Бу јазн, г-данлиндир, ничин г-дамиз иљен аваз веририз дахи богазин јутаги расх едериз ве, богаздан, сољбериз.

Өө.

Бу јазн рухундир ничин рухумиз, иљен шешдитљик, веририз, дахи, богазимиз аваз веријор ве дудакларимизи скарз ве џешедтириз авазн од ичун рухун ан-р ве јумушак.

Ъ, ъ.

Бу јазн дилџиндир ничин дилџимизи ве чинелери, мизи с-киштириз дахи богазимиз аваз веријор ве кудрет ве буну сољбејориз, даа јумушаг бундан (г).

Ъ, ъ.

Бу, јазн, дилџиндир, ничин, дилџимизи, с-киштиририз дахи дилџимиз аваз веријор ве рухумиз тене, љи, сољбејориз, даа кади, јаот, даа јуварлак бундан (к).

Ц, ц.

Ово слово је јазично зашто со грлово даваме, јак, глас, а забиве, ји стекнуваме даго речење подебело од овеја (ж.) и, погласно, остро.

ЈУ, ју.

Ово слово је, гркљеново, зашто, гркљенов, давад глас, апогљитов, го дигнуваме, и со, јазиков мрднуваме задагоречење.

Пи.

Овде ми кажа, и ми, истолкува само 35 слова, камоји, другите кажими ако знајеш.

Од.

Другиве слова требајед само за црквение књиги, ан, за, чисљени, брон требаед.

А слова се овие који се помогну у кирилџици.

с, оу, ѿ, џ, з,

ь, ѡ, ѣ, џ, в.

Пп.

Истолкуванми, какви, гласови имајед и закаде требад овие, слова, ако знајеш.

Од.

а. Овеја (s) држид 6.

б. Овеја (оу) држид, 400.

в. Овеја (ѿ) држид, 800.

г. Овеја (ѣ) држид 60.

Ц, ц.

Кји штиљс аште ху-хас прсе, мегурмазе, е-ним форт зан ано дам-бан ештрингом, тапо-соом матраш нка, кји, (ж) еде ма за нисе, и ма, п.

ЈУ, ју.

Кји штиљс аште фји-тисе, прсе, ф-јути, ене, зан ано нунса гурмазие поегритим, еде, мећуу, љуим претапопојом.

Пу.

Кату. муска, дифтова, еде ебове марвешт, вech 35 штиљса, апо, кујан, тећетр, дифтому, по и дји.

Уп.

Кји ћетер штиљса по духед вech пре љиберта, кишас апо еде пре ну-морумеа, есапис, по-духет.

Апо штиљса јан, кји, цџи, јан, машум, нде, штиљсора, кирилџисе.

с, оу, ѿ, џ, з,

ь, ѡ, ѣ, џ, в.

Пу.

Барому марвешт њер си зан киштег еде пре куу духед кји, штиљса, по и дји.

Упр.

а. Кји (s) баје 6.

б. Кји (оу) баје, 400.

в. Кји (ѿ) баје, 800.

г. Кји (ѣ) баје, 60.

д. Кји (џ) баје, 700.

Ц. ц.

Бу, јази, диљиндир, нични богазимиз, њен, кави аваз веририз дахи дншљеримизје-киштири-риз, њи сонљејелим бун-дан, даа, калн, (ж), ве, даа сесљи, свира.

ЈУ. ју.

Бу, јази г-даннидир, нични, г-дамиз, аваз, веријор дахи јутагаги-мизи калдиририз, ве ди-љимиз, њен, титрериз, њи буну дејељим.

Су.

Бурда бана дивердин ве терџуме, едтнн, саде 35 јота, аџиба обирљер нерде бана табир еиле егер биљирсен.

Џу.

Бу гапре јазиљер љја-зим дирлар саде еиле-љни њитабларина, дахи ве тарије, мадељерине, љјазим дирлар.

Иља јазиљер буљар-дир, њи, ангиљер, даа, зијаде одуб, кирилн, е-љџо, сушара, деруниде.

с, оу, ѿ, џ, з,

ь, ѡ, ѣ, џ, в.

Су.

Бана терџуме ед насл авазлари нар ве нерде пчун љјазим бу јазиљер егер биљирсен.

Џу.

а. Бу, (s) тутар, 6.

б. Бу, (оу) тутар 400.

в. Бу, (ѿ) тутајор 800

г. Бу (ѣ) тутајор 60.

д. Бу, (џ) тутајор 700

д. Овеја, (ψ) држид, 700.

е. Овеја (к) је, заљепено, за, овеја, (л) да кажед, потенко, зашто, треба глас, на словово, даима, закажување, чисто еден збор, илн више зборови.

А, п, заовеја, (и) је, заљепено, даго, правид, гласод, подебад, записане таков, глас, кога, нам, треба.

ж. Овеја, (к) је, подпор, току кога, нишен, ваде треба, това, слово оставиго словово подалеку, затова, и, не треба зашто секоје слово кога, горечуваме, со гласод газиме на слово во ето затова.

Ши.

А закаде служид овеја (ж) и овеја (v) кажими, ако знајеш.

Од.

Овеја (ж) служид, у место, овеја, (к) аовеја, (v) служид у место, овеја (и) које, и това, у превенине, књиги, служад.

Пи.

Какви се броини чи сла кажими ако знајеш.

Од.

Едно је (древени) цифри друго (турски) трето, (арапски), четврто, (латински) и многу други.

Пи.

Кажими, ако, знајеш.

е. Кји (к) аште енциг пре, кји, (л) тадиштоје, ма еол прсе, духед зан прми, штиљс, таквиште, предфотмеа пастр, њи кувенд сен, машум, кувендумеа.

Апо еде пре, кји, (и) аште, енцидини, тата, бароје, занни, матраш, прешкрумеа, аспш, зан, кур та духе неве.

ж. Кји (к) аште, бштет, по кур шериум кудухет, ајо штиљси, ма, љаргље по пре ајо нук духед, прсе, пасвет штиљс, кур фољем, шкелым мезан прми штиљс, че преајо.

Пу.

Апо, прекуу, ругдоје, кји (ж) еде кји (v) дифотому по н дји.

Упр.

Кји (ж) ругдоје, иде вендин кји (ж) апо кји (v) ругдоје иде вендин кји (и) апо еде ајо иде љиберта кишас ругдонн.

Цју.

По си јан штиљса те нуморумеа дифотому, по н дји.

Уи.

Њи, аште, (кишас) штиљса бетер (турчинш) трети (арапсе) катрис (латинсе), еде, бетер, шум.

Пу.

Дифто, по н дји.

е, Бу, (к) јаншиктир, буна (л), љи, диверсин, даа, нице, ничин, љазим, аваз бу јазиије олсун, љи, паф, дивердингине, бир, љељами, јаот, даа чок љељамлар.

Ве буна (и) дахи јаншиктор љи авази јансн даа калн јазн ичун ол, цинс, аваз, ачан, бизе, љјазим исе.

ж Бу, (к) дајак тир, иља ачан јазарсин перде љјазим исе, меркум, јазин, брак, даа, прак, ол ичин ве љјазим денљ дахи, ничин, хербир, јазии ачан дејоруз аваз имизљен, јота, устунде, басариз иште ону ичун.

Су.

Аџиба, переде, ичун, куауг, едејор бу (ж) ве бу (v) бана табир еиле егер билјирсен.

Цу.

Бу, (ж) куауг едејор, бунун (к) јеринде дахи бу, (v) куауг, едејор, бунун (и) јеринде, зира ве меркум дахи, еилељ, љитаиллар, деруниде, куауг едејорлар.

Су.

Аџиба, наслдирлар, саидан раками бана табир еиле егер билјирсен.

Цу.

Бира, (еилељин), дир иџинци, (турче,) учуну (арапсес) дордуну (латинсес) ве, чок, гапрељер дахи,

Су.

Тактим, ед, егер, билјирсен.

Славјански.	Арапски.	Римски.	Турски. 121
а, в, г, д, е, з,	1. 2. 3. 4. 5. 6.	I, II, III, IV, V,	Турче јазн. ол- маиб, себениден Турче раками е- ксив кал-р.
з, и, ф, њ, кѣ,	7. 8. 9. 10. 11.	VI, VII, VIII,	
гѣ, дѣ, еѣ, сѣ, зѣ,	12. 13. 14. 15.	IX, X, XI, XII,	
иѣ, фѣ, к, л, м, н,	16. 17. 18. 19.	XIII, XIV, XV,	
ѣ, о, п, ч, р, с,	20. 30. 40. 50.	XVI XVII XVIII	
т, оу, ф, х, џ,	60. 70. 80. 90.	XIX, XX, XXX,	
ѡ, ц, ѣ, ѣѣ.	100. 200. 300.	XC, C, CX, CXX,	
	400. 500. 600.	CXXX, XD, D,	
	700. 800. 900.	DD, DDD, DDDD,	
	1000. 10.000.	L, LD, LDD, LDDD, DM, M, MX.	

С. македонски	Арбански	Турски
<p>Пв.</p> <p>А који је истолкувал овије слова које и каза нам за писање кажимн ако знајеш.</p> <p>Од.</p> <p>Овије слова ји истолкувал славни стихотвор Влкан Караџовски.</p> <p>Преписувајехи песни, тује, нашол, ово, (ъ) и ово (ѡ) и ово (ѣ), аѣи, требад, такви, гласеви, за јазиков наш, зашто, без овије слова неможе да се пише, по гласов, кои је од јазиков наш.</p> <p>А овеја (ѣ), слово је, истолкувано уште у старо време, које се, ваорид у житију. Добровског току је овака $\frac{+}{\parallel}$</p> <p>написано а каде нас као кућно је познато.</p>	<p>Пу.</p> <p>Апо цѣли, ека, баро, марвешт, кји, штиѣса, цѣла ека дѣтгова неше прешкрумеа, дѣттому, по н дји.</p> <p>Уп.</p> <p>Кји штиѣса ека баро марвешт прми смни такије, љумје, шкруитор, канга Уко Караџис.</p> <p>Вас шкруумеа канга, аѣе ека џет кји (ъ) еде кји (ѡ), еде кји (ѣ), си подухед асни зан, пре гјухе тоно прсе, пакји, штиѣса, смунде, таушкрује маз занн, цѣли, аште ика гјуха те тоно.</p> <p>Апо, кји, (ѣ), штиѣс, аште барошин мар вешт ма иде мотинте вјетер цѣли ушвидет, иде порумеа шкруум Добровисе по ѣе кашту $\frac{+}{\parallel}$</p> <p>аште шкруум.</p>	<p>Су.</p> <p>Аџаба, ѡим, терџуме, едтмиш бу јазилери ѡи бизе, дивердигни, јазн, ичун бана табпр, еиѣе, егер бѣлпрсен.</p> <p>Џув.</p> <p>Бу јазилери терџуме едмиш намѣи мисниде турку еиѣен Каракурта бенѣлери.</p> <p>Туркиѣери, тесвије, едерек орда булмиштер бу (ъ) ве бу (ѡ) ве бу (ѣ) ѡи, љјазим, буџине, авазлар бизим љисанимизи ичун ичичи букалемсиз јаза едѣлмез ѡи бизим љисниден аваз, олуб ардинѣе.</p> <p>Дахи, бу (ѣ), каѣем, даа кадим земадан терџуме олуниш, ѡи англис будунур добро оглунун јамадиги такви-минде, иѣа, боилѣдир, $\frac{+}{\parallel}$ јазил зира, бу бизим дијара ев хесаѣи ѣиби бѣлѣдир.</p>

Пи.

Како, можеме, да се просветиме кажими ако знајеш.

Одг.

Треба, најпире да се просвети книжарод кои ји писал књигиве.

Пак, ако је, списатељод просветен и мије по књига можеме посље дасе просветиме.

Пи.

А зар неје просветен списатељ, књиги, и зашто кажими.

Одг.

Мије ако му речеме, да неје просветен, го увредуваме, току, секои књијар кога пише књигу насамо, ја пише пак он мисли све право кажал и све, така је а у секоја књига имајед погрешки, осим, у црквенине књиги нема зашто се еднош, написани, за до века, и свети, остапувајед.

Пи.

Кога је така како треба, да, чинид, књијарод со књигиве, кажими ако знајеш.

Од.

Секоји списатељ књига кои, пише, и ако је, најмногу учен, ако оће да се просвети и да го развијед знајесто своје а и ако, оће, да по-може науци.

Пу.

По си мундеми, тапо умсојеми еде таубојеми марвештун двофтому по н дји.

Уир.

По духет, мапара, та убојет, марвештун, љибертар циљи ека шпруу кји љиберта.

Опет даш аште шкруитор мсоини еде на ика љиберт мундеми пастан та убојем марвештун.

Пу.

Аво зар сште марвештун шкруитор љиберта еде прсе двофтому.

Уи.

На кур, доти, фом, сино нук, аште, марвештор тата земроим, по пасвет, љибертор, кур, шкрује љиберт аји вет пое шкрује опет ан кунтоје цно дреит кадифтове еде диташту аштеано иде нас љиберт кшште фан, веч, нде, љиберта, кшшас, ска, фан, пресе, јан љиер шкрошви пређер јет еде шенте мбетин.

Пу.

По кур, аште, ашту, си духет табароје, љибертор ме љиберта двофтому по н дји.

Уир.

Пас вет шкуроитор љиберт циљи шкрује, еде, по и аште шум мсоини, по и даш та умарвештоје еде тата чиље динмеа ветис апо еде по н доо тандифе мсујесори.

Су.

Насл шенрд олунабиљриуз љи анлајан олаљим бана табир, еиле, егер биљирсен.

Цув.

Љазим еи евељ шенрд едилсин љитабчи љи бу љитаблари јазан.

Ђене, љитаби, јазан, оку муш все ве биз дљи љитаб ехаљиједен анламинш олаедебиљјоруз.

Су.

Аџиба, дељими, окумиш, љитаб, јазичи, ве, невичи бана табир еиле.

Цув.

Биз егер десег љи арифо деил намџи меснеи докунуруз, иља, ерџес, љитабчи ачан љитаб јазажор, техникае, јазажор, џене меркум саир љи еи садакат, дивермиш, ве, дедиги, љиби, сахидир, зира хербир љитаба јанљиншљилер вар салд еилељ, љитабларда, јанли јок ничин бир љерред јазилдирлар ебедљеринџе ичун ве азис каарлар.

Су.

Чунки овље оддугуна насл љазим едсин љитабчи, љитаблар, иљен, бана табир, еиле егер, биљирсен.

Цув.

Ерџес љитаб јаздиран анги љи јазажор ве дахи еичок иљимљи исе егер истересе љи љенди иљими куветљедсин, ве, дахи, љенди арифљиги ачтирсин дахи егер истересе, љи иљима јардим едсин.

Треба, сам, да, иде, књигиве да си јш, про- давад међу тои, народ, за кадеи правил по ја- зикод како, зборувајед, тамо.

И потова, ако му је, грешена, књигава, тои, сам ља познед каде је, грешено у књигава.

Пак идућа књига по- добро љаја направид.

XVIII.

Реченица, иљи, збо- рови.

Пи.

Каква је реченица, и зашто, служи, народу, важими ако знајеш.

Од.

Реченица, се, вељид, таја наука, која, кажу- вад за разговори, како се сложувајед и ставу- вајед еден со други раз- говор пак од њих пра- ва и чиста, реч да из- љезед и да се разбирад што некои за нешто ка- жувад иљи зборувад.

Пи.

Што је зборување, и каква смеса има кажи- ми ако знајеш.

Од.

Зборување је, разго- вори многу, које секои, реч друго кажувад раз- дељено за себе.

Духет, вет, ташкоје, љиберта тако шите на- мрдете ајо њераз, пре, куу екабарове мбас гју- ха сикувендон абе.

Еде маз ајо по и аште фантун иде љиберти.

Опет љиберти настан- се, ма мир дотбароје.

XVIII.

Фјаљтора сен сољмеа марвештора.

Пу.

Си аште фјаљтора еде пречуш, ругдоје, и- ње- раз дџотому, по и дји.

Уп.

Фјаљтора, уџојет, аја мсумеа дла по дџотоје пре, кувенумеа, си, по убоин, њја, еде, појам ијекуи, њи, ме љетер, фјаљ опет ика ата дре- вит, еде настр кувенд та диле еде тако умарет, вешт чин њи куш пре- њисен дџотоје, сен ку- вендон.

Пу.

Чин аште кувендумеа еде чвар кушту, кшите, дџотому, по и дјинш.

Уп.

Кувендумеа аште сољ- мат шум циљи, пас ку- венд дџотоје љетер сен удан превете.

Љязим јанас, љидси, љи љитабларини садсин љи окав-мин арада нер- де ичии, онлари, јантр- миш ол љисани ардине насл мухабет едејорлар орда.

Ве оддем, она, егер, јанлшисе љитаб меркум љенди бенљејецек нерде јанлш исе љитаб деру- шиде.

Љене, љезен, љитаби, даа исљах јантирир.

XVIII.

Љугат јаот созу, ан- ламаги.

Сув.

Љугат наслдир ве неје кулук едејор кав-ма ба- на табир еиле егер би- љирсен.

Пу.

Љугат анлр ол иљим љи анги диверир муха- бетљер ичун наса ујар- лар ве саташирлар бири обиринљен мухабет ље- не онлардан догру, ве, паљ, љељам, чикси, ве, дахи анлашис бир љимсе бирнесне ичии не диве- ријор јаот сољејор.

Су.

Меркум сољмег не- дир, ве, насл, тактими, вар, бана, табир, еиле, егер биљирсен.

Пу.

Мухабет, чок, соље- месљердир љи анги хер- бир љељам, апри, диве- рир љендине ољешик.

И од, това, мије, ља, научиме секакви зборови да познаваме зашто од њих излегајед зборови казуваједи како се основувајед и како, се, мењавајед.

А зборуваједи си кажуваме мислењено, наше зашто, човек, кога, мисљад, нешто, тон со зборови излегувад.

Това се, вељид, зборувад, вељид, љзи, се, разговарад.

Пи.

Кажими каква је реченица ако знајеш.

Од.

Реченица сам, човек и акоја направид неје убава.

Пи.

Зашто неје убава кажими да знам.

Од.

Затова, треба, да се, зберед, од сив, напред, речени, народности, по 4—5 људи учени, који, го познавајед, јазикод, мањки чисто.

И тије људи да скривад једна реченица која одговарад, сродно, народностима, северославјанским пак да остане као, света, таја, књига, за сиве, школа, а и за други књиги писање.

Пи.

Кажими каков је кровод од реченица и ако незнајеш, чисто.

Поседе нка, ајо на дот мсонме њитчвар фјаља, тањјофим прсе нка ата подиљни фољмат, дифтони си по укјерче еде си по уандаронте.

А по, мекувендумеа, по дифтоим, кунтумеа, тоно, прсе, њерји, кур, кунтоје, њисен, аји, ме, кувисе пое дифтоје.

Ајо поуојет, кувендоје фон сен по кувендон.

Пу.

Дифтому си аште фјаљн сора по и дјиш.

Уп.

Фјаљнисора вет њерин еде по и ебароје с-ште мир.

Пу.

Прсе ситте мир дифтому тадји уп.

Уп.

Пре ајо духед та умбљидин нка њеразисе, шкипиништ, нка, ците, фисат нка 4 5 њерји мсоум цџи поенјофни гјуха тенонас настр.

Еде ата њерните љет кјерч њи фјаљнисора цла упрече налар, њерази, шкипинисе оует ајо тамбете шенте њиер препасер ајо љиберт, предне, школа, еде, пре, њетер, љиберт шкрумеа.

Пу.

Дифтому, си, аште, кјерчи, нка, фјаљнисора, еде по, и, нук дјиш, настр.

Ве ондан биз урене-денз хердинс сонљеишнин њи, бељејељин, ничин онлардан њељамлар чикајорлар диверек. њи насл курулар, ве дијишвиљирљер.

Дахи мухабет едерек фићирљедигимизи, нфаде, едериз, ничин, адам невакт, дуншунур, бир шеи меркум созлариљен нфаде едејор.

Ол сес анлар сонљејор дејор јаот мухабет едејор.

Су.

Бана табир еиле љугат наслдир бељерсен.

Цу.

Љугати османије вар ерћини ирадеси варисе падишах саписида уренсин.

Су.

Ничин бу њи, љисаниден еи депљ бана табир еиле билеим.

Цу.

Онничун, љјазим, њи, бир умумије, едсипљер, хербир евељден, андигимизи кабинелери бешер, адам, окумуш, њи англиер ана љисанији, паћ бељејељер.

Ве меркум, ерићљер, бирдугат курулар њи меркум, љугат, хербир, калеме ве љљима заделере авис кален.

Иља болње њи нас билерсе оиле јазар буза делерин, љугатини.

Су.

Бана табир, еиле љугатин, куруши, наслдир ве, егер, биљемејорисен, паћ.

Одг.

У секоја, реч, бидувад, најмалу, овије два зглоба, и ли, (страни,) који се, заједно, једно, је, това, које, мисла да зборува, а това, се, вељд основ, а друго, је, това за које, мисла, и, зборува товаје, прилог, и ли (придавање).

Ако, сакаш даречеш, човек, и ли, друго, нешто, овеја, је.

Човек, је, основ.

Мислид, је, придавање.

Пиље, је, основ.

Пејед, је, придавање.

Земја, је, основ.

Севртид, је, придавање.

Пи.

Кажими, ако, знајеш, уште нешто од реченица, каков, је, ред.

Од.

Реченица, је, гољема, неможа, со овије маду, зборови, даја, искажа.

Зашто секоја реч има три, (лица), шест, (гласево) и девет, (скакања) а до, дванадесед, (придави).

Пи.

Који се, лица, и кависе, кажими ако знајеш.

Од.

Лица на четири се раздељени.

а, Мошки, женски, и средни, и множини.

Уи.

Иде нас, фјалъ, бојет, мапак, кји, дуп, нуја, сен, (ана) циљи, јан башке, њани, аште, ајо, циљи покунтоун, тапифолъ, апо, ајо, уоште, штруме, ано, њетер аште ајо, пре, циљи, кунто, еде кувендоо, ајо аште, зџатумеа.

Апо, и, духе, таошп, нерји, сен њетер, њисен чекијо, аште.

Њерји, аште, штруме.

Кунтоје, аште, зџатумеа.

Зог, аште, штруме.

К-ндон, аште, зџатумеа.

Трод, аште, штруме.

Руколонте, аште, зџатумеа.

Пу.

Дифтому, по, и, дји, маа, њисен, ика, фјалисора, си аште, арада.

Уи.

Фјалисора, аште, маде, ме, кји, пак, фјала, смунд, тапидифто, цно.

Прсе, нас, вет, фјалъ, киште, тре (фаче) цашт (зан), еде, нанд, (к-це-меа) апо, њер, думидијет, (зџатумеа).

Пу.

Циљи, јан, тесача, еде сијан, дифтому, по, и, дјиш.

Уи.

Фача, јан, накатр, пјечудан.

а, Машкум, феми, еде медисис, едешумис.

Цу.

Хербир, сонљенин, ехалиде, олур, ен, аз, бу, иши, дирсек, јаот, (тарак) англиер, њи бераберинце, олуб евељи, њи, меркум, дир, пеје, умаря, њи, сонљејем, иља, меркум, деиљир, душек.

Дахи, гапреси, дир, оо њи, англии, ичун, душунурум, ве, сонљејорум, одир, екљеме, јаот, (узатвиги) егер, истерсен, дејесни, адам, јаот, гапре, бир, шен, иште, будир.

Адам, душегтир.

Душунур, екљемедир.

Кун, душегтир.

Дирс, едејор, екљеме-дир.

Топрак, душегтир.

Текерљенир, екљеме-дир.

Су.

Бана табир, еиље, егер, биљирсен, даха, бир шен, зугадтан, с-раси, насадир.

Цув.

Љугат, бујук, тир, бу аз, созлар, иљен, тактии едемејорум, битуну.

Ничин, хер, бир, њељамни, вар, уч, (чере) аати, (авазлар) ве, докус, (брагиљмаги) дахи ониџиједег (екљемељер).

Су.

Ангиси, дирлар, черељер, ве, нас, дирлар, бана табир, еиље, егер, биљирсен.

Цу.

Черељер, дорде, ољешиктирлар.

а, Ербек, дши, ве, орта вецов, сандан.

б, Засебе, затебе, за-
оного, завих.

в, Замена, занего, за-
ового, заовије.

г, Затова, заово, зао-
нова, затије.

д, Сказатељни.

е, Бронни.

ж, Љични.

з, Занастрана.

и, Поручитељни.

ј, Предузиматљни.

к, Свршени.

л, Непред-узети.

м, Последоватељни.

н, Позиватељни.

о, Сојединитељни.

п, И, вмешитељни.

Овије, сиве, зборови,
уреница, треба, даји,
научиме, пак, потом, да-
знајеме, и да, зборува-
ме, и да пишине, и ми-
сљава, која, ја, мисли-
ме исто кажуваме дру-
гему, и он, това разби-
рад, а не друго.

Пл.

Кажими, како, се, сло-
жувајед, пак, дазнајеме
кога, зборуваме, со, не-
кош, други, човек.

Од.

Овако, се, кажувајед,
мошки, средни женски,
топ, теја, таја, ја, овеја,
оваја, јасу, овеја, је,
оваја, је, него, ного,
неја, нему, нему, незве,
сонего, сонего, сонеја,
сонегово, соовогово, со-
незино, сонегоново, со-
неговото, сонези, по,
то, во, но, не, на.

б, Превете, пртуу пре
ав, преата.

в, Прему, преатји, пре
кји, преката.

г, Преајо, пре, кијо,
преајо, преата.

д, Дифтошњни.

е, Тенуморошњни.

ж, Фалес,

з, Пренафетер, ана.

и, Поренитисе.

ј, Бајеншњни.

к, Тесосни.

л, Асбаишњи.

м, Пастансе.

н, Предот, тарен.

о, Циљаубојет, њја.

п, Еде, андарошњни.

Ката, цит кувенди нде
џјаљисора, духет, та-
поемсоим, опет, настаи,
тадијемн, еде, прта, ку-
вендоим, еде, прташкру-
им, еде, кунту, цли,
покувтом, теврте, диф-
тоим, нањи, фетер, еде,
аји, ајо маревешт.

Пу.

Дифтому, сипо, уара-
донте, опет тадим, кур
но фолњим, мењи, куш
фетер, њерји.

Уп.

Бекашту, удифтонте,
машкул, медисур, фемн,
ан, ајо, аја, ун, кијо,
кија, унјам, кијо аште,
кија аште, ато, ато ата,
атјит, атјит, м кија ме-
аји, меајо, меаја, меаит,
меаит, меајаонит, меа-
итни, мек-тисе, меајао-
ните.

б, Ђендиме, џендине,
онанчун, онларичун.

в, Бени ичун они ичун
бунчун, бунларичун.

г, Онични бунчни шу-
нунунчун, онларичун.

д, Ифадеден.

е, Саиланлар.

ж, Ђозфорељнљер.

з, Башкатараџиџосте-
рен.

и, Смарламадар.

ј, Башлапбљер.

к, Витирмељер.

л, Башламадикљер.

м, Софраџенљер.

н, Давет, еденљер.

о, Верабер, ендељер.

п, Ве дјиншејенљер.

Бунлар, битун, муха-
бетљери, љугат, деру-
ниде, џјаз-м, џи, урене-
љим, џене, оддем, би-
љемљим, ве, мухабет, еде-
љим, ве јазаљим, дахи,
ве, фићрим-зи, ангији,
џи душунуруз, меркуму
дверириз, башка, џим-
сеје ве, меркум, шуну,
анлајор, иља, денљ, ба-
шка, биршен

Су.

Бана, табир, ење на-
сд, ујарлар, џи, биље-
љим ачан, мухабет, еде-
јоруз, биринги, башка,
адам, иљен.

Џу.

Боиле, тактим, еди-
љир, ерљек, орта, дши,
Меркум, шуну, дана-
ба, бен, буу, буџанаба,
беним, будр, будир, ону
они, данабаји, она, она
џанабаја, џанабиљен,
онуиле, џанабануњни-
ље бунуњлиљен онљен
џанабини џилљен ону
џилсиљен, џанабини,
иљен, бу, џи.

Пи.

Аџи, имајед, уште, такви, љица, кажими, ако, знајеш.

Од.

Имајед, многу, току, овде, неколку, дакажа, који, се, најпотребни, заразбираше, а други, после, ња, искажа, по азбучни строн.

И овде, се, два, збора једини, а трећи, множи а тоје, последњи, ве, множи се.

Ја, ти, мије, тои, теја, тије, овја, овеја, овије, јасу, овја, је, овије, се, овја је, тои је, тије се, јасу, тиси, вијесте.

Одговор, заовије, зборови, привие.

Несу, ја, неси, несме, неје, неје, несе, несте.

Пи.

Ако имајед уште некон, овака, безстрои, кажими, ако, знајеш.

Од.

Имајед, и, оваке, се, разбирад.

А тога, је, закажување, време, некому, пџи на, некоји.

Од.

Сега, пређе, после, одутрина, денеска, вечер, денеска, вчера, утре годинава, данн, вгодина сака, сакаш, сакате, ако сака, ако сакаш, ако сакате.

Овије, се, други, слогови, што, једини, а од три, љица.

Пу.

Апо, ка, неца ма асиш фаче, дифтому, по, и, дјиш.

Уп.

Киште, шум, по кату, дуса, дот, дифто, циџи, јан, машум, ика, духет, прев, потамарвештмеа, апо, хетер, настаи, дот, дифто, маз, арада штиљсисе.

Еде, кату, јан, дун, фјал, кањи, дифтон, апо трети, прешум, еде, ајо аште, настаи.

Уи, т-и, на, аји, ајо, ата, кји, вијо, ката, уи-јам, кијо-аште, кјијан, ан аште, ашаште, атајан уијем, т-ије, јујани.

Уирдеч, прекји, фољ-мат, епренарас.

Нук, ем, уи, нук, је, нукјеми с-ште, нукаште нук, јан, нук, јани.

Пу.

По, и, киште, ма, њи, чвар, кашту, паарада, дифтому, по и дјиш.

Уп.

Киштен, еде, бе, кашту, умарет, вешт.

Апо, ајо, аште, предифтомеа, мотив, наџи, куш, сеи, наџи, цилат.

Уп.

Ташти, парес, настаи нкампес, сот, мрам, сот, фе, несер, симвјет, вјет, идемотиот, доо, даш, дашни, по, н-доо, пон-даш, н-дашни.

Кји, јан, хетер, фољ-меа, еде, ајо, јан, ветис, апо, ика, три, фаче,

Су.

Галџа варми, даха, оа дине, черељер, бана, табир еиле егер биљирсен.

Цу.

Вар чок, иџа, бурда, бир некадар диверем аниљерни даачок љазим олуб анламаг ичи дахи гаирељери, сонра, дивередем, елиф, е-раја, ардинде.

Ве бурда ни саз двр бирер, саллаи, дахи учунду чокалуг иџа сор-аиндирлар, чокалук.

Бен, сен, бис, о, шу, онлар, бу, бу, булар, бен, им, будир, бунлар-дир, одир, меркумдир, онлардир, бен, им, сени сизсиниз.

Цуваб, ондеџи, созлара. Диљим бен, диљсин диљиз, диљдер, двљдерлар, диљсиниз.

Су.

Егер варисе даз бир ангиљер курушевиз бана табир еиле биљир сен.

Цу.

Вар ве боље анлашир. Пџа, одирни, земан, диверем ичи бир џиме јаот џимсељере.

Цу.

Шинди, теми сонра, бусабах, буџун, акшам, буџун, дун, јари, бусене б-д-р пљерије, истејорум, истерс-и, истерсиниз, егер, истерсем, егер, истерсиниз.

Бунлардир, башка, мухабетљер, дахи, бирер саллаи иџа уч череден.

Овога, онога, овеја.
Него, него, неја.
Нему, нему, неизе, со-
него, сонего, сонеја.
Со негово, со негово,
со неизно.

Зонеговоно, сонего-
вово, сонезивноно.

Други, зборови, се, за-
дасе, подлуни, речникод
по азбучном, реду, на-
писани.

а.

Ако су, ако сп, ако
сте.

Ако је, ако не, ако
се.

Ако ја, ако ти, ако
вије.

Ако тои, ако таја, ако
твије.

Ако сака, ако сакаш,
ако сакате.

Ако сакал, ако сакал,
а, о, ако сакаџе.

Ако неџе, у, ш, ако
неџе, те, ме.

б.

Бог, да прости, бог,
да го прости, бог даји
прости.

Баџиго, баџија, ба-
џији.

Баџив, баџи, баџивте.

Баџува, баџувад, ба-
џувате (џељиваџе).

Братучед, братучеда,
братучеди.

Братучед, тешкинсин.

Брат, брате, браџја.

Братуми, братути, на
браџани.

Братуни, братуви, на
браџави.

Бев, беше, бевме, биа,
било, биле.

Чекји, чеаји, чекијо.
Ато, ато, ата.

Атјит, атјит, м-кјиа,
меаји, меаји, меаја.

Меаит, меаит, меаја-
онит.

Меаити, меаити, меа-
јајоните.

Кетер, кувисе, јан,
прелотаумбуше фјаљтор
мбас, аџбукни, арада,
шкрошви.

а.

По-п-јам, по-п-је по-
п-јани.

Љеаште, љетнук, ље-
по јан.

Апо-п-ун, апо-п-теп,
апо-п-ката.

Апо-п-аји, апо-п-кија,
апо-п-атуре.

Апо-п-доо, апо-п-даш,
апо-п-дашни.

Апо-п-кадаш, апо-п-
кандашт.

По-п-нук, до, по-п-
нук до, ни, ми.

б.

Зот, ендјџот, зот, та-
поендјџот, зот, татеен-
дјџот.

Пуџе, пуџе, пуџе, ата.
Епуџа, пуџе, кинџуџе.

Попуџаун, попуџе теи,
попуџа.

Кушери, кушерија, ку-
шеринте.

Влаиґа.

Вла, орвла, в-џезур,
Влаиґеи, влаи, јоте,
в-лазерсате.

Влаитоно, м-влаи, ју-
ве, м-в-џезур.

Ишем, иште, ишџен,
аштеи, џеше, џешџен.

Буну, ону, буни.

Ону, они, данабаји.

Ова, она, данабаја,
онуиџе, онуиџе, дана-
баиџе.

Онуиџиџе, онуиџиџе, да-
набавни, иџе.

Онуиџиси, иџе, онуи-
џиси, иџе, данабавни,
иџи, иџен.

Гапре мухабетџер ди-
рлар, џи џугат доддура
џиџиџи с-ра суриџете,
јаџи-дирлар.

а.

Егер исем, егер исен,
егер исениз.

Егер исе, егер диџ,
егер исеиґез.

Егер бен, егер сен,
егер буиґлар.

Егер оо, егер данаба,
егер онлар.

Егер истерсем, егер ис-
терсен, егер истерсиниґз.

Егер истемишисе, егер
данаба, истемишисе, е-
гер истедиџерисе.

Егер истемесе, м, н, е-
гер истемишисе, ниґз, џер.

б.

Алах, рахмедџисни,
адахрахмед иџџисни ону,
онлар.

Еи, шуну, еи, шуна,
еи шунлари.

Еитим, еи, еитиниґз.

Елерим, енејор, ене-
јорсиниґз.

Еџен, еџена, еџенџер.

Амз-заде.

Оскардаш, кардашим,
кардашлар.

Бирадериме, бираде-
рине, кардашларина.

Кардашимизе, кардаш-
ниґз, кардашлариниґз.

Идиґм, иди, идиґк, п-
миш, имиш, имишџер.

Била, било, беја.
Бидува, бидуваш, би-
дува, ме, те, је.
Бело, бела, белѝ.
Белово, белово, белѝ,
ве, не, те.
Бијол, ов, бијолоц, би-
јољи, ве, не, те.
Бос, дрво, (зова).

В.

Врзала, врзала, ва,
на, врзали, (јозуљ).
Вила, вилава, вилана,
виљи, ве, не.
Восок, високов високоп.
Вељев, вељид, ве-
љад.
Вељене, вељеше, ве-
ље, је, вте, вме.

(вирекоје, вам).

Ваљчесто, ваљчеста,
ваљчести.

Вељи, вељини, вељите.
Вељел, вељела, ве-
љеље.

Вељено, вељена, ве-
љени.

Видел, видела, ви-
деље.

Вода, водава, вођево.

Водата, водана, во-
ђево.

(Воје).

Водено, водена, во-
дени.

Воден су, воден си,
водени сме.

(Исквасени)

Вод, волов, воловине.
Водод, волов, воло-
вине.

(Волови)

Вар, варва, варевине.

Варод, варта, варе-
вите.

(Вареви)

Кѝјаѝешен, аштен,
ѝешвен.

Побоун, поботен, по-
боим, на, ноју, јен.

Барде, бард, барда кѝи
барде, ајо, барде кѝи-
барда ата барда.

Кѝибуљ, ајобуљ, кѝи-
буља, ата, буља.

(Шнеидре бут.)

В.

Г-д-а кѝи, г-д-а, ајо,
г-д-а г-д-ат.

Грамб-љ, кѝи, грамб-љ
ајо, грамб-љ, грамб-љат.

Днуу, кѝи, днуу, ајо,
днуу.

Фоља, ефољаун, епо-
оо, поооин.

ѝашмеа, ѝаште, поѝо-
шњин, екиниѝоља.

(Екаѝан, ју).

Румбулак, румбулака,
румбулак, јан.

ѝоје, тѝоо, ѝоин.

Каѝот, екаѝот, екаѝо-
шњин.

Ашт, ѝоме, ашѝоме,
јан, ѝоме.

Епаш, екан, паша,
еканпаш.

Уји, кѝи уји, катауни-

Те уни, ајоун, атате-
уни.

(Ун шум).

Њјом, ѝом, ѝјом, јан.

Њјом, јам, ѝјом, је,
ѝјом јами.

(Њјом јан).

Кау, кѝи кау, ката ѝет.
Ајо кау текау, ата ѝет.

(Њет).

Крѝељ, кѝи крѝељ, ка-
та крѝеља.

Крѝели, те крѝели,
те крѝељат.

(Крѝеља).

ѝашаба, имни, имни,
идиљер.

Олурум, одурсин, о-
лур, уз синиз, ларди.

Бејаз, бејаз, бејаздир-
лар.

Бу бејазѝи, обејазѝи, ѝу
бејазлари, обејазлари.

Бу сусуруѝи, о сусу-
риѝа, бу сусуриѝери, о

сусуриѝери, (јурвер).

В.

Акт, буакт оакт, ак-
тлар, (баламаг).

Јаба, бујава, ојаба,
јабалар, бу о, јабалар. и

Шама, бушама, оша-
ма, (балмуму).

Соѝлерд-м, дејор, де-
јорлар.

Соѝлемег, соѝлерди,
соѝлејор, ди, диниз, дик-

(сизе соѝледиљер).

Јуварлак, јуварлака,
јуварлактѝирлар.

Соѝле, соѝлерсин, со-
иљејорсиниз.

Соѝлерминш, соѝле-
рминш, соѝлерљерминш.

Соѝленик, соѝленик,
дејениклар.

Ђорминш, Ђорминш, Ђо-
рминшљер.

Су, бу су, бу суљери.
О сују, шу сују, осу-
љери.

(Суљерчок).

Јаш, јаш, јаштирлар.

Јашим, јас-и, јаш-из.
(Јаштирлар).

Оѝуз, буѝуза, буѝуза-
љери.

Оѝузу, шу оѝузу, о,
оѝузаљери.

(Оѝузаљер).

Ѓирѝи, бу ѝирѝи, бу
ѝирѝиљери.

Ѓирѝи, оѝирѝи, шу
ѝирѝиљери.
(Ѓирѝиљер).

Варид, вара, вариме.

Варел, варела, ва-
риље

(Варење).

Водиго, водија, во-
дији.

Водил, водила, во-
диље.

(Одведување).

Овде неколку разго-
вори заповедателни љан
кажеме на два љица.

брон

једини и множини,

Вчас, вчас-те.

вчас, ти, вчас вије,

вчас, ја, вчас, овије.

вчас, онја, вчас, оније,

вчас, ово, вчас, тије,

вчас, овја, вчас, мије,

Г.

Година, годинава, го-
дине.

Гноји, гојов, гнојеви.

Граор, граорљиво, гра-
ори.

Глобоко, глобоково,
глобоко, но, глобоки.

Гљеда, гљедала, гље-
даље.

Гљедад, гљедало, гље-
дајед.

Гољем, гољема, го-
љеми.

Гољемово, гољемоно,
гољемиве.

Гољемото, гољемата,
гољемите.

(Гољемщина).

Гол, голо, гољи.

Гол, су, голси, гољи-
сте.

Голје, голаје, гољисе.

Вудон, чеповулоо, че-
повулоиме.

Кавулон, покавулон,
повулокан.

(Вулонмеа).

Шпене, шпеше, шпе-
не ката

Кашпене, кашпене,
каншпешин.

(Шпемеа).

Кату диса, кувенд,
урдоношорис тапоеди-
фтоиме, на дуи фаче.

нуморумеа

њјанис, еде шумис,

шпент, шпентви

шпет т-н, шпентви, ју,

шпент, ун, шпент к-тисе,

шпент, ав, шпент, ата,

шпент кијо, шпент, атуре

шпент, ки, шпент, неве.

Г.

Вјет, симвјет, шум-
вјет.

Ћељи, кићељи, ћеља.
Фјераз мефјераз аште,

фјераза.

Љењџиљ, кји, љењџи-
љи, ајо, љењџиљи, љењ-
џиљ, јан.

Почилоун, кија, качи-
ло, ечилокан.

Чилојет, покачплове,
скашпкошин.

Мад, маде, мадејан.

Кјимад, ајо, маде, кји,
мада.

Ајо темаде, ајатема-
де, ата, темаде.

(Мадисора)

Љакур, љакур, љакур.
јан.

Љакурјам, љакур, је,
љакур, јани.

Љакур, аште, љаку-
ра аште, љакур јан.

Каинајор, каинадти-
рир-м, каинадтиририз.

Каинармиш, каинар-
миш, каинајорлармиш.

(Каинадтирмаг).

Ћотур, буну, ѓотур, ца-
набаји, ѓотур, бунлари.

Ћотурурмиш, ѓотурур-
миш, ѓотурурмишљер.

(Кулаузлук).

Бурда, бирнекадар,
мухабетљери, бујуруд-
манни, тактим, едедеис,

ићи, черејо.

саилаи

бир ве чокалук,

тес, тес-сенize,

чабуксен, чабуксенизе,

чабук, бен, чабук, бун-

лар,

чабук, о, чабук, онлар,

тес, бу, чабуцак, ондари,

чабук, бу, чабук, биз,

Г.

Сене, бујиљ, сенељер.

Ирин, бунрин, иринљер.

Бизељија, бизељија,

вар, бизељијаљер.

Дерин, будерини, оде-

рини, дериндераар.

Назар, едерм, ѓорурм-
ниш, назар, едерљермиш.

Бакар, бакармиш, на-
зар, едерљер.

Бујук, бујук, бујуктир-
лар.

Бујуги, обујуги, бу бу-
јукљери.

Бујугу, бујуги, бујук-
љери.

(Бујугљик).

Чиплак, чиплак, чип-
лактирлар.

Чиплаким, чиплаксин,
чиплаксиниз.

Чиплактир, чиплак-
тир, чиплактираар.

чају со суд од Петрета
Јавкоски даји земад.
Јован Иљјоски.

Овде треба да се по-
тврди у суд.

Пи.

Како се нише уговор
кажими ако знајеш.

Одг.

Уговор кога пишине,
треба напире да каже-
ме тије лица између ко-
јије уговорено и зашто
је уговород.

Д.

Уговор.

Кои је између г. Ан-
дона Тримоски трг. ов-
дешни од једна страна.

И Иљја, Јованоски,
челника, зидарског, од
друга страна, по долу,
сљедујуће уговорено је,
и закључено.

1. Челник Иљја оце-
нио је по наметков кои
је од негова, рака, на-
правен за једна, кућа,
од, три, пода, кровена.

Да господару Андону
Тримоски тргов од Со-
дун на негово, ме-
сто у Содун, направид,
и уговорено је оваке.

а. Грађа дрвена стл-
пови птици и греди.

б. Камен, пекови вар,
песок и вода.

в. Берамида, жеље-
здо, брави, резница, и
бруше.

ме љуђ нка петре, јан-
кес тамаре.

Јовани Иљјос.

Катв духет та убесо-
је иде љуђи.

Пу.

Си по шкунте доњи
кувисор, дифтому, по н
дји.

Уп.

Фоиштор кур пошкру-
им ма пара, духет, та-
дифтом ата фача нка,
медис, циља, аште, ку-
вендошин еде чин аште
фјаљ.

Д.

Кувисор.

Циљи јан, њн, меће-
тер зотуни андон тримес
решнер, катус, нка, њн
ана.

Еде, Иљја Јованис,
мјештер, крије, мурар,
нка хетер ана мбас по-
шт, вјенте фоишин аште
еде м-шиљур.

1. Мјештер Иљји спа-
нтове мбас фатурин нка
дора, те ветис, бароум,
преви, штен, нка, тре,
штруар вјерч.

Зотуни, Андон Три-
мисе решнер нка сеља-
ник прми вендин етисе
нде сељаник та бароје,
еде, кувисур, аште, ће,
кангу.

а. Пештруме друнисе
штиљ драса еде трата.

б. Гура, тула, крџељ,
шур еде уји.

в. Берамид екур, бро-
ска, резет, еде гожд.

пљен, петреден, јанко,
огљу алс-н.

Јован Иљја, огљу.

Бурдалјазим нућумед
азредљери тастник, ед-
син.

Су.

Насл, јазилџир, конт-
ракт, дивер, бана егер,
биљирсен.

Џув.

Контркт ачан, јазар-
рис љјазим си евељ ди-
верелџи меркум, чере-
љери, њн анги, мабени
љерниде назар, олмиш,
ве неје назар олмиштер
дахи.

Д.

Контракт.

Ангиси, олуб, њн, ма
бенљеринде нам мис-
нинде андон тримооглу
тужар бир тарафдан.

Ве Иљја Јован оглу,
дуварџи, калфа, гапре,
тарафдан, њн, с
раја џељен, назарџи ве
џилџитениг.

1. Иљја калфа ресим
суриједте њн ангиси нам
џи месинин, ељивден,
јанлу олуб кимед едми-
штер, бир, ев ичун, уч,
душеме је курулмиш.

Џи намџи, мисинде,
Андонаџија Тримеоглу,
тужар сељаникџи онун
ј е р и н е, сељани-
где, јансин, ве назар,
олуб бољедир.

а. Тересте, одунден,
дирекљер, тахталар ве,
џиршиљер дахи.

б. Таш, тулазар, џи-
ришљер ве су дахи

в. Терамитљер, де-
мир, фреќиљитљер, ба-
гламалар, ве енксерљер.

г. За ѕидарски, столарски, делачки, бојажиски, и жељездарски, да за сиве оввије напред речени рабоће и потребување.

Сам челник Иџија је одговорен, и за једна година (или три) готова кућа господару Андону Тримоски трго. од Содун да му ја предаје.

1. Г. Андон, као домаћин од кућава своја, дажен је да платид челнику Иџији три хиџјади љири царски, као цената и уговорена, цена за даму, псилатид, кућава, своја челник Иџији и овака.

а. Сега напред мудавад за пен 400 љ.

б. Кога ђасе исконајед основите и над земја да се поравнид ѕидод 600 љ.

в. Кога ђасе озидад, еден под над, земи да му дајед 300 љ.

г. Кога, ђа се, озизадад другијод под даму дајед 300 љ.

д. Кога, ђа се, озизадат, и трећијод, под, и покривачод, да, наместид и покријед, 350 љ.

е. Кога, ђа се, измажед, од надвор, и тронјовите дасе сонад, да му дајед, 250 љ.

ж. Кога, ђа се, измажед, од виотра, и враћево и прозориве дасе, наместа, да му, дајед 400 љ.

з. Акога ђа се наместид стенивие и подовиве и као добро изработана дасе, преда, го-

г. Пуна, мурис, шкмбисе, денисе, бојажнисе, еде, екурарис, по, прекија цно кувиса парес, оошни, цуна, еде те чо-духет.

Вет мјештер, Иџија, аште нан упрдетор еде прењи, вјет, (сен, тре), азр штеп, зотунни, андон, тримес решпер ика сељаник та по епе ме-чеље надора.

2. Апо зотунни андон си зотунни ика, штепи, теветис, фатор, вет аште тапагоје мјештер Иџији тре ми, љира, емретис сипо пайтоум, еде, кувисор пайтумеа преи тапо пачоје штепини еветис мјештер и Иџиите, надора не кашту.

а. Четврти пара поепе 400 љ.

б. Кур тауермојед темелин прми трол еде таурашпоје мури 600 љ.

в. Кур та, поумуронте ни штруар прми трол таепе 300 љ.

г. Кур та поумуронте еде ђетер штруар таепе 300 љ.

д. Кур тапо умуренте еде третисе штруар еде бабуар, тавендоје, еде, тамбаљоје 300 љ.

е. Кур та поунците ика јашта, еде, скеље, та, здринни атаер тапоене 250 љ.

ж. Кур, тапоунците, ика мбрена еде дерат еде ђеље пендерет та поувендојет атаер та по епе 400 љ.

з. Апо кур та поувендои шкељеа еде пенструме еде сен мир епу-

г. Дуварци, ишава, дограмацилере, марангос, ишине, бојаци, ишине ве демирци, иши, одуб ђи битуну, бурда, андигимиз, ишлере, ер, шеи, љазим, оддугуна.

Калфа Иџија, цувабчидир ве бир, сене, ја, от уч сене, вадесиљен, азр ев андонаџи тримо-огљу, евендије, туџара, сељаникџи ђи она тес-љим едсин.

2. Андонаџи ев саџби одуб ђи ђенди евинден борчлудир, ђи, удесни, Иџија калфаја, уч бин, љира сари, азизје, тачеси ђи пазар ве кимет ђесилан паха ђи удемегичи ђенди евини Иџија калфаја евет, боље.

а. Шимди, евељ она, веријор канар 400 љ.

б. Ачан темеллер казб битирефек ве јер устунден дувар, чиксин, јавил 600 љ.

в. Ачан дуварлар бир бојун топраг узере јап-лацак ол земан версин 300 љ.

г. Ачан дуварлар јап-лацак ве иџини, душеме си версин 300 љ.

д. Ачан дуварлар јап-лацак ве учунџу, душеме, дахи, ве чатџи, јерљешсин јуртсун, вередек 350 љ.

е. Ачан сувадтирацак дитардан ве скељејер индирсин ол земан версин 250 љ.

ж. Ачан сувад-тирацак, ичерден, ве кануљери ве џам, чершевељер јерљешсин, ол земан версин 400 љ.

сподару од куќава даму
всплатид уште 400 л. ц.

Ова, уговор, на два
преписа, је, написан, и
један препис се наодид
при, господара, од, ку-
ќава а други причелни-
код мансторски, које и
једна и друга, страна,
со подисод свои го у-
тврдувајед, пред, овде,
подисани сведоци.

1 Марта 1875 год
У Солун.

Уговорачи
Андон Тримоски,
домаќин
Иљја Јовановски
маистор.

Сведоци

Петко Јанкоски, брдар,
Никола Јанкоски, тер,
Стрезо Попоски, ковач.

Пи.

Како се пишид, при-
знавица кажимп.

Од.

Признавица кога пиши-
ме треба да кажемс од
кого, нешто, кога, уни-
маме, и зашто ја даваш
све, да, напишеш, раз-
борато.

е.

Пример.

Признавица.

На 120 гр. чарш. по
коју ја доленодисани.
примам од Никола Сто-

новшун, та, по ене, зо-
тувји нка штеп дот пое-
полагаје, еде, маа, 400
љира верде смретис.

Кји кувесор при дун
шкровја аште, шкроум,
еде њи шкровја ушн-
дет нге зотувија штепи
ано ћетер нге краје мје-
штерис цвља по еде њи
еде ћетер, ана, меимзаа,
шкрумеа ветис поебесо-
ни приаре, кату шкру-
шин бејандијат

1. Марс 1875 вјетви иде
сељаник.

Пантошпор јан,
Андон Тримес,
зотви штепит.
Иљја Јованисе
мјештер крије.

Бејанди

Н. П.
Ђ. Р.
Тр. С.

Пу.

Сино шкруед епрењ-
јомеа, дифтому, њнер.

Уп.

Епрењјомеа кур пош-
круим духет тадифтоим
нка, цвља, висен, кур,
марим еде прсе поениш,
цвт, ташкрује, маршин,
вешт.

е.

Штиљс.

Епрењјомеа.

Прми 120 гр. чар. м-
бас пла уни поште шкро-
ум емора, нка, Никола,

з. Евет ачан јерљеш-
тиредек басамаклар, ве
душемељер ве емћи ве-
љах, љиби, битирмиш љи
тесљим едсин ев саби-
је ол земан уде битир-
син даха 400 љира са-
ри азизије танеси.

Букоонтракт љи тес
вид-те јазил-дир ве бир
тесвид булунур ев саби
коинунда дахи гавре
си булунур калфа љија
коинунда англини, љи,
ве бир евед, гавре, та-
раф дахи љенди визан-
љен, тастик, едејорлар,
намћи мисниљер онунде
бурда јазил олуб шахи-
тљер.

1. Језар 1875 сељанигде.

Контрктчиљер,
Андон Тримоглу
ев саби.
Иљја Јованоглу
калфа.

Шахит

Г. П.
Г. Р.
Г. С.

Су.

Пасл, јаз-а-р, икрар,
наме бана табир еиле.

Џу.

Икрар наме, ачан ја-
зарис, љјазим, дивере-
љим љи љимден бир шеи
ачан, адриз, ве неичин,
верирсин, битуну, јаза-
син авлашик.

е.

Тесвид.

Икрар наме.

120 груш љечен ахче
агри ардинде бен сонде
јазли олуб аддим, Ни-

вкоски за одилатување по уговору, који је направен да ми одилатува, Дуговаћево, негово, на месец те затова, за овја месец Јануар 1875 год. ми платил дајемму ову признаицу и мојим подинсом, потвртува, у струмница, 1. Фебруара, 1875 год.

Стојко Петкоски
земједелец.

Ив.

Слогница како се пише кажимн.

Од.

Слогница кога пишмне треба да кажеме напред од чја троговнина је и за кого ја пишмне и име, и презиме, пак, после да пишмне со ред тје створови који сме, муји продаје и поколку гроша и пара.

Промер.

Ж.

Слогница.

Од, трговину, Јована Поповски, од Содун.

За господар Арса Кудуљоски из Охрид.

1-во. 20, оки, суво грозне по 1 гр. и 30 пар. 35. гр.

2-го. 10 оки, крмес, по 85. гр. 850. гр.

3-ћи. 3 тона платно бобањено, по 60: гр. и 30 пр. 182. 10.

Укупно 1127. 10.

стојкос препагумеа мбас кувисор циљи аште бапроум талому пагое борцин етисе прми муи по пре ајо прекји муи калвор 1875 вјет, мукапагове покам епаун, кји, епрејџоџмеа еде мешкровоја тем побесова уи иде струмница 1. Муи шкурт 1875 вјет.

Стојко Петкос
љаронтор.

Пу.

Епачошии си ушкрупце дидфому.

Уп.

Есапшин кур пошкруим, духет, тидифтоим, пара нка кунт решперљик аште еде прециљи поја, шкрум, емни, еде, припемин опет, настан, ташкруим, мерен, ата, барумеа, циљи, екимн, шите, еде, касаа, грош, еде ас.

Итиљс.

Ж.

Шкуроња есапнт.

Нка речперљикин, те Јовани Пријтисе селанвикис.

Преи зотунји Арсе Кудуљосе, нка Орије.

1. 20 оке, рум, сати ка 1 гр. еде 30. ас. 35.

2. 10. оке, крмес, ка, 85 гр. 850. гр.

3. 3. топ, плаура, бамбукис, ка, 60 гро. еде 30 ас. 182 10.

Цио 1127. 10.

коладан, Стојко, оглу, ћи контракт удемегине ардинце ћи јашњи одулуб аји башнида, онун, борцину бана удесен ве меркум суриједте буан, башина таријесинде бана удемиш канун, сани 1875, сенеје, бу иклар, намеји веририм ве ћендим, имзам, иљен, тастик едерим стру мицеде 1. Шубат 1875 сене.

Стојко Петко оглу
чиџици

Су.

Есап каљемн наса јазилџир дивер, сана.

Цу.

Есап каљемн ачан јазарис љјазим диверелџим ивтида Ѓимин тидаретљикден див ве ћиме ични јазажориз исми ве лаг-мини ћене сонра јазажим с-раиљен меркум шеиљери, ћи ангиљери она самтишик, ве качер круш ве пара.

Тесвид.

Ж.

Есаб каљемн.

Тидаредтен Јован Папаз оглувун сељаникљи.

Нам, ћи, мисни ичун, Арсо Кудуљосљу Охридљи.

1. 20 ока куру узум, 1. рер. круш, ве отузер, пара, 35. кр.

2. 10 ока крмес, 85. гр. кру. ока си 850. кр.

3. 3 топ, памбук, беи, 60 кр. ве 30 182 10.

Цемн 1127. 10.

Наплатијо Јован Поповски 1. Марта 1875. год у Солун.

Пи.

Како се пишад имаовица, кажими ако знајеш.

Од.

Имаовица кога пишаме треба да кажеме од местово, ширина, и должина да, кажеме и да, назначиме името аџије, доице, нива, љивада, кућа, воденица, и љи, што, даје.

Потом да кажеме сусједи, кои од која страна је сусјед и како мује име и презиме.

Пример.

з.

Имаовица.

Од дозје моје које се наодид у дозјана гумендеска јованица, именујемо место.

Должина 60 сожни а ширина 40 сожни.

Између сусједи Риста Доневики трг, од, војстична страна, а до Петко Кузмановски од западна страна а до Коста Николоски од северна страна, и до андона кожуваровски, од јужна страна.

Го продавам смиљеве буњински трг, из Солун за триста гроша чаршиски које мији платид.

И смиљета буњински, напред, реченог, тргов, напред, учинувам стован на дозјето моје и од сега,

Емаре, парат, Јован Прифитис, 1. Марс, 1875 вјет иде сељаник.

Пу.

Сипо ушкрунте кимисора дифтому по и дји.

Уп.

Кимисора, кур емкруним пара, духет, та дифтоим нка вендин џант, еде џати, са, аште, та дифтоим ташкруим емнин чун, аште, венеш, ара, љивад, штеп, мулија, сен чинш даш.

Пастан, та дифтоим, еде те комши ит. циљи нка дла ава аште емнин еде прми емнин.

Штиљс.

з.

Кимисора.

Нка венешт еми циљи уциндет иде венеша гумендес прми венди Јованиц, џошњин.

Еџати, аште, 60 паш ано цани, 40 паш.

Намрдете комши Ристе донес речн, нка ава ку дель, дили, ано, џер, Петко Кузманис нка ава кууте дили ано џер Коста Николас нка анате мурања еде џер андонн коповарисе, нка ава те кблес.

Ешита смиљи буњинис речпер нка сељаник пре трећит грош чаршенсе циљи по му, ка пагове.

Еде смиље буњинисе, паре, џошнин, речпер, поеборова штеписор прдо вевешн еми еде нка

Удемиш, мемури, Јована Палазоглује 1. Језар 1875 таријеси сељаникте.

Су.

Тани насл јазидр, бана табир, еиље, егер, биљирсен.

Цу.

Танији ачан, јазарис, љязим диверељим, мааљден, џенишљиги, ве, узундуги, некадар, дир, диверељим ве билетирељим, исми, аџиба, баа, ми тарла, ми, чапр, ми јаот неисе.

Олдем, диверељим, коншуљер, џим анги тарараџ дир комшу, ве, исми, ведагми наслдир.

Тесвид.

з.

Тани.

Беним мал баадан џи англис, будунур, гумендес, баалар, ехаџиједе, Јованица, мааљде, ашлан.

Узундуги, 60, колач, дахи џенишљиги, 40 колач.

Ти коншу мабелнљеринде, Христо донеоглу туџар џун догусу тарараџдан ве, Петко Кузманоглу, џун, батиди, тарараџдан ве дахи андон џурчиоглу кбље тарараџтан.

Сатајорум, смиљкоја, буњин оглу туџар, сељанингтен, учјус, круша џечен, ахче, англиџери, џи бана удемиштер.

Ве, Смиљкоји Буњин, оглу евел андигим ту-

напред секои, да познавад смиљета, за, домаћин и по негову вољју, нека си, угаћад, како, домаћин свол, 1. Март, 1875 година у Вељес.

Продавач

Петко Јанковски,
земјуде од куманово
Сведоци.

Н. Н.

П. П.

Ова, имаоница, како, истинита, потврдувад, суд Вељески.

№ 100. 1. Марта 1875
године.

Председник.

Пп.

Кажими како се нише
намиреше, ако, знајеш.

Од.

Намиреше кога пишпе
ме треба да кажеме из
меѓу, кого је, и зашто.

И да се напише сета
работа, која, је, текла,
и наипосле да се каже
који кому то давад или
се два токмо гласна пре-
писа се на правени.

Пример.

и.

Намиреније.

Које ја долуподписа-
ни, дајем од моја рука,
Петкове Јанковски трг,
од Прилеп, за јо, кила,
пченица, коју имад по-

ташти препара пас вет,
та ијоте смиљзи преш-
тенисор еде мас, мали,
ветис љете, дривоје, си
по штенисор вет 1 Март
1875 вјет иде вељес.

Шеситор.

Петко Јанкисе,
Нка Куманова.

Бејанци.

П. Н.

П. П.

Кји кимисора си вртеп
покабесове љуји веље-
сисе.

Пу.

Дифотому, поси, ушк-
рунте, дашурисора по н
дји.

Уп.

Дашурисора кур пош-
рум духед тадифотом,
икациљи намрдете аште
еде прсе.

Еде, та, ушкрун цие,
пунн, ц-ла, аште, ерео,
еде настап, тадифотом,
циљи кекуши поспе, сен
јан дуји равш, задик-
тошни шкроџја јан ба-
роум.

Штпље.

и.

Датурисора.

Циљи уи поште шкру-
шин, поена, нва, дора,
пме, Петгут, Јанкисе,
речпер, нва, приљени,
пре, 10, киље, грун, ци-

цари мал сахиби сиљед-
тиририм бени, бага узер-
риде, не шимден, сонра
вљерије, херџес, смиљ-
који, беиљесин, малса-
хиби, ичун, ве, онун, я-
раде, ардинце, тертиб,
едсин, бенди, мал, са-
хиби љиби 1. Језар 1875
тарије љуриљи ехаљи-
једе.

Сатан.

Петко Јанкоогу,
Чвџти, кумановали.

Шахитљер.

Асан Усеин.

Ахмет Осман.

Демир Сељимоглу.

Меркум таији сада-
катџиби љуџумед, азре-
тљери, тастик, едејор.

№ 100. 1. Језар 1875.
тариједе аһим.

Су.

Бапа табир еиље наса
јазилр, аклашма, егер,
биљирсен.

Цу.

Аклашма, ачан, јаза-
рис љјазим диверелим,
ћимљери, мабеиљерин-
де олуб ве пейчин дахи.

Ве, јазиле-и, битун,
иши, ћи, англис, ваки,
олдугу ве енсонра, ди-
вересин, анги ћиме, ве-
ријор јаот исе, ићи та-
мам сесељи, тесвид, ја-
или, всељер.

Тесвид.

и.

Суљџ, наме (аклашма).

Ангији ћи бен сонде
јазљи олуб бенди ељим-
ден, веририм, Петкоја
Јанко, огду, тужар, при-
љешели, јо. киље богда-

уговор од, наш, који, је, направен, између, нас, 15 Мајта 1874 год да ми давад.

Ево денеска, ми издад подиуно све по напред, реченог, уговора, затова, му, дајем, ово, своје, ручно, писано, намирне, пред, овде, подисани, сведоци, и, немам, више, ништо, од, Петка, да, тражим, сво, по, тврдува, со, своје, ручни, подис (печат) овде, ка, де, имево, и, презимево, моје, 15 Марта 1875 година.

У Битоља.

Андон Кузманоски,
трговац.

Сведоци.

П. Н.

Г. И.

В. Д.

Прошеније.

ј.

Пример.

Суау округа дибранског.

Андон, Фиданоски, од округа, дибранског, срез дримско грло, од село Луково по, облигацији, од, 600 гр. чар, која је написана 1-ви. Септембра 1874 година дугујем и времево поминадо и Андон, уште, неми плати.

Зато, молим, славни, суд, окружје, деборско, речтног Андона, да го,

љи, екиште, мбас, кувнсор, тона, цилји, аште, баровшин намрдете, не, ве, 15 Марс, 1874 вјет, таму све.

Че, сот, му, еке, еп, цити, пљот, мас, пара, ошни, те, кувнсор, пре, ајо, поја, епа, кји, ме, ветим, дорас, шкросни, бејанцинте, еде, скам, маа, добисен, нка, Петка, такркоо, чено, бесо, ва, ме, ветим, дорас, шкросња, (миир) кату, ке, емни, еде, прми, емни, име, 15 Марс, 1875 вјет.

Нде Манастир.

Андон Кузманисе
речнер.

Бејанци.

П. Н.

Г. И.

В. Д.

Љутмеа, (арзовал).

ј.

Шти.џс.

Нде љуји казан, Дибрас.

Андон Фиданисе нка казан дибрас пидељзот грика, дримисе, внат, лукова, бас, темесутин, нка 600 грош чарнисе, ц-ла аште, шкросум, дитиите парамуните парас 1874, вјети, мукаборч, (фавторвет), апо мотин кашкоји еде Андон маа нук мукапагове.

Преајо пољутем, љуји мад, казан, те дибрас,

ичун љи англиси вариди бизим, контракт, мучениши љи англиси јављи олуб мабениљеримзде, 15 језар 1874 тарнеши, бана версиа.

Иште буђун бана теслим адмиштер битуну љи свељ андигимиз контракт арднице од ичун тарафимдан верири буну љенди ељимден јазли суљфнамен, љи, бурада, јазљи шантлар, онунде, ве тарафимдан, даа ич бир шев, јок, љв, истејем Петкодан иште тастик, едерум, љендим, ељимден имзаље (муурипљен) бурда љенди, исмии ве лагмии јанда 15 Језар 1875 сене.

Манастирда.

Андон Кузманоглу,
туџар.

Шантлар.

А. У.

Р. М.

В. А.

Арзовал.

ј.

Тесвид.

Добре казаа поћумед азретљери.

Андон, Фидан, оглу, добре, ибаљја, дримколу, изирден, лукова карријели сенед, мучинице алтијус круша љи, јазљи олуб енељи иљузде 1874 тариједи бана бурџаудир иља вадеси, љечмиштер, ве, Андон, даа бана удемеди борџу.

Шу од ичун, каза и оћумед, азретљерине, рица, едсјорум, љи ан-

позовед, силом, власти,
 љасе судиме, 1 сентем-
 бра 1875 год. у Дибра.
 Покорни слуга.
 Петко Јанкоски,
 граѓанин

Пи.

Какво, је, пријемно,
 писмо кажими ако зна-
 јеш.

Од.

Пријемно писмо кога
 пишиме треба да каже-
 ме у писмо од кого при-
 имаме тои створ и на-
 име даго речеме и ко-
 му каде треба даго да-
 јеме.

Пример.

К.

Пријемно писмо.

Које ја долуподписа-
 ни дајем од моју руку,
 Ристове, Петкоски, од,
 ресен за пет окви риби,
 који, мија, предаде, у
 мои руки даји, однеса,
 и даји дадам у битоља
 Стојану Анѓелкоски тр-
 говцу.

За това му го давам
 ово, својеручно, писмо,
 које, ако, неја, свршам,
 таја работа ја, одгова-
 рам 1. Маја, 1875, год.
 уресен Дамјан Огнено-
 ски од воштарани.

прменд шин Андони та-
 по, пруне, мерепни, љу-
 љис, дот, уѓикоиме, 1.
 Муитенара, 1875. вјет,
 иде дибра.

Петко Јанкисе,
 шерљи.

Пу.

Си аште шкроњја ме-
 рисора, дифтому, по н
 дии.

Уп.

Мерисора, шкроњја,
 кур шеруниме, духет, та
 дифтоим иде шкроњја нка
 циљи поемарим ајо даа
 еде ме емин, та по оо-
 име еде, пре, циљи, ку,
 духет дата епим.

Штиљс.

К.

Мерисор шкроњја.

Циљи уи поште шкро-
 шин кам ена нка дора,
 име, па, Ристе, Петкос,
 нка ресен пре пес ока
 пешка циљи му, ка епе
 иде дора име тапо ечоо
 еде тата еи иде мана-
 стир, надора, Стојани
 Анѓелкос речнер.

Преајо, пое нимза ки-
 јо медора ветис, шкро-
 њја циљи поненук соса
 ајо пуни, уи, дот, упр-
 чеча 1. Маји 1875 вјет
 иде ресни.

Дамјан Огнисисе нка
 воштарани.

дгм андону давед едси
 лућумед шедитљигиљен
 муаѓеме, едељим 1. И-
 љуљ 1875, тарије де-
 бреје.

Марус кул
 Петко вељеди јанко
 шерљи.

Су.

Насл дир аманет на-
 ме бана табир епље е-
 гер билѝрсен.

Џу.

Аманет наме ачан ја-
 зарис, љјазим, дивере-
 љим јазн дерупиде љи-
 мден тесљим бизе олу-
 нди меркум шеи ве пс-
 минде дејељим ве љиме
 нереде љјазим, тесљим,
 едељим.

Тесвид.

К.

Аманет, наме.

Ангији љи бен сонде,
 јазил, љенди, ељимден,
 верерим ристоја петко,
 оглу реснаљи беш ока,
 балк ичун ангиљери љи
 бана, тесљим, едти, љи,
 бен, љотурун, ве дахи,
 тесљим едејим манасти-
 ра стојан анѓелкооглу,
 тудара.

Шу ол, себеби, ичун,
 она веририм буну, љен-
 ди ељимден аманет на-
 мен љи, егер, бен, мер-
 кум иши битирмесем бен
 пувабчи јим меркум ише
 1. Пјар 1875 реснаја.

Дамјан Огненоглу
 воштаранљи

Пи.

Како се пише, облигација важими ако знајеш.

Од.

Облигација се пише, од три руке.

Еднаје на чест лични.

Друга, је со, добри, људи или јемци.

Трета се, пишид, со, залог кућа, нива, лозје, и друго нешто.

Које ја хакажа една со јемци.

Пример.

Л.

Облигација.

Од 100 гр. чар.

Које, ја, долуподписани земам на зајем од Асана Усеиноски, скопјанец, за, еден, месец, време дамуји врата, но ако, ји, неврата, ја, му, давам, замене, добор, платец тој ња платид.

И уговорено је така, ако се догодид, повремено после да останад и оваја работа со, суд, дасе вршид тога, даму, плаћа 1/100 месечни интерес дури, даму исплата 1. Априља 1875 год. у Охрид.

Добор плаћач,

Ристе Кузманоски,

од Требеништас.

Д-а-жик,

Петко Андоноски,

од Месокастро.

Сведоци.

Н. П.

А. Т.

Т. А.

Пу.

Сино ушкрујет темесут, диктому, по и дји.

Уп.

Темесут ушкрујете нка тре арада.

Њјани аште на беса-фачес.

Њетер аште ме, мир, њерна сен њефиљ.

Трети, ушкрујед, ме, реим штеп, ара, венеш, еде њетер сен.

Цили уи дот, дикто, њи темесут, ме, њефиљ.

Штиљс.

Л.

Темесут.

Нка, њи њинт гро.

Цили уи поште шкросни уауи нка асани усеписе шкупис преџи, муи мотив татакте прап по, не, нук, такте, уи, по еве, премую, њи њефиљ аи та пагоје.

Еде кувисур аште ашту и по удетман маз, мотив настан та мбете, еде, кји, пуна, ме, љуџ, таусосе, атаер дот паго, уи, 1/100 мунсе мамеље њер та паго дити, 1. Прељ, 1875. вјет, иде, Орпје.

Њефиљ.

Ристе Кузманис,

требеништас.

Фанторвет,

Петко Андоноисе,

нка Месокастро.

Бејанци.

Н. П.

А. Т.

Т. А.

Су.

Темесуд насл јазилр, бана табир еиле, егер, билърсен.

Џу.

Темесуд јазилр уч турљиден.

Бир јазилр чере ихти-бара.

Гаире јазилр еи њефиљер иљен јаот њефиљ.

Ангији бен дивереим бир њефиљилен.

Учунду јазилр, реим, иљен ев, тарла, баг ве, гаире песнељер.

Тесвид.

Л.

Т е м е с у д .

Јус круштан, ангији, бен соуде нзмз дивереи ондуч ал-р-м асан аадан усени оглу ускупил бир аи вадеси иљен њи она, чевиреим, иља, њи бен чевирмесем, тарифидан веририм њенди невисме, њефиљ, њи, меркум удејецек.

Ве буна ѓоре, пазар, едикт онље њи ваки олурсе, вадеден, сонра, калсилаар ве, бу амел, пофумед таригилен битиреим, ол земаи, намџи, меснеје мемуриим удемегине 100 бир круш фазз аји башина, таа удемегимм битиреим 1 нисан 1875 тарије ориједе.

Њефиљ

Ристо Кузманоглу

требеништали

борљинодуб.

Петко Андоноглу

месокастродан.

Шантљер.

Турски кога се пише зашто зафаџад од десно кун лево треба у секоје писмо, дужникод, иџи који праџад писмо да се подпише на лева страна.

А, сведоци, да се, подписују, на деснава, страна.

Пи.

А ту чест, иџи, над, писмо, у надпису, иџи, кога зборуваме на уста на возвишена љица.

Како, да, зборуваме, иџи да пишме кажими ако знајем.

Од.

Мије кога пишме иџи кога, зборуваме, на уста ва некоји.

Треба секому, возвишеном љиду сироти достоинства њихни и чест да учиниме.

Пи.

Кажими за секоје достоинство, како, треба, да зборуваме и да пишме надпис.

Од.

Почесни надписи многу, се, и секакви, току, овде, неколку, дакажа.

Пи.

Кажими који се.

Турчиш кур дот шкружет прсе заје ика дјата еде иге манч, шкруите, духет, иде нас, циџи, шкроџа, борџи, сен, куш дргоје доџи карте та ушкрује емин, теветис прми ана, те манч, апо бејанџинте, та ушкруи прми, анате, дјат, наскан.

Пу.

Апо икрам сен, прми шкроџа, иде, шкрумеџ, куџа, пошкон, сен кур, кувендонм мегоја меџериџад мал.

Си, духет, тафоџим, сен та шкруи дџетоу по и динш.

Уп.

Неве куришкруим сен, кур, ковендонм, мегоја, медоџи циџи.

Духет и-нас куш џерџи меџаче наџт напар ихтибарин те ветис еде икрам та баронм.

Пу.

Дџетоу пренас, циџи, икрам, си, подухет, такувендонм еде, ташкруим шкроџа прми се куџа пошкон.

Уп.

Шкроџа, прмисе јан, шум, еде, џишчвар, по, катудиса дот, дџето.

Пу.

Дџетоу циџијан.

Турче каџеме чунки, сатараџтан, башданир, ве сола јуруерек јазниџи џазим хербир меџтубе јаот сенедте џим борџуодуб, ериф, јаот, џим мехтуб џондерирсе џиме џенди имџаџи, јазсин, јазџе, сон, уџине, сола.

Дахи шахитџер џенди измалари јас-синлар сатарава.

Су.

Ја ихтибар јаот мехтуб узеринде аџан соџџериз еџиџанли ерифџере јаот јоклама јаздџимиз земап.

Нас-а соџџеџим ја от јазаџим бана табир еџле егер биџирсен.

Џу.

Бис аџан, јазарис, ја от соџџерис џисан џимџере.

Пазим хербир еџиџанли ерифџе шанна џоре ве ихтибар дахи, едеџим.

Су.

Бана табир еџле џи, хербир, ихтибар, иџун, нас-а, џазим мухабет, едеџим ве јокламаџи јазаџим дахи.

Џу.

Ихтибарад каџемџер чоџџис, дирлар, иџа, бир некадар, бурдадиверем.

Су.

Бана табир еџле анџиџердирлар.

Од.

- а. Цар.
 б. Вељики везир,
 в. Војвода.
 г. Гуверниер.
 д. Војначалник.
 е. Пуковник.
 ж. Подпуковник.
 з. Председник.
 и. Владика.
 ј. Свештеник.
 к. Господар.
 л. Секретар.
 м. Хиљадник.
 н. Капетан.
 о. Зотиник.
 п. Едесетник.
 р. Учитељ (професор)

Пи.

Али треба секуму од
 овије, напред, речени,
 љица, раздељено, чест,
 да, му, се, чинид, иљи,
 не кажими

Од.

Секому, треба, оде-
 љено, по достоинство,
 негово да му се учинид.

И тога овака.

а. Цару.

Ваше високо импера-
 торско царско вељичан-
 ство.

б. Великом везиру.

Вашем високом сија-
 телству, царско, вељичан-
 ствену заступнику.

в. Војводи.

Вашем, возовишеном,
 сијателству.

г. Гуверниеру.

Твоја светлост.

д. Господин, начаљ-
 нику војеном.

е. Господин, пуков-
 нику.

ж. Господин, подпу-
 ковник.

Уп.

- а. Мрети.
 б. Седреземи.
 в. Кријаскерит.
 г. Пашавиљајетис.
 д. Паша аскерит.
 е. Пашааскерит.
 ж. Пашааскерит.
 з. Кријеђуџит.
 и. Вдадике.
 ј. Приџт.
 к. Зотунџа.
 л. Шкруитар.
 м. Њимијар.
 н. Кашидани.
 о. Њињинтор.
 п. Песедијетор.
 р. Мјештри.

Пу.

Апо, духед, и-пасџи,
 вет ика ката преи цџиљ
 фаче куки, ми, џа пара
 удаи икрам тапобароим
 сен нук диџтому.

Уп.

И-пас куш, духед, у-
 дан бас наљти, еветис,
 та поубаројет.

Ће еде ајо, кашту.

а. Мрети.

Е мрети, инаљт, еде,
 ма, наљт, прми, теџи-
 твет, ика, кабиље, аз-
 рети осман.

б. Преи садразами.

Јотеја, наљти, џрет,
 смретис, инаљт, иде,
 вељинте бесоум.

в. Крије аскерит.

Јотеја наљти ортинг
 атијета.

г. Зотунџи, паша, ви-
 љајетит.

д. Зотунџи пашааске-
 рит.

е. Зотунџи пашааскерит.
 ж. Зотунџи, паша, а-
 скерит.

Џу.

- а. Падишах.
 б. Садразам.
 в. Мушир.
 г. Ваљиваша.
 д. Сер-аскерпаша.
 е. Мирхалан.
 ж. Каимакан.
 з. Алим.
 и. Шех.
 ј. Имам.
 к. Беј.
 л. Башџатиб.
 м. Винбаша.
 н. Кол ааси.
 о. Јуз баша.
 п. Миљазим.
 р. Хоџа (мудериз).

Су.

Аџиба љјазим ми хер-
 џезе бу евељ, де диги-
 мизлерде наљни месне-
 љери, черелер аири иџ-
 тибар едељим исе деиљ
 аана табир еиле.

Џу.

Херџезе љјазим аири
 џенди шаинна џоре она
 еиленсин.

Ве, меркум боиле.

а. Падишаја.

Ћереметли, муџере-
 метли, дадери, ељиф-
 шана ефенд-и султан-м.
 б. Седаријетинде.

Хатеринизин, баба,
 аљи је, капис-ида.

в. Мушир паша азре-
 тљери.

г. Ваљи, паша, азре-
 шљери.

д. Сераскер, паша а-
 зретљери џендије.

е, Емир алаи, беје,

ж. Каимаканбеји езе-
 ндије.

з. Господник председник.

п. Ваше преосвештенство

ј. Господин поне.

к. Господару.

д. Господин, секретару.

м. Господин, хиљаднику.

н. Господин капетану.

о. Господин стотнику.

п. Господин педесетнику.

р. Господин учитељу.

Ако је од хиљадник, долу до педесетник.

У турскијод јазик кога, зборуваме, на уста, треба, секому, асан, аа усени аа да вељиме.

А со хоџа мула јусуф иљи како, му је името.

з. Зотуџи, крије ђуџит.

п. Зотуни владик.

ј. Зотуџији приџит.

к. Зотуџите.

д. Зотуџи, шкруитар.

м. Зотуни њи мнар.

н. Зотуџи буљугбаш.

о. Зотуни, џинторит.

п. Зотуџи буљугбаш.

р. Зотуџи мјештрит.

Нка, бинбаши, ђер, миљазими, иде, гјуха,

турчинит, кур, покувендом мегоја духет мепаскуш асан, ага усени ага таџоим.

Апо ме хоџа мула јусуф сеи спноквште емин.

з. Аџим еџендије.

п. Шех буба еџендије.

ј. Имам еџендије.

к. Ајаја.

д. Баш, џатип, еџендије.

м. Бинбаши еџендије.

н. Кол, ааси, еџендије.

о. Јузбаши, еџендије.

п. Миљазим еџендије.

р. Хоџа (мудериз) еџендије.

Зира, бинбашидеи, ашаја миљазим, еџендије едек.

Турче џи, саниједе ачан мухабет едерис џи-

сан, џазим хербир намџи, меспеје, асан, аа усени аа дејељим.

Дахи имама мула Јусуф јаот неми нас-а нсе.

XVII.

Толковање букви које каков глас имад.

Пи.

Штоје писменица иљи букварка, кажими, ако, знајеш.

Од.

Писменица, је, това, прво, треба, да, познамо, гласод, од, словава секоје слово каков глас имад.

Пак, после, со овије, само гласни слова кога нам треба даја кажеме мислава, наша некому другему написано.

Атои треба, това, да разберед, што, му, пишме, иљи мије да разбереме, други, некоји,

XVII.

Јамтоје барома марвешт, штиљса, дла, сп, зан кинте.

Пу.

Чин аште шкроџисора сеи штиљсарка, дџето-му по н дџи.

Упр.

Шкроџисора, аште, ајо, пара, духет, таџоџим зани нка, штиљса, нас штиљс, си зан, кинте.

Опет, настав, мекџи, ветзанис, дџетош ни, штиљса, кур, на, духет та дџетоим куити тоно на, њи, циљи, џетер, шкроум.

Апо, аји, духет, ајо, тамар веш чинш, поешк-

XVII.

Калем терџумеси џи, анги насд сеси вар.

Су.

Не андр калџеми, бежан, јаот, елиџ, суџара, бана табир епље, егер, биљирсен.

Џу.

Калџеми бежан дир џи нитида џјазим, џи, буџазилерин, сесни, бенџељем, ве, хер, бир, јази, перџис, сеси, вар.

Дахи, оддем, буилар, илен џи, џенди, сесџи, јазиљер олуб бизе џјазим, оддугу, земан, џи, диверџим фиџиримизи, бирџиме гаиреје, јази.

Евед меркум џјазим, џи ону анласин, неона,

ако нам писал ево това
је, писменица, пѣи, бу-
кварка.

Пи.

Со што можеме да на-
пишине писменица пак,
да, се, разбирајед, збо-
ровине наши, кога, нам
треба да му кажеме ве-
што другему а тои това
чисто да разбере, кажи-
ми ако знајеш.

Од.

Со слова, самогласни
кои се.

Пи.

Од кољку, јазници, п-
мајед слова кажими ако
знајеш.

Од.

- а. Славјански,
 - б. Турски,
 - в. Јеврејски,
 - г. Латински,
 - д. Јерменски,
 - е. Грчки.
- И многу други.

Пи.

Кажими кољку од чији
слова имаед.

Од.

Славјански имајед 44
току само, со 35 слова
начисто се пише.

Пи.

Кољку слова имајед,
турски кажими.

руим сеи, ва, тамарим,
вешт љетер њакуш даш
веве ека шкруу, че ајо
аште шкроњисора, сеи,
штиљсарка.

Пу.

Ме чини мундеми, та-
пошкруим шкроњисора,
опет, тапомарин, вешт,
кувни тона кур, по на
духет таподвѣтомн ви-
сен наџи љетер ано аи
ајо, настр. тамаревешт,
дифтому по н дји.

Уп.

Мештиљса, вет, зан-
диктошин цѣџи јан.

Пу.

Нка саа гјуха кџште
штиљса, дифтому, по
н дји.

Уп.

- а. Славјанисе,
 - б. Турчиште.
 - в. Ибрамисе,
 - г. Латинисе,
 - д. Јерменисе,
 - е. Грчиште,
- Еде шум љетер.

Пу.

Дифтому саа нка ку-
ид штиљса кџште

Уп.

Славјанисе кџште 44
по веч ме 35, штиљ ма-
настр ушкрунте.

Пу.

Саа штиљса кџште тур-
чишт дифтому.

јазарис јаот бис, анла-
јалим гаире бирјим ја-
зди, нсе, нште, меркум,
дир каџеми бејан, јаот,
елиџсупара.

Сув.

Неиљен, едебиљирис,
џи јазалим каџеми бе-
јан љене, анлашнинаар,
мухабет.љеримизи, ачан,
бизе лјазим олдиги зе-
ман џи диверелим бир-
шев, башкапина, дахи,
џи меркум ону паџ ан-
лас-п бана табир еиље
егер биљирсен.

Џув.

Јазилер иље ангиљер
џи џенди, сесџи, одуб.

Су.

Некадар, џисаниден,
јазилер вар бана табир
еиље егер биљирсен.

Џу.

- а. Турчес.
 - б. Славјанчес,
 - в. Ибрамидес.
 - г. Латиндес,
 - д. Јермендес,
 - е. Урумчес.
- Ве чок гаирељер дахи.

Су.

Бана табир еиље не-
кадар џимилерден ја-
зиси вар.

Џу.

Славјанчес јазилер 44
вар иља саде 35 иљен,
ен паџ јазилр.

Су.

Некадар јази вар тур-
че бана табир еиље.

С. македонски	Арбански	Турски
<p>Од. Турски слова имајед 29 редовни и 14 титљи и надворни,</p>	<p>Упр. Турчиште 29, штиљс ка арадас, еде 14 пр- мисе еде јаштас.</p>	<p>Џу. Турчос, јазилер, вар, 29 сра, ардинце, ве 14, нокталар, ем, утруље- риљен бераберинце.</p>
<p>Пп. Кољку се, јевренски, слова кажими.</p>	<p>Пу. Са јан ибрамисе шти- љса дифтому.</p>	<p>Су. Некадар ибрамиџес ја- зиљер вар банатабир е- иле.</p>
<p>Од. Јевренски слова има- јед 26.</p>	<p>Упр. Ибрамисе, штиљса, киште 26.</p>	<p>Џу. Ибрамиџес, јазилер, вар 26.</p>
<p>Пп. Кољку, се, латински, слова кажими.</p>	<p>Пу. Са јан латинисе шти- љса дифтому њер.</p>	<p>Су. Латинџес некадар ја- зиљер вар дивер, бана.</p>
<p>Од. Латински слова има- јед 20 а в саставци.</p>	<p>Уп. Латинисе штиљса ки- ште 26 апо еде нка дуп бомун њја бојет.</p>	<p>Џув. Латинџес јазилер вар 26 ве екјемељер дахи, пњиден бир олур.</p>
<p>Пп. Кољку слова, имајед, јерменски кажими, ако, знајеш.</p>	<p>Џу. Саа штиљса киште је- рменисе, дифтому по н дја.</p>	<p>Су. Јермениџес, некадар, јазилер вар бана табир еиле егер билирсен.</p>
<p>Од. Јерменски слова за у азија треба, а за овде, у јевропа не.</p>	<p>Упр. Јерменисе, штиљса, преанадол духет апо пр- еи кату иде јевропа нук.</p>	<p>Џу. Јермениџес, јазилер, анадол пчин љјазим да- хв бурда јевропа ехаљн- једе деил.</p>
<p>Пп. Кољку слова, имајед, грчки кажими.</p>	<p>Пу. Саа, штиљса, киште, гречинш дифтому њер.</p>	<p>Су. Некадар јота вар уру- џес бана табир еиле.</p>
<p>Од. Грчки слова, има 24, а и саставци две уједно.</p>	<p>Уп. Гречинште штиљса ки- ште 24 апо еде нка дуп бомун њја јан.</p>	<p>Џу. Урумџес јоталар вар 24 њла ве дахи екјеме пњиден бир.</p>
<p>Пп. Со чији слова је пи- сана оваја књига кажи- ми ако знајеш.</p>	<p>Пу. Ме кунт, штиљса, аште шкрошин кји љп- берт дифтому, њер по н дја.</p>	<p>Су. Тимин јазилен, бу- њитаб, јазил-дир, бана, табир еиле билерисен.</p>

Од. Со славјански је, пи- сана само со 35 слова.	Уп. Ме славјанисе, аште, шкрошан, веч, ме, 35 штиљса.	Џу. Славјарчес јазилдир иља саде 35 јазилен.
Пи. Кажими ји од почетка до свршетка.	Пу. Дифтому, њнер, ата, ика бали ђер сосмеа.	Џу. Бана таквим, ед, ни- тидаден таа сонупаедек.
Од. Овије се.	Уп. Че кији јан.	Џу. Бунлардир.

а, б, в, г, д, е, је, ж, з, и, ј,

к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, у.

ф, х, ц, ч, ш, ји, ја, љ, њ, ц, ју,

Пи. Кажими гласод одсе- које слово, ако знајеш.	Пу. Дифтому ика нас вет штиљс си зан киште по и дји.	Су. Бана табир силе хе- рбир јотанин сесни е- гер биљирсен.
Од. Глас секоје слово и- мад само за себе, и о- вака се познавад, глас, од свако слово.	Упр. Зан нас, вет, штиљс, киште вет, првете, еде, ће кашту поуњјовет зан ика нас вет штиљс.	Џу. Аваз хербир, јотанин вар, њенди, ехаљисине, ве боиле бенљенир сес хербир јотадан.
А, а. Ово слово је, гушно, зашто со гушава го ре- чуваме и со душава.	А, а. Кји штиљс, аште гу- шас прсе ме гуша пои- фољим еде ме шпирти.	А, а. Бу јазн боазиндир ничин боазис иљен, сонљериз ве рухумиз иљен, дахи.
В, б. Ово, слово је, бузно, зашто со мердиве и со душава го речуваме.	В, б. Кји штиљс аште, бу- зисе прсе ме буза еде, ме шпирти, поифољим.	В, б. Бу јазн дудакларндир ничин, дудаклар, иљен, ве рухумљен сонљејоруз.

В, в.

Ово слово је зубно и гушно зашто со забиве и со мердиве го речуваме.

Г, г.

Ово слово је зубно и гушно зашто созубиве и со гушава го речуваме.

Д, д.

Овослово је зубно и гушно, зашто забиве ји стегнуваме а со гушава даваме, сила, и го, речуваме.

Е, е.

Ово слово је, гушно, зашто од грлово маљи, глас со душава даваме и со, душа, го, речува, покроче.

Је, је.

Ово слово је, гушно, виљично и јазично, зашто имад прилагателно слово пред него.

А кога, го, речуваме, виљичиве ји стегнуваме јазиков, го соберуваме, а со гушава даваме сила пак да го речеме.

Ж, ж.

Ово слово је зубно и гушно, зашто забиве ји стегнуваме а согушава даваме сила и го речуваме меко.

З, з.

Ово слово је гушно и јазично, зашто, јазиков

В, в.

Кји штиљс аште дамбисе, еде грикас прсе ме дамбаеде ме бузанофољим.

Г, г.

Кји штиљс аште дамбисе еде гушисе прсе ме дамба еде ме гуша, поифољим.

Д, д.

Кји штиљс аште, дамбисе еде гушисе прсе те дамба пое штрингоим апо, ме гуша, еним, фортмеа еде појифољим.

Е, е.

Кји штиљс аште гушас прсе нка, гурмазе, вогљ зан ме ширти еним еде ме ширти поноим кадале.

Је, је.

Кји штиљс аште, гушас пофудисе еде гјухисе прсе киште вдитошин штиљс препара ајо. Ано кур појаоим те нофуда, поештрингоим, те љуу поумбљидем апо ме гуша еним форме онет тапонојем.

Ж, ж.

Кји штиљс аште дамбисе еде гушас, прсе, дамбат поештрингоим, апо, ме, гуша еним репинеа еде понојем бут.

З, з.

Кји штиљс аште, гушас еде љуас прсе љуу,

В, в.

Бу јази дишљерин ве дудақларидир, ничин, дишљер-мз иљен ве дудақлармз иљен, сонљејоруз.

Г, г.

Бу јази дишљерин ве баазидир ничин дишљермз иљен ве боазимз иљен сонљејоруз.

Д, д.

Бу јази дишљерин ве баазидир ничин, дишљеримизи с-к-јоруз дахи баазилен шедит верирз њи дејелым.

Е, е.

Бу јази боазидир ничин, боазмздан, ључук, сес рухумз иљен верирз ве рух иљен сонљериз, јаваш (сукут).

Је, је.

Бу јази боазин, чинелери ве дилни дирничин сол тарафдан онден јашник јази вар.

Зира ачан сонљеје пидгмз чинелеримизи меркумљерл с кариз дилмизи тогла, тирирз, дахи богазмиз иљен, шедитљик верирз таа дејелым.

Ж, ж.

Бу јази дишљерин ве богазин дирничин дишљеримизи, с-кајоруз, дахи богазмиз иљен шедитљик верирз, ве буну сонљејоруз јумушаг.

З, з.

Бу јази, богазин, ве, дилни, дир, ничин, ди-

Од. Седмица је времево од седам дни а недеља је празник име, од денод.	Уп. Јава аште мотив нка штат дит апо дил аште кренте емни нка дити.	Џув. Афта једи љунден земадир иља пазар, татиљ дир од љунун исми.
Пв. Кољку седмици имајед у једна година.	Пу. Са јава киштен, иде, њи вјет.	Су. Некадар афта вар бир сене ехаљибјед.
Одг. Педесед и две седмици имајед.	Упр. Песадијете дуји јава киште.	Џу. Ељи нћи афта вар.
ХШ. За једна година време.	ХШ. Прењи вјет мотив.	ХШ. Бир, сене, ехаљибјед, земаши.
Пв. Што се вељид година и каков содржај имад.	Пу. Чинш уоон вјет еде си баибеа киште.	Су. Не андр сене, ве не, цинс, маде си вар.
Од. Се, вељид, времено дури се вртид земјава, околу, слнчено, това се вељид слнечна година.	Уп. Уоонте мотив њер у-кује трол њарке дили. Че ајо уоонте вјетин диласе.	Џу. Девљир земани њи таа бутопраг чевирицие едег љувеше, такијанидан. Меркум андр љунешин сенеси.
Пв. Кољку време, држид, слнечна, година, кажики.	Пу. По са мот, баје њи, вјет, дилас, дифтому, њвер.	Су. Некадар земаи тутажор љунешин сенеси бана табир ење.
Одг. Триста и шејесед и пет дни и пет часови и четиријесед и осам минути и четиријесед и осам секунди.	Упр. Трењинт, паштадијете, нес, дит еде нес саат еде дунзет еде тет дакик еде, дунзете тет екмеа.	Џу. Учјус ве алтмиш беш љун, ве беш, сахат, ве, крк, секис, такика, ве, крк секис јонга, дахи.
Пв. Мије како ја броиме, година, кажики, ако, знајеш.	Пу. На сино нумором вјетин дифтому, по и дји.	Су. Бис пасд, сајарис, се неји табир, ење, егер, биљирсен.
Од. Мије ја броиме една година на 365 дни и 6 часова а шесве часа, у	Уп. На по, нумором, њи вјет, нка, 365 дит, еде, љашт, сахат, апо, ата,	Џу. Бис ону сајарис, бир сенеси 365 љунде ве алти сахат, иља од алти сахатлар, дорд, сене,

четири години се соби-
радјед, 24 часа, а това
је еден, дан, у четири,
години више.

За това четврта го-
дина ја бромме, со 366
дена, и.в.и, вис, година.

Пи.

Како се, вељид, таја
година, која је, со 366,
дни, а како се, вељад,
другиве.

Од.

Таја се, вељид, вис,
година.

А пак, другиве, три,
години се вељад редов-
ни години.

Зашто у тије години
несе, нагрјад, ништо,
вити пак, се менјавад,
вешто току само праз-
дници, који, се бројад
по с л о в о, недељно,
по један, ден, преска-
кајед.

Пи.

Од које време је на-
редено да се бројад та-
ка годиниве и од кого,
кажими.

Одг.

Посље, вељиког цара
Александра.

Цар, римски, Јулија,
цезар, тои направил го-
диниве да се бројад та-
ка затова тои љето ка-
затељ иљи каљендар се
вељид Јулијов.

Пи.

Сине народи аљи бро-
јад послечна, година
иљи не кажими.

џашт, сахат, иде, катр,
вјет, умљидет, 24 саат,
ано, ајо, аште, ии дит,
иде катр вјет машум.

По пре ајо вјети ка-
трис, по унуморонм, ме
306 дит сен вјет примсе.

Пу.

Сипо уоон, ајо вјети,
џа, аште, ме 366 дит,
ано си уоонте ата те.

Уи.

Ајо уоонте вјетни те
тепр.

Ано, опет, те, љетер,
треи вјет, уоонте, вјет,
арадисе.

Прсе иде ата вјет нук
уштијет асињсен јо опет
нук андаројет довијсен
по веч, крентен, џиљи,
унуморонте мбас штиљ-
сни дилисе, каџи, дит,
прцеия.

Пу.

Нка џиљи мотин аште
дрентошун, тапо, уну-
морони, ашту, те вјета,
еде нка џиљи диџотому.

Упр.

Пастан, мрети, пмад,
Скендери.

М прети, римисе, Ју-
лији цезар ан ека бои
вјетат тау нуморонн аш-
ту по пре ајо ан те ве-
ра шкрушини сен каљен-
дар по уоон Јулиис.

Пу.

Џитвет, њерази, ано,
нуморонн мбас вјетинте
дилис сен нук диџотому.

ехаљиједе топланирлар
24 сахад ол демек бир
ђун дорд сене ехаљије-
де зам дир.

Ол себеби ичун дор-
дунџу, сенеси, сајарис,
366 џуниљен ја от аше-
ри сене анлаан.

Сув.

Насд дељир меркум
сене ангиси ии 366 џун
иљен, олуб, дахи, насд,
дељир гапрељер.

Џу.

Меркум дељир аше-
ри сене.

Дахи љене гапрељер-
учу сенелељер дељирљер
сра сенелељер.

Меркум, ичин, ии ол,
сенелељерде ич бир шен,
зам аталмас дахи дна-
шиљмес ич биршен он-
ларда иља саде, јурти,
ђунљер ии англиер сај-
илр, татиљин, јази, ар-
динде онлар бирер џун
атлаирилар (брагар).

Су.

Анги земандан тахин
оуунмиш ии сенелељер бо-
иље салсиин вељимден
дахи бана табир, еиље.

Џу.

Бир аздан намћи бен-
дељери, и Скендер па-
дишах.

Романин надишахи Ју-
лијос цезар анил мер-
кум дузмиштар ии, се-
нељер олње саллана ол
ичун меркум, данм, ка-
љеми андр ии јуљижозун.

Су.

Битун кавлар аџаба
саја јорларми џунешни,
сене ардинџе исе дељљ
бана табир еиље.

Од.

Једни бројад а други
пebroјад.

Које Турци и Јевреи
бројад, помесечна, го-
дина.

А месечна, година је
од, 12, месечнише, нови,
и месечнава година по-
мала је 11 дни од сл-
начна, година, затова,
турска, година, повчас,
излезувад, инапред 11.
дни у секоја година.

Пи.

Побожјоно како се де-
љад година.

Од.

Година се дељад, на
четири, делови, и, тије,
делови се вељад годи-
шни времиња.

Пи.

А који се тије времиња
годишни, кажими, ако,
знајеш.

Одг.

Прољед, љето, јесен,
и зима.

Пи.

Кољбу, време, држид
секои дел.

Од.

Држад, секои по три
месеци.

Прољед, се, зафа-
њад од девети, март, и
држид до девети јунија.

Љето, се зафањад од
девети јунија и држид,
до девети септембер.

Јесен, се, зафањад, од,
девети септембра и др-

Упр.

Ни диљи, Нуморони
апо њетер нук нуморони.

По турч еде ибрамини,
нуморони, мбас. вјетин,
те анзисе.

Апо вјетин те анзисе
нка 12 анза, рее, аште
еде вјетин те анзас ма-
мавогљ, аште, 11, дит,
нка дилис вјет.

По, преајо, вијетин,
турч машпет диље, еде
11 дит мапара нде пас
куш вјет.

Пу.

Мбас зотиси сипо у-
дајет вјет.

Упр.

Вјет, удајет, накатр,
пјеч еде ата пјеча уооп-
те вјетисе мотин.

Пу.

Циљи јан ата мотин,
вјетисе, диттому, по и
дји.

Уп.

Придевера, вера вје-
шта еде дими.

Пу.

Самотни, бајен пасвет
пјеч.

Упр.

Бајен паскуш ка тре
жуји.

Придевера, ните, нка
нанд, марс, еде, баје,
ђер нанд чаршоар.

Вера, ните нка нанд,
чаршоар еде, баје, ѓер,
нанд мујитенара.

Вјешта ните нка нанд
мујитенара еде баје ѓер
нанд шиндрџа.

Џу.

Базилер сајарлар да-
хи гапрељер санмазлар.

Мисниманлар, ве и-
брамиљер ан буба сеней
сајарлар.

Иља ан, буба сенеси,
дрђи, 12, ан, бабудан,
јени ве ан буба сенеси
даа љу чуктир, 11 љун,
ђунеш сенесниден.

Ве ол ичун дахи ми-
сниман сенеди даа евељ
чкајор ве 11 љун евељ
шу хербир сене ехаљи-
једе.

Су.

Талјанин ардинџе на-
сд палбашир сене.

Џу.

Сене, палбашир, љи,
дорд паји, узере ве ол
паилар денљирљер, се-
ненин земанлар.

Су.

Ангиљер дир, ол зе-
манлар, сененин, бана,
табир еиле егер биљир-
сен.

Џу.

Иљаз јазн љуц ве еш
дахи.

Су.

Качер земан татарлар
хербир паји.

Џу.

Тутарлар ерђес учер
ан.

Иљаз башданир, је-
зар докус, мехељниден,
ве тутајор азеран докус
мехељње едек.

Јазн башданир азеран
докус, мехељниден, ве,
тутајор ји љуљин докус
мехељње едек.

жид до девети, декембра.

Зима се зафаќа, од девети декембра, и држид до девети март.

XIV.

Завоздушни, јављанија.

Пи.

Што севелид, задуф, кажими ако знајеш.

Од.

Задув се велид сила ветрена која забијодид окоду земјава, и право, од страна у телово земно дувад.

Воздух је течно тјело које мије сонего здишме ибез ветор небимогле да живиме како риби који без вода неможад да живувајед.

Пи.

У задуфод, и, уште, нешто друго што бидувад кажими ако знајеш.

Од.

У задуфод бидувајед неједнакви, јављенији, и то, облаци секавици, (грмеж, тотон) и ветрови.

Од задуфод, врнед, наземју, дожд, снег, и грат.

И сиве овије, јављенији се велид воздушни јављенији.

Пи.

Што је облак, и како бидувад кажими.

Дими, ните нка нанд шиндреја еде баје, ђер нанд марс.

XIV.

Прешикомеја фремис.

Пу.

Чини поуфон фрем дифтому по и дји.

Уи.

Фрем по уоони терени ерас цла ксујет ђарке, тролни, еде, дрепт, нка, ана нде, трупни, тролис фреен.

Фрем аште, њи труп, колочун, по, на, меајо, фремон, еде, на ера, сун поја, пороим, сипо, пешка циљи науји смунд тапорони прми сат.

Пу.

Нде фремин, еде, ма, љисенд ђетер чпо бојет дифтому по и дји.

Уи.

Нде фремин бојет јо сеси чиломеа поајо јан рев, ватана жумон, еде ера.

Нка фремин бије натрол шни, вдор, еде брешер.

Еде, дит, ката, чломеја уоонте фремисе нашоум.

Пу.

Чини аште реи еде сипо бојет, дифтому.

Ђуд башлаир, ји љуљин докус мехељинде ве тутајор, таа, докун канун, евели, мехељине, едек.

Кш, башлаир, канун, евели докус мехељинде ве тутајор таа језар докус мехељине едег.

XIV.

Нефесни зухурџерине.

Сув.

Нефес не алацак бана табир еиле егер биљирсен.

Џу.

Нефес анлар њи рузјарин шедатлиги њи, ангиса долашијор топраг мза таки ертџлара ве догри јавдан есејор топрагзин тенецине.

Нефес олуб њи акаан тене дир њи бис, онуљен, нефесленприс, ве, рузјарисе дахи јаша еде меједендик насд, балкар, англиерџи, суусе, јашаедемезлер.

Су.

Нефес ехаљједе даха биршен башка не вакидур, бана, табир, еиле.

Џу.

Нефес, ичинде, олар, чок бири берине бенземејен зухурџер ве меркум, буудџер шимшекџер ђурутџи, ве рузјарлар.

Нефесден јагајор, топракта јамур, кар, ветолу. Ве битун, бу, зухурџер депџир, њи рухун, зухурџер.

Су.

Бууд недир ве насд олар дивер бана.

Од.

Водана, од слнечна-
ца, топлина, кога, даја,
опечед, слнцено од то-
на се правад, пурава и
таја, пурава, кога, се,
дигнувад, узадуфод та-
мо се здебелувад и тога
ја, затушувад, земјава.

И мије пак тога тога
облак именујемо.

Пи.

Што севељид магла,
кажими.

Од.

Пуравине кога се ни-
ниско до, земјава, това
је које го велнме магла.
А маглана неје ништо
друго току облак којје
близу до земјава.

Пи.

А како бидувад дожд
кажими.

Одг.

Пуравине, узадуфод,
кога остинувајед се со-
берувајед у капки и о-
тежнувајед, пак, немо-
жад да се запад у за-
дуфод и тога врнед на
земјава као дожд.

Пи.

Како, бидувад, снег,
кажими да знам.

Од.

У студено време, пу-
равине у задуфод ости-
нувајед дури, несе, со-
бранн, у капки и тамо,
се учинувајед као слана

Уп.

Те уји нка игрофинте
дилис, кур, тапо, рафе,
дили, нка, ајо, у бојет,
авул еде авули ајо кур
поу гивдет, иде авули
аће поутрашон еде ата-
ер, поуврандет тролнн.

Еде на опет ајо атаер
реи пофовм.

Пу.

Чинш, уџојет, мјегуа,
дифтому.

Уп.

Авулат кур јан уиџет
џер тролн ајо аште цџли
повојем мјегуа.

Апо мјегуа, нук аште
асџа џетер пор реи цџли
аште аџер џер, тролн.

Пу.

Апо си бојет шји диф-
тому џнер.

Упр.

Те авула иде фремин
кур уфлатон умбљидет,
иде пенка еде уранопте
опет смундет тапо, ун-
даџ иде фремин еде а-
таер побијен прми трол
сипо шји.

Пу.

Поси убојет вдор диф-
тому тадиун.

Уп.

Иде, мотивте, фтохт,
те авула, иде, фремин,
уфтохин, џер, нук, јан,
бџибур иде, пенка еде,
аће убојет си брин еде

Џу.

Суја џунешин снџак-
љикден џи ачан џунеш-
ден зијаси вуруб ондан
(џерме судук) олур ве ол
џемреи ачан калкар не-
фес деруниде орда кал-
планир ве ол земан то-
прагимзи, т кадтирир.

Ве бис џене, ону ол,
земан булуд дејориз.

Су.

Думан не денџир ба-
на табир еџе.

Џу.

Сулукџер, алџак, ол-
дугу земан таа топрага
меркумдир џи ангисини
дејориз думан.

Иџа думани денџ нџ
биршеи џашка саде бир
булуд ангиси џи топра-
гимиза јакн олуб.

Су.

Ја насл, олур, јамур,
бана табир еџе.

Џу.

Сулукџер нефес, де-
руниде ачан саукланир-
лар џи дамладамла то-
планорлар, ве, ахарла-
нир џене алко едемезџ-
ер, нефес, деруниде, ве
ол земан јагарлар, то-
прага јамур џиби.

Су.

Кар насл олур, бана
днвер да билем.

Џу.

Саук земанда, сулук-
џер нефес деруниде са-
укланирлар џи таа топл-
анимадан дамладамла ве
орда јанд-рлар к-ра џи-

и врнед, на земја, као, снег.

Пи.

Како, бидувад, град, кажими ако знајеш.

Од.

У лето време, кога, се дигнувајед пуравине у задуфод многу високо а уште дигајештисе пуравине, се собиравајед, у капки и у задуфод замрзнувајед, како си биле и паѓајед, на земи, као град.

Пи.

А каков је, ветор, и што се вељид, кажими.

Од.

Задуфод по некои ред се раскацувад, и тога, течед по крап, земјава, околу неја.

И това течече од задуфод који течед се вељид ветор.

Пи.

Што је, секавица, и како бидувад.

Од.

Мије гледаме по некои ред светгање у задуфод и денја и нођја које светнувад.

Това се вељид секавица (муђја).

Пи.

Што је тотон (грмеж) кажими, како, бидувад.

бије прмитрол си вдор.

Пу.

По си бојет, брешер, днфтому по н дји.

Уп.

Нде мотинте вера кур по угриндет авула иде фремин шум наљт.

Ано, ма, мегриндмеа, авула поумбљиндет иде пенка еде иде, фремин, уакулојет си по ишњен еде арзојет прми трол си брешер.

Пу.

Ано си аште ера еде чш уоојет днфтому.

Упр.

Фремин мбас њи ара-да поуљкундет еде а-таер переф мбас скаји, те тролис, барке аја.

Еде ајо реоонмеа нка фремин, цнљи, поколон, уоојет ера.

Пу.

Чш аште ветан еде си по у бојед.

Уп.

На пајем доњвер ба-змеа дритни иде, фре-мин еде дит-н еде нати цнљи, ундвзе, си зјарм. Ајо уоонте ветан.

Пу.

Чш аште жумон дн-фтому си поубојет.

би ве јагарлар бутопра-кта кар ѓиби.

Су.

Ја тоду наса одур ба-на табир сиље егер бл-љирсен.

Џу.

Јазн ехаљи земавин-да ачан кааддирланвр-лар сулуќлар нефес еха-љиједе чок јуксек.

Иља даха ѓотунур и-ићен, сулуќлар, топла-нврлар дамла.

Ве нефеседе бузданир-лар наса ѓи, имишљер, ве душерљер топраг у-зере тоду ѓиби.

Су.

Аџиба, наследир, руз-јар ве недењир, бана, табир сиље.

Џу.

Ол нефес бир анги ће-ред салланпјор ве ол зе-ман акајор топраг, ди-шери јандан таки мер-куми.

Ве меркум агити не-фезден ѓи акаан денљир рузјар.

Су.

Шимкен недир ве на-сла одур.

Џув.

Бис назар едерис ба-зи дефа, шафламаг, не-фес дерунде ве ѓундуз ве ѓедељен ѓи ангиси шафклајор.

Меркум, денљир ши-мшек.

Су.

Не денљир, ѓуруати, банадивер наса одур.

Од.

Тоји глас који се чу-
јед кога светнувад, се-
кавица, това се велид
тотон иџи грмеж.

Пи.

А од што бидувад се-
кавица и грмеж кажими
апо знајеш.

Од.

Бидувад, јељектрина,
која се наодид у заду-
фод

А јељектринава кога
се прерфада, од једен,
облак, у други, иџи в
земи.

Тога изљезувад сил-
на искра од секавица-
на и страшен тутањ иџи
(грмеж) у задуфод.

Пи.

Што је јељектрина и
како, бидувад, кажими,
епошка.

Од.

Ељектрина је, такво,
нешто које се, гледад,
у јављенијено му, као,
точно тјело.

Това бидувад кога се
истурувајед, две који се
неједнакви тјела а тије
се секавица, и грмеж.

Пак њилбар, јогље-
ник и синшур иџи други
некоји смоџи.

Кога даја истријеме,
од влаена влашна тује
се разберувад јељектри-
на какваје.

Јељектрина, протри-
јена од влашна, дигад,
и сламка.

Упр.

Ајо зан циџи уцеџим
кур баје дрвџи ветан
че ајо уџонте жумон.

Пу.

Апо нка чиш, убојет,
ветан еде, жумон, диф-
тому по и дџи.

Уп.

Бојед нка евзаа цила
уџундет иде времин.

Апо те евзаа кур по-
удерте нка њи реи иде
хетер сен иде трол.

Атаер дџили, њигац,
репи, нка, ветани, еде,
фрикошун, жумон, иде,
времи.

Пу.

Чиш аште евзаа, еде
сино бојет, д и ф т о м у
њнер.

Уп.

Евзаа аште асиш њи-
сен циџи училојет иде
пашмеја, си, реџшун,
труп.

Ајо убојед, кур, поу-
дердет, дун, циџи, јан,
јо сеси трупа, апо ата,
јан, ветан, еде, жумон,
опет њилбар, сонгиџи-
се, еде њибрит, сен, хе-
тер, њи, цила, шиндра.

Кур, тата, ештипеми,
нка џенис те њан абе
поумаретвешт, евзаат,
си аште.

Евзаа те штипен нка
њан грее еде кашт.

Џу.

Меркум сес њи, иши-
дирс ачан шафлар шим-
шек, шумеркум денџир
џуруати.

Су.

Аџиба, неден, олу-
р, шимшек ве џуруати ди-
вер егер биџарсен.

Џу.

Олу-р магнетен, ан-
гиси булуџур њи нефес,
деруниде.

Иџа ол магнет ачан,
брагиџил-р бир булу-
тен гаире деруниде, ја
от јерни деруниде.

Ол земап чикајор ше-
дит шинши шимшекден
ве коркак џуруати, не-
џес деруниде.

Су.

Недир магнет ве на-
си олур бана табир еи-
џе бир џеред.

Џу.

Магнет онџе бир не-
сие олур тир њи англи-
џер њи бирдине, тене
олмаџ, иџа, меркум-
џер дир њи шимшек ве
џуруати, џеле, њилбар,
џумур, магнети, ве, џу-
кур јаот гаире бир анги
саклар.

Меркум олур њи ачан
доџунурџер, њи, анги-
џер њи бирдине, тене
олмаџ, иџа, меркум-
џер дир њи шимшек ве
џуруати, џеле, њилбар,
џумур, магнети, ве, џу-
кур јаот гаире бир анги
саклар.

Ачан езе едеџим јапа
абадан орда анлашилр
меркум магнет насалдр.

Магнет езиџи, аба-
дан калдрир ве саман
теџи дахи.

И у темница кога гледаме, некоја, мачка, по кожата од надвор како бидувад, нешто, чудно, кажими и тује се гледад и познавад је. Јелектрина каква је.

Пи.

А кога се, берад, је. Јелектринине у земју аџи бидувад, нешто, чудно, кажими ако знајеш.

Од.

Кога се берад је. Јелектрина за, у земју да се сине.

До каде, поминувад, и зафаџад таја.

Тије, тједа, иџи, се, покварувајед иџи изгорувајед, од, је. Јелектрина.

Пи.

А у, какви, места, се берад је. Јелектрина кажими ако знајеш.

Одг.

Това секоја је. Јелектрина се берад у нависоки места и дрвја.

Да затова кога грмид грмеж, страшноје, да стоиме под дрвја високи иџи на високи места иџи у кући одтворени.

Пи.

Аџи имад некоја пригода, за, дасе, чувајед, зграда од грмеж кажими ако знајеш.

Одг.

Зачување зграда, това со праће же. Језни се бранид.

Еде иде ертумен кур чилоим доџи маца прми те. Је. Јура ика јашт сино еквште иџи циџи, гаца, ерета еде, аџе, унанте, еде, иџофет, си, аште, свзаа.

Пу.

Ано кур умбџидет свзаат иде трол ано, бо. Јет, ивсен, меркуџија, дифтому по и дџи.

Упр.

Кур, поумбџидет, те, свзаа преи иде трол та у дердет.

Бер ку гаренди, еде баје кија.

Ата, труна, сен, по, у пришен, сен, еџеген, ика свзаат.

Пу.

Ано иде си венди умбџидет свзаа, дифтому, џиер по и дџи.

Уп.

Аџо паспа свзаа умбџидет, иде, ма, наџт, венди еде друна.

По преаџо кур жумон фрикур аште, таријем, нан друн наџт сен прми, венди, наџт, сен, иде, штији че. Јур.

Пу.

Ано киште доџи колап преи, та по урујет, барошуну, ика жумон, дифтому по и, дџи.

Упр.

Преруитмеја баромеја аџо, ме, пртек, екурис, урујет.

Ве караник дерудине дахи аџан назар едерис биранги бе. Ди шардан дериси, узере, џи насл, вар биранги. Јер шини парџак, ве орда, џозу. Јур ве бе. Је. Јенир џи магнет наслдир.

Су.

Ја аџан топданирлар ол магнет. Јер јерин деруниде олурми биршен, мучзатџи исе де. Је. Ја бана табир си. Је.

Џу.

Аџан, бириг, едџи. Јер, магнетин џи јерин, деруниде до. Јула.

Таа нереје едек. Џе. Чејор ве иџишијор меркум.

Ол, тене. Јери, ја от, боздурлар ја от јанарлар, меркум, магнетен.

Су.

Аџиба насд мааџ де. Руниде бириг олур магнет бана табир, си. Је, егер би. Јирсен,

Џу.

Меркум, хербир, магнет топданр џи еџиксер мааџе ве агачлар.

Иџа, ол, ичун, аџан. Јурутџи, оддиги, земап шубе. Јидир, џи, дурам јуксер агач алтинда јаот јуксер, мааџ, узеринде, јаот аџи е. Је. Јерде.

Су.

Аџиба, вари, биранги колап џи ја. Ји. Јер мен едтингина, Јурутџиден, бана табир си. Је.

Џу.

Ја. Ји. Јер сакнмаа меркум чибук и. Је. Јен демирден мен олунурлар.

Пи.

Како се наместувајед
кажми.

Од.

Прут од жељездо на-
горнијод краји за острен
го, закачувајед, со. ку-
кљуш завијен околу по-
кривачод, од, зградава.

И крајод, госпуншту-
вајед у источник, иљи
го закопувајед глобоко
вземи.

И кога се догодувад
да, удрид, ељектрина,
натаја зграда тога еље-
ктринава удирад на пра-
тоди поверигава се про-
сипувад вземн.

А зградава неја, ра-
сипувад, останувад,
здрава.

XV.

Толкуваље зборови и
различни разговори који
се од други јазик уна-
шијов смешани.

Пи.

Који се туђи зборови
а који се различни ка-
жми ако знајеш.

Од.

Тије се урвана књи-
га сине разљики, нана-
сани.

Току, овде, некољку,
да истолкувам који се
нашпотребни пак и мије
кога пишме, иљи кога
зборуваме, да, знајеме,

Пв.

Кажми који се.

Пу.

Поси увендонте диф-
тому.

Уп.

Пртек ика екур прми
скаји маи аште теир по-
јакаљни, медоњи, резе,
еде харке мељуар, ика,
штенини.

Еде скаји по љишо-
јен иде доњи брум, сеи
посељшојен, фел, нде,
трол.

Еде, кур, поуцетман,
тарафе свзаа прми ајо,
штеп атаер те свзаа та-
рафе прми пртекин еде
мбас ајо, екур, унодер-
дет нде трол.

Апо штени нуз приши
по мбете шиндом.

XV.

Барожеја марвешт ку-
венд, еде, свјешин, на-
фаче, фјаљ, циљи, јан,
икахетер гјуха нде тоно
призум.

Пу.

Циљи јан вегуи фјаљ
ано циљи, јан, свјемун,
нафаче дифтому.

Упр.

Ата јан идељиберти,
парес, цита, скишмеја,
шкруур.

По кату диса табонм
марвешт циљи јан ика
машум тедухет онет еде
на кур шкруим сеи кур
по кувендонм тадним.

Пу.

Двѣтому њиер, циљи
јан.

Су.

Насл, јерљерштинир,
љер, бана табир, еиле.

Цу.

Чибуг демирден усту
уцуне свирн ђене резси-
љен с-карлар сариг ча-
ти такн етрафинда би-
надан.

Ве уцуну салверер-
љер бир анги бувар де-
руниде јаот, ђомерљер
јерин деруниде.

Ве ваки оддугу земан
ћи вурсун, магнет, мер-
кум, бинаја, ол, земан,
магнет вурур ћи чибуг,
узерилиде ве демир ар-
динде, јерин, деруниде,
дољуљир

Иља, ол бинан, боза-
мајор ве саглам, кал-р.

XV.

Терџуме, ђељамлара,
ћи англиер бири обирн-
на бенземејен ве анги-
лер башка, лисаниден,
бизим ђимизе, карашик
одуб.

Сув.

Англиер дир јабанди
ђељам, ациба, англиер,
дир ћи бири гаиреје у-
имајан бана табир еиле.

Цу.

Меркум, дирлар, ћи,
евељи ђитаб, деруниде,
битун унмамаклар јазд-
дирљар.

Иља бурда, барнека-
дар терџуме едељим ћи
англиерпек ихтизајансе
ђене ве бис дахи ачан,
мухабет, едерис, биље-
љим.

Су.

Табир еиле, англиер
дирлар.

Од.
Туѓи зборови се (ами)
(фришко) (ономад) (пар)
и (приџа).

Пи.
Кажими штоје ами, и
чијаје реч.

Од.
Ами грчка, реч, је, а
мије нашипски вељиме,
(ату,) (но,) (да,) (тапа).

Пи.
Кажиме штоје фришко:

Од.
Расипана грчка, реч,
(фресикон).
А мије, вељиме, пре-
сно.

Пи.
Кажими штоје ономад

Од.
Ономад је, итаја, гр-
чка, реч, која, вељид и
кажувад за нешто не-
когаш, што, је, имено-
вано.

А мије вељиме неки
иљи некија.

Пи.
Кажими, што је, пар.

Од.
Пар је арнаутска по-
кварена, реч, (паљ), а
мије вељиме рало.

Пи.
Аљи имајед, и други,
некоји зборови, не јед-
накви кажими ако зна-
јеш.

Уп.
Вегун, фјаљ, јан, (је-
шиљ) (кападина) (про-
фет) еде (кало).

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
јешвиљ.

Уп.
Јешвиљ, аште, фјаљ,
турчишт.
Апо на фом верд.

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
кападина.

Уп.
Кападина аште фјаљ
влахисе.
Апо на фом кока кре-
ја еде, каптина.

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
профет.

Упр.
Профет аште фјаљ ла-
тинисе.
Апо на фом парадиф-
тошин.

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
кало.

Упр.
Кало, фјаљ, гречишт,
аште мвр.
Апо, на, фом, каљи,
сеи каље сеи кааљ.

Пу.
Апо, киште, еде, ђе-
тер њициљи фољмеа јо
сеси, дифтому, пондиш.

Џув.
Јабанџи мухабет одуб
(деспот), (ставрос,) је-
нископос) (јурти) ве пра-
зник.

Су.
Бана табир еиље де-
спот не анар.

Џу.
Деспот, урумчес, со-
зудир.
Иља бис дејорис шех

Су.
Бана табир еиље ста-
врос не анар.

Џу.
Ставрос урумчес, со-
зу дир.
Иља бис дејоруз апис.

Су.
Бана табир, еиље је-
нископос не анар.

Џу.
Јенископос ве меркум
дахи урумчес созу дир.
Насл бис дахи шехи,
бендељери дејоруз.

Су.
Бана табир еиље јур-
ти не анар.

Џу.
Јурти ве меркум да-
хи урумчес созудир иља
бис дејорис татиљ.

Су.
Аџиба варми ве гаире
бир анги созларбир џинс
олмаиб бана табир еиље.

Од.

Имајед и овџа се различни гласови а сиве, једно одговарајед.

Од.

Чегљи, ве, не, те.
Корито, во, но, то.
Бидувад, можебит.
Крошни, ве, те, не.
Ложник, ци, ве, не.
Постелја, и, ве.
Чожиц а, и, ве не.
Одзел (киселина).
Водовач, мијалница.
Оток вземн.
Каљени, к, ци, ве.
Бразда, и, ве, не.
Узауд, но, ин.

Пв.

Какваје реч, приџија, што, зборувад, кажимн, ако знајеш.

Од.

Приџија је грчка реч у долна Македонија зборувајед, и изговарајед. А мџе, вељиме, принос и мање и стока.

XVI.

Писменица, писање, следује.

Пв.

Како се пишад писма кажимн ако знајеш.

Од.

Писма се, пишад, од многу, родовн, току, овде ђа кажа некољку, по азбучном реду.

Уп.

Книште еде кџј јан јо сеси зан апо, џџа, џџа џџаљ упрдечен.

Упр.

Копуц а, и, ин.
Текне.
Бојет.
Џџе, т, ата, кџи
Мбаљар, а, те.
Штруме а, кџи, о, кџиа.
Љуг а, тељугат.
Оџул.
Уитор куљајен, дора.
Ку колон, уји.
Ѓасе.
В-ја, т.
Наџиље.

Пу.

По си џџаљ аште приџија чин џоље дџџо-му по и дџи.

Уп.

Прџи аште џџаљ гречист, иде, Македони, пошт кувендонн еде џољин.

Апо на џоим те штеписа кишмеа, еде џаја.

XVI.

Шкруквора шкрукр по-вјен.

Пју.

Сино ушкрукен карте дџџо-му по и дџи.

Уп.

Карте, по ушкрукенте, нка шум џиса по кату, ун тадџџо дџса, мџас, те арада штиљсис,

Џу.

Вар ве, меркум, дџр, бџри, гаџреден, аваздари ерџинс пџа битуну бир џуваб верејорлар.

Џу.

Јемени, џер, и, чџџт.
Текне, и, о, шу, ји.
Олур.
Вешџџер бу, о, и.
Јорган, џер, и, о.
Дужек, џер, и.
Кашик, лар, и.
Сџрџе, џер.
Абдесџик, абдесаана.
Канад, лар,
Чавак.
Бош тамина кот, на-џиље.

Сув.

Насл џељамдџр приџија, ве, не, соџџејор, бана дџвересин.

Џу.

Приџија урумџес олуб ве ашаја македонијада, соџџејорлар, муабетларина.

Иља, бис, дедџџинис, ендџџени вариједи, мал, ве мџраз.

XVI.

Каљени бејан мџтубу џељџор.

Су.

Насл, јазнар мџтубџер, бана, дџвер, егер, биљџрсен.

Џу.

Мџтубџер, јазадџиљџџер чок задеден иља, бурда, дџверџџем, бирнекадар ељџ и с ра, ардинџе.

а, Једно је поздравително.

б, Друго је, тељопис.

в, Трећо, је, поручително.

г, Четврто је преносување.

д, Пето је уговор.

е, Шесто је, признаница.

ж, Седмо је слогница.

з, Осмо је имаонца.

и, Девето, је, намперење.

ј, Десето, је, прошеније.

к, Прејемно писмено.

љ, Обљигација.

Пи.

Што је поздравително писмо и како, се пише, кажим да знам.

Од.

Поздравително писмо кога, пишмие, некому, треба да смислим како и кому, пишмие, а тије се овакви.

а, Копеје.

Љубезна манко.

Здравствунте.

И, поздрави, Петка, Јанка, Марка, и Стојана од моје стране.

Ако жељите чути замене ја сум богу фада, здраво, а и вама жељим од бога здравје и благодат.

а, Њјани аште калзумеа те фаља.

б, Кетер, ате, тељи, шкрумеа.

в, Претис, аште, пореситни.

г, Катрис, аште, чошии наџиџетер.

д, Песис, аште куви-сор.

е, Цашта аште, епреџиџмеа.

ж, Ештата, аште бомун нка есап.

з, Етета, аште љетра, кшимеа.

и, Наида аште бомун упантуам.

ј, Дијетис аште, љутмеа.

к, Шкронја, мершин.

љ, Темесут.

Џу.

Чишаште шкрија калзумеа фаља еде си пошкрупн диџтому таџиуи.

Уи.

Шкронја, калзумеа, фаља кур, шкрупн, ђер, њиџиџи, духет, таку и тоим си еде куја пошкрупн апо ата, јан, не, кашту.

а, Штиље

Димсошии пона.

Шум тефаља.

Еде калзоје те фаља Петреа, Јанке, Марке, еде, Стојани, нка, ана, тем.

Непо деште тавџони, премуну јаи перендију тепаџа шиндош апо еде атуре љутем нка перенди шиндош еде газуар.

а, Бирисељамдандир.

б, Ертеси, тељ каље-мидир.

в, Учунџу, смарлама, мехтубуар.

г, Дордунџу садакати ди ашмег башкаја.

д, Бешиџи контракт јаот уџет.

е, Алтиџи, иљме хабер дир, (вкрар, наме).

ж, Једиџи руба, каљеми дир.

з, Секис мехељи таши дир.

и, Докус, мехељи, а-квашма, дир.

ј, Ои, љи, мехељиси, арвоалдир.

к, Сенеџ, адигиџе.

љ, Темесут, тир.

Су.

Сељам, мехтубу, не, андр ве наса јазар ба-на дивер љи биљенм.

Џу.

Сељам мехтубу аџан, јазариз бирџиме љјазим љи, душунџим насл, ве љиме јазарис ону диверељим иља меркумљер, боиџе дирлар.

а, Тесџит.

Севкиџи ваљидем.

Сељам сизе.

Ве сељам соиџе Петкоја, Јанкоја, Маркоја, ве Стојана тараџидан.

Астретљи исенезабере, бени иџун метиџ јаџаба бен саадтааедек саг им, ве сизе даразим јаџабдан салк ве љутџ

И ово моје писмо да-
ве ваиде свите здраво,
и живи.

Апотои остајем кољку
поскори одговор од ва-
ша страна, овамо мене
чекам у Солун 25 јану-
ара 1875 год.

Марко Угриноски.
Трговац.

Пи.

Како, се пишид одго-
вор на, писмо, кажими,
ако знајеш.

Од.

Кога пишиме одговор
на писмо треба прво да
одговориме, на това пи-
смо зашто нам је писа-
но пак пошто ђа каже-
ме зашто сме унитани.

Потова посље уписмо-
во ако имаме нешто ви-
ше даречеме и това пи-
шиме, што, нам, треба.

Пример.

Љубезни Марко.

Здравствујте.

Писмово твоје од 25
јануара, датирано, ова,
год. денеска ми доиде,
се зарадунавме со здра-
вјето твоје.

Накоје ти, и одгова-
рам ако жељаш дачујеш
запас мије сви сме фала
богу здраво.

Еде кијо шкромја име
тају поцете цитвет ме-
шндош еде дал.

Апо, настаи, ембета,
саа ма фриказрик упр-
деч, нка, анете, јотисе,
каха муу прит, уи иде,
сељаник 25 калнор 1875
вјет.

Марко Угринос.
Решнер.

Пу.

Сино, ушкруите, упр-
деч, предоња, шкромја,
дифтому по н дји.

Уп.

Кур по шкруим упр-
деч прешкромја, духет,
пара такувендоим, еде,
упрчим прми ајо шкро-
вја, прсе, поекан, на-
шкруу онет курта див-
тоим прсе јемн пудшин
Мбас ајо настаи иде
шкромја непо кими нш-
сен машум таоим еде,
ајо шкрујемн чин пона
духет.

Штиљс.

Димсоини Марке.

Шум тефаља.

Шкромја јоте нка 25
калнор шкруум, симјет,
сот мука арде, еде кими
у газуар мешидети јоте.

Напарцили, туу, еде,
упреч неано, даш, та-
деце пре каневе цитвет
јемн тепаца, перендију,
шндош.

Дахи, бу, беним мех-
туб, думљенизи, буасун,
саг, ведури.

Дахи, олдем, калрм,
некадар, тезељи, ду-
ваб, тарафиниздан, бе-
рије, бана, бекљејорум,
сељанкте, 25 канунсани
1875 тарије.

Марко Угриноглу.
Тужар.

Су.

Насл, јазилр, мехтуб,
сурједте, цуваб, бана,
табар епле егер билјир-
сен.

Цу.

Ачан јазарис мехтубе
цуваб, лјазим, ен свељ
цуваб, едељим, меркум,
мехтубе ћи невичи бизе
јазимш одуб ђене дивер-
дигимиз, земаи, ћи, не-
сине сувал едикљерине.

Олдем совра мехтуб,
деруниде егер варисег,
бирнесне, зам, дејељим,
ве ону дахи јазариз, не
лјазим олурса бизе.

Тесвит.

Севкили Марко.

Сељам хатрна.

Мехтуб, сенићи, 25.
тари есинден, кажун са-
ни јазил буђун бана ђељ-
ди ве сенин, сал гиљен,
абер алдигмиза шаз ол-
дук.

Ангисина карши цу-
ваб, верирм, разисен,
билесни бизљери ичун,
биз думљенис, јарабим,
шуђур саг из, буђуни,
саадта едек.

А и тебе жељиме од бога, здравје, и благодат.

И прими поздрав од домањинката Мара и од децата, Цветка, и од Миљка и од Ружа, целивајути руку, поздравјајте, да им, пратиш, беда книга, за пишеше.

Дека, учителод, им, тражид, пропис, секоји, ден за учење да пишу, писмо.

Дибра 1. Марта 1875.

Маикати

Мара Угриноска.

Пи.

Кажими како се пише телонис ако знајеш.

Од.

Телонис кога пишеме треба кусо и разборито и гледан, у двадесет речи, да искажеш, све, што имаш казати ономе кому пишеш.

Пример за телонис.

б.

Витоља, Серез
Спасе Јованоски,
трговец.

Бобаћ, три, товари,
кафе, еден, оканица кр-
мес, ока коприна, педесет
топови платно, прати-
ми пари, пратно сам
на пошта.

Ристе Кузманоски
трговец.

Пи.

Какво је, поручител-
но писмо, кажими.

Апо еде туу љутеми,
нка, перендиу, шиндет,
еде газуар.

Еде мере шум те фа-
ља нка викућирја јоте,
ештеписа Марји еде нка
воцат, љуља, еде нка,
Миљка, еде нка, љуља,
пусин дора јоте калзо-
ин тефаља, шум та др-
гојим љетра барде пре
шкрумеа.

Прсе мјештри екркоје
шкроња пасдит преим-
сумеа прец, та шкруин,
карте.

Нде Дибра 1. Марс 1875.

Нона јоте

Марија Угринисе.

Пу.

Двџтому њиер си по
шкруите телни шкруме
по и дја.

Упр.

Телни шкроња, кур,
шкруин, духед, шкрут,
еде маривешт еде ши-
ко нде њизет, фјаљ та,
дифтоини цит чини кије,
тавоини етин ку шкруе.

Штиљс телни шкруме.

б.

Манастир Серез.
Спасе Јованисе
решпер.

Патбук тре бар кафе,
њи крмес, њи, оке, њи,
оке и идавш, неседијет,
топ плаура дргому, хас
екам дргова ме пошта,

Ристе Кузманисе
решпер.

Пју.

Си аште шкроња по-
речитини дифтому.

Дахи санада, разинс,
алахдан салк ве љуџе.

Ве сељам кабуд еиље
ев адунден, мерима, ве
чоџулардан, бећирден,
ве сефицадан љуљикадан
ељини епеен сељам со-
пљејорлар њи јолајасин
јазн љеат јазн ичун.

Ничин, оца, ефенди,
онлардан ерђун тесвит,
каљемн истејор, њи ка-
љем шејрде едељер ми-
хтуб јаззаа.

Дебре 1. Нци Језар 1875.

Ваљиден

Мерима

Угрин огуларин.

Су.

Бана табир еиље насл
јазар тел каљемн, егер
бељерсен.

Пи.

Тел каљемн ачан јаз-
зарис љјазим кса ве ан-
лашк ве бак, јигирми,
љељамадвересин еи не
дверецени вар исе, она
љи англина јазарсин.

Тесвид, тел, каљемн.

б.

Манастир Серезе.
Спасоја Јован олгу,
тужар.

Памбук уч јук, кафе,
бир, окаљик, крмес, бир
ока ипек, ељи, топ без,
бана мехтубед, пара ме-
хтуб, едмивум, пошта-
иљен.

Христо Кузманоглу
тужар.

Су.

Наслдр, смарлама,
мехтубу бана дивер.

Од.

Поручително, писмо, кога, пишме, некому треба само за това, да зборуваме за потребата наша а не друго.

А пошто, ѓа изборуваме нашава работа можеме, да му кажеме, и некоји новине у писмово и то треба, наново, ред да се запише за секоја новина.

Поручително писмо.

Пример.

В.

Воден 1. Марта 1875. г.
Господин Јоване,
здравствујте.

Издрави петка Јанка и Марка.

У ову прилику пишам ти да ми одговорим како је вода и вариво тамо у штин.

И по која цена је на ока денеска, се продавад, и првом, поштом, пишми ценеве какви се.

Пак ако подносид замене, по ценеве, дати, прата, пари, купувај, тамо.

Со овије, зборови, остајем чекајеши у кољу побрзи одговор од твоја страна.

Ристе Маркоски
трговец.

Пи.

Кажими, како се пишад надпис на писмо.

речник

Уп.

Поредитни, шкровоја, кур шкруим на ѓи дяљи духет веч, пре, ајо, таку вендоим прељипси те тона апо, јо, хетер, ѓисев.

Апо кур та сосим пуна те тоно настаи мундеми, та диттоим, еде, ѓи чин рее иде шкровоја, по еде, ајо, духет, арада нка рее ташкрује, пре пас, вети, реисе.

Шкровоја тепорецини.

Штвље.

В.

Воден 1. Марс 1875.
Зотуји Јован,
шум тешаља.

Еде калзоје, тешаља, шум ѓер тепре ѓер јанке еде ѓер Марке.

Иде таш,, арада, по, шкруу тен таму упрече си пошкон ѓеш еде орие абе иде штин.

Еде ме дла пантумен аште ѓи ока сот, упоштин еде ме нара дргумеа, шкрује му ѓвер пантумеа си јан.

Опет, даш, ене дора, пре му мбас, пантумен, татен дрго хас бјее абе.

Бер кји фольмеа, ембета мецитшин иде саа маа африкафрик упрдеч, нка ана те јоте.

Ристе Маркес
решпер.

Пу.

Диттому сипо шкруите шкровоја прми карте.

Џу.

Смарлама мехтубу ачан, јазарис, бириме, ѓјазим ѓи саде меркум ичин соллејељим бизим ихтизамиза, сурједте, иља денљ, башка, биршен.

Дахи ачан мухабетимизи, битередеис, пишмизин олдем дивере еде биљириз ве јени биранги, неселер, мехтубумизде ве меркум. дахи, ѓјазим јениден сра башлаис и хербир јени хабере.

Смарлама мехтубу.
Тесвит.

В.

Воден 1. Језар 1875.
Јован ефеиди
Селам, сизе.

Ве селам солје, нетреја, Јанкоја, ве Маркоја.

Букоданљен хатрина, јазарм ѓи бана каршилик вересни наса ѓечер јапа, ве пирнич, орда, шитинте.

Ве анги фијат, иљен, окаја буђун, сатлар, ве евељ поштаљен, бана, јазивер фијатлар наса дврлар.

Бене ељверир се бана ол фијатлара ѓи сана мехтуб еденм нара сати ад. орда.

Бућелама калиб, беклејерек бир ѓун евељ, тарафдан, цуваб бана.

Христо Марко олгу
тужар.

Су.

Дивер бана наса, јовлама мехтуб, устунде, јаз-а-р.

Одг.
Господару
Јовану Доичински
трговцу
У Штин.

Од другава страна се
пшид, од кога је пра-
тено.

Пв.

Кажими како је пре-
носување право.

Од.

Преносување, право,
овака се пише ако имаш
некоја облигација или
некоје узимање, од не-
кого а ти неможеш да
одиш тамо пак ја пре-
водиш на другега, даи
земад париве.

И тога, напиши на,
облигацијава, од зади,
преводод твои овака.

Пример.

г.

По сили, облигацију,
дугује ми Петре Јанко-
ски 120 гр. чарш.

А времево помнило,
уште од Митровден 1874
година.

А мене рабоћево не-
ми допуштајед да дои-
да, у Серез, и парите,
Петре Јанкоски дамаји
платид.

Затова преносим пра-
во во моје од облигаци-
јава, на Николу Попо-
ски трговца тои у место
мене од Петрета пари-
те, и без суд и у слу-

Уп.
Пре зотуји
Јован Доичинсе
решнер.
Иде Штин.

Ика ана те ћетер, у-
шкрвте ика цали аште
дргоум.

Пу.

Диџому њиер си аш-
те чошии дрејт.

Уп.

Ктешмеа дреит ће ка-
шту шкрвте даи каје
доџи темесут сен доџи
превта, мариш, ика њи
цали ано теи смунд та-
шкониш аће опет прцеиш
древти јоте наџи ћетер
та маре ата хас.

Еде атаер та шкрупш
прми, темесут и, ика
праи шкрвоја јоте, ће,
кашту.

Шти.с.

г.

Мбас фучи те месутни
мука борч, Петре Јан-
кос 120 грош.

Апо мотни ека прцева
ма еде ика, шиндигтре,
1874. вјет.

Апо му пуна нук ме-
љинови тавји иде серес
еде петре јанкос таму,
пагоје 120 грош.

Пре ајо приова, дре-
ити име ика темесутни
прми никола првџтисе,
решнер, иде, венди, име
ика петре ата хас. еде
на љуџ еде даи нук еде

Џу.
Есендије
Јована Дочо, оглу
тужар.
И Штинте.

О бир тараџан љене
јазар љимден љондерик
тир.

Су.

Дивер бана насадир,
садакати динишмег, ка-
љеми.

Џув.

Садакати динишмег ка-
љеми иште боиље јазар
егер варисе биранги те-
месуд јаот биранги ала-
џак бир, љимден, дахи,
сен орда љиде едемеси
љене динишмирсин бир-
анги гаире љим узере,
парзи адеи.

Ве ол земаи јазар син
сенедте ардијандан ди-
ништинни сениџа, бо-
иље.

Тесвят.

г.

Сенет муџипинџе бана
борчлудир петре, анко,
оглу 120 гру љечен ахче.

Зира вадеси љечиниш,
даа касмден 1874. сене.

Ља бана, амел ље-
рим араламаз љи љеље-
им серезде, ве меркум,
ахчен петре јанко оглу
бана удесли.

Ол себеби љичун дини-
тирим садакатими бу-
те месудтен никола па-
наз оглу узеринде, ту-
жара љи меркум беџим,
сеџи ринде, петреден,
паран, ве нуџумедсиз,
ве ваки одурсе нуџумет

Од.

Кроширод, есеџи се ископувад, од земи, на двор и се одељувад по големи, који се за јадење а ситни, који се, за семе.

Току семево у топло место и у песак запретано се чувад до прољед, које, треба, да се сеје ипак.

Пи.

Од кага је, позната, Македонија и со ошто је профањена кажим и ако знајеш.

Од.

Македонија била пофањена, у време, цара великог Александра.

И сега под владенијем његовог царског величества, елифанли, султан абдул азис, азамет напславнаје.

И мије при живодта, негова, живуваме, сите, људи који сме у Македонију као браћа.

Пи.

Какви обичаји, и песни у Македонију имајед кажим и ако знајеш.

Одг.

Обичаји и песни тије се многу песе, докажувајед току неколку овде ља кажа.

И то на крап у књигава се одељени.

Пит.

А камо песни турски и арбански.

Уп.

Кртоли иде мотиве, вјештас посрмонте ика троа јашту еде удајет, матетраш, прегранмеа, теговља префаре.

Еде по фаре иде венди игрофте еде иде шур мбаљумун поурунте ђер придевера циљи по духет та емтојебјел, еде, олет.

Пу.

Ика кур аште, њјофшини Македонији еде ме чин аште лавдирионтин дитому њвер по и дји.

Уп.

Македони ишњен лавдирионшин, иде, јетин, те мпрети, мад, Скендери.

Еде ташти мбас, урдурумеа ектисе мретис имад султан абдул азис азамет, машум, мендер, аште.

Еде на мбас порумеа ети се пороим цпо њјерази циљи јеми иде Македони си в лавер.

Пу.

Апо си адет еде канга иде Македони киште дитому по и дји.

Упр.

Адет еде канга атајан шум нуз удифтонте цпо, по диса, кату, та дитото.

Еде ајо иде љиберти наскан јан удан.

Пу.

Апо прсе, ска канга, турчишт еде шкин.

Пу.

Пататаи љуж земанида, јерин, деруниден, чикарирлар, дишари ве ољешпрљер, даа бујуклар јемег личи дахи уфакарто то ум ичун.

Иља тоуму сиџак мааље ве кум ичине ђомук сак нир таа, вљаза едек љи лјазим, ола земана, едек, ешиљсин, ђене.

Су.

Шу Македонија англиземандап, белдир, ве дахи венљен цпетљидир бана, табиренље, егер биљирсен.

Цув.

Македонија метхљи, ишиш, љи, намљинисни, иде и Скендер падишах, земанида ве шимди.

Дахи елифанли, султан абдул азис азамет, бујурумасинда, ен нек цпетљи дир.

Ве бис дахи онун саисинда јашајориз битун ихсан англиер љи Македонијада олуб ис билрадер ђибс.

Су.

Ја насл синариши ве туркиљери Македонијада вар бана табир еиље егер биљирсен.

Цу.

Синариш ве туркиљер меркум чок, тирлар, љи таким, едиљмес, иља, бирнекедар бурда, дивереџем.

Ве одахи љи џитаблип уџуна ољешик, тирлар.

Су.

Ја недеп, турки, јок, турче ве арнаутчес.

Од.
Турски и арбански ђа
излезад у трећа књига
кога, ђа бидед, готова.

Х.
За небесни тјела.

Пи.
Како се вељид, таја,
наука која нас учи да
познаваме небо и тјела
небесних, кажими, ако,
знајеш.

Од.
Таја наука се вељид
звездоброина.

Пи.
А што може, звездо-
броинана наука да нас
научид кажими ако зна-
јеш.

Од.
Звездоброина, нау-
ка ђа нас научид, даји
познаваме, тјелана, не-
бесни, и сличено и зве-
здине, и други, многу,
како и каде стојад тије
и какви се и кољку се,
надаљеку једна од дру-
га и како се вртад.

Пи.
Што се вељид, небо,
кажими едношка.

Од.
Небо, се вељид, онеја
које се, сивејед, наднас
инанего, како дасе, за-
лечени, го, гљедаме,
сличено, и месечинана,
и звездине.

Уп.
Турчки еде шкип до-
тдиљан, иде, љиберти,
итретис.

Х.
Пре трупат, чиљисе.

Пу.
Си уоонте, ата, мсу-
меа, цила, по на мсује,
тањјофим ђељи еде тру-
пат чиљи се, дифтому,
њјер по н дји.

Уир.
Ата, мсумеа, уоонте,
јујенјофтинумеа

Пу.
Апо чин, мунд, јује-
њјофтини мсумеа, тана,
мсује, дифтому, њјер,
по н дји.

Уп.
Јујенјофтини мсумеа,
дотна мсује, та поњјо-
фим трупа те чиљисе,
еде, дилви, еде и сат,
еде ђетер шум, си еде,
ку дурони ата еде си-
јан еде каса јан љарг,
вја, нка, ђетер, еде си
ћаркоин.

Пу.
Ајо чијељ чин уооин
дифтому, њјер.

Уп.
Чијељ, уооин ајо ци-
љи, подукед, мавен, пр-
мине, еде, иде, ајо, си,
тајан, ештитун, по ши-
коин, дилви, еде, анза,
еде, исат.

Џув.
Турче, ве арнаудчес,
учуну ђитабда чикаџа-
клар.

Х.
Ђојун те нељер хеса-
љиде.

Сув.
Оа иљим, насл, деп-
љир ђи анги бизи уре-
нен ђоју беиљејелим ве
дахи, ђојун, тенељери,
банатабвр, еиле, егер,
биљерсен.

Џу.
Оа иљим анлар фал-
џилки.

Су.
Шу оа фалџи иљими,
неје, уренебиљир, бизи,
бана, табарейле, егер,
биљирсен.

Џу.
Оа фалџи иљими бизи
уренеџек ђи ђојун тене-
љерни, бенљејелим, ве
ђунени, ве јилдисљери,
ве башка чоклук, дахи,
насл, ве нереди, дурур,
онлар ве наследирлар ве
пекадар бири обиринден
ирак оауб, ве насл, те-
керљенрљер.

Су.
Шу, ђог, не анлар,
бана, табир еиле.

Џув.
Ђог, анлар, оа ђи, мави
ђорунан, узеријизе, ве
ону узере, јаншиг ђаби,
назар, едерис, ђунени,
ве, абубаји, ве јилди-
сљери.

И товаје, таква, ширина, која неседомерувад, никогаш.

Пи.

А каквоје, слицено, кажими ако знајеш.

Од.

Слиценоје, ваљчесто како некоје, клонче, и само, од, себе, светљиво.

Пи.

Који се вељад, звезди кажими.

Од.

Звезди се вељад оније који се, светљиви, кашки како, да се, заљепени, за небоно, и тије давајед, здрак, од себе, светљив, нама, у моќна доба.

Пи.

Свите, звезди, алисе еднакви, иљи, несе, и какоможед, секоја засебе, да се познајед, и, да се, раздељид, једна од, друга, кажими.

Од.

Једни, звезди, сами, од, себе, се светљиви, а пак, други, темни се. Светљивине, звезди, несе, поместувајед, од, местона, своје, а од, светљивине звезди, одид видело, вотемнине.

И од, теја видело, натемнине, звезди, им, светид, затова, декасе, вр-

Еде ајоаште, асипи, жан, цили спомасет, ас њлер.

Пу.

А по, снаште, дили, диттому, недји.

Уп.

Дили аште, румбулак сидонји, љамче, еде, вет нка вете, ѿрет, аште.

Пу.

Циљи, уоојен јује, диттому, њијер.

Уп.

Иса, уоонте, аја, циљи, јан, ѿрет, пенк, ситајан, притун, мбас, љељи, еде ата епин ѿретин нка, вет вете, неве, нде мотипте, патан.

Пу.

Цитвет, исат, апо јан сеси, сеп, нук, јан, еде симунд, насцаа, превет тауњовет, еде, тат дајет, њја, нка, љетер.

Уп.

Диса, јуијен, јан вет, нка, вете, бајен, дритин апо љетер, јан, ерсим.

Исат, ѿтретин, нув, љуин, нка, вендин, те, ветин, апо, љ нка, исат, чпобајен, дрити, шкон пашмеа, нде ерсима.

Еде нка, ајо, дритин, нде, исат, те ерсима, у бане дритин, преајо, прсе, рукоајет, ата,

Ве шумеркум, оиље, љенишљигдир, љи, англиси, уљчутућенмес, ич бир, земан.

Су.

Ја љунеш, насљдир, бана, табир, еиље егер биљирсен.

Цу.

Љунеш, јуварлакдир, топ, танесиљиби, дахи, љенди, љендјинден, парлак.

Су.

Ангиљер, анлар, јилдис, бана табир еиље.

Цу.

Јилдисљер, анлар, онлар, љи, англиер, муневел, олуб, дамлаар, љи љог, ичун, јашинг, љиби љорунаи, ве онлар, дахи љендинден, парлак, зја ја верир, бизе, љеде земанида.

Су.

Битун, јилдисљер, агиба, бир, цинс, милдирлар, исе, деиље, ве, насд еде биљир, хербир, љенди ехаљиде, бељепсин ведахи, панљашсин, бири, гаиреден, бана, табир, еиље.

Цу.

Базилдисљер, љенди љендигинден, парлактирлар.

Дахи, љене, гаирељер кујидирлар.

Шумуневел, јилдисљер љенди, јеринден теирнемезљер, иља, муневел, јилдислардан, ишик, љидејор, кујилељер узере.

Ве од, ишикден, караник, јилдисљере, шафкланир, (анденљик, љидер,) од, ичун, љи кују,

тад, темнине, звезди,
околу светљивине.

Пак, итемнине све-
тад.

Које слачено је, свет-
љива и непокретна, зве-
зда.

Теја, грејед, ијаосве-
тувад, земјава, наша.

А земјава, нашаје, од
тије, темни, звезди.

Пи.

Звездине, аљеи, ви-
стина, тољку, маљи, ка-
ко, што се, гљедајед,
нама, иљи, не, кажими,
одношка.

Од.

Звездине, многу, го-
љеми се, току, нама, се-
гљедаед, маљи, зашто,
се, многудалеку, од, нас
пак затова, сегљедајад,
нама, маљи.

Пи.

Слицено, аље, мес-
тид, иљи, не, кажими.

Одг.

Слицено, неје, покре-
тно, нити се, местид,
пак некуда, агунам се,
гљеда, како, да се, вр-
тид, околу земјава, а
теја, несе вртид, нигде.

Пи.

Мощне харно, когаје,
така, това, зашто вељад
људи, слице, огревад, и
заоди, кажими.

Одг.

Така, нам се, чинид,
као, да заодид, и огре-
вад, а слицено, све на-

јујен, ерсима, њарке, иса
те, ѳретин.

Онет, еде, те, ерсима,
бајен, дрити.

Циљи, еде, д и л и,
аште, ѳрет, еде, сун,
гриште њвијује.

Ајо, бије, еде, мбаје,
дрити, прми трол тоно.

А потрол, те, тоно,
аште ика, ата, исат те
ерсима.

Пу.

Исат, анојан, врте, че-
кач, вогљ, си, чуш, по
ушиконте, неве, сеи, нук
дифтому, њјнер.

Уп.

Исат, јан, шум, мад,
по, на, удукет, вогљ,
прсе, јан, шум, љарг,
ика, неве, онет, прејо
по ушиконте, неве вогљ.

Пу.

Дили, ано, идаројет,
сеи, јо, дифтому.

Уп.

Дили, нук љујет, асјо
нук, гриште, кркунде,
еде љечилонте, неве, си-
та уруколоје њарке, тро-
лини, ано, ајо, нук, њар-
које кркунде.

Пу.

Форт мир, по кураште
ајо, ашту, прсе, фољин
њераз, дили, дуал, еде
перендон дифтому њнер.

Уп.

Ашту, набојет, неве,
си та перендон, едета
дууљ, ано дили, нас ер

јилдисљер, текерљенир-
љер, шу парлакларин,
такијандаи дир.

Ћене, кујулар, дахи,
шафларлар.

Анги њи, њунеш, пар-
лак, јилдистер, ве дахи
тепрењејен.

Меркум, парлар, ве-
дахи, шафладтирар, то-
прагмзи.

Иља, топрагмз, олкуји
јилдисљердендир.

Су.

Јилдисљер, гаљиба,
акикатмидир, окадар,
ћучук, насљи, ѳозућур-
љер, бизе, исе, деиљ,
бана табир еиље, бир,
ћеред.

Џу.

Јилдисљер, чок, бу-
јуктир, иља, бизе, ѳозу-
ћур, ћучук, нечичи, чок
бизден, ирактирлар, ње-
не, онучичи, ѳорунур-
љер, бизе, ћучук.

Су.

Ѓунеш, ациба, тепре-
њирми, исе, деиљ, бана
табир, еиље.

Џу.

Ѓунеш, јерљидир, ич
дах, тепрењејен, бирјер-
ден, вебизе ѳорунурисе,
дах, њи, насљ, долашир
топрагмз, такијандаи,
иља, о чевириљмес, ич,
бир, јерде.

Су.

Пек ји, ачан, меркум
оиљедир, ве нечичи ич-
сан, дејорџи, њунеш а-
иденир, ве каушур, да-
хи, бана табир, еиље.

Џу.

Бизе, шоиље, ѳорунур
санџи, каушур, ве анде-
шир, иља њунеш, еи бир-

једно, место, стонд, нито, огревад, нито, пак заодид.

Току, спроти, сланцепо земјава, наша, се местид и у 24. часови, се завртувад, сама, околу себе како, орев, наврх, иџи нагозер, когасе вртид.

Да затова нам се чинид, аџи, одид, сланцепо, пак огревад, и заодид.

А земјава, декасе, вртид, сама, околу себе на осовината, своја, спроти сланцепо, за това, бидувад, ден и ноџ.

Шв.

Но, како, бидувад, ден и ноџ, когаје, така, како, што веџини, кажими.

Од.

Земјава декајетемна, пак, ивельчеста, сланцепо, јагрејед, само у једна, половина, која је, кон, него, завртена, и, таја, половина, севеџид дан.

А друга, половина, тога, кога негрејед, сланцепо, бидувад, темнина иџи ноџ.

Но земјава, кога се завртувад, околу осовината, своја, така, едно, подруго, изъбегает, свите, страни, спроти, сланце да така, насекоје место бидувад ден и ноџ.

наџивенди, рји ас, дууџас, перендон, опет.

По напар, дилин, троли, тоно, поџикундет, еде, иде, 24 саати, уксујет, љарке ветни, си доњи, ар, намаји, сеп, на фунд, кур, поруколојет.

По преајо, неве, набојат, сеп пошкон дилин опет дуџе, еде перендоје.

Апо троли, прсе, рупколон те, вет љарке прсе љарке, на муџартни, ветис, напар, дилин, преајо бојет дит еде нати.

Пу.

Апо си бојет дит еде нати, кур, аште, ашту си чуш еџа, дитџому.

Уп.

Тролин, прсе, аште, ерсим, опет еде румбулак, дилин, ибије, веч, иде, џјани, зимси, цла, аште, ксумун, на пардили, еде, ајо, зимси, уџонте, дит.

А по, љетер, зимси, атаер, кур нук бије дилин, бојед, ерт, сеп, нати.

Пор, троли, кур, по укусујет, љарке, муџартни, теветис, ашту, џамбас, љетер, деџин, дите, анат, напар, дилин, ље ашту, на нас, венди мерен, бојет, дит, еде, нати.

јерде, дурур, љене неаиденир, недахи, каушур.

Фекат, љунеше, карши топрагмз, тепренир ве 24 саад, харада, чевириџир, љенди такијандан, долашарак, шу цевиз, љиби, бабида, јаот дибинде, а чан, чевириџир.

Дахи, ониичин, бизе, љозуџур, љи, санџи, љидејор, љунеш, љене, анденир, ве каушур, дахи.

Зира, топраг, непчин чевириџир, јаназ, такијанидан, љенди, динџилине, шу љунеше, карши, ол ичун, олур, љун, ве љеде, дахи.

Су.

Ја нас, олур, љун, ве љеде, дахи, ачан, оџе оддугва, дедиган, љиби бана табир еџе.

Цу.

Топрагмз, чулки, кујидир, ведахи, јуварлак љунеш, анденир, бир, јармџигина, љи англиси, она, карши, чевирик, ола ве, ол, јаримџик, љун, анар.

Дахи, гапреси, јармџиги, ол земап, ачан, љунеш, анденмес, олур, каранк јаот љеде.

Иџа топрагмз, ачан, чевириџир, љенди, динџилин таки јандан оџе бири, бир ардинда битун тараџлар чикарлар љунеше, карши, иште, оџе херјерде, олур љун ве, љеде, дахи.

Пв.

А и наку аџи се вртид земјава и џи не кажими ако знајеш.

Од.

И ако се вртид, земјава у 24 часа једношна осовината, своја, и пак, недостојувад, све, наједно место, току на секоје, завртувајје, се поместувад, како, нпз-страна кога одид некоји човек сироти слице.

И така се завртувад у сваки, 24 часа, нпз-страна сама околу себе.

А странанаје, тољку, гољема и дла, таја го онашувад слицено околу, наоколу како некои обрач, гољем, кага се, кладад на зми и у стредо од обрачод стојид, земјава, како, качуље, мало и качево несе добошкад нигде, дообрачод.

Тако и слицено, стојид сироти странава, и многу даљеку зад земјава и несе, добошкад, никогаш, до обрачод, нити до земјава.

И земјава потон, обрач вртејџи се, секои, ден сама со себе завртује се околу, слицено, за једна година време, потон, обрач, еднош, у година.

И това њејзино вртење дурисе вртид околу слицено, бидувајед у година четири, временаја, прољед, љето, јесен, и зима.

Пу.

Ано ируше ано уксујет тролни сен нук диџотому не дџи.

Упр.

Еде љеуксујет тролни иде 24 саат, њнер, на муљартин тевет еде опет нук дувоје веч, на њи венди по напасџи, ксумеа, поуљует, сино, иде њи ана, кур, пошкон доџи њерџи напар, тедилни.

Еде ашту уксујет иде пас 24 сат иде, апате, ајо вет њарке преџарке ветис.

Ано ајо ана аште чекач маде еде џат кџа, жемоте, епште, дџили њарке пре њарке си до њи, раџ маде кур увендојет и трол, ано иде, медисин ика, раџи, дувоје трол, сидоџи шег, те вољ еде, шег, нук упрекајет кркунде џер, раџи.

Ашту еде дилин, дувоје, напартеана, еде, шум љарг праи тролни еде нук упрекајет асџи-ер џер раџи ас ајо џер тролни.

Еде тролни мбас, кџи раџ меуксумун пас дит вета, првет, поуктејет, прџарке, дилин, преџи, мотимот мбас ајо раџи њнер иде вјетин.

Еде ајо ксумеа етјит џер уксујет њарке дилин убојет иде вјет катрмот, придевера, (вера беар) вјешта еде дилин.

Су.

Аџиба башка, турџи, чевириџарми бутопраг, исе, деџ, бана, табир, еџе егер бирџисен.

Цу.

Ве дахи, чевириџарсе топраг, 24 сахадта, бирдеса, џенди, дџиглине ве џене бир јерде дурмајор, даима, иџа, хербир чевириџигне те пренир насл бир тараџин дерушден ачан џидејор бир анги ериџ џунеше карши.

Ве оџе, чевириџар, џи хебир 24 сахадта тараџ иџен џидеерек џенди такџанинда.

Зира шутараџ окадар буџуктир ве узун, дахи, џи џунеш кумадириџ такџанинда џи бир анги буџук, чемер, џиби, ачан којарлар јерде дахи орта есаџиједе чемерден топраг дурујор, џучук џучуџи џиби ве од џучуџи ич бир јерде чемер, јанинда, иџишмес.

Дахи ве џунеш дурур од тараџа карши ве чок ирак, топрак, ардан ве ич, бирџерет, иџишмес, чемер јанинда не дахи топраг јанинда.

Ве топрагмз од чемер ардинице чевириџерек, хер, џун, јанас, џенди виден, долашир, џунешин, таки, етраџларда, џи бир сене земаи иџи од чемер ардинице бир деса јиде.

Ве од онуџи долашмаџи таа долашириџен, џунешин таки етраџлар сенеде оурулар дорд земаи, иџаџ, јас, џуж, ве к ш дахи.

XI.

За тјелата, од звездине и од кометине.

Пи.

Како се делаод звездине кажими, ако, знајеш.

Од.

Звездине се, дељид, једни нестановни а други, становни, и комети.

Пи.

Који звезди се нестановити кажими.

Од.

Нестановити, звезди, се тије, који, несеместади нито пак го мењавајед, местоно, своје и редод своји помеђу себе нито пак се приближувајед нито се удаљечувајед, једна, од друга, такви се свите, који се светљиви звезди.

Пи.

Јељн можеме да знајеме кољку звезди има, на небо кажими.

Од.

Неможеме, зашто, звездине, немајед, доброување и тија многу се даљеку од нас и несе гљсдајед свине.

А тије, који се, гљсдајед, обележени се, и раздљени на купови и на секоји куп, који, је, од некољку звезди имајед, кладени, поједно, име као, кумова слама, квачка, рањиди, крст, и многу други.

XI.

Пре трупат јуисе еде нка цонат.

Пу.

Си удајен исат, дифтому не дји.

Уп.

Исат удајет диса нук гршште апо ћетер игриште еде цонат.

Цу.

Циља исат јан ас гршште дифтому.

Упр.

Ас гршште, исат јан, ата циљи нук љуни, ас опет нук идарови вендин те ветн еде арадин ветис њн мећетер ас, опет у афронн ас узаргонн њја нка ћетер, асисн јан циџ циљи јан, џрет и сат.

Пу.

Апо мундеми тадијем са пса киште на ћеељ, дифтому.

Уп.

Смундем, прсе, исат, скан нуморондмеа, еде, ата шум љарг јан нка, неве еде сун, шиконте, циџ.

Апо ата, циљи, ушиконте, јан, ушкадуми, еде, удад, накопњка, еде нађитчвар, кониљк, циљи аште нка диса јује киштен вон мбас њн емин сипо кашти кумбарит пуља, сћукс, паромед круча едећетер шум.

XI.

Јилдислерни тенељерине ве дахи барчељерден.

Су.

Јилдислер насл ољеширљер банатабир еиле егер билљрсеен.

Цу.

Јилдислер пањашрлар базиљер њн калкмајан дахи башкалар калкаанлар, ве парчељер дахи.

Су.

Анги јилдисљер њн калкмајан, дирлар, дивер бана.

Цу.

Калкмајан јилдисљер њн тедренмејен не дахи, ћевди јерини дјиштврљер ве ћевди с раснин онларин, мабенљеринде не дахи ћене јакалаширлар не даки, узаклаширлар, бири, гапреден оилејдирлар битун, њн ангиљер парлак јилдисљер олуб.

Су.

Аџиба билеедер мјис некадар јилдис вар џогде бана дивер.

Цу.

Едемеис ничин јилдисљерин санси јоктур ве онлар чок ирак терлар, бизден ве дахи, џорунмејорлар, битуну, иља, онлар ангиљер њн џозућурљер дамгали дирлар ве ољешки думур, думура, ве хер бир, думура, њн ангиси бир некадар, јилдисден олуб вар коминшлар бирер исми наисдђи ва бтисчи самани фолтаук, чнџ, аџис, ве чок башкалар дахи.

Пн.

Која звезда се, становити кажими ако знајеш.

Од.

Становити, иџи планета севељид једни темни звезди, која се мстад секогаш-

И тије, се мстад, и пак се завргувајед околу слично им идед видељина, павџих и така, мије ји гвездема понебо.

Пн.

Кољку, имајед, тјела, иџи планета најгољеми која се вртад околу слично кажими.

Одг.

Главни планета се једанајест, и то овде сљедујући.

Меркум, венера, нашава земја, марс, јупитер, сатурн, уран, веста, јупона, церера, и палад.

Пн.

Који се велад, онашести иџи комети, кажими.

Од.

Комети, се темни звезди, које, тије, видеало, зајемајед, од, светљивине, звезди, које, особито, се, познивад, по планетине, по това, аџи, забијодад, многу даџе-

Пу.

Циљи исат јан те гришњин. Дифтому, њиер, по идја.

Уп.

Те гришњин сен месдин по уојет њи диса ерсим вса циљи поуџи кундет пас ер.

Еде ата поуџикундет еде опет поукусујет њарке дилин ивјен, пашме, прми ата еде ашту, на почплом, мбас, љељит.

Пу.

Саа киште трупа сен месдитнен замаде циљи укусујет, њарке, дилин, дифтому, њиер, не дја.

Уп.

Мбас крејас, месдитнен јан њимбадијет еде ајо кату вјешњин.

Меркум, вјенера, тропли, тоно, мат, енте, премте, уран, нуси, јона, церера, еде палад.

Пу.

Цила уонте мибшт дифтому њиер.

Уп.

Ата, исат, мибшт, јан, ерсим, циљи, поуау, пашме, ика, исат, те џретин, циљи, јан, удап, њјоџтун, ика месдитнен, мбас, ајо сеји њаркоин, шум, љарг, ика

Су.

Анги јилдисљер дир, њи оннајан дивер, бана егер биљарсен.

Џу.

Јурушљи, ја от, исиденљер, анилрлар, бир, анги куји јилдисљер њи англиљер јурурлар, хер, земап.

Ве онлар дахи тепренирљер, ве џене, чеви-нирљер, џунешин, таки, етрафларда, ве онлара, анденљик љељир џунештен ве онље, бис онлари назар едерис, џојун, ехаџиједе.

Су.

Некадар, тенељер, ја от исиденљер еибујугу вар, англиљер, њи долаширлар џунешин, таки, етрафларина, дивер, бана.

Џу.

Ен баш исиденљер, он бир, дирлар о дахи, бурда љељен.

Меркур, венера, бизим, топраг, марс, јупитер, сантур, уран, веста, јупона, церера, ве палад дахи.

Су.

Ангиљери, куируклу, дејорлар дивер бана.

Џу.

Куирукљилар, куји, јилдис тирлар њи онлар анденљик, ондуч, алрлар, парлак, јилдисљерден, англиљер, њи, апри, бељенирљер, шу, сурједте, њи, долаширлар,

ку, зад светљивине, звезди, да, затова, редко, се, појавувајед.

И когаји, гљедеме, имајед, нешто, светљиво, и даго, како, онашка, да, заради това, се вељад, онашкасти, звезди.

Пн.

Кога се, појавувајед, онашести, звезди, аљи, је, занекон, бељег, чуден, кон, ња, се, учинид потова, после, иљи, не кажим, ако, знајеш.

Од.

Прост, народ, вељид, кога, се, гљедајед, онашестине, звезди, това, је, накруполитвје, и, ђоа, ѓабиде, некоје, чуло, наземјава.

Току, това, неје, ништо, вистина зашто оније, онашати, звезди, сиодад, по, својод, пут, који, им, је одељен, од, бога.

А каде, нас, редко, се видад, затова дека, забијодад, многу, даљску, од, нас, пак, само, кога, се, приближувајед, доземјава, само, тога, мије, и видуваме.

Пн.

Који, звезди, једна, прав, друга, заједно, се вртад, као, путници, кажими, ако знајеш.

прап, исат, те ѳретни, попре, ајо рал чилонте.

Еде, кур, јамтоје ши-конм, кијен, висен, ѳрет еде, ѓат, сибишт, по, преаро, уѳојет, пса, мебиштнн.

Пу.

Кур, дукет, исат, мебишт, апо, аште, пре-доњи, шкал, мерекуљија циљи та поубаѳт, мбас ајо, настал, сен, пук, дифтому по и дјиш.

Уп.

Памарвешт ђераз ѳоинчи кур, училонте, исат мебишт, ајо, аште, пре-дук, ка, меудерд, еде, сен, табојет, доњи, мерекуљија, на тролн.

Пор, ајо, асда, пук, аште, врте, псе, исат, мебишт, пошконн, мбас ули. те, ветис, циљи, аште удав пса перенди.

Апо, кеневе, рал, у дукет, пре, ајо, прсе, ксуин, шум, ѓарк, пка, на олст, веч, кур, поуаѳ ронн, пге трудн, тона веч, атаер, на, еде, поечилонм.

Пу.

Циљи, пса њја, намар ѓетер, башке поуксуини сиулатар, дифтому, по и дји.

чок, прап, парлак, јилдисљер, ардан дахи, ол ичун серек зухурланрлар.

Ве ачан, онлари, назар, едерис, онларда, вар, бир, шеи, парлак, ве узун, куирук, ѓиби, дахи, ол, себеби ичун, андрлар, куирунљи, јилдисљер.

Су.

Ачан, зухурланрлар, куирукљи, јилдисљер, аѳиба, бир анги, аламет (мучзат) ѓи, англис, олацак, оддем, сонра, псе, деиљ, бана, табир, еиље егер, биљирсен.

Џу.

Бахад, кавм, дејор, ѓи куирукљи, јилдисљер, ѓорундугу, земан, меркум, др ѓи кан доњуљеје, ве дахи ѓи олацак биранги, мучзат, дубјада.

Иља меркум, ич биршен, акикат, деиљ, ничин, меркум, куирукље јилдисљер, ѓонди, ехаљи таригине ѓидејорлар, ѓи англиси, онлара, на сб, олуб, јарабимиздан.

Дахи, бизим, дијара, серек, назарланир, оничин, ѓи бизден, чок, ирак долашиги, себебинден, ѓене салт, ачан, јаклаширлар, топраг, јанинда, саде, ол земан, биз онлара, назар, едерис.

Сув.

Анги, јилдисљер, ѓи, бири обир, јанинда, берабериње, чевиририрљер, јоѳи, ѓиби, бана дивер, егер, биљирсен.

Од.

Једна, краи. Друга кој-
ји, се, вртад, тије, зве-
зди, се, планета.

Који, забијодад, око-
лу, некоји, големи, пла-
нета, и, заједно, соњих
у това, време, се, завр-
тувајед, окодо, сланцево.

Пн.

Ату, који, од, голе-
мине, планета, имајед,
другари, сапутници, по-
краи, њих.

Од.

Јунитер, имад, четири
сапутници, сатурн, има
седам, уран, има, шест,
нашава, земја, само, е-
дан, сапутник, имад и
таи, сапутник је, месо-
чинана.

Пн.

А месечинана, какваје
кажими, ако знајеш.

Од.

Месечинана, ваљче-
стаје, и темно, тјело,
као, што, је, и земјава,
наша.

Пн.

Месечинана, аџи је,
истина, поголема, од,
другине, звезди, као,
штоја, гљедаме, мје,
иџи, неје.

Од.

Месечинана, је пом-
ла, од, другине, звезди
а нама, се, чинид, пого-
лема, декаје, поблизу,
доземјава, од, другине,
звезди, затова.

Уп.

Њја, напар њетер, ци-
љи, поуксуни, ата, нса,
јаи, месдитнен.

Циљи њаркоин, њарке
њи циљи, маде, месдит-
нен, еде, башке, меаја,
нде, ајо мотни, поук-
суни, њарке, дили.

Пу.

Апо, циљи, нка, маде
темесдитнен киштен шо-
ка, улас, напар, ке аја.

Уп.

Енте киште катр шо-
ка, премте киште, штат
уран, киште, њашт, тро-
ли, тоно, веч. њи, шоч,
киште, еде, ајо, шоки,
улас, аште, те, анза.

Пу.

Апо, анза, си, аште,
дифтому, по и дји.

Уп.

Анза, аште, румбулак
еде труни, ерсим, сио
чии, аште, еде, троли,
тоно.

Пу.

Анза, апо, мамаде,
вртее, аште, нка, њетер
всад, си, чии, пошиковм
на сеи, нук, аште.

Уп.

Анза, аште, мавогљ,
нка, нса, те њетер, апо,
неве убојет мамаде прсе
аште, маафр, нге, тро-
ли, нка, нса, те њетер,
преајо.

Џу.

Бири, обир, јанина,
ангиљер, њи чевиририр-
љер, ол јилдисљер, исп-
ден, тирлар.

Ангиљер њи долашир-
лар, такијанинда. њи би-
ранги, бујуг, всиденљер
ве бераберанџе шулар
иљен, меркум, земаида,
долашинирлар, џунеше,
ард такијаниндаи.

Су.

Иља ангиљер, бујуг,
исиденљерден, јол, аја-
кташларивар, онларин,
Џу.

Јунитерин, вар, дорд,
јол, ајакташ, сатурин,
вар једи, уранин, вар,
алти, бизим, топрагмиз,
саде, бир, јол, ајакташи
вар ве меркум, јол аја-
кташ аји, бухахтир.

Су.

Ја аји, буба, насадвр
бана табир, еиље, егер,
биљирсен.

Џу.

Аји буба, јуварлактвр
вар, куји, теве, дахи, њи
насл, олуб, ве топраг-
миз, дахи.

Су.

Аји, буба, сахими, да-
абујуг гаире јилдисљер-
ден насл, њи бис џору-
риз, нсе, денљ, бана та-
бар еиље.

Џу.

Аји бубах, дахаџучук-
тир, гаире, јилдисљер-
ден, иља, бизе, саплр,
њи, даха бујуг, ола, не-
вичи, дахајакдир, бу-
топраг, јанинда, гаире,
јилдисљерден, онучин.

Пи.

А месечинана, како, се, вртид, кажими, ако, знајеш.

Од.

Месечивана, изоста-
чувајеши, околу, земјава
се, завртувад, удвадесед
и седум дана, и седум,
часови, и четиријесед,
и три, минути.

Асо, земјава, заједно
као сонезни, другар, се
завртувајед, и околу,
слицено, у една, годи-
на време.

Пи.

Зашто, јагљедаме ме-
сечинана некад пана во-
келчеста, а векогаш као
сри, кажими.

Од.

Рековме, даје месечи-
нана, темно, тјело, и ви-
дљива, од, слицено, је
идед, затова, нам, се,
гљедад, од месечинана,
само, таја, страна која-
ја, грејед, слицено.

А кога је, огрејана,
таја страна, која је од
каде нас сироти слице
тога ја гљедаме, месе-
чинна цела и пана.

А кога да је страна-
на од месечинана спро-
ти нас а слицено, неја
грејед таја страна која
је сироти, нас а мије,
је тога неја гљедаме, ме-
сечинана никако, зашто
неја грејед, слицено у
ноћна доба, да затова.

Пи.

Што је това, које се,
вељид нова месечина и
пуна месечина, кажими
ако знајеш.

Пу.

Апо, анза, си, поксу-
јед, дифтому, по и дји.

Уи.

Анза, мембечмеја њар-
ке, троли, укскујет иде
њизете, штат, дит, ете,
штат, саат, еде, дуји
зете, еде, тре, дакик,
њер.

Апо, метроли, башке,
си, не шок етјисе поук-
сујин, еде, њарке, дилин
иде, њи, вјет, (мотимот).

Пу.

Прге, пошикоиш, те,
анза, диса, ер, пљот,
еде, к цемун, апо, диса
ер, си, драна, дифтому.

Уп.

Еоаниш, си, аште,
анза, њи, труп, ерсим,
еде, пашмеа, нка дили,
повсјен, преајо у ши-
конте, неве, нка, анза,
веч, ана, ајо, цила, иби-
је, дили.

Апо кур, аште, биши,
ана ајо цла аште, нка,
неве напар дили атаер
пошикоиш те анза цпо,
еде пљот.

Апо кур тадеште ана
нка анза напар на, апо
дили нук побани теана
ајо цла аште напарневе
апо, на атаер, нук ши-
коиш те анза ас јо пре
нук ибије, дилин, иде,
мотинте натанис че пре
ајо.

Пу.

Чши аште, ајо цлиш,
уош анза рес еде анза
пљот, дифтому, по и дји.

Су.

Аџиба, анбуба, насл,
чевирлар, бана, табир,
еиље егер, бељирсен.

Цу.

Аибуба, калакала бу-
тоурагин, такијанида,
чевирлар, јирми, веје-
ди џунде, веједи сахат,
ве крк уч, такика арада
Дахи, бутопрагиљен,
бераберинде, њи, онун,
ајакташиљен, џиби, че-
вирлар, џунеш, та-
кијанидан, бир, сене,
ехаљи, земана.

Су.

Нејчин, бакајоруз,
анбубан базићерд долу
ве текерљек, дахи, бази
ћерд дирчани џиби ба-
на табир еиље.

Цу.

Биз дедик њи ан буба,
куји, тесдир, ве анде-
љик, она џунештен, џе-
љијор, шу себеси ичун,
бизе, џоџуџур, њи анбу-
бадан, саде, ол, тараф,
џи, англиси, ол, тарафа,
џунеш парлар.

Иља ачан анденљи-
дир ол тараф џи анги-
си тарафшиздап, олуб,
џунеше карши ол земан
ан бубан назар, едерис
битеве ве долу дахи.

Ја ачан олса, ан бу-
банин тарафи бизе кар-
ши дахи џунеш, анден-
мес ол тарафи, англиси,
џи бизе карши олуб ол
земан аји бубаји, бака-
манс ич ичнин ону џу-
неш анденмес џеже зе-
ман ехаљиједеште ол
се беби ичун.

Су.

Не о џи англиси дељир
јени аји буба, ве долу,
аји буба бана табир еи-
ље егер биљирсен.

Од.

Месечинана, као што се вртид останувајеџи, околу, земјава, и кога, доидувад, право, међу, слицено и земјава.

тога само горна страна која је од каде слицено бидувад осветена.

А долна страна која је од каде земјава зашто неможед даја грејед слице тога, останувад темна.

И од тога мије неја, гједаме месечинананими је тога вељиме нова месечина, иџи, новина је, само покрајод, помалу, светљива

А по четринадесед, дни, од новина, после, месечинана се завртувад и доидувад сироти слице и со сета половина, која је, сироти нас, од слицено одид здрак во месечинана.

И тога мије ја видуваме месечинана, цела, и тога се, вељид, пуна месечина, иџи располу.

И од новина дури да се испунид, месечинана тога мије гједаме аџи, растед, и како се навлнувад пак до друга новина ја гједаме аџи се уштрбувад и гипед.

Пи.

Од завртување месечно, зашто се вртид, околу, земјава и друго, нешто аџи се догаџад, какими ако знајем.

Уи.

Те анза сипо чуп ук-сует мембечемеа њарке тролни еде кур, тахарде дреит, намедис, дилни еде тролни.

Атаер веч ана те прми се цла аште нка куу дилни бојет бамун ерет.

Апо ана, те поштис, аште нка куу тролни прсе смундет, поу бјин, дил атаер мбете ерсим.

Еде нка, ајо на нук, шикоје ми те анза еде на атаер повоим, анза, рее сен реитунни, аште, веч бас, скаји, капагс, ерет.

Апо мбас катрмадијет дит нка реитуните, па-стап анза, уксујет еде, повјен напар дили едеме дит цимси цла аште напар, неве нка, дили, шкон дритни иде анза.

Еде атаер на поучилоим те анзан цие еде ајо уоојет, анза, иџот, сен зимс.

Еде нка реитунни њер та наумбуш, анза, ајо, на шикоим, сен ратет, еде си умбушет апо нка кур њетер реитунни по-ечилоим, апо си усует, еде утет.

Пу.

Нка, ксумеја, анзисе, прсе уксујет њарке тролни еде њетер, џисен, апо сен убојет дитому апо и т дјим.

Џу.

Аји буба њи насд долашир, каларак, иџен, бутопраг, такијаниндаи, ве дахи, ачан, њељијор, доуру арада њунеше ве топрага иџиси ортасвида. Од земан, саде уст, тараџи ангиси олуб њи њунеша карши анденџи олуру.

Дахи алтинда њи тараџи њи ангиси, топрагимзда карши олуб, ипчин едемес њи њунеш, анденсин оа, земан куји калр.

Ве од себентен, бис, бакамајорус аји бубаи, ве бис од земан, дејоруз њи јени, аји буба, јаот жениљик тир саде, уцуне азер парлак.

Дахи ондорд њун жениљигден соира аји буба чевириљир, ве дахи, њељијор њунеше карши ве битун, јармаг иџен, ангиси бизе карши олуб њунешден шаџљик аји буба ехаљиде њидејор.

Ве од земан бис њорурис аји бубаи битиви ве меркум дељир долу аџуба ја от јари јарија.

Ве жениљигден, таа, долунседек, аји буба, меркуму бис назар едерис њи бујар, ве дахи, долар иџа долдурдугунден соира њене таа гаире жениљиге едек назар едејориз њи парељенвр ве зап олуру дахи.

Су.

Аи буба чефир мегниден неје, њи чефирлар, дола, топрагимиза, ве гаире биршен ваки олујорми бана табир, еиџе егер биљирсен.

Од.

Месечинана, као што се вртид околу земјава и некогаш се догодувад пак бидувад затнувачка илџи, затнубање се, затнубад слицено, илџи месечинана и тога мије замаду време неји гљедаме.

Пи.

Беје време, бидувад за сенубање на месечинана кажими.

Одг.

Месечина, тога се засенубад кога је пуна месечина и кога се догодувад дадојед земјава прано међу, слицено, и месечинана тога земјава сенит и неможд, слицено, да грејед, на месечинана.

Да затова месечинана останубад темна и мије тога ја гљедаме, така, дури да се, разминед, со земјава.

А кега бидувад засенубање, на месечинана, прост народ вељад, со маџији јасонаље, месечинана току сето зборување њихво лагаје.

Пи.

Акога бидувад засенубање на слицено кажими ако знајеш.

Од.

Засенубање наслицено у нова месечина, бидувад, и кога доидубад,

Уп.

Анза поси чин уксурет њарке, тролни еде, доњер, удиндет, опет, умљмеа, сен, јисебје, дили, сен, анза, еде, атаер на пре, пагс мотин нук, почилоим ата.

Пу.

Иде цџи мот бојет, јије пре анза, дифтому.

Упр.

Анза поу ије кур аште анзисе пљт еде кур поуциндет, тавје, тролни, дреит намедис дили еде анза атаер, тролни, бон, јије еде, смунде, дили, табије иде анза.

По преајо, атаер, те анза помбете ерсим еде на атаер поевчлоим ашту њер та у самкони, ме тролни.

Апо кур бојет јије на анза намарвештуи, њераз фон, чи атаер, ме, муџи поскај здрипе те анза по фольмат, етисе, гљема аште.

Пу.

Апо кур бојет ије иде дили дифтому њер по и дји.

Уп.

Ије надили поубојет, иде мотин анза рее еде курвјен анза дреит иде

Џу.

Ануби насл њи чевринир топраг, долајандан ве бази дефа ваки олур тиканмаг ја от тиканмаг њи тиканир њунеш, ја от аји буба, ве ол, земап бис аз земап ичин назар едеменз, меркумљери.

Су.

Анги земап олур њуљђељенмер аји буба узере бана табир еиле.

Џу.

Аји буба њуљђељенир њи ачан долу аји буба, олуб ве ачан вакиолур дахи њи топрак њељсин доору њунеш ве ануба њисни ортасинда, олземап топраг њуљђе едејор ве њунеш андене едемез аји буба узеринде.

Дахи ол себеби ичун о земап ануба караник калр ве бис, ол земап, ону назар едерис онље таа топрагмз иљен бири биринден раз њечмеден.

Зира, ачан, олур њи, аји буба њуљђенен, земапда бахул кавм дејор њи њос, баапџикиљен, вндирмишљер, аји, бубаји иља меркум дедикљери јаландир.

Су.

Ја неземап олур њуљђељенмер, њунеш, узеринде бана табир еиле егер биљирсен.

Џу.

Ѓунеше њуљђељендиги земап јени аји буба земанинда олур ве ачан

месечинаа, право поме-
ђу слицено и земјава,
тога месечинана запи-
рад, како неможе сли-
цено, дагрејед наземја-
ва тога месечинана за
пирад како неможе сли-
цено дагрејед наземјава
и тога слицено сегље-
дад засенато преднас
замалу ареме како сом-
режа, покријено, дури
дасе, разминад, од та-
ја черта којаје, право
од земјава, у слицено.

Пн.

Акога се, засенувад,
слицено аџи, бидувад,
посева, земја, иџи, не,
кажими ако знајеш.

Од.

Засенувањето, сли-
чно небидувад, посева,
земја.

Току, бидувад, само,
тује каде удирад сен-
ката од месечинана за-
што гозанирад слицено
и овамо тога засенувад
тољку кољку је гољема
месечинана и тије ме-
ста који се, засенати,
уисто време негољеда-
јед слицено.

XII.

Завремињата како се
дељад.

Пн.

Како се раздељувајед
времињата, кажими ако
знајеш.

Од.

Овака се дељад и ме-
цувајед, столетје, ји,
година, и, месец, и дан,
а час, ови, минут, и, се-
кунд, и, година, по, го-
дина.

медис дилин еде троли
атаер анза прите, сино
смунде, дилин табије пр-
ми трол еде атаер дили
училонте, менје, пара
неше, пре пак мот сазе
сергме мбаљјум џер та
поугарендин, ика, ато
екме пла аште дреит,
ика троли нде дили.

Пу.

Апо кур поујије дили
апо бојет нас цит тро-
ли сен јо днџому по н
дји.

Упр.

Ајо јије, дилесе, нук
бојет мбас ците тролви.

По бојет веч аџе ку
бине цјете ика анза прсе
поеприте те дилин еде
каха атаер зенен, ије
чекач са аште маде анза
еде ата венди цџи јав
менје нде мотин ајо нук
почлони дили.

XII.

Преп мотин сино у-
дајек.

Пу.

Сино удајен мота днџ-
тому, њер по н дји.

Уп.

Те кашту, удајен еде
поџојет џинт вјет, а, вјет
а, мув, ја дит, а, саат, а
еде префен, а вјет мбас
вјет.

џелијор аји буба доору
иџи сја ортасинда џунеш
ше ве топрага ол земан
аји буба алкојор џи џу-
неш андене едемез, бу-
топрагимиза, ве ол зе-
ман, џунеш џозуџур, џу-
џељи онумузде аз бу-
чук земан ичун, џи аг
џабилџен, јуртулу олуб
нсе таа бири биринден
саушуб ол чезиден џи
ангиси догри олуб то-
прагздан, џунеш еха-
љвиједе.

Су.

Ја ачан џуџељенир,
џунеш аџба олурми, би-
тун, топраг, узере, нсе,
деџ бана табир еиџе
егер биљирсен.

Џу.

Џунешни, џуџељен-
меги олмајор, битун то-
прагимиза.

Саде орада олур џи
верде вурур аји буба-
ни џуџељеси нечун ад-
којор џунешни ве берије
ол земан џуџе, тутажор
окадар џи некадар бу-
југ нсе, аџбуба ве мер-
кун, маал џери џи ан-
гилџер, џуџениг, олуб,
ол земан, ехаљвиједе џу-
нешни назар едемезџер.

XII.

Земанларичун, наса,
паџлаширлар.

Су.

Наса, паџлаширлар,
земанлар, бана, табир,
еиџе егер, биљирсен.

Џу.

Иште боље, паџла-
ширлар ве анларлар ју-
зунџусене џер сене џер
ан, лар, џун, џер, саат,
лар такика, лар, џесек,
џер сене бесене.

Пи.

Што се вељид столе-
тије кажими.

Од.

Сто љетије се вељид
сево време у сто годи-
ни од једна пак досто-
годици кога да се учи-
вид, нешто, чудно, или
ново и това се запишу-
вад у това столетије,
ово или, оно, се дого-
дило.

Пи.

Што се вељид година
кажими.

Од.

Година се вељид сево
време које је у двана-
десет месеци.И од месецине, ими-
њава, овакви, се, јану-
ар, фебруар, март, а-
прил, маји, јунија, ју-
лија, август, септембер,
октомбер, новембер, и,
декемврија.

Пи.

По кољку дена држад
секои месец кажими ако
знајеш.

Од.

Седамне, месеци, др-
жад, по тридесет и је-
дан дан и то:Јануар, март, маји, ју-
лија, август, октомбер,
и декембер.А четириве, месеци,
држад по тридесет дни
и то:Април, јунија, септем-
бер, и новембер.

РЕЧИНИК

Пу.

Чиш уоојет њинт вера
дифтому.

Упр.

Ћинт вера уоојед дит
мотин иде њи њинт вјет
пка, њја, опет, њер, њи
Ћинт вјет, кур та убојет
њисенд мерекулија, сен
рее еде, ајо, ушкрунте,
иде ајо њинт вјера кијо
сен ајо удетман.

Пу.

Чиш поуоон мотимот,
дифтому њнер.

Уп.

Њивјет поуоон, ците,
мотин цили, аште иде,
дуимадијет, муји.Ед нка мујат те емни
ће, кашту, јан, калнор,
(фрор, сен, муји, шкурт),
марс, преил, маји, чар-
шор, корик, њушт, муји,
те пара, муји, удути,
муји, и грети, еде шин-
дреја.

Пју.

Ка са дит бајен, пас
муји дифтому по и дји.

Уп.

Те штата муји побаж-
јен мбас, тредијете, њи,
дит еде ајо.Калнор, марс, маји,
корик, њушт, муји, уду-
ти, еде, шиндреја.Апо те катр, мују по-
бајен мбас тредијет дит
чекијо.Преил, чаршоар, муји
те пара еде муји те трети.

Су.

Јузунцу сене не анар
бана табир еиле.

Пу.

Јузунцу сене анар њи
битун земани, јус, сене,
ехаљједе биринден ње-
не таа јус сенеде едег
ачан ваки, олурса, бир,
несне мучзат јаот, јени
ве меркуму, јазиверир-
љер од јузунцу сене еха-
љједе бу јаот шу ваки
оамни.

Су.

Јил, јаот сене, не ан-
ар бана табир еиле.

Цу.

Сене андр битун, зе-
мани, њи ангиси, олуб,
он њи аји а клар, еха-
љједе.Ве анликларин неми-
љери, боиле, дирлар,
канун, сани, шубат, је-
зар, нисан, ајир, азеран,
темус, аб, јилуљ, теш-
ринневељ, тешринсани,
ве кануневељ.

Су.

Качер њун, тутарлар,
хербир ајилнк бана та-
бир еиле егер, биљир-
сен.

Цу.

Једиси, анлуклар, ту-
тарлар њи отус, бирер,
џун ве бу.Канунсани, језар, ај-
ир, темус, аб, тешрин-
невељ ве канун евељ.Дахи, дорду, анлик-
лар, тутарлар, отузер,
џун ве бу.Нисан, азеран, јилуљ,
ве тешринсани.

А пак Фебруар, др-
жид 28 дни.

А четвртана, година,
кога је вист година,
имад фебруар 29 дена.

Пи.

Што се вељид, ден,
кажими ако знајеш.

Од.

Ден се вељид време,
за 24 часови, и у това,
време земјава се, завр-
тувад окоду осовинана,
своја.

И друго уште, једно,
име, од како, огревад,
слнце пак дури да заид-
дед се вељид ден.

И сотова, вељење се,
дељид ден и ноћ.

Пи.

Какви растојанија и-
мад ден и ноћ.

Од.

Јутро (пладне објед)
вечер и полноћ.

А ипаку на 24 (часа
делови), токмо, секои,
час.

Пи.

Како се дељид еден,
час кажими ако знајеш.

Од.

На шеседесет минути,
а секоја минута, имад,
по шејесед секунди.

Пи.

Што се вељид, неде-
ља вли седмица.

Апо опет фрор, баје,
28 дит.

Апо вјетни те катрис
кур аште вјетни те пр,
миер кште фрор 29 дит.

Пу.

Чинш уоојет дит дит-
тому по и дји.

Уп.

Дит уоојет, њи, мот,
пре 24 саат еде иде ајо
мотин цно, трол, поук-
сујет харке муљјартин,
еветис.

Еде бетер, ма њи е-
мин ика кур, бије, дили
опет ћер та перендојет
уоонте дит.

Еде ме ајо, фољмеа,
удајет дит еде нати.

Пу.

Си пјеч, кште, дит,
еде нати.

Уп.

Минцес месдит прам,
еде меснат.

Апо дреше на 24 пје-
ча рапш, нас цилн саат.

Пу.

Поси удајет њи саад
дитому по и дји.

Уп.

Нка даштадијет, да-
ник апо пас цла, дакик
кште, ка, даштадијет,
префен.

Пу.

Чинш уоојет (јава сен
једјеља (дил).

Дахи њене шубат, 28
ђун тутар.

Иља дордунду, сене,
њи ачан ашар сене олуб,
ол земан. шубатин 29,
ђуну вар.

Су.

Ђун не анидаџак бана
дивер егер биљирсен.

Џу.

Ђун дељир њи земан
24 сахадтан ве шу, ол,
земана топрагмиз чеви-
нир, ћенди, дингиљин,
таки ортада.

Ве гаире, даха, бир,
исим њунеш андендигин-
ден, њене, таа, каушун-
џедег деилр њун

Ве ол, демег, пљен,
пављашир њун ве њеџе.

Су.

Не цинс, седирљери,
вар њун ве њеџе.

Џу.

Сабах, (исиден, уље-
љен), акшам, ве јари,
њеџе.

Дахи башка турљи 24
(земана псељере) тамам
хербир сахат.

Су.

Насл пављашир бир,
сахад бана, табир еиле
егер биљирсен.

Џув.

Алтмиш такика узере
пља хербир такика ал-
шмиш јонга си вар.

Су.

Ески (пазар јаот аф-
та) не дељир.

кун север шар од тетово кон запад, бистра. од-гостивар, кон југ, сува-гора од порече, кон за-пад.

Пв.

Каква је, кљима, у македонију, какими, ако знајеш.

Од.

Македонија, је, од, средишјод, појас, земни, кунсевер, до егејског, морја.

И у долну Македонију, тољку, је, низија, да у зима, доба, стока на, свозима, пасад, и без ранење, живувајед, као, овци, воњи, говеда, и многу, други.

Пв.

У Македонија, стока-на вњина, аљи све тује сијадржад, нљи, допдувајед, и од доруга стра-на, какими ако знајеш.

Од.

Сета, стока, од, македонскиве, и од, албанскине, планане, узимно време, у долна, македонија, и у тесаљија, живувајед, и пасад.

Пв.

Какви, плодови, сера-ђајед, у Македонија, какими, ако знајеш.

Од.

У Македонија, се ра-ђад, секакви, плодови.

зе, нка, струџ, игуанете меснат, шар, нка те-тово, игуанете, куперен-дон, дили, бистра, нка, гостивар, игуанете, ме-сдит, маљи, сати, нка, порече игуаните, купе-рендон, дили.

Пу.

Сваваа, аште иде Ма-кедонији, дитому њер недји.

Уп.

Македонији, у цидет нка бреси, месдиги, тро-лис, нка мураџија, ђер детни, те егејсе.

Еде иде Македони, те поштис, чекач, а ште, уиџет, се понде, мотни-те дими, доја цид дими, колосе, еде, паушмеа пороин, сипо, денд, каљ-лопа, еде џетер, шум.

Пу.

Иде Македони, те-поја, етисе, апо, пас, ер аће, зајен, сен, повјен, еде, нка доњи, џетер, ана дитому, њер, не дји.

Уп.

Цита, доја, нка бјеш-кат, македонисе, еде шквинисе, иде мотни-те дими, иде, македони, поштис, еде, иде, јени-шер, пороин, еде ко-лосе.

Пу.

Си уљидмеа, поу-љидет, иде Македонији, дитому, недји.

Упр.

Иде Македони, поуљ-идет, цитчвар, уљид-меа.

гадан, јариџеџе, тарафа шардаг, калкандеџеден џун, батисијана, бистра, гостивардан, кбље, та-рафа, курудаг, поре-чеден џунбатиситарафа.

Су.

Македониијани, аваси наслдр, банатабир ејбе егер биљирсен.

Џу.

Македонија, будунур, товрагин, орта кушани-дан, јариџеџеје џидерек шуханпороз, деизин, у-џуна, јаот (џенарина).

Ве ашаја, македони-јада, окадар, џямандир, џи, кш, земанда, мал, битун, кш, отлар, ве-беслемемегџен, јашар насалин, којулар, беи-ђирџер, с-рлар, ве чок башкалар, дахи.

Су.

Македонијада, онлари мали, еп ордами тутар-лар, псе, џељир, ве ба-шка тараџтан, дахи, ба-натабир еиље, егер би-љирсен.

Џу.

Битун, мал, македо-нијадап, ве арваудлуг џавџалардан, кш, зе-манинда, ашаја, маке-донијада, есаљиде, ве јенишерде, јашарлар, ве отларлар.

Су.

Неџис, меве, мевље-нир, македонијада, бана табир, еиље, егер биљир-сен.

Џу.

Македонијада, мев-љенир, херџис, мев-вељер.

Пн.
Кажими, који се, по-
именце.

- Од.
а. Пшеница,
Вардарка.
Првенка.
Прика.
Шутарка.
Осатка.
Дренивка.
б. варива, и за печење.
Науд.
Боб.
Сусам.
Вариво.
Гроизе.
Смокви.
Маслинки.
в. за збјекање.
Бобаћ.
Коприна (свила).
г. за пушење.
Дуван.

Пн.
А јелије, секаде, у
Македонија, плодно вљи
није, кажими, ако зна-
јеш.

Од.
Неје секаде, плодови-
то, току во Македонија
а и у Албанија имајед,
гладни и високи, места
у који, несе раџад, жито.

Пн.
-Који се тије места,
кажими, и за Македо-
нију, и за Албанију.

Од.
У Македонију, Подго-
р, бабунски, моријовски
и битољски, између, би-
тољско и, охридско, и
кичевско.

Пу.
Дифтому њер, циљи
јан, емни, мбас, емни.

- Уп.
а. Грун.
Вардарисе.
Кучисе.
Езеза.
Грунишут.
Осатка.
Груни крапис.
б. циљи, позијен, еде-
ничен.
Наут.
Бакла.
Сусам.
Орис.
Руш.
Фиче.
Улија.
в. Предешур.
Памбук.
Мндаџи.
г. пре тирјаџиљик.
Дуван.

Пу.
А по иде Македони,
џикунде, венди, уљинд-
мун, аште, сен, нук,
дифтому, њер.

Уп.
Нук, аште, џикунде,
љеитун, по, иде, Маке-
дони, а по, еде, иде,
шкинивиј, киште, па бе-
риџет, еде, вендине,
наџт, иде циљи, нук-
љиндет, дрџо.

Пу.
Циљи јан, ата, вен-
дин, дифтому, њер, еде
пре македони, ано, еде
прешкинивиј.

Уп.
Нде Македонији, ма-
љесји, те, бабунас, мо-
ријовас, еде маљесјите,
манастирит, нанар, ор-
јес, еде, манастирит, еде
крчове.

Су.
Банатабиренље, анги-
сидирлар, ве, исим, исми
иљен.

Џу.
а. богдалар.
Вардарбогда.
Крмези.
Карабаш.
Деведин, (џучли).
Ќзлака.
б. канпајанлар, ве, пи-
ширенљер.

Пухут.
Бакла.
Сусам.
Пиринч.
Узум.
Иџир.
Зевтинтанељер.
в. Есваб ичун.
Памбук.
Ипек.
г. тирјаџиљик ичун.
Тутун.

Су.
Аџиба, македонијада,
херјерде, менвельмигидир
исе, деиљ, бана табир
еиље, егер биљирсен.

Џу.
Менвельи, херјерде,
деиљ, иља, македонија-
да дахи, ве арнаутлук-
да, аџиг, јерљер, вар, ве
јуксек, англиљер, љи еха-
љиједе, тереџе, мевљен-
мез.

Су.
Англиљер дпр, меркум,
јерљер, банатабир, еиље
ве македонијада, ве ар-
наутлук, ичун, дахи.

Џу.
Македонијада, бабу-
на, даалари, моријова
даалари, ве манастир,
даалари, иџисортасин-
да, охријени манастир-
рин, ве крчованин.

А у Албанија, тетовски, и гостиварски, подгор, обене, реки, дибрански, голобрдо дримско, грло, цуца, и од сине страни, стоговски, подгор, овије, места сенајгладни.

И људи од, овије места, сите, страствувајед, едни, со занати, серанад. Други, со плодење, стока.

Пн.

А во тије места аџи нема, некоја, љеснина, да се пронајед но како, би могла рана од земју да растед, за тои, народ, зада се, ранад, и живејад кажими.

Од.

Така би могло љесно да се умножид рана, да се пронајед рана, у тије места, ако, започнад да садад кромпир.

Пн.

А у какви места растед кромпир.

Од.

Секаде растед докаде што имад наград у висина, по планињено.

Пн.

Како се посејувад таја рана, и како се, работид пак да порастед кажими.

Од.

Кромпир иџи брбушки тије немајед, друго,
Речник

Апо, иде шкипинија, маџесија, те, тетовас, еде гостиварасе, еде, те дуји, река, те дибрас, гола брда, грика, едриме, цуца, еде, икациана маџесија стофовас, че кији вендин, јан, машум, на бериџет.

Еде, њерази, ика, кји вендин, нас, вет, шкоин, на ана те ветун, даса, ме мјештерји, поушџеен, ње три ушџеен, мештонмеа, доја.

Пу.

Апо иде ата вендин, ска доњи колан тауциндет, чин, си помундет, ушџемеа ика тролн таритет пре, њерази, ајо, прта ушџеен еде та порони дџотому њер.

Упр.

Ашту мундет, џеен, та поушумоџт ушџемеа, иде ата вендин не даш њер тамбјели (кртола кромпир).

Пу.

Апо иде, си, вендин, ритет кртола.

Уп.

Ђикунде ритет њер кукиште напрат иде наљти мбас бјешкат.

Пу.

По си, побјелин, ајо, ушџемеа, еде си, упунојен онет таритет дџотому њер.

Упр.

Кртола ата скиштен, џетер фаре по ика цјек

Пња арнаудлугта, калкандељенин, ве гостиварин, даалар, иџисн, рекалар, дебренни, гола брда, дримголу, кожаџик, ведорт, бир тарафтан, стогова даалари, бујерљер, енчок, ач тирлар.

Ве иксаин, бујерљерден, битуну, гурбетчидирлар, базиљер, занаетиљен, бесџенирљер, гаврељер, мал, мевљемег, иџен дамазљик, тугтарлар.

Су.

Аџиба ол мааљ џерде гаљиба јокми бир анги колан џи будуна бир турљи насд џи еде захире, јерден, бујуја џи ол кажини бесџедигина дахи, банатабир, еиле.

Џу.

Опље ола, биљир, нек јеник џи, захире, чокалан син ол јерљер ехалјиде егер башларсерљер џи патата, ексинљер.

Су.

Аџиба неџисн јерљерде патата бујар.

Џу.

Херјерде бујар џи нереје едек папра варисе јуксељикте џаџалар, ехалјиде.

Су.

Ја насд, еџир, меркум бериџет, ве насд, ишљенир џи џене бујусун бана дивер.

Џу.

Патанин башка, тоугму јоктур иља, патата-

семе току од порастен, кромпир зрноно се расечувад на четври иљи на осам преку среде но само, дункиве, који се на зрново, да се оставад, на резанкине, у стреде.

Пака така по три резанки у секоје огњиште иљи, кућица, да се запретајед у земју, дурри, да, израстед, трева, и това надаљеку огњишта дасе.

Ии.

А како треба посље, да се работајед кажими.

Од.

Од кога ђа израстед трева, посље треба, да се загнувад, тревана, само цребево, да останид непокријено.

И така, кромпирод в земи растед и од љисево покријени у земју, бидувад кромпир.

Ии.

А посље како треба, да се управувад, кромпирод за јадење кажими ако знајеш.

Од.

Посље умији кромпир да се очистид земја, од њих по това ако сакаш, вари, иљи, печји, тога и у место љеб слушад.

Ии.

А семе како се чувад иљи секоја, година, се посејувајед кажими ако знајеш.

кртола те кока упрехен наватр сен натет медици цонацион, апо веч гропат циљи јан прми кок љет мбетин наашкинте нде медис.

Опет, ашту, бас тре, ашка нде нас вет штепи тапо мбалоин нде трол ђерта би, нлер, колоо, еде ајо, љет јан љарг, ште пат.

Ију.

Апо си духет настаји тапо упунојет, дифтому њишер.

Уп.

Нка кур дот бји нвер колооџ нас тап духет тамбаљони колооџи веч, љуљат тамбетин, намбаљу шии.

Еде ашту кртоли нде трол ритет еде нка филат мбаљуум нде трол бојет кртола.

Ију.

Апо настап си духет та удретонте, кртоли, прегранмеа, дифтому, по н дји.

Уп.

Настаји љаје кртолат та унастрон троли нка, јао мбас андан зије даш пјеке атаер еде нде венди бук ругдонн.

Ију.

Апо фаре си порунте сен ђит куш вјет поуубјели, дифтому, нлер по н дји.

нии бабиндан, ђесиљир дордте јаот, секизде битевн бири биртафаа, ортаја, ђи, саде, башин дељикљери бозуламаиб ђи јонга, ортасиинда калсин.

Бене оиље учер јонга хербир оџак ичинде сарла јерин деруниде таа биддиниде едек дахи оџаклар серек олсунлар.

Су.

Ја насл љазим оддем ишљенсин, бана, табир еиље.

Ију.

От бујудиниден сопра оддем, љазим, ђи топраг иљен сармак оту ђи саде чичеги сараманин калсин.

Ве оиље, пататалар, јерин, деруниде, бујар, дахи јапраклардан саргиљи, јерин, деруниде, патата олур.

Су.

Ја оддем насл љазим ђи тердиљемеје, пататалар јемег ичун бана, табир, еиље, егербиљирсен.

Ију.

Сопра икаивер пататалари ђи топраг, паљенсин, оддем, сопра, истерсен калнатир, јаот ишир од земап, ве екмег јерине, дахи, јарларлар.

Су.

Иља тоум насл, сакпир псе хер сене еиљир бана табир еиље егербиљирсен.